

DAN MORAND

TEATRU

SEMĂNĂTORUL – Editura online
Editura online – mai 2011

DAN MORAND

TEATRU

SEMĂNĂTORUL – Editura online
Editura online – mai 2011

© Copyright Modran Liviu-Nicolae

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DAN, MORAND
TEATRU

Coperta: Pieter Bruegel cel Bătrân - *Jocuri de copii*

MAȘINA TIMPULUI

– Piesă de teatru în 3 acte –

*(acțiunea se desfășoară pe durata unei vieți de om
înainte și după anul 1940)*

„Nu dor nici luptele pierdute,
nici rănilor din piept nu dor,
cum dor acele brațe slute,
care să lupte nu mai vor.”

(Radu Gyr – Îndemn la luptă)

PERSONAJE
JOKERUL
ÎNVĂȚĂTORUL
ANUȚA
OARA
SILVAN
MORARUL
VETA
RUDI
KATI
CHRISTIAN
MARTIN
HELGA
PĂRINTELE STAREȚ
OLĂLĂU
FELIX
IURI
LIANA
<i>ROLURI EPISODICE</i>
SOLDATUL SOVIETIC
POLITRUCUL COJOCARU
DOI SOLDAȚI din trupele de securitate
BASARAB
COMANDANTUL LAGĂRULUI
TOBOȘARUL
PORTAVOCEA (se poate interpreta de toboșar)
ACTIVISTUL
MEDICUL
COPILA, o poate interpreta apoi pe PUSELLA
VRĂJITOAREA
DOAMNA INDIFERENTĂ
ȘTABUL
MAICA ZENOBIA
POLIȚISTELE COMUNITARE
BRIGADIERI
ÎMBOGĂȚITUL

ACTUL I – RĂZBOI ȘI OCUPAȚIE

SCENA 1

(O cancelarie imperială cu un birou modificat constructiv pentru a funcționa ca mașină a timpului.)

JOKERUL *(apare îmbrăcat arlechin)*: Am amnezie. Și nu știu cât o să mă țină! Mă apucă toamna și mă lasă primăvară! Sunt de-a dreptul îngrozit! Dacă se întâmplă ceva și-l trec cu vederea? Uneori sunt plătit ca să tac sau ca să spun ceea ce nu există! Și se găsesc destui nebuni care să mă creadă! Nu protestați, nebunilor! Sunteți prea mulți și vă vindeți prea ieftin unora care cu puterea banului pot cumpăra memoria individuală, care apoi devine colectivă și în viitor istorie. A mea e intoxicată de propagandă! *(Recită, trist plin de resentimente)*

„Implor istoria s-o dăm o leacă înapoi,
Hârtia reciclată să fie, iar, decrete
Am proslăvit doar ternul, din palme-am bătut noi
Pentru creduli și slabi am fost un crud erete!“

(Pauză de respiro) Dați-mi o cheie! Cine are o cheie?! Dar cine să n-aibă o cheie! Ce mai invenție cheia! Pe care toți o avem. Cheia de la hogeagul nostru, unde savurăm ceva odihnă sau, mi-e atât de greu, ceva aproape imposibil de zis, nu pot să mai cred, *(răspicat, dar intim)* câte ceva fe-ri-ci-re! Sau de la bolidul luxos, care în goană toarce pe șosea! În urmă blestemele celor stropiți cu mocirlă! Dar eu vreau o altă cheie, un pass-partout pentru mașina mea. Salve soldatele!

SOLDATUL: Dazvidania tavișci¹!

JOKERUL: Am fost inamici, apoi aliați și iată-te acum ocupant! Tu ai milioane de arme gata să amenințe, gata să aresteze și la nesupunere gata să tragă, ca să ucidă. Toți cei ca tine au ordine precise de la comandanți. Și de fapt nici nu ești un soldat obișnuit, când pozezi în musafir binevoitor. Care se servește singur. Cum se face de porți atâtea ceasuri?

SOLDATUL: Haziaca esti²?

---

¹ Bună ziua tovarășe (rusă)

² Femeie este (rusă)

(Soldatul face un gest ireverențios prin trecerea degetului mijlociu de la o mână prin cercul format de policar cu degetele de la mâna cealaltă.)

JOKERUL: Aa! Haziatica? *(râde deșănțat)* Nema haziatica! Ce dorești, numai carne macră femeiască sau platou cu carne caldă și garnitură de suflet rece?

SOLDATUL: Îhî! *(schimbă mimica și devine mult mai serios)* Ordinele trebuie duse la îndeplinire la timp, în mod complet și mie nu-mi place să le întârzii, pentru că pot fi pedepsit de superiori! Ceasul principal este reglat după turnul Kremlinului, iar celelalte două după puterile aliate. Și credemă, pentru mine este destul de greu să le mențin pe toate trei în funcțiune.

JOKERUL: Măria ta, soldate, în a cărei pușcă stă la pândă moartea, îngăduie unui învins să-ți ceară cheia pe care o ții dosită în raniță!

SOLDATUL: Toți ar trebui să avem dreptul, în felul în care fiecare concepe viața la una sau mai multe opțiuni, cu excepția învinșilor! Legea cauză – efect: când ai pierdut plătești tot războiul! Îți dau cheia pentru că și tu ai dreptul de a iubi, a urî, a crede ceea ce vrei sau a acționa după cum poți și sper că vei avea buna cuviință de a-ți însuși consecințele! Toate consecințele! În final, fii sigur că nu voi pregeta, la momentul oportun, să-ți fac cunoștință cu Katiușa!

(Bate cu duioșie patul armeei, pocnește flegmatic din călcâie, întoarce spatele și pleacă fluierând. Jokerul pornește mașina timpului și dispare. Spotul reflectorului se oprește pe o gospodărie montană.)

SCENA 2

(Interiorul unei case țărănești, din lemn din NV-ul României, zona Maramureș – Oaș. O masă, scaune, un pat dublu cu cergă, un blidar cu ceramică smălțuită.)

ÎNVĂȚĂTORUL: Nimeni de aici nu știe ce-i aia războiul, în afară de ăia care au fost pe front! Și cât am așteptat fără să mai cred că mă reîntorc.

ANUȚA: Și eu tremuram toată când sosea poșta în sat. Și după aia numai ce vedeam pe una sau alta în haine cernite, semn că bărbatu sau copilul-său au căzut pe front. Nu mi-a fost deloc ușor să trăiesc zi de zi cu teama în suflet că zaci pe undeva fără viață și eu niciodată nu te voi mai drăgosti!

ÎNVĂȚĂTORUL: ANUȚA, numai dragul de tine și iubirea de copii, să-i văd cum vor crește, m-au mai ținut în viață! Să vin din Caucaz până în Tatra, mai mult de jumătate din drum pe jos, nu-i la îndemâna oricărui turist!

ANUȚA: Nu vrei să mănci sau să bei ceva?

ÎNVĂȚĂTORUL: Numai să mă uit la tine! Știi, poza aia a ta, fată dragă, de la ultima sâmbă, am purtat-o cu mine tot războiul și nimeni nu s-o atins de ea, nici măcar glonțul. O singură dată, când au torpilat sovieticii vasul cu răniți a prins ceva apă, deși era bine învelită în staniolul cu tutun.

ANUȚA: Pătre, tu nu fumai, când ai plecat pe front!?

ÎNVĂȚĂTORUL: Nervii îmi bâzâie ca bondarii: păzește, cercetează, atacă, retrage-te, contraatacă, fugi, să scape cine poate! La urmă vaietele răniților și tăcerea morților, lor nu le mai trebuiau țigări și mai trăgeam și noi o pipă ca să-i veghem, că rudele nu aveau habar unde zac și numai noi eram pe aproape.

ANUȚA: Demult nu mai sunt fată și de-aia îmi acopăr capul ca femeile. Deși-s numai o femeie, fără multă școală, da' mi-e tare teamă să nu te fi bolânzât?!

ÎNVĂȚĂTORUL: Bolând ió, nu voi fi niciodată! Numai că nu mai îmi găsesc rostul și asta m-a făcut mai zănat!?

ANUȚA: Nu râde Pătre, am auzit de unii care și-o tras un glonț în cap! Ba că femeia o dispărut și gospodăria era de izbeliște, ba că ... te miri din ce cauză?

ÎNVĂȚĂTORUL: Știi că vreau să-ți mulțumesc cum ai îngrijit de casă, grajduri și livadă. Numai să mă așez puțin c-o să ies pe locuri. Nu știu dacă o să-mi pot face clasă aici, la noi, sau trebuie să merg la oraș, la inspectorat ca să mă cer într-o comună apropiată!

ANUȚA: Nu cred să fie cazul! Fata lu' Stănilă, care a predat în locul tău, se mărită și pleacă din sat după drăguț!

ÎNVĂȚĂTORUL: Nici nu știi ce somn bun am tras aici în odaie cu tine alături. Nu ți se auzea respirația, dormeai ușor, ca o veveriță. Și pe geam cetinile molidului şuierând în vânt, ce acopereau și ștrafau stele mari cât pumnul, rânjite deasupra stâncilor Detunatei.

ANUȚA: Îți tihnește acasă, bărbate?!

ÎNVĂȚĂTORUL: Să dormi printre cei dragi fără armă pe genunchi și fără surescitarea că oricând inamicii pot ataca! Nici nu știi ce bine poate fi, ca în sânul lui Avram!

ANUȚA: Să vorbim în șoaptă, să nu trezim coconii. Și războiul s-a sfârșit de acum cu totul, nu mai plecați nici cu nemții, nici cu rușii?

ÎNVĂȚĂTORUL: Nu știu pentru alții cum a fost, dar divizia mea s-a stins în Crimeea împreună cu friții; cu bolșevicii am luat-o spre Vest, am trecut de munții Tatra și după o lună ne-au trimis acasă unde la comisariatul din Cluj am predat armele la demobilizare. Din partea mea războiul s-a încheiat și tare sunt fericit că mai există colțul ăsta minunat de țară, ca un petic de rai. Numai să putem lucra și să avem ce mânca!

ANUȚA: Vrei să iei și băiatul cu tine la lucru?

ÎNVĂȚĂTORUL: Ies numai să dau o raită. Înham pe Murgu și Șarga și pun în căruța lungă câteva unelte de lucrat la pădure. Iau și ceva de îmbucat pe drum da' vin înapoi înainte de lăsarea serii. Vină să te strâng în brațe ANUȚA și dă-mi buzele gurii de crețar!

ANUȚA: (*iși duce palma rușinată la gură*) Ce mai bărbat și Pătru ăsta, zdravăn ca un urs și cu suflet glumeț de pui!?

(*Învățătorul pornește trăgând hățurile și oprește căruțul lung pe o obcină a muntelui.*)

ÎNVĂȚĂTORUL (*ceremonios*): Salut fraților, cu mic și mare, purtători de cetine pe crengi, în ale căror verde viața sevei nu se usucă niciodată! Pădure de copaci ce stați neclintit de drepti, strajă pe prăvălișuri de munte chiar deasupra prăpăstiilor nesățioase, dați-mi voie să vă salut, acum când vă regăsesc și să-mi cer iertare. Am fost plecat fără voia mea și după cum mă prezint sunt o biată ființă omenească, care poate trăi numai așa cum alții o învață! În religia mea sunt scrise cele 10 porunci, dar alții le-au încălcat cotropind hotarele și vitregind oamenii neamului meu și până la urmă n-a mai fost cale, comandanții noștri au ordonat să le încalc și eu. De, uneltirile Diavolului sunt mai tari decât Sfântul Duh! Voi, nemișcați m-ați așteptat și trebuie să vă promit că nu o să tai lemn mai mult decât m-au învățat bunii mei strămoși să fac cele de trebuință în gospodărie. Și dacă mi se mărită fata, că femeile din sat zic că i-o venit sorocul și are un drăguț, atunci o să aleg doi, trei uncheși pe care o să-i pun jos cu fratele meu Pavele și feciorul meu Silvan, ca să nu se lovească în cădere de stâncile ăstea, să se zdrelească și să putrezească fără nici un rost. Ca piatră de fundație o să iau lespezi din șisturile de la Detunata. Iertați-mă, dacă trebuie să vă părăsesc, căci burnița asta rece mă anunță că se apropie înserarea. Iacă, caii mei, Murgu și Șarga au început să fornăie.

SCENA 3

(*Moara de apă a lui Pavele. Mioara se uită la zburile rotite de apa care vine printr-un jghiab din râu, iar Christian încarcă sacii cu făină în căruță.*)

OARA (*în costum de oșancă*): „Înflorit-a, înflorit-a ruguțu“ ...

CHRISTI (*în haine de lucru*): S-a întors și tatăl tău din război întreg cum a plecat. Al meu șchioapă de un picior, îl doare de la iarna rusească și m-a trims pe mine la moară. Ai vorbit cu ai tăi, că ne luăm? Ai mei nu au nimic împotriva, dacă noi vrem și ne iubim!

(Oara cântă în continuare, dar în răstimpuri îi mai trimite ochiade săgalnice.)

CHRISTI: De ce nu răspunzi? Nu așa ne-o fost vorba?

(Oara râde și dă să treacă podețul dinspre moară spre căruță. Christii îi aține calea. Fata îi dă cu tifla și-i zice ...)

OARA: Măi, mutule!

CHRISTI: Ió-ți știu graiul, dar tu nu mi-l știi!

OARA: Bee-ee! Prinde-mă dacă poți!

(Christii o prinde la mijlocul podețului, o strânge în brațe să se lipească de el și-i fură un sărut.)

OARA: Ai noroc că mi-ai căzut cu tronc, altfel nu mă dădeam pe tine.

CHRISTI: Îmi trimit tatăl desară la birt, ai grijă să vină și învățătorul ca să poată sta de vorbă!

OARA: Numai să nu bea prea mult și să se ia la harță!

CHRISTI: Rudi nu se are cu băutul. Ia și bea o gură de apă din clop!

(Fata ia și-l stropește cu căușul palmelor.)

SCENA 4

(Birtul lui Martin. Mușterii sunt două treimi bărbați, dar și o treime femei, ceea ce dovedește dârzenia femeilor din nord, care încalecă, cosesc și adună fâmul alături de bărbați, deci au drept să bea în rând cu ei la crâșmă.)

ÎNVĂȚĂTORUL: Dă tu un rând de horincă, măi frate! Doi bărbați ați rămas acasă, tu, primarul și cu popa Omotă. Ați avut grijă cum trebuie ca muierile noastre să nu se prostească! Da' la pădure și pe pășuni v-ați dus ca să lucrați?

MORARUL: Am îngrijit moara să meargă tot timpul ca să avem făină pentru pâine și uruială la animale. La fân au ieșit muierile voastre cu tineretul, care nu a fost apt de recrutare. Să-ți amintesc cum a ascuns popa tinerii la schit când sovieticii cu politrucii basarabeni au venit să facă noi recrutări pentru frontul de vest?!

ÎNVĂȚĂTORUL: Călca-l-ar de front de vest! Pe noi ne puneau roșii să luptăm tot în prima linie, apoi se urcau în camioane și ne lăsau pe jos. Buni aliați, ei stăpâni și noi slugi proaste! Uite că tocmai a intrat Rudi.

MORARUL: Păzeau spatele, ca să vă împuște dacă vă retrăgeați prea mult sau dacă ați fi luat-o la fugă!

ÎNVĂȚĂTORUL: Fără doar și poate! Mai ales în munții Tatra ne-am întâlnit cu inamicii în tranșee! Nu despre asta e vorba, că de luptat luptam, dar eram prea slab echipați și slab aprovizionați! La români armata e o

afacere cu evaporare de fonduri! Mergeam la comandamentul armatei să raportăm ce ne mai trebuie și ofițerii de „ață”³ aprobau cum că știu tot pe de rost, dar de primit la trupe nu primeam nimic. Tot timpul transportul era pe drum. Și tot pe drum a rămas ...

MORARUL: Acum trei ani am ridicat un țarc de vite și un abator ca să aibă lumea carne în casă. Anuța ta m-a împins să le fac: „că femeile îs mai bisericoase ca bărbații și nu se-îndură să ia sufletul unui dobitoc”. Ió i-am tăiat doi viței între sărbători, dar mai mult de lucru-i înainte de Crăciun și de Paști. A fost greu pe front, măi, frate?!

ÎNVĂȚĂTORUL: Greu a fost peste tot, dar mai aleas, frate Pavele, groaznic de urât! Să îngropi mereu la camarazi, dacă le mai găseai trupul, că uneori războiul îi ciopărțea de tot! S-apoi, hai, iarăși vesel la luptă, u-iu-iu pe dealul sur! Trist nu aveai cum fii, c-așa-i firea noastră: „Dumnezeu dă, Dumnezeu ia”, trăgeam ca deșucheaii. „Mă tu o s-o mierlești prăpădindu-te de răs” mi-a zis odată un lent, cu care m-am împrietenit, că vezi bine Dumnezău l-a răbdad mai mult pe pământ!

MORARUL: Până la urmă a putut scăpa?!

ÎNVĂȚĂTORUL: Cine, frate?!

MORARUL: Lentul ăla cu prăpădul de răs!

ÎNVĂȚĂTORUL: N-a mai avut cum râde că s-a muiat bine de tot în apă! Slabă speranță să mai fie în viață! L-am lăsat pe un vas sanitar, torpilat în largul Sevastopolului. Datcu, așa-i zice, era un băiat tare de chefuri și cânta ca un drac la mandolină! Prin Tulcin încingeam chefuri la barișele primarului și o țineam de seară până la nămiezii zilei următoare. Of, de-ar fi aicea în birtu ăsta s-ar încinge cheful în câteva minute. *(își șterge cu dosul mâinii câteva lacrimi de la colțul ochilor)*

MARTIN: Un rând de monopol pentru toți care s-au întors de pe ultimul front acasă! Pune sirop de zmeură înuntru că viața în război a fost prea de tot amară! Helga, dă mai tare aparatul ăsta c-am prins Vocea Americii, să poată s-o asculte toată lumea!

MORARUL: Până de curând ascultai numai Berlinul, chiar dacă nu toți pricepeam germana. Asta trebuie să ți-o spun în calitate de primar și ar fi trebuit să ții cont că majoritatea locuitorilor din sat vorbesc numai româna!

MARTIN: Femeile voastre nu veneau atunci singure la birt, înăuntru erai numai tu și cu popa, care o rupe bine pe nemțește. Crede-mă și dacă ascultam Bucureștiul tot aia o spuneau, numai că pe românește!

MORARUL: Minciuni despre victorie am tot crezut până ce bolșevicii au bătut la ușă! În Sighet s-a încartiruit armata a patra ucrainiană.

---

³ denumire peiorativă pentru intendență

ÎNVĂȚĂTORUL: Vezi să nu ajungă tăria numai la țiptării⁴ tăi, la masa cărora Helga deja a servit, deși ei au venit cei de pe urmă!

MARTIN: Și cei de pe urmă vor fi cei dintâi!

RUDI: Peter, chiar dacă suntem zipseri⁵ am fost colonizați de peste patru sute de ani aici. Ne ocupăm, ca și oșenii, cu lemnul din pădure și niciodată n-am furat cât îi negru sub unghie din ce-i al vostru și hotarele dintre bunurile noastre sunt bine trasate de pe timpul imperiului!

HELGA: Primul țoi îi pe gratis pentru toți, dar dacă mai vreți de băut trebuie să-și plătească fiecare.

RUDI: Hai, să junghiem un batal și să-l punem la grătar, măi, Martine!

MARTIN: Am unul de vreo patruzeci de kile, dar dacă se strâng douăzeci de comenzi îi tai gâtul jos, fac focul și-l pui pe jăratec!

ÎNVĂȚĂTORUL: Bună idee, o putem ține toată sara în chef! Trimit după femei și copii. Rudi, fă cumva să vină și ai tăi, că tot avem o vorbă! Hai, pleacă, măi Olă, după ele și bagă de seamă Anuța să-mi aducă și cetera!

(Martin caută de schimbă postul la radio și în birt răsună muzică de dans americană. Ușa se deschide brusc și intră un ofițer cu chipiu sovietic înarmat cu un pistol în toc, însoțit de doi soldați cu puști automate.)

COJOCARU: Sunt ofițer politic în divizia Tudor Vladimirescu, formată prin recrutări din cadrul prizonierilor și voluntarilor, întreprinse de Armata Roșie de eliberare. Tovarășe primar, vă ordon ca prin muncă voluntară a sătenilor să tăiați pădurile de pe malurile Vasărului, să le încărcăți în căruțe și să le mânați spre Sovromul din Sighet. De acolo trenul le va transporta ca despăgubiri de război în glorioasa patrie a sovietelor.

MORARUL: Da' bine, cum dai tu buzna cu soldații aici în birt peste noi? Aici avem chef, sunt în timpul liber și nu discut chestii administrative! Vino mâine dimineața la primărie să îmi arăți ordinul!

COJOCARU: Primăria nu mai există, a fost transformată în post de miliție populară. Până la sosirea milițienilor, vor rămâne de pază soldațiiăștia din trupele de securitate, pe care trebuie să-i cazați și să-i hrăniți.

MORARUL: Și pentru asta trebuie ordin scris de la administrația română și interne. Noi, locuitorii satului, nu ți-am cerut nici milițieni, nici soldații și nici nu avem nevoie, căci putem să ne păzim singuri. Așa că, în fața locuitorilor prezenți în acest birt, vă cer să plecați frumos acasă, precum ați venit căci aici nu sunteți doriți și să nu ne mai dați nicio poruncă pe viitor.

(Politrucul se duce la radio și schimbă postul cu România Liberă, care prelua traduse în direct multe dintre emisiunile de la radio Moscova.)

---

⁴ o minoritate de etnie germană din Maramureș și Bucovina

⁵ țiptăr (germană)

COJOCARU: Habar nu aveți pe ce lume trăiți! Postul de pază se înființează pentru a ocroti bogățiile țării, care sunt bun al întregului popor de furțișagurile localnicilor! Împotrivirea asta vă va costa foarte scump căci mulți vor fi etichetați ca reacționari și dușmani ai poporului!

ÎNVĂȚĂTORUL: Am luptat peste cinci ani pe frontul de vest, apoi peste un an pe frontul de est și abia acum m-am așezat și eu acasă! De ce?! Ca să aflu că nu mai e așa cum a fost din moși strămoși, că vine un căpitan tânăr, ce-și zice ofițer politic, ca să schimbe legile.

COJOCARU: Am ordine precise de la comandamentul sovietic! România a fost eliberată de glorioasa armată roșie de sub jugul nazist și trebuie să plătească despăgubiri de război! Toate elementele reacționare care au luptat împotriva Uniunii Sovietice trebuie identificate și obligate să participe la marea muncă de reconstrucție a țării sovietelor!

ÎNVĂȚĂTORUL: Lasă-ne cu limbajul tău declamativ de cancelarie imperială și cu pretențiile trufașe de învingător! Aici suntem numai țărani pașnici și nu băga dihoria printre noi! Dacă ai de gând să fii român de-al nostru, fii bine venit, dacă nu, i-ați paznicii și valea, până nu ne stârnești mânia!

COJOCARU: Arestați-l pe instigatorul ăsta! *(face semn soldaților și duce mâna la pistol să-l scoată din teacă. De soldați se apropie țiptării care-și trag toporiștile din spate, de la cingători, iar Pătru pune o mână pe tocul pistolului și cu alta scoate din cizmă un cuțit pe care-l lipește de beregata ofițerului.)*

ÎNVĂȚĂTORUL: Predați armele la noi, să nu vă vină gândul să faceți vreun pocinog până la plecarea din sat! Scoate repede centura, mări, politrucule! Rudi, luați AKM-urile soldaților. La instrucție, ai noștri, ne-au dat numai porcării de ZB-uri și cu ălea am trecut, la ordinul lui Antonescu, Prutul, până ce am deprins ce-i aia un soldat. Un individ înarmat mai bine decât inamicul pe care trebuie să-l ucidă primul, ca să nu fie el ucis! Așa-i Rudi?!

RUDI: Jawohl⁶! Când va muri penultimul soldat nu mai are cine lupta și cel care rămâne în viață este învingătorul. Cum superioritatea numerică este a inamicului, noi trebuie să avem arme precise și să ne mișcăm repede, ca să ucidem cât mai mulți!

COJOCARU: O să regretați amarnic că i-ai stârnit pe nătângii ăștia, cu toți o să regretați, că v-ați pus cu trupele de eliberare. Ideologia noastră, socialistă, ne învață că numai noi putem fi învingători! Și știți de ce? Pentru că este superioară tuturor! Măine vom veni cu transportoare blindate,

---

⁶ designur (germană)

poate chiar cu un tanc! O companie înarmată cu muniție de război în încărcătoare. Vom aresta pe dușmani și-i vom trimite sub escortă în lagăre. Pe cei care vor fugi îi vom mitralia, animalele le vom rechiziționa și pe femeile le vom da trupei! Să nu uit de copii, pe ei îi vom reeduca, desigur!

MORARUL: Zău, halal superioritate umană! De ce trebuie să mai batjocoriți și femeile?!

COJOCARU: Toți trebuie să știe de frică pentru a vă îngenunchia de tot! Numai așa putem înăbuși rebeliunea voastră din fașă. Comunismul se bazează pe ideologia clasei muncitoare în strânsă alianță cu țărănimea cooperatoare!

ÎNVĂȚĂTORUL: Pentru frica asta, de care nu mai pot, ia o arvună de la un fost camarad de front!

(Îi dă politrucului o palmă, care-l îndoiaie. De afară se aud chiote vesele și apare Olălău cu femeile oșene și tinerii, apoi țiptării.)

ANUȚA: Bărbate, ce te-a apucat să-l pleznești pe ofițerul ăsta tânăr?!

ÎNVĂȚĂTORUL: Nu-i ofițer, i-o canalie de politruc! A intrat înarmat să schimbe administrația satului și să fure drepturile sătenilor. *(către Olălău)*

Vezi cu ce-au venit din Sighet până în sat?

COJOCARU: Călare am venit!

ÎNVĂȚĂTORUL: De unde ați luat caii, de la armata voastră?

OLĂLĂU: Domnule lent, caii au pe crupe danga stavei din satul de vale!

COJOCARU: Au fost rechiziționați!

MORARUL: Îi dau trei cai de la noi și înapoiem pe ăștia la satul vecin să nu ne facem potcă. Măine în zori trimitem o poteră pe hotar să vedem ce cai mai lipsesc din stavă!

ÎNVĂȚĂTORUL *(către Olălău)*: Condu-i până la apa cumpănită și de acolo lasă-i să dea piteni singuri! Aveți grijă, dacă ordonanța mea nu se întoarce la timpul sorocit, vă prind ió din urmă și tare m-aș teme de bunul Dumnezeu, să nu fie ultimul vostru drum! *(cei patru îmbrăcați în haine militare părăsesc scena)* Mari luptători contra unor civili pașnici!

RUDI: Mai avem timp să gătim casa coconilor vara ăsta? Am scândura pusă la uscat de patru ani!

ÎNVĂȚĂTORUL: Șezi aici cu Kati să ne tihnească batalul!

KATI: Să nu apuce să se întoarcă imediat și să ne prindă pe toți în birt!?

MARTIN: Ne ia ca din oală!

ÎNVĂȚĂTORUL: *(cu voce plină de entuziasm, fără a le da importanță)* Hai, coconilor dragi, să mâncați și voi! Burta, fraților mi-o pun eu la cale, dar nu știu ce-o să mă fac cu somnul?! În război nici eu, nici caii, n-am putut dormi aproape de loc! Numai în picioare, cu automatul atârnat de gât! Am venit în țara mea, la locul unde domnește de veacuri obștea mea de

oșan și acum apar politrucii să mă ia la hăituit. Să-mi las patul meu și să dorm pe hotarele unor coclauri?! Crunt destin pentru un om, care ține neapărat să-și păstreze libertatea! Ia și bea și tu muiere că te-ai învârtoșat de muncă ca un bărbat!

ANUȚA: Nó, hai! (*Ciocnește deșul de al soțului.*) Tare mi-i teamă că nu ne mai scăpăm de ei. Of, Pătrule, Pătrule!

KATI: Of, Rudi, Rudi!

RUDI: Nachbarschaft⁷!

(*Țițării se așează toți pe o laviță lungă și cântă legănându-se un lied german. Învățătorul aruncă stiletul de marinar, care se înfinge în scândurile podele, aprinde Țoiul de turț alături și începe a Țăpuri!*)

ÎNVĂȚĂTORUL: „Bine-mi taie cuțatu”“ ...

MORARUL: „Că l-am ascuțat amu”!“

MARTIN: Trăzni-i-ar sfreanțul, să-i trăznească! Când eram gata să zicem că războiul ăsta s-a încheiat de tot!

ÎNVĂȚĂTORUL: Să-ți zic numai câte ceva despre chef și război: de război nu prea are nimeni chef, dar dintr-un chef poate să iasă uneori război!

SCENA 5

(*Societatea femeilor moroșene în satul Stânișoara de Jos și la schitul din apropiere.*)

ANUȚA: Stânișoara, satu' ăsta din vale, cu case văruite în alb, curate ca lumina zilei, cu oamenii ăștia cu plete blonde și ochi albaștri ca cerul de sus, ia-i de unde nu-s! Țipenie de om! Zii, unde s-o putut duce cu toți, tu soro?

VETA: Să-mi ia Dumnezeu lumina ochilor, de am habar! Se spune că s-au pus rău cu Domnul. Am auzit ceva că i-ar fi chemat popa Omotă, să lucreze două zile să facă lemne de foc pentru gătit și pe iarnă pentru schit și ei au amânat ca să se strângă! Dacă știau ce pătesc nu se mai opăceau! Și mă gândesc cu mare frică că popa i-o legat cu-o făcătură și un inger mai rău decât domnului i-a adunat sus, pe munte, și acum cară cu toți și încarcă la lemne în căruțe!

ANUȚA: Ingeru ăsta al tău, Veto, pare a fi mai mult drac! Nu putea avea milă de coconii plăpânzi și de bătrânii neputincioși? Nu avea de ce-i aburca pe munte, că acolo nu-s buni de lucru! S-apoi am văzut porțile într-un loc lăsate deschise, ca și cum ar fi fost goniți de draci, și vaca legată în grajd

---

⁷ vecinătate (germană)

mugind a foame de-o trebuit să-i dau ió un braț de fân. În șură nu cotoacă nicio găină, niciun pui ...

VETA: De-mi vâr deștele în ochi și tot nu mă dumiresc mai mult. O dispărut precum cloca de pe ouă, dar cu ouă cu tot, de parc-ar fi dat dihorul, dar fără să dea nicio alarmă, că n-o avut timp nici să cârâie! Da', tot după mintea mea proastă, de pe urmă, zic că popa nu are voie de la bunul Dumnezeu a face vrăji!

ANUȚA: În alt capăt de sat, porțile închise și vacile plimbându-se și mugind pe uliță ca oamenii bolânzi, fără nici-o treabă! Și găștele încă pe râu, la vale, cercând aripile până la noi, ca un nour de pene!

VETA: Bine c-ai tunat în casa cumătrului și-am luat din hambar două mâini de știuleți de i-am răzuat până am făcut boane pentru orătării!

ANUȚA: Fată dragă, da' faine găște au ăștia din vale! La noi pe stâncăria de sus nu stau gomoloațele ăstea faine, care gâgăie mereu! Să nu uit să mă rog de cumnatul meu pe la năpărlit să mă facă și pe mine cu ceva pene pentru două perini, că mi se mărită fata!

VETA: Mie nu-mi place cum fac, dar mai să mă topesc când le mângâi puful. ANUȚA, n-ai cum să uiți, fata mumii, că și mie-mi trebuie de-o perină și rogu-te dacă-ți va prisosi să mă procopsești!

ANUȚA: Câinii ăștia vagabonți mă sperie cum s-au adunat în haită pe stradă și se dau la cai, mai rău decât lupii!

VETA: I-o slobozât, că n-o mai avut ce le da de mâncare! Intrăm să ne rugăm la biserica din schit?!

ANUȚA: Sau cine le da de mâncare! Să vedem ce-o știi starețul, că uite ne iese în întâmpinare!

VETA: Numai să vrea să ne zică adevărul?! Că dacă-i făcătura lui ne va îmbrobodi cu vreo rugăciune bolborosită, apoi ne binecuvântă și ne va trimite acasă!

ANUȚA: Doamne ajută părinte!

PREOTUL: Fie numele domnului în veci lăudat!

VETA: Părinte dragă, ce caută copila asta din Vale la voi și de ce ține coșarca asta cu paie de mânere sus, în care piuite puii.

PREOTUL: E singura, care s-a putut răzleți de grup! Am auzit câteva pocnete de armă, știi că-n liniștea asta de la noi totul răsună, apoi țipete de oameni și multe vaiete!

COPILA: Treieram grâul la batoză când au venit soldații că ne iau toți sacii că nu ne-am plătit cotele! Da' tatu zice din ce mai mâncăm, din ce mai facem pită, dacă n-avem grâu să-l ducem la moară. Soldații cu sacii-n spinare spre camion, tatu și încă doi cu furcile pe ei, că întorceau la paie; atunci ăla cu steaua roșie pe chipiu a scos pistolu și cu încă doi au slobozit

armele. Tatu și-o dat duhu în brațele mămucăi, ăia doi se zvîrcoleau, dar soldații tot nu i-au lăsat nici pe ceilalți din sat, că le-au luat urmele!

PREOTUL: Tot satul a fost adunat cu mic cu mare de soldați înarmați. Până la prânz i-au strâns pe toți și i-au pornit drept spre Sighet, pe unii pe jos, pe alții în căruțe, fiecare cum a putut!

VETA: Și v-o adus lemne de foc pentru iarnă?!

PREOTUL: N-a mai fost timp, că nimeni nu știa că îi ia și nici de ce i-au dus!

COPILA(*cu ură*): Știu bine de ce i-au dus legați! Pentru că n-au vrut să se înscrie în întovărașire! De peste trei luni tot veneau la noi activiști de la oraș să ne convingă să facem întovărașirea. Stănișoreni că nu și nu! Odată s-a enervat unul, tovarășu' Lenghel, și ne-a amenințat! „De ce nu dați cotele, bă chiaburilor! Pe care s-au împotrivit i-au împușcat. Au luat zece saci cu grâu de fiecare gospodărie și câte o vacă! Unde nu aveau vacă, puneau mâna pe cal! Apoi ne-au adunat cu mic cu mare, pe morți i-au încărcat într-o drezină și duși au fost!

ANUȚA: Hai, tu cocoană, cu noi sus la munte să-i spunem primarului să bată toba să afle toată suflarea ce urgie s-a abătut pe satu vostru!

(*Personajele dispar.*)

SCENA 6

(*Stănișoara de Sus*)

TOBOȘARUL: Mâne după-masă! la orele cinci punct! este chemată! toată lumea cu mic cu mare! la moară! de față cu primarul! comunicări importante! lipsa nu se admite!

MORARUL: Azi dimineață am fost la Sighet și-am predat armele pe care le-am ridicat ieri de la ăia trei! La primărie nu am mai dat peste baciul Făgețan. Comandamentul rușilor l-a înlocuit cu unul Oseciuc, ucrainian, care cică știe limba noastră, dar vorbește de parcă ar rupe cocoloși în dinți! Și scuipând cocoloșii, după ce m-a anunțat că satele nu mai au primărie, mi-a comunicat că Sighetu și satele dimprejur pe o arie de cel puțin cincizeci de kilometri pătrați aparțin de Ucraina Sovietică!

VETA: Ce samavolnicie! La radio comisia aliată n-a zis nimic că le dă voie rușilor să schimbe granițele noastre după cum vreau!

ANUȚA: Dacă oastea aliată e numai a lor, că din ceilalți n-am văzut nicio cizmă, să nu zic uniformă pe-aici!

MORARUL: S-au încartiruit la garnizoană, drept în mijlocul Sighetului!? Piața era plină cu mulțimi de oameni, când au transmis comunicatul: soldați chercheliți, care-l aclamau, mă dumiresc acum, că le-au dat băutură pe

gratis! Civili în trecere îi ocărau, mai mult pe fugă și numai bărbați că imediat îi înghesuiau soldații la îmbrâncit cu patul armnelor! Pe femei le luau cu fustele pe sus!

ÎNVĂȚĂTORUL: Măi, frate, ió nu mă pot dumiri câtă minciună și înșelătorie am putut înghiți și în războiul ăsta! Întâi propaganda nazistă contra bolșevicilor, apoi propaganda sovietică contra naziștilor și acuma propaganda ocupanților contra localnicilor! Adică m-au lăsat la vatră și numai ce m-am întors la rosturile mele acasă și vin peste mine musafirii ăștia în ciubote și jubarcă, cu epoleți și pieptul zornăind de decorații și nu mă lasă să duc o viață normală! Nu mai pot să stau cu nevasta, nu mai pot să-mi cresc coconii, nu mai pot preda din toamnă la școala sătească.

ANUȚA și VETA: (*chicotesc în colțurile năframelor*) Poți, măi Pătre, să dai la dobitoace și să mergi la pădure la doborât copaci!

ÎNVĂȚĂTORUL: Ca vânător de munte n-aș trece și calul meu în rândul dobitoacelor!

VETA: Atunci nici vaca că are ochii ăia languroși și-i atât de cuminte, când o mulg să dea lapte la coconi!

ÎNVĂȚĂTORUL: Îmi vine să sudui și nu mai pot că nu știu pe cine. Parcă mi s-a gătat saliva din gură! Dar nu-i văd pe Olălău și pe Toader. N-au fost și ei cu tine la oraș?

MORARUL: Au fost, dar i-au reținut rușii pentru siguranță. Pe Olălău îl știa politrucul tânăr de când i-ați dezarmat la birt, iar Toader a făcut prostia de-a scuipa pe jos atunci când l-au ridicat pe Olălău!

ÎNVĂȚĂTORUL: I-auziți, măi oameni buni, că acum avem și prizoniri. Tocmai ca-n război! Mie-mi vine așa de ușor să închinăm orașu' cu boltele și negustorii lui. Ducă-se în plata Domnului!

ANUȚA: De unde mai cumperi sare și boane la copii? Nu putem să le facem pe toate, că nu avem fabrici aici, sus pe munte!

RUDI: Dar nici să ne luptăm cu-o armată nu putem! Chiar dacă îi punem pe fugă vor veni apoi alții!

MORARUL: Dar țara asta, a noastră, cum de nu mai are nici-o conducere?! Trimitem o zapiscă în capitală că poate nu știu ca să-i avertizăm și le cerem să lămurească treburile cu reprezentanții sovieticilor!

ÎNVĂȚĂTORUL: După cum am văzut pe frontul de est, ăștia știu când și cum să bată cu pumnul în masă! Și-ai noștri se supun!

RUDI: ăia de la oraș acum nu se pot descurca singuri. Și cu birocrăția de la noi, până se duce, se fac ședințe, se discută și vine scrisoarea de răspuns va fi prea târziu. Pe linia frontului viteza contează! Blitzkriegul nu l-a inventat Hitler, l-a preluat de la Napoleon!

MARTIN: Dar n-a avut destulă minte ca să evite greșelile lui Bonaparte!

ÎNVĂȚĂTORUL: Să-i întrebăm pe oameni, dacă vin cu noi, cu mâinile goale, ca să eliberăm Sighetu?

MORARUL: Da', măi moroșenilor, n-avem ce face, mergem numai cu mâinile goale ca să cerem eliberarea oamenilor noștri și revenirea la administrația românească!

MOROȘENII (*în grup*): Dacă tu, Pavele, te pui în fruntea noastră ca primar, noi te urmăm și te apărăm, să zici ce ai și ce e de zis!

MORARUL: Cu Dumnezeu înaintea!

ANUȚA și VETA (*din spate în surdină*): Vai de noi, dacă vine armata și ne vânează ca pe animale că n-am dat cotele sau nu ne înscriem în întovărașire?! Vai de noi și de coconii noștri!

ÎNVĂȚĂTORUL (*jovial*): Explozia te lovește și dacă stai ascuns și dacă o iei la fugă. Să facem o grupă de cercetași, s-o trimitem pe teren să identifice unde au dispărut sătenii din vale și animalele lor!?

RUDI (*serios, dar foarte nelămurit*): Măi, Peter, când mă chemi să facem casă la tinerii ăștia ai noștri, lui Chrisitan și Oara, că vara asta trebuie să-i cununăm? Mă întreb sara și-i zic și lui Kati, dar nu știe nici ea la ce biserică să-i ducem, că la a noastră nu vin moroșenii și la a voastră cu turla aia țuguată din lemn și șindrilă deasupra nu intră zipserii!

ÎNVĂȚĂTORUL: Of, Rudi, Rudi, cum știi tu să le întorci de pe-o față pe alta, ca să lămurești mai bine lucrurile! Numai să ne lase dușmanii ăștia noi, să facem casă și să mergem la biserică. „Raiu-i sus, noi suntem jos, și vom merge pe din dos!” Cum apar acum dușmanii prin țară, zău lui Dumnezeu.

RUDI: Ca ciupercile după ploaie! Și-s din alea otrăvitoare, de nu poți face nici măcar o tocană!

SCENA 7

(Pe hotarul satului Stânișoara de Sus femeile și fetele adună de pe o pajiște de munte flori de câmp din care împletesc cununițe. Feciorii țipțărilor montează un pom cu o roată de căruță deasupra de care leagă panglici pentru sărbătoarea copacului.)

OARA: „Coroniță flori de mai, la drăguț te dau în dar, să îi stai pe inimioară, când nu mă vede să-l doară!”

ANUȚA: Fată, ha, după ce cobori din livadă, tu rămâi cu ai noștri sau te duci la pomul țipțărilor!

OARA: Mămucă, toți suntem înțeleși să mergem să jucăm la pom și după aia facem un foc în vadul morii până târziu în noapte! Mă dați după Christii?

ANUȚA: Așa o și fost înțelesu! Numai că de când au urcat bărbații cu animalele sus la munte nu știu cum putem să ne mai adunăm ca s-o facem! Să mai așteptați ceva!

OARA: De așteptat aștept, că ce poate face o fată, numai să nu intrăm în postul Crăciunului! Da tații noștri rămân acolo sus și nu mai coboară?!

ANUȚA: Vin ei din când în când, dar nu pot să ne anunțe, că-i părăsc cozile de topor, care s-au pripășit în satu de jos.

CHRISTI (*o ia de mână pe fată*): Haide să mergem că ne așteaptă la serbare!

OARA: Și-mi dai mie cununa de brad, din vârf?

CHRISTI: De doi ani tot tu o ai! Doar mă cunoști, că sunt cel mai voinic fecior din sat!

(La stâlp, cei dimprejur chiuiesc, de fiecare dată când un fecior se lasă păgubaș și alunecă pe bușteanul lustruit. Christi prinde cununa și și-o pune pe cap. Apoi se îndreaptă spre Oara, îngenunchiază cu stângul și îi întinde cununa pe care fata o primește cu amândouă brațele și-o pune pe cap. Fanfara intonează un vals și ei dansează sprințar.)

CHRISTI: Am primit un bilet de la Rudi. Sunt bine și oamenii și animalele, dar nimeni nu știe unde s-au putut ascunde pe munte. Tot mereu ne iau politrucii la întrebări, dar zău nici chiar eu nu am habar!

OARA: Peste tot lumea vorbește că trebuie să vină americanii! Poate chiar au și venit, s-au întâlnit cu luptătorii noștri și au făcut un camuflaj de nu-l poate rupe nimeni de aici de jos!

CHRISTI: Tatăl tău, Pătru, e un om așa de ciudat, de crezi că nici nu-i din lumea noastră. L-ai văzut vreodată plângând cu adevărat?

OARA: Când tăia cu brișca la ceapă să mai stingă slana!

CHRISTI: Auzi c-o luat cetera și zongora pe munte! Clevetitorii zic că-i într-o ureche! Rudi zicea că pe front, după ce-și plângea un vechi camarad, se strecura ca un șarpe și trăgea cu atomatul și arunca la grenade mai ceva ca un drac! Sătenii ca Olălău zic că s-a înțeles cu duhurile pădurii de le cântă noaptea din ceteră, ca să-l păzească de dușmani! Nu-ți pare ciudat că n-au vrut să ia cu ei niciun câine?!

OARA: Știi că Pătru-i un om tare bun, sau dacă s-o schimbat, atunci numai o fost! Dar de fost a fost sigur, dar, pe unde a umblat și luptat, a îndurat prea multe de poate s-a săturat! Nu ți-ar chinui un animal, dar mite un om?

CHRISTI: Și cu toate astea, dacă va fi vânat de securiști va trebui să-i omoare ca să scape și noi și poate chiar el vom cunoaște suferința. Deseori când mă trezesc noaptea și aud câinele lătrând la vreo sălbătăciune, aș fi gata să fug la munte să lupt alături de bărbații satului, dar habar n-am unde să-i gădesc.

OARA: Oamenii, pe la târguri, spun că s-au ridicat mai multe sate la luptă! Dar tu mă ai pe mine și nu ai ce căta sus la munte. Asta nu e lupta ta!

CHRISTI: Rudi zice că românii, ajunși la putere acum, vând pe nemții băștinași rușilor să-i ducă în lagăre de muncă forțată!

OARA: Așa ceva nu ar fi în stare niciun om să facă! Pătru nu l-ar da pe Rudi, cum nici Rudi nu l-ar da pe Pătru!

CHRISTI: Dar ei se cunosc de mici, așa cum știu și muntele ăsta ca-n palmă. Poate pentru alții, soldații reprezintă numai niște numere matricole! Dar, Oara, vreau ca tu să știi că oricâte fete au numere matricole la evidența populației, mie nu îmi trebuie alta și eu nu mă las cu niciun chip de tine. De plec în Germania te iau cu mine, de-o fi în America te duc peste ocean!

OARA: Nu crezi c-ar fi bine dacă am putea rămâne în ținutul moroșenilor?!

CHRISTI: Cum să nu, aicea unde ne-au adus pe lume părinții și ne-au asigurat rostul nostru! Dar, uneori, după ce propagandă ascult la radio, după ce fărâdelegi văd prin jur și ce visez, că ar fi bine, noaptea, mă tem că nu se mai poate.

OARA: Oriunde vom fi, numai noi doi nedespărțiți! Ca brazii îngemănați, ca stâncile ălea două de la Pliscu Corbului!

(Se prind în brațe și rămân cu trupurile strâns lipite, cu fețele înroșite de pălălăile focului de tabără.)

SCENA 8

(Dotare tehnică a trupelor de vânători de munte ale Wehrmacht⁸-ului peste care este trasă o prelată de camuflaj la baza unui perete de granit în care se deschide gura unei peșteri mascată de cetina unor crengi de brad. Un soldat cu matricola de fier la gât stă călare pe o motocicletă enduro. Alături, în fundal, ridicată pe-un plai, se întrezărește o stână a moroșenilor.)

FELIX: *(salută militărește)* Gebirgsjäger⁹ Felix Kops!

RUDI: Băi, blondule, cu tine ce-i pe-aici pe coclauri de munte? Șterge-ți bine ochelarii, că ți s-au aburit lentilele de frig! Vrei să tragi o țigară?

FELIX: Sunt echipat cu manta, mănuși și cizme. Și mâncare berechet, desigur conserve. Raportez cu mâhnire că pâinea s-a mucezit de la umezeală! Un izvor curge în fundul peșterii, unde îmi vine greu să aprind o dată pe zi focul pentru a băga ceva cald în burtă! De aproape o lună am numai răcituri la masă!

---

⁸ Armata germană (germană)

⁹ Vânător de munte (germană)

ÎNVĂȚĂTORUL: Dacă coborai în sat sau, batăr, la o stână pe versantul opus găseai mămligă și jântiță la ciobani!

FELIX: Nu pot lăsa depozitul de armament fără întreținere și pază! Aici e postul meu și nu pot admite să fiu deferit curții marțiale!

RUDI: Află atunci că războiul s-a sfârșit !

FELIX: De cât timp s-a sfârșit? Am cel mai bun ceas, marcă germană! Să vă arăt cum indică secunda, minutul, ora, ziua și luna, dar până la urmă cu toate că l-am ferit să nu-l atingă nimic în luptă, nici măcar o așchie de metal nu i-a zgâriat geamul, umezeala de pe munte i-a venit de hac!

ÎNVĂȚĂTORUL: De mult de tot s-a terminat, că am luptat iarna trecută și în munții Tatra, dar fără niciun folos, că tot învinși am rămas! Drept să-ți spun mi-e o scârbă îngrozitoare de ce-a putut face războiul ăsta din mine și tot mereu simt o furnicătură în deștele mâinilor, semn că-i gata să înceapă iară!

FELIX: Și cine a câștigat războiul ăsta?

ÎNVĂȚĂTORUL: Ailalți, nu ai noștri! De fapt cine-ar putea câștiga într-un război în care toți au ceva de pierdut?! Numai mahării de dictatori și serviciile lor secrete, pline de tot felul de scârbe, câștigă ceva tot timpul. Hitler al vostru și-a luat zilele și s-a asigurat de stima unor fanatici, de fapt, greața am vrut să zic a celor mai mulți!

RUDI: Pe front ăia din Gestapo¹⁰ sau NKVD¹¹ nu-și arată scăfârlia în bătaia glonțului, dar după ce venim civili la vatră și depunem armele ne caută să ne schingiuiască pentru un motiv sau altul. Puritatea unei ideologii e practică pentru megalomania unui dictator! Să țineți minte ceva: numai ca să înfrângă mândria din oameni și să bage în locul ei frica !

FELIX: Omul nu a fost născut să fie sclav. Tatăl meu a fost ceasornicar liber și câștiga destul ca să hrănească acasă patru guri! Nu importă ce îți zice: în armată, în partidul național-socialist, cât timp îi urăști pe subalterni și-i terorizezi, și-i lingi în dos pe șefi și te apleci în fața lor ești bun că le faci folosul! Mie nu mi-e frică de nimic! Am ordin să lupt până la ultimul glonț așa că nu mă predau! În ultima instanță cine sunteți voi?

ÎNVĂȚĂTORUL: Suntem unitatea nordică din Mișcarea Națională de Rezistență!

FELIX: N-am auzit de așa ceva! Românii au fost aliați cu nemții și apoi cu rușii! Voi cu cine vă luptați?

RUDI: Cu trupele speciale ale securității române instruite de NKVD, pentru că vreau să ne ia totul și să ne impună comunismul! Și cu toți care vin

---

¹⁰ Poliția secretă (germană)

¹¹ Comisariatul Poporului pentru Afaceri Interne (rusă)

înarmați prin sate ca să ne poruncească și să ne amenințe să ne schimbăm viața de zi cu zi!

(Învățătorul atârnă zongora de o creangă de copac.)

FELIX: Și eu zdrângân la chitară! Nu am luat-o cu mine că o ciuruiau gloanțele, dar mama avea lacrimi în ochi când am cântat la absolvirea liceului pe scena teatrului din Dresden. Acum nu mă pot întoarce acasă că am rămas fără benzină și cai nu mai sunt: la unii le-am dat drumul și pe alții mai leneși i-am mâncat! Oricum, motocicleta asta va fi de colecție și nu vreau să o las captură de război! Dacă este pace și nu sunt demobilizat pot fi făcut prizonier!

ÎNVĂȚĂTORUL: Haiducii nu iau prizonieri!

FELIX: Sunt și pușcaș lunetist! În carnetul de front am patruzeci și cinci de inamici scoși din luptă și dacă îmi ordonați sunt gata să fac o cifră rotundă, dar nu prea mare, ce-ați zice de cincizeci!? Dar, dacă mă prind ceilalți, o să mă execute imediat, drept criminal de război. Cu toate că eu am executat numai ordinele superiorilor! Nu pot înțelege bine, poate capul ăsta s-a prostit, de când poartă o cască de fier, ca să nu fie găurit de vreun glonț, pentru ce și cu cine vă luptați?

RUDI: După întrebările puse nu te pot considera un prost sadea! Prostul deplin e numai ăla care nu întreabă, căci crede că știe totul! Până la șaișpe ani nimeni nu putea să-mi scoată, vorba din gură. De aceea, oamenii de pe ulița mea, îmi ziceau Mutu' lu' Fabritius! Acum numai să văd un tânăr ca tine, să tot ai cu puțin peste anii lu' Christi, și mi se umezesc ochii și gura îmi umblă ca flașneta!

ÎNVĂȚĂTORUL: Numai să nu fii cu serviciile secrete, vreun turnător la Gestapo uitat de pripas!?

FELIX: Mă jur pe ce-am mai sfânt, pe toată breasla ceasornicarilor din Dresden, deoarece, ca băiat mai mare, moșteneam rangul de staroste și atelierul lui papa Leon, că îmi plac mașinăriile complicate și oamenii simpli! Când văd pe unul îmbufnat, cu ochii jucăuși ca jderul, care nu zice nimica, dar te tot întreabă și apoi face o figură superioară, pot să mă jur că nu i-ași mirosi nădragii după ce l-aș pune în prima linie de front! Și dacă nu miros curat tot acolo l-aș trimite zi de zi, ca să scape lumea de astfel de tipi! Nu mi-au plăcut niciodată ăia din Gestapo! Și nici ăia din NKVD nu sunt mai breji, că pe unde-am colindat cu războiul am auzit numai povești, boacâne despre ei! Aici, unii executați după ce și-au săpat singuri groapa, dincolo alții înecați cu pietre de picioare, c-au fost prea bogați, femei siluite, dintre care unele de rușine și-au luat zilele, copii orfani murind de foame și frig! Toate putorile ăstea de servicii secrete, care s-au legat de

oameni i-au căutat pe cei mai slabi, căci niciodată n-au avut curajul să stea față în față cu un luptător adevărat!

IURI: Și-aici, pe munte, nu vor veni politrucii, ci numai pifanii, tineri cu cașul la gură, pe care-i vor îndopa cu ideologie și în final vor conchide că luptă pentru binele poporului, să apere cuceririle revoluționare. Iar dușmanii vor fi niște bandiți, în cărca noastră vor pune cele mai oribile crime, pe care tocmai bolșevicii întocmai ca și naziștii le înfăptuiesc zi de zi! Dacă aș trezi la viață nălucile celor asasinați de CEKA¹² și NKVD din ordinul lui Stalin și le-am înarma, cu ura din piepturile lor, oastea ar fi atât de mare că ar putea zdrobi orice armată a lumii.

ÎNVĂȚĂTORUL: Olălău, dă fuga pe poteca lu' Bran, peste creastă și vezi dacă ciobanii or adunat oile în strungă. Ió zic să-i lăsăm să adune și să mulgă și vacile. Îi destul de cald ca să poată animalele dormi afară și acolo au și haita de câini, care le va păzi de sălbătăciuni. Ia de la ei, de la stână, o șa mocănească și pune-o pe Murgu, după care lasă-le trei cai și mână alți cinci la peștera ascunsă. Dacă ne caută pifanii securiștilor, avem nevoie de cai să ne deplasăm repede și să cărăm armamentul ușor prin pădure!

OLĂLĂU: Nu mai sunt ordonanța ta, Pătre!

ÎNVĂȚĂTORUL: Ordonanță am avut numai în Crimeea, nu și în Tatra, iar ultima iarnă, oricum, nu ai mai muncit pentru mine.

FELIX: Am și telefoane de campanie și două stații de radio. Și ce plan operativ aveți în acest război?

ÎNVĂȚĂTORUL: Niciunul! Nu am primit ordine operative de la Mișcarea Națională de Rezistență! Ne instruim, ne hrănim, ținem legătura cu sătenii prin ciobani și așteptăm parașutiștii americani! Apoi atacăm să recucerim tot teritoriul țării și să-i dăm afară pe ocupanți cu slugile lor!

RUDI: Nu o să tragem niciun glonț în pifani, chiar dacă poartă peltițele albastre ale securițății!

FELIX: Un război trebuie dus eminentement ofensiv. Dacă ne descoperă bârlogul vom sfârși ca fugari, tot mereu cu ranițele în spate!

IURI: Prizonierul german are dreptate!

ÎNVĂȚĂTORUL: Trupele inamice nu au cum să se împrăstie prin pădure. Coasta-i prea abruptă, mulți și-ar rupe gâtul. Acolo, la piciorul stâncii, se desparte drumul de căruțe spre noi și spre vest și mai sus, pe plai, mai este o ramificație dintre care unul de picior, mai puțin bățut, se înfundă pe niște fânețe, înainte de peșteră! Cred că dacă-i luăm în primire de la prima bifurcație de jos nu au cum să ne repereze poziția!

---

¹² Prima denumire a poliției secrete sovietice (rusă)

OLĂLĂU: (*apare în galopul calului*) Ciobanii spun că a urcat Veta la munte ca să-i prevină că în satul de jos au sosit uniți înarmate, cam cât o companie.

RUDI: Să facem un post de observație pentru Felix, la furca bradului dublu și tragem un cablu de telefon pentru a comunica cu postul de comandă

ÎNVĂȚĂTORUL: Jos, Iuri și Olălău, să planteze mine de infanterie și puneți peste drum un brad culcat cu vârful spre grohotișul din vale, ca moroșenii să știe pe unde să dea ocol.

SCENA 9

(*Trupele de securitate pornesc în căutarea partizanilor din munți. Învățătorul și Felix își tot pasează chitara, iar Iuri și Rudi îi privesc.*)

ÎNVĂȚĂTORUL: Am redevenit omul cavernelor. Nu pot dormi noaptea, mă vizitează prietenii, cu care am cheput și dușmanii, cărora le-am chemat moartea fără a-i jeli!

FELIX: Dacă ai știi cât de puțin i-am cunoscut pe toți cei patruzeci și cinci?! Vedeam o siluetă de partea cealaltă a liniei frontului și pasiunea de trăgător de elită mă făcea să-l ținesc prin lunetă și pac! Odată ofensiva ne-a mînat până la ușa cazematei, unde, stupoare, am recunoscut detaliul din lunetă: Acolo l-am scos din luptă pe-un rusnac! Rămas în poziția în care a căzut, din buzunarul de la piept dezbumbat ieșea marginea zimțată a unei poze, găurită de glonțul meu chiar pe chipul unei femei ce ținea un copil cârlionțat în brațe. Tot timpul m-am întrebat dacă era frumoasă sau urâtă și nu mi-am putut răspunde, dar tânără, fără doar și poate, că și ofițerul avea piele netedă și-o mustăcioară, puțin cănită de tutun, numai tenul cam palid de la sângele pierdut! Glonțul ăla, trimis de mine, a ucis o inimă, care bătea și iubea! Iar eu, Felix, lunetist de elită, acum ucigaș în contemplare, am rupt o iubire, am destrămat o familie.

ÎNVĂȚĂTORUL: Să cântăm ceva de sufletul morților, ca să-și găsească odihna veșnică!

(*la cetera, Felix zongora și cântă: „Ș-așa-mi vine câteodată/ Ș-așa-mi vine câteodată/ Să dau cu cuțātu'n cheatră/ Din cheatră sa iasă foc/ Dacă-n viață n-am noroc/ Măi dorule ... Și-așa-mi vine câte-un gând/ Să plec prin păduri cântînd/ Măi dorule!...” Olălău se șterge cu cămașa de umbra de lacrimi de la ochi.*)

OLĂLĂU: Dacă n-au fost să aibă, la morți chiar nu le mai trebuie niciun noroc în viață!

ÎNVĂȚĂTORUL (*către Felix*): Ia husa de căprioară de la arma mea de vânătoare, să camuflezi țeava și luneta, nu cumva să te zărească după reflexie!

(*În liniștea nopții se culcă și dorm cu toții. Crăparea zorilor.*)

ÎNVĂȚĂTORUL: Soarele se înalță deasupra creștelor și alungă negura din văi. Și nourișii se aprind din alb-fumuriu în roz-liliachiu!

RUDI: Da, taie negura fuioare, fuioare și o mână tot mai înspre vale!

ÎNVĂȚĂTORUL: Olălău și Rudi, plecați la minat drumul și anunțați ciobanii noștri să-l ocolească. Luați apoi poziții de tragere în puietul de pini, mai sus, pe laterală. Eu mă urc cu Iuri pe pinten și-i vom toca din față.

FELIX (*la telefon*): Aici Cetina! Au ajuns la serpentina dintre stânci. În față îi ghidează doi ciobani! Minele explodează, cinci sar în aer: doi zac inerți, sfârtecați, trei se zvârcolesc! Un politruc cu stea roșie pe chipiu scoate pistolul! L-a abțiguit sub clop. Fi-i-ar steaua roșie de noroc! L-am abțiguit sub chipiu! În cine să mai țintesc?! Pifanii se împrăstie pe câmp, pac- paf, doi brotaci nu vor mai sări prin iarbă! Alții se întorc, fug în dezordine! Terminat.

OLĂLĂU: Trage Rudi, eu tremur culcat pe armă. Crăp pleoapele cu frică, de ce pot să văd. Unii șchioapă ca niște berze, apoi se răstoarnă caraghios întinzând brațele ca aripi inutile. De ce nu mai știu băiețanii ăștia să meargă!? Acum cad în patru labe, se zvârcolesc, mușcă stânca.

IURI: Petre, cum tragi de sus, văd gloanțele tale că ară pământul. Arma ta e precum lama discului, toacă terenul în brazde mici și după ele nu se mai chinuie niciunul. Se moaie ca păliți în moalele capului. Să strig ura?

ÎNVĂȚĂTORUL: Ura cui sau pentru ce? Uite mi s-a încălzit Beretta de la foc automat. Iuri lansează racheta de semnalizare, ca să încetăm focul! (*la telefon*) Aici Laricea. Când își adună răniții și morții? Cetina, răspunde!

FELIX (*la telefon*): Aici Cetina! Aștia nu au serviciu sanitar, căci nu văd niciun brancardier. Apare un camion și pe cei scoși din luptă îi cară câte doi soldați până acolo. Câțiva trag cu furie foc automat în boscheții de pe marginea drumului.

ÎNVĂȚĂTORUL: Ca să avem și noi răniții noștri, răni care se vor cicatriza mai greu!

(*Apar Olălău cu Rudi călare având la oblâncul șei burdufuri cu brânză.*)

OLĂLĂU: Am trecut pe la ciobani ca să avem de mâncare.

RUDI: Nu putem găti decât deseară în camera înstelată. Fumul se ridică drept spre cer prin bucata din tavanul căzut al peșterii.

ÎNVĂȚĂTORUL: După tensiunea luptei, deși prin noroc nici unul dintre noi nu este zgâriat, putem da pe gât niscaiva horincă, mânca din brișcă și trage o pipă la taifas.

RUDI: Deviza noastră-i creasta montană rânjind colții de stânci negre ce mușcă merele aurii ale stelelor mari agățate deasupra, la Pliscu Corbului!

ÎNVĂȚĂTORUL: Știi bine, că la peltițe avem cetina bradului înspicată în trei mănunchiuri, semn că, deși noi vom pieri, iubirea de ținuturile ăstea nu va apune și victoria finală nu poate fi pierdută!

RUDI: Victoria dispare numai atunci când niciunul dintre noi nu va mai crede în ea. Dar noi credem nezdruccinat precum granitul stâncii! Peter, există păsări care să zboare noaptea?

OLĂLĂU: Găinile mele se cațără-n cuiabar odată cu amurgu. Dar cum dau zorii le văd prin iarbă cotcodăcind!

ÎNVĂȚĂTORUL: Uiți păsările migratoare, care zboară mii de kilometri fără a se rătăci? Sigur că există păsări, care văd și pot zbura noaptea!

RUDI: Atunci azi noapate am văzut un zăgan. I-am văzut umbra aripilor acoperind mămăliga lunii și deslușit ciocul ca o cange și ghiarele deschise după pradă chiar deasupra taberei noastre!

ÎNVĂȚĂTORUL: *(ia zongora și cântă în surdină)*

„La marginea cascadei ce urlă/ La o stână s-au oprit niște soldați./ Mai sus unde să meargă? Numai stânci și stele./ La poale de ce să se întoarcă?/ Cad prizonieri la vânduții frați.“

IURI: Te bucuri și cânti, dar cum zici, nu se știe cât timp vei mai putea dormi în paie, ca huțului? Ȑia de jos au divizii, batalioane, armate, cu care au înconjurat munții!

OLĂLĂU: Dar noi, cunoaștem roștu' fiecărei pietre, al fiecărui izvor, al fiecărui copac, care ne dă lemn de ciubare și case, căci pe aici ne mănăm turmele de oi și caii. Nu vor putea răscoli totul, ca să ne găsească, la primăvară, închidem peștera și hălăduim mai departe!

IURI: Dar nu avem aripi ca păsările și chiar dacă am zbura, noi nu vrem să migrăm. Trădarea din noua ideologie se propagă printre cugetele slabe mai repede ca o molimă! Există și la noi destui oameni slugarnici și lingușitori gata să se vândă cotropitorului. Pentru că, de, asta nu o pot spune și bag seama că pe ei poate nici nu-i interesează. Așa le convine și așa se practică! Asta e psihologia tuturor popoarelor asuprite! Și noi ne-am aflat mereu în umbra imperiilor: cel austriac, apoi austroungar, cel turcesc, cu care s-au dus cruciadele și cel țarist, devenit acum sovietic.

ÎNVĂȚĂTORUL: Armata de eliberare transcarpatină este formată din grupe de partizani, chiar dacă în prezent ne comportăm ca niște haiduci!

IURI: Ce mai haiduci, vă ziceți, dacă ați măcelărit niște pifani din vale?

RUDI: Pifanii din vale au pornit la ordinul unui guvern marionetă, instalat de trupele de ocupație, care vreau să schimbe ordinea socială din lume. Și nu cu mâinile goale, ci înarmați să ne captureze, deci erau trupe inamice.

Dacă nu îi prindeam în ambuscadă existau mai multe posibilități: fie nu ne găseau și atunci era bine, fie ne găseau și deși era rău tot mai rămân două posibilități: fie ne luau prizonieri și atunci era bine, fie ne împușcau pe loc și atunci era rău; dacă ne luau prizonieri atunci apăreau alte două alternative: fie ne anchetau și atunci era bine, fie ne executau în sate ca lumea să ne vadă cadavrele și atunci era rău, dacă ne anchetau atunci întrevăd două variante: fie ne schingiuiu să spunem complicități și atunci erau rău, fie colaboram și îi denunțam de bună voie și atunci era bine pentru noi, dar rău pentru cei mai mulți din satele noastre, deci, în ultima instanță, tot rău pentru noi!

ÎNVĂȚĂTORUL: Rudi nu omite că până la urmă tot ne băgau la pârnaie mai mulți ani în care, după copia fraților lor naziști, bolșevicii ne înfometau și ne ruinau sănătatea în condiții de muncă barbară. Pentru un comunist bolșevic orice alt om este un damnat, care trebuie nimicit! La deținuți le îndoctrează creierul, iar la rude le înveninează inimile cu zvonuri false.

OLĂLĂU: Dar, bine, măi oamenilor, consăteanul ăsta țiptăr mă uimește cu atâta limbuție! Cum se face că, aici, pe țăncuri carpatine te-ai împodobit cu asta?

RUDI: N-am vorbit limba voastră bine până la aproape douăzeci de ani! Și n-a trecut mult și m-a prins războiul! Așa că trebuie să recuperez repede și mult! Cu permisiunea inamicilor, dacă nu îmi vin de hac prea devreme

ÎNVĂȚĂTORUL: Grăbește recuperarea, că trebuie să vină americanii! Nu se poate ca francezii și englezii să lase atâtea țări europene pe mâna armatelor sovietice! Vor veni, negreșit, în caz contrar, comunismul va cuprinde întreaga Europa până la ocean!

SCENA 10

(Întâlnire în Stânișoara. Schimb de informații cu localnicii și instruirea informatorilor. Problema iernatului. Trupele de securitate pornesc cu efective mărite, susținute de avioane și vehicule de teren în căutarea partizanilor din munți.)

ÎNVĂȚĂTORUL: Comandamentul Mișcării Naționale de Rezistență ne-a anunțat că grupul din Făgăraș a primit ajutoare alimentare și muniție, parașutate de către un avion american. Tot atunci un transmisionist i-a instruit în folosirea echipamentelor radio pentru a putea coordona acțiunile armate ale mișcării de rezistență împotriva ocupanților!

FELIX: Aici Cetina, Zăganul răspunde. *(se aude zgomot de bruijaj continuu, apoi o emisie întreruptă de pocănituri radio)* Aici Cetina,

Zăganul răspunde... (*se aude o voce slabă: „Aici Zăganul! Yalta arestat, Paris căzut! Așteptăm whisky. Terminat!”*) Aici Laricea! Am vânat! Și noi așteptăm whisky! Terminat!

RUDI: Am rămas fără comandament și fără instructor american! Ostașii nimănui! Ți-am zis eu, Peter, că n-avea cine și cum să aducă pe american sute de kilometri până la noi! Omul ăsta sigur, chiar și cowboy, nu era ca un cioban de-al vostru, să-și mâne turmele la pas pe munte, zeci de kilometri pe zi!

OLĂLĂU: De ce nu? Unii de la noi merg de iernează oile tocmai în deltă, deci iau de-a curmezișul țara întregă! Punea pe cap o căciulă țuguiață și ținea gura strânsă. Îi trăgeam și lui o gubă în spate și nimeni nu-l putea cunoaște.

IURI: Măcar vedeam și noi cum arată un american! Chiar dacă nu mai avea uniformă, dar omul limba și obiceiurile nu și le uită!

RUDI: Da' dacă era gură spartă ca mine și nu se mai putea controla. Mai scăpa omul ceva și pe limba lui.

ÎNVĂȚĂTORUL: Așa ceva nu se poate! Știi de ce: pentru că ăsta era ofițer de contrainformații!

RUDI: Tocmai oamenii din serviciile secrete trădează! Dacă sunt mercenari și vreau soldă dublă se angajează și la alții! N-am zis ió atunci când englezii și-au descoperit cârțițe din est, că asta va aduce mult rău și pentru noi. Și iată acum Comandamentul nostru a ajuns în beciurile securității!

ÎNVĂȚĂTORUL: Grupa transcarpatină din nord va trimite patrule să se informeze prin sate. Dar, fiți atenți, nu intrați decât prin fundul curților și numai la rude spre sară, ca să nu vă vadă nimeni. Tu, Iuri la Stânișoara de Jos, ió acasă la mine, tu Olălău la Poiana Mărului, la soru-ta. Stăm numai o zi și mâine în amurg purcedem, iară, spre tabăra din munte!

SCENA 11

(*Stânișoara de Sus*)

ANUȚA: Bărbate, am rămas fără nici-un ban. Tot ce-am adunat cu mâinile ăstea două ale mele s-a dus pe apa sâmbetei! Cu ce vom mai înzestra pe drăguța de fată?

(*Își duce palmele la ochi ca pentru a le vedea mai bine, iar învățătorul îi pupă degetele pline de bătăături.*)

ÎNVĂȚĂTORUL: Nu se poate, tu, muier! Te-o furat activiștii ăștia de la oraș, care vin mereu pe la voi să vă lămurească cu cotele și întovărășirea! Doar tu, cu gura ta, mi-ai zis că banii i-ai dosit, de nimeni nu-i va dibui.

ANUȚA: I-o dibuit comuniștii din guvernul central de la București că, după ce-au învins în alegeri, au făcut imediat stabilizarea. Adică pe toți cu parale ne-au lăsat fără-o para! Cu doi dăsagi de bani am putut cumpăra un ceaun să fierbem mămăligă și o covată să dospească aluatul înainte de-a coace pâinea!

ÎNVĂȚĂTORUL: Mă duc să scot apă din fântână, ca să mă răcoresc! Apoi o pui la fiert să trag o baie cu săpun că sunt zângălit și miros a pădure mai tare ca un urs! Oara ce face?

ANUȚA: Oara a scăpat!

ÎNVĂȚĂTORUL: Noi arestări?

ANUȚA: Și arestări, dar acum ne-a căzut molima pe cap! Șase din satul nostru s-au prăpădit de febră tifoidă! Tot armata a adus-o!

ÎNVĂȚĂTORUL: Nu-mi zi cine ...

ANUȚA: Sora ta Maria!

ÎNVĂȚĂTORUL: Deci și Maria, săraca? ... sora mea mai mică ... (*Ana înclină capul, bărbatul geme*) O, doamne, nici n-a mai avut când să se mărite! Și ce fată veselă era. (*schimbă tonul și devine optimist, ceea ce pentru natura lui jovială e ceva iremediabil*) Mai ții minte ce râdea când o urcam pe cal să plece, să adune vacile de pe munte? Acolo, unde mă întorc, o să mă gândesc la ea, ca la Fata Pădurii!

ANUȚA: Rămâi, nu te mai duce sus, pe coclauri, bărbate! Oara s-o înscris la școala de partid și au trimis-o brigadieră pe șantier la Vișeu.

ÎNVĂȚĂTORUL: Cum de l-a putut lăsa pe Christî singur, că, doară, trebuiau să facă nunta!?

ANUȚA: Christî a lăsat-o pe ea și chiar împotriva voii lui. Într-o dimineață au apărut trupele alea cu pelte albastre și i-au ridicat pe toți țiptării peste șaispe și sub cincizeci de ani. I-au adunat, i-au urcat în camion și de atunci nu i-am mai văzut, nici nu am mai auzit de ei! Cică i-au dus în Rusia la muncă forțată să reconstruiască ce-a distrus armata nazistă. Am stat de pază trei zile la capul Oarei ca să nu-și curme viața!

ÎNVĂȚĂTORUL: Nu m-ai lăsat să fac baia în liniște și acum mi-a trecut cheful!

ANUȚA: Da' io cui să zic tot ce știu, că doară nu le mai puteam ține în mine?! Asta-i, că nu puteam să te mint. Ferește, că în sat au lăsat doi milițieni! Și v-au declarat bandiți, că furați din curțile oamenilor și de pe la ciobani și cer ca cetățenii, auzi cu conștiință comunistă, să informeze organele statului popular din Sighet!

ÎNVĂȚĂTORUL: Auzi, la sfatul popular, auzi informatorii să aibă conștiință. Îmi vâjâie capul, mă duc în șură ca să dorm!

ANUȚA: Să nu te pună dracul să dai pe la Pavele că moara a naționalizat-o statul și pe el l-au declarat chiabur și l-au băgat la pușcărie! Muiera lui s-o dus la părinții ei înapoi! Primar îi acum Purecel, ăla de stătea într-o colibă în capul satului și lucra cu ziua pe la unul și pe la altul și a doua zi nu-ți mai venea până nu găta de băut banii! Da' femeia lui Purecel ne-o drăcuit pe toți duminică, în fața bisericii, și lui popa Omotă i-o băgat deștele-n barbă că-i exploatator, că-i pune pe oameni să lucre pentru biserică și mincinos că slujește pe Dumnezeu, pe care nu l-o văzut nimeni!

ÎNVĂȚĂTORUL: Muieră, muieră, da sus mai sar purecii în regimul ăsta nou al ticăloșilor. Bag seama că numai ăia au origine socială sănătoasă de la care nu se poate confisca nimic! Și la ăia care au muncit ia-le averea și fură-le libertatea, adică bagă-i și la pușcărie! Unde să fie acum mezinul meu de frate, că nici să-mi iau la revedere de la el, drăguțul, n-am putut nici să-l strâng în brațe, să mi-l aduc aminte așa cum o făcut el cu mine când am plecat pe front, ca să mă păstreze bine în minte, nu am avut ocazia! Războiul înseamnă multe, dar grea povară îi ocupația când îți ia fratele de alături, îl lasă sărac și ca să nu plângă pe drumuri îl bagă la răcoare! Îl voi mai vedea vreodată? Da' pe soru-mea mi-o voi mai aduce aminte?

ANUȚA: Nu știu, dar dacă m-am informat la Purecel a zis că trebuia să-l puște pe loc chiar cu mâna lui! De ce, i-am zis, sau ai uitat că v-a făcut la toți numai bine?! Ce bine, face el, că m-a pus să lucrez la pădurea obștii ca să ridicăm turla bisericii, cică țuguiață ca vârful molidului, c-așa-i peste tot în Maramu! Și am încărcat pietre în căruțe să pavăm ulițele satului! Asta se cheamă exploatare! Și cu mâna lui, tot tremurice de la băutura, mângâia tocul pistolului, de ziceai că acum i-ar sta în gând să mă puște! Că numai rău o făcut la tot satul chiaburu' ăla , care l-a exploatat și l-a pus și pe el, să muncească la pădure!

ÎNVĂȚĂTORUL: Purece n-a fost recrutat, nu pentru că-i analfabet, căci n-a făcut decât două clase, ci pentru că-i debil mintal. Rudi l-a scăpat de nu l-au băgat gardiștii la azil. Și iacă-l acuma cu pistol la brâu cum se fudulește și ne năpăstuiește cu puterea dată de noul regim! Ordinea asta nouă, chiar e cu fundul în sus? Dar cu arme printre civili se cheamă că are mare tupeu! Să nu pice cumva prin fața noastră. Îmi vâjâie capul de tot! Dă-mi o perină, o cergă și o țundră curată că mă întind în șură să trag un pui de somn. Doamne, dă să nu mă deranjeze careva că pe munți n-am avut timp numai de moțâială. *(Anuța dă să plece. Pătru o prinde de mână, o strânge în brațe și-o pupă.)* Îl slobod pe Lupan și-l las liber sub căruță să mă păzească până-n zori. La plecare îl leg să nu apuce să îmi ia urma. *(Se întoarce)* Și nu uita că ió tot la tine țin! N-am plecat sus la munte să-mi părăsesc casa, ca să scap, ió, de ciuma roșie, ci ca să vă scap și pe voi, pe toți cei dragi! Nu

putem accepta să trăim în lumea lor întoarsă cu dosu-n sus. Cum vor comuniștii să facă egalitatea? Cu pistoale la brâu, cu deportări și închisori? Neoamenii ăștia hrănesc numai ura săracului față de bogat. Apoi ura mulțimii, behăind ca o turmă de oi, față de omul cu minte, că iată cum cade victimă și pot toți care-l invidiază să vină să-i ia averea și în final să-l scuipe în față, să-l batjocorească și să-l bage la pârnaie!.

SCENA 12

(Partizanii din grupa transcarpatină de nord la prânz în Peștera Ascunsă.)

OLĂLĂU: La Poiana Mărului au venit activiștii cu tovarăși din brigada de voluntari cu steaguri roșii și arme pe piept și i-au despuiat de toate bunurile! Au rămas mai săraci decât slugile de pripas. Ba fostele slugi, veneticii, sunt brigadieri și comandă la oamenii locului! Cică de ce să aibă fiecare? Mai bine le țin împreună și le folosesc după trebuință. Au adunat totul: animale, unelte, pășuni și pădure în întovărașire. Nu mai au cu ce se duce la pădure, dar și pădurea nu mai e a obștii satului, e acum a statului.

ÎNVĂȚĂTORUL: Cum zici tu, Olălău, nu-i a satului, ci a statului? Dar statul tu știi ce-i?

OLĂLĂU: S-a declarat de democrație populară, adică aparține întregului popor!

ÎNVĂȚĂTORUL: Dar poporul îi împrăștiat în atâtea milioane de indivizi și fiecare are ceva de făcut pentru el sau familie, deci nu are cum știi ce trebuie și ce nu trebuie pentru oamenii din Poiana Mărului! Cine-a câștigat alegerile?

OLĂLĂU: Votați soarele! Comuniștii, că soarele totdeauna de la est răsare și acolo-i uniunea sovietelor!

ÎNVĂȚĂTORUL: Și au format un guvern la București care a împărțit țara în regiuni și un comitet gestionează zona noastră!

OLĂLĂU: Vai de sătenii mei, nici lemne de foc nu mai au! Se duc la primăria comunei Valea Secului și se milogesc să le care în spinare! Și uneori împinși de nevoie iau toporișca și taie de prin boscheți și le trag acasă cu trocarul!

RUDI: Ce-i trocaru?

OLĂLĂU: Un cărucior de mână, făcut ca ălea de la oraș în care se scot coconii la aer curat, dar ceva mai rezistent.

ÎNVĂȚĂTORUL: Doamne, doamne! Ce-i al meu e al nostru, dar ce-i al nostru nu mai este al meu! Tovarășii reprezentanți ai clasei muncitoare, așa își zic singuri!

RUDI: Muncitori cu clanța, că pe mâini nu au de ce se șterge după o zi de propagandă!

IURI: La Stânișoara de Jos, la casele răzlețite pe dealuri, au pus foc. Cică să nu aibă bandiții unde se întoarce, să se adune să țină sfat și să facă provocări împotriva regimului celor ce muncesc!

RUDI: Cu gura, de bună seama, că duc muncă de lămurire! Zii Peter, ce poate fi mai rău ca astea!?

ÎNVĂȚĂTORUL: Nici dracul gol, măi, frați de haiducie pe munte!

IURI: În centru, unde casele sunt adunate au adus coloniști cu fețe negre și rotunde, întocmai ca ceaunul ciobanului. Și ăia au pus gardurile pe foc au crăpat acoperișul de șindrilă ca să aibă pe unde ieși fumul direct, căci au făcut foc în mijlocul casei! Toate casele noastre faine, zici că-s afumători, ca pe vremea bunicilor, când încă nu știau să construiască hoarne! Și closetele le-au pus pe foc de cred că ei se ușurează direct pe grămada de băligar de lângă grajduri. Și culmea, ăștia cresc numai porci, n-am văzut să aibă grijă de vaci sau boi. Cai au, înhămați la căruțele cu coviltir, dar i-au lăsat liberi de pasc pe unde apucă și nu-s însemnați la cruce.

ÎNVĂȚĂTORUL: Doamne, doamne! Vai de coconii noștri, ce lume au apucat ca să trăiască! În zadar ne-am riscat viața prin războaie! Războiul nu este decât o crimă la nivel de stat beligerant și pentru oamenii simpli, ca noi, un mare fâs! Dați-mi voie să râd și ca să ne calmăm, hai să fierbem la ceaun pentru ultima dată fusoi!

RUDI: Nu-i adevărat! A fi războinic e ceva nobil și trebuie să lupți cu eroism pentru a merita decorația pe piept!

FELIX: Certifică în carnețelul meu de trăgător de elită că am cincizeci de inamici împușcați, pentru ca o copie să ajungă la statul major al Wehrmachtului. În luna următoare, mama va primi o indemnizație mai mare și are dreptul să cumpere mai multe alimente, care au fost rechiziționate pentru front.

IURI: Camarazi de haiducie, pe veci nedespărțiți, dar cununați cu moartea. Ca să fie adevărat, umple blidul cu fusoi și ulciorul cu horincă!

OLĂLĂU: Da, Pătru, că bine zici, un mare fâs. Și ca să-ți spun drept sunt bucuros că revoluția m-a eliberat din postul de ordonanță, dar simt și o mare tristețe în suflet. Tu nu mai îmi dai sfaturi, ca să nu mă influențezi, iar capul ăsta tembel, al meu, mereu mă ceartă, că ce fac de unul singur nu folosește nimănui, ba iese destul de des tocmai de-a îndoașelea. Și muierea mea zice: „Mă, dacă ne luăm după capul tău numai prost ieșim.“ Nu mai vreau, ordonanță, dar ca frate de cruce, unul de-ăla mai mic, mă mai primești?

ÎNVĂȚĂTORUL: Sunt circumspect, nu vreau să zici, dacă te prind ăia de jos, că te-am exploatat!

OLĂLĂU: Ai cuvântul meu de onoare, că nu mă exploatezi! Oricum dacă suntem în război cu armata de ocupație și tu ești comandantul, tot ordinele tale sunt obligat să le ascult!

RUDI: Auzi cuvânt de onoare! Pasăre rară, măi frate, ca și vulturul bărbos! Comuniștii, ce onoare să aibă, că una scriu pe hârtie și alta face securitatea pe teren?

OLĂLĂU: Sunt un soldat de modă veche!

ÎNVĂȚĂTORUL: Cred că toți suntem de modă veche! Doar fusoiul, horinca și țâpuritura noastră vor dăinui veșnic! Ca să știți, măi, fraților, că noi de-aia ne batem aici!

RUDI: Iolariu! Sus spre culmile montane!

SCENA 13

(Schitul lui Meș. Catacomba călugărului orb. După ce călugărul sihastru Anastasie a fost luat la Domnul, starețul Veniamin l-a anunțat pe învățător prin ciobani să coboare de la munte pe un traseu alpin, pe la Pliscu Corbului, ca să ia cadavrul sihastrului. Împreună l-au îmbrăcat în straiele haiducului și l-au prăvălit într-un hău. Haiducul s-a travestit în straiele sihastrului. Poartă ochelarii de soare și toiagul orbului.)

STAREȚUL: Petre, a venit vremea să te călugărești! Te leapădă, deci de treburile lumești. Dacă ai tras la noi și duci viață de monah se cheamă că ești unul de-al nostru!

ÎNVĂȚĂTORUL: Veniamin, mă rog de mai multe ori pe zi, oriunde și de câte ori pot pentru răposatul Anastasie. Dumnezeu să-l aibă în pază după viața de sihastru pe care a dus-o, mai bine de zece ani, în grotă asta, departe de lumea dezlănțuită în minciună, în ideologii, în acaparare, în dorința de a face rău, culminând cu războiul mondial care a măturat Europa de atâtea oameni nevinovați și românilor le-a adus atâtea pacoste pe cap.

STAREȚUL: Așteaptă Petre, la schit vin oamenii pentru adăpost și salvare sufletească numai după ce se dezic de lumea de jos! Anastasie, pe numele laic Victor Scurtu, a fost un avocat cu clientelă bine situată în Baia Mare. Soția l-a părăsit pentru un prieten din protipendada burgului, întors din America cu punga doldora de dolari. Uite poza fostei lui soții, Miruna, teribil de vie în chilia asta, alături de sihastrul îmbătrânit. O viață de sfânt, dăruită Domnului.

ÎNVĂȚĂTORUL: Dar și o viață lumească ratată! Reveria s-a pogorât și asupra mea parcă adusă de Duhul Sfânt! Domnul îmi vorbește noaptea când

îmi trimite ceața de pe munte. Ceața intră prin crăpătura ușii, sau prin geamul deschis, cu duhurile nopții ce piaptână şuierând cu degetele vântului cetinile molizilor, zboară purtate de curenți croncănind sinistru precum corbii. Ființele pământene nu zboară și nu se ascund sub bolovanii acoperiți de mușchi să rupă rădăcinile copacilor falnici, ca o furtună cutremurând muntele ce-i prăvale în hăuri. Mă tem de negura pădurii când nu poate s-o mai străpungă nicio rază! Neamul meu geme jos, chinuit de vânduți, care pot deveni mai mulți decât cei treji!

STAREȚUL: Dar nu mai ai ce să faci, luptătorii tăi au fost fie uciși, fie prinși și băgați la pușcărie, fie au plecat în pribegie cu gândul de a părăsi țara.

ÎNVĂȚĂTORUL: Omul se naște pur, de aia ne iubim coconii, când le vedem ochii, le îndrăgim răsurile de-i legănăm în țuțulul suspendat de-o grindă în tavan. Întotdeauna există o speranță și eu nu pot abdica! De aia pământeanul din mine nu se poate călugări. Văd poza asta de femeie tânără care a trădat o dragoste pentru alta! Poate ea căuta iubirea ideală, cum eu caut libertatea ce n-o pot găsi!

STAREȚUL: Femeia Mirună a preacurvit, pentru că dacă era măritată trebuia să-și urmeze bărbatul, nu să poftască la altul. Unde mai pui că era și gravidă în trei luni! Anastasie a trăit cu îndoila cumplită, că ar putea fi copilul lui.

ÎNVĂȚĂTORUL: Sihastrul, pentru voi, a fost un sfânt, dar pentru mine în iubire s-a dovedit cam laș. Atâta timp cât în inima mea mai pulsează un sentiment, cât în mintea mea se mai legă un gând, brațele mele vor istovi toată vigoarea pentru cei dragi și vor păzi să-i năpăstuiască pe cei ce ne vreau cu gândul și ne fac răul cu fapta! Sunt și voi rămâne un luptător pe munte, așa cum am fost crescut!

STAREȚUL: Un dreptcredincios știe să ierte ca Hristos! Uneori poți și întoarce obrazul celălalt pentru a fi pălmuit!

ÎNVĂȚĂTORUL: Pe toți ne așteaptă iertarea în ceruri, numai că acum pe pământ netrebnicii o duc mai bine decât oamenii cumsecade și asta n-o pot tolera! Că doară numai o viață avem și pentru ea luptăm, nu ca să ne rugăm de dușmani să ne-o cruțe! Din ceață văd modelate chipurile neamurilor mele care îmi comandă să distrug anticriștii, blestemând, suduind torționari, umilindu-se în fața inchizitorilor roșii pentru a-și scăpa coconii. În capul meu şuieră gândurile lor ca vântul prin cetină. Vuiesc și uneori îmi fac capul să mă doară ... *(duce amândouă mâinile la cap)*

STAREȚUL: Ai scăpat, când te-am anunțat prin ciobani, de ai coborât de la Pliscu Corbului, prin văiugi ca să iei locul bătrânului Anastie, plecat de la noi. Ți-ai pus ochelarii lui de soare, ai barbă și plete albe ca el, ca să nu te

recunoască Zenobia când îți aduce de mâncare. Ai făcut pe deasupra și legământul tăcerii! Dar dacă cobori fie și numai până la schit te vei trezi în două zile cu securiștii peste tine, pentru că acum au iscoade peste tot!

ÎNVĂȚĂTORUL: Sfântul Duh nu m-a părăsit nici atunci când l-am înțolit pe săracu Anastasie în haine de moroșan și i-am aruncat trupul fără viață în hău. Poate oasele lui albite de ploi le va pisa zăganul cu clonțul?! Și ce-i? Câți ostași necunoscuți ai armatei române, dintre care unii bine cunoscuți mie, nu și-au dat duhul părășiți în ofensivă, în retragere, în contraofensivă sau patrulare? Cine mai știe în care operație militară la scară mare sau mică în est ori în vest? Unii, pur și simplu, au dispărut precum musculițele ălea care trăiesc peste-o băltoacă numai amiaza unei zile! Și nu vor mai apărea niciodată, dar altele le vor lua locul! Pe toți îi uităm, numai cei dragi de acasă mai privesc cu jind pozele și păstrează în privire o nedumerire mută. De ce tocmai dragostea lui s-a stins și a rămas vidul, care-l doare?

STAREȚUL: Lui Anastasie i-am făcut o slujbă și ne-am rugat pentru el. Oricum certitudinea vieții tale pe pământ contează mai mult decât incertitudinea vieții lui de apoi!

ÎNVĂȚĂTORUL: Când mă frec de piatra asta a tăbliei mesei, lucită de palmele lui, când ating păreții tot din piatră, frecați de țealele de pe trupul lui, când aprind lămpașul și deschid pe masă acatistul, când mă așez în scaun și mă învelesc cu cojocul, mă simt ca și cum nu aș mai fi i-o ci am intrat cumva în pielea altcuiva! Odată cu obișnuințele-i moștenite, viața lui face în prezent viața mea.

STAREȚUL: Dar nu și în sufletul lui! Harul din suflet aparține Celui de Sus!

ÎNVĂȚĂTORUL: Desigur, este ceva intangibil! Și grupul meu de luptători, deși îi cunoșteam ca propria mea palmă și tot nu le puteam pătrunde toate gândurile.

STAREȚUL: Olălău?

ÎNVĂȚĂTORUL: Împușcat la butalăul din Crinț în timp ce bea apă. Două zile i-au lăsat cadavrul batjocorit să zacă în fața morii la noi, în sat.

STAREȚUL: Iuri?

ÎNVĂȚĂTORUL: Rănit și luat prizonier în Stânișoara de Jos!

STAREȚUL: Rudi?

ÎNVĂȚĂTORUL: Arestat în zori în buncărul din Valea Seacă!

STAREȚUL: Elevul lui Martin?

ÎNVĂȚĂTORUL: Ucis în lupta de la Palatul de Lespezi! Trupul fără viață al băiatului a fost răstignit pe poarta de căruțe a casei părintești și un soldat a păzit ca două zile să stea la vederea sătenilor, care treceau cu capul plecat și pe furiș își făceau cruce.

STAREȚUL: Soldatul german?

ÎNVĂȚĂTORUL: Felix a plecat să treacă granița în Ungaria cu gândul spre Viena. Pentru toți am aprins lumânările astea aici, ca să-i păstrez în minte camarazi ai luptei de eliberare națională de sub teroarea ciumii roșii! Aș bea și ceva horincă, dar nu mai am!?

STAREȚUL: Nu minți Petre, că tot păcat se numește! Nu-i chiar așa de mare ca hoția sau omorul, dar în fața Domnului tu tot te prezinți ca un păcătos! Nu se poate ca tu să nu ai dosite pe undeva arme, muniție și băutură, că prea te prezinți liniștit în chilia ta, să hibernezi ca ursu-n vizuină.

ÎNVĂȚĂTORUL: Gura păcătosului adevăr grăiește!

(Starețul pleacă. Călugărul străbate chilia din stâncă cu pași sprinteni. Ia poza femeii tinere în mână, o privește lung și zice: „A, și tu ai trădat? Ce-i drept a fost numai o poveste de dragoste și a avut a suferi numai un om!”)

ÎNVĂȚĂTORUL: Salut duhuri ale nopților albe, când stau de veghe aici, sus, sihăstrit și îmi închipui prăpădul de jos! Războiul nu are milă de învinși! Sunt ultimul luptător din armata transcarpatină de eliberare. M-am ascuns la schit pentru a nu fi condamnat la moarte.

(Apoi își pune ochelarii de soare, ia bastonul și cojocul, se așează în jilț și pune cojocul peste genunchi și bastonul oblic, deasupra. Deschide porțigaretul și se privește în oglinda dinăuntru.)

ÎNVĂȚĂTORUL: Vine Zenobia. Un bătrân și ramolit călugăr sihastru. Cât e de scumpă lumina ochilor! Ce-i mai scump ca lumina ochilor? Și noaptea rămân singur cu munții și-mi trăiesc nimicnicia înconjurat de asprimea și rigurozitatea lor! Poate zic că mă simt minuscul! Dar visele, mesajele care îmi vin de sus mă înfloară prin frumusețea lor răpitoare! Aproape că mă simt un apostol, pătruns de Duful Sfânt, ca de un hulub coborând în nimbul de raze pe poteca ce sare printre pietre spre creste. Știți ceva? În chilie am reușit să mă pun la punct cu somnul. Somnul e totdeauna favorabil dogmei teologice! Dar, tare mi-e teamă că nu am destul har?!

ZENOBIA: Domnul fie lăudat!

ÎNVĂȚĂTORUL: Și să binecuvânteze bucatele aduse de tine!

ZENOBIA: Ciorbă de varză și tocană de porc cu cartofi. Nu suntem în post și bunul stareț a zis că prea ai slăbit așa că-ți dăm mai mult de mâncare. Și o găleată de apă caldă, că azi e ziua de îmbăiat. Să aduc vana de afară?

ÎNVĂȚĂTORUL: Ce-i mai scump ca lumina ochilor? Sigur că vreau s-o aduci.

ZENOBIA: Stau până mănânci ca să te ajut la îmbăiat!

ÎNVĂȚĂTORUL: Ce-i mai scump ca lumina ochilor! De asta dată vreau să mă descurc singur.

ZENOBIA: Călugăre Anastasie, vorbești cu altă voce, cam aspru-răgușită de parcă ai răcit pe munte! Sigur nu vrei să te ajut?

ÎNVĂȚĂTORUL: Am făcut legământul tăcerii pentru toți ceilalți, în afara ta. Și de aceea pentru a nu-l călca încerc să nu vorbesc cu vocea mea.

ZENOBIA: Aha! Pe jos au venit activiști, securiști și soldați și au adus un drapel roșu ca să-l punem pe turla bisericii. Starețul s-a împotrivit că noi nu facem politică. Atunci l-au arestat și în locul lui au pus stareț nou, pe omul care se ocupa cu aprovizionarea, de aducea cu măgarii alimente din Stânișoara. Au pus întrebări și despre tine.

ÎNVĂȚĂTORUL: Și ce-i?

ZENOBIA: Starețul nou le-a zis că stai de peste douăzeci de ani la schit, din care ultimii zece, adică nu, poate doișpe, i-ai petrecut ca sihastru în chilia de pe munte. Că îi poate conduce oricând la tine! N-a mai fost nevoie că au plecat să-l interogheze pe fostul stareț Veniamin!

ÎNVĂȚĂTORUL: Lăudată fie lumina ochilor! Doamne ce-i mai scump ca lumina ochilor!? *(face semnul crucii pentru a binecuvânta femeia, care dă să iasă.)*

ZENOBIA: Lumina credinței, sihastrule! Lumina credinței!

ÎNVĂȚĂTORUL: Lumina credinței! Ha, ha! Doamne îndură-te de mine și nu-mi lua lumina credinței, că atunci mă cufund de tot în întuneric! *(pentru sine)* Vorba băănățeanului: „să fii prost ca noapcea“. Dar lumea are mai multe fețe și ió m-am sihăstrit de nevoie. Lumea faptelor nu este revelație mistică, cere acțiuni îndrăznețe, la care trebuie să prevezi răspunsul dușmanului. Oh, unde îmi sunt camarazii? Dacă i-aș găsi nu aș mai fi singur și aș declanșa ofensiva. Nu aș mai zace aici pironit în rugăciune. Munților, munților! Înălțimile voastre de piatră vor fi urcate de alte picioare mai tinere, cu mult după dispariția mea! Coloși înțepeniți de forțele explozive ale magnei terestre. Mi-ați ascuns războiul, de ce nu mă urmați la vale? Prăvăliți-mi niște soldați din lespezile voastre, soldați fără de moarte cu care să distrug armata roșie! „A plecat la vânătoare Agarici/ A plecat ca să vâneze bolșevici!“

ACTUL II – REPUBLICA POPULARĂ: AVÂNTUL RECONSTRUCȚIEI ȘI CALVARUL ÎNCHISORILOR

SCENA 1

(O cancelarie imperială cu un birou modificat constructiv pentru a funcționa ca mașină a timpului.)

JOKERUL (*îmbrăcat arlechin*): Am amnezie. Dar tot mai îmi amintesc câte ceva... Suntem prea mulți și ne vindem prea ieftin, unora care au puterea de pot cumpăra memoria individuală, care apoi devine colectivă și în viitor istorie. A mea e intoxicată de propagandă! (*Recită trist cu voce plină de resentimente*)

„Credința-i o himeră, mai bine burți umflate

Obraji rotunji și voci cu răcnet de nomazi!

Din stepele caduce și taiga sălbaticii mizerii

Un ordin: roșii flamuri să stingă neamuri azi!“

(*Pauză de respiro*) Dați-mi o cheie! Cine are o cheie?! Dar cine să n-aibă o cheie! Ce mai invenție! Doar toți avem o legătură de chei: una de la hogașul nostru, alta de la bolidul luxos, care în goană toarce pe șosea! Dar eu vreau o altă cheie, un pass-partout pentru mașina timpului. Salut activistule!

ACTIVISTUL (*cu voce gravă și mină teribil de serioasă*): Bună ziua, tovarășe arlechin. Noi, comuniștii, excludem extravagantele. Marxism-leninismul, culmea materialismului dialectic, ne cere să luăm o atitudine plină de seriozitate și multilateral responsabilă în fața transformărilor revoluționare ale societății. Nu se poate uita că în lupta de clasă dușmanul nu doarme niciodată. Și cine nu e cu noi e împotriva noastră! Ghidându-mă după aspectul exterior, trebuie că am în față un tip al naibii de ușuratic! Da, dat naibii! Asta nu se poate trece cu vederea, asta dă un prost exemplu cetățenilor țării! „Înfrățit fi-va în veci al nostru popor/ Cu poporul sovietic eliberator.“

JOKERUL (*cască plictisit*): Nu mă pricep la lozinci. Și chestia asta că cine a eliberat pe cine, se spune azi, că este foarte discutabilă! Hai, să fim rezonabili, în veci nici nu există!

ACTIVISTUL: Cum se spune? Așa ceva nu are voie să se spună! Cine poate spune așa ceva?

JOKERUL: Degeaba mă tragi de limbă, nu sunt denunțator!

ACTIVISTUL (*cu seriozitate*): Partidul nostru, al tuturor celor ce muncesc conduce țara spre socialism și în viitorul apropiat spre comunism, visul de aur al omenirii...

JOKERUL (*cască din nou plictisit*): Dacă este vorba despre aur aveți rezerve pentru că securitatea a confiscat salbele din cocoșii ale țiganilor.

ACTIVISTUL (*indignat*): Măi tovule, dumneata pui în discuție amănunte, care mă fac să cred că te îndoiești de justetea liniei politice a partidului nostru. „Partidul e în toate, partidul e în noi ...“ Se vede că nu ești membru de partid! Atitudinea ta critică poate fi interpretată ca dușmănoasă, chiar reacționară. Ia cheia pentru mașină, căci destinația călătoriei tale ți-ai

hotărât-o singur. Drum bun și multe surprize plăcute din partea tovarășilor securiști!

JOKERUL (*casă din nou plictisit, fluieră și flutură mâna a pagubă*): Tovarășe nomenclaturist, ești plin de importanță pentru funcția deținută și sarcinile de partid încredințate. După sosire o să-ți trimit o telegramă. Tovarășului prim, cel mai egal dintre egali! Strict personal! Adresa: locuiești casa unui fost exploatator, aproape de centrul orașului, cu o chirie mică. Stop! Spațiul locativ s-a ocupat de îmbunătățiri și se ocupă de întreținere. Stop! Ai mașină cu șofer la scară. Stop! Plinul se face cu bonuri de la Comitetul de Partid! Stop! Ai pistol la centură. Stop! Strict personal o duci mai bine decât fostul proprietar, fabricantul de mobilă, naționalizat de stat. Stop! De ce? Pentru că exploatatorul își servea numai interesele personale, iar nomenclaturistul este în slujba partidului! Conduci țara plină de responsabilitate. Stop! Nu-i așa că dacă se ivește ceva nestatutar, suni imediat la securitate? Stop! (*cu mâna la gură, intim*) Explică, te rog, cetățenilor cum de ai făcut ceva burtică?

ACTIVISTUL (*declamativ*): Trag un semnal de alarmă și cu nețărmită indignare înfierez atitudinea mic-burgheză, căci nu permit ca să fie judecat de un reacționar iresponsabil!

SCENA 2

(*Sediul șantierului Vasile Luca pentru construcția căii ferate Salva-Vișeu. Pe locație se ridică barăci pentru cazare și săli de mese pentru hrănirea brigadierilor. Emisiune de știri la radio România Liberă: „Tinerii UTM-iști răspunzând chemării partidului, s-au înrolat în număr record, de peste zeci de mii în brigade de muncă pe nenumăratele șantiere ale țării. Prioritare sunt construcția de căi ferate, centrale pentru producția de energie electrică și obiective ale industriei grele cu pivotul ei industria constructoare de mașini“. Apare un grup de tineri ce înaintează ordonat în coloană de câte doi pe rând, cu unelte de lucru pe umeri, cântând: „Noi suntem brigadierii/ Ce trec fluierând/ Nu ne oprește ploaie/ Nici soare, nici vânt.“*)

PORTAVOCEA: Brigadă stai! Pentru apel înalte!

(*Brigadierii iau cozile uneltelor agricole de pe umăr și sprijină unelte de sol.*)

BRIGADIERII (*la unison*): Servim patria și partidul clasei muncitoare!

(*Rup rândurile și se apucă de săpat și taluzat.*)

SILVAN: Aici suntem o forță, peste zece mii de UTM-iști. Mai sunt și o mie de mineri, care lucrează la tuneluri și câteva companii de soldați de la

transporturi feroviare, care montează traversele și șinele căii! Surioară, fete ca tine sunt destul de rare, din totalul de trei sute de barăci, voi, fetele ocupați numai doișpe. Ai grijă ține-te la distanță de mineri, sunt niște brute! OARA: Frate, știi că ió tot la Christi mă gândesc. De ce ne-am înscris pe șantier? Că nu mai avem de lucru și nimic de mâncare acasă. Decât cu mămuca la întovărășire prin ploaie pentru mai nimic, mai bine aici! Acum suntem UTM-iși.

SILVAN: M-a durut atunci când la autobiografie a trebuit să mă dezic de tătuca. Dar dac-o murit pe munte, acum nu ne mai e de niciun folos. O piatră reacționară legată de picioare, așa a zis tovarășul secretar de partid!

OARA: Și pe mine m-a descusut tovul ăla, dacă l-am mai văzut pe tata, dacă știu cum a murit și dacă l-am îngropat. După ce i-a prins securitatea, se prea poate, că Iuri sau Rudi, la anchetă, să fi declarat ce știau ... că tata ori o fugit, ori poate le-au zis că s-a prăpădit, numai ca să nu-l mai caute ....

SILVAN: Știi, că mămuca a fost mută atunci, demult când a coborât tata în sat! A doua zi în zori a fugit la miliție și-a declarat că bărbatu' i-a trecut pe acasă, dar nu l-a putut reține că era gat s-o puște! A luat de-ale gurii și țoale noi și a zorit iară spre munte. „Tot timpul nu s-a dezlipit de mine, ca să nu pot anunța organele statului.“ Naiba să-i ia de comuniști că au pus-o să scrie o informare cu ce-a mâncat, ce țoale a luat și unde i-a zis că urcă. Pătru a învățat-o să le zică că-i gata să colaboreze cu securitatea și-i informează de fiecare dată. Dar să-i mintă, că au tabără la Detunata, unde ciobanii au pus stânele mai jos, nu sub Pliscu Corbului unde ar fi de drept!

OARA: De peste șapte ani, mămuca umblă în haine cernite de doliu, semn că și-a luat adio de a-l mai vedea în viață. Primarul din Valea Stearpă sta și verifică oamenii duminica la intrarea în biserică și numai ce-o ia la rost:

„Amu, dacă nu-ți mai dă banditu' pe-acasă, ți-ai luat gândul de a-l mai vedea în viață?! Poate-i o stratagemă ca să induci securitatea în eroare să nu-l mai caute prin munți? Pe cruce de ce nu l-ați scris?“ Da' mămuca mă lasă de mână și-i zice: „Nu-l pot scrie, primare, dacă nu i-ați găsit trupul că nici îngropăciune n-am făcut. Da, singură îs de-atâta timp și am tot dreptul să-l dau dispărut, dacă niciun semn de viață nu mi-a dat! Poate-i zac oasele prin vreun hău, poate l-au mâncat sălbătăciunile, poate l-ați închis voi și nu îmi ziceți nimic, poate i-ați aruncat leșul pe undeva, deși cred, că după obiceiul vostru, ar fi trebuit să-l culcați pe una din ulițele satului să-l vadă toată lumea și să se sperie că l-ați pușcat! Sau poate a luat drumul pribegiei și a plecat pe alte tărâmurii, deși îmi vine greu să cred că el m-a lăsat singură cu toate treburile gospodăriei!“ Primarul, de dincolo, mârâind mai rău ca un câine în lanț: „Pentru puterea populară sunt numai vești bune, atunci când s-a prăpădit un bandit! Moarte exploatatorilor!“

SILVAN: Când mă gândesc că mămuca lucrează pe nimica la întovărășire câtu-i ziulica de lungă. Fără simbrerie, mai rău ca o roabă, mă prinde mila! Ne-a scris că-i scoate cu miliția la lucru, care vine și le bate în zori la poartă cu automatul de gât. Și nici măcar unelte nu mai au pentru că lopata și cazmaua le-am luat noi pe șantier!

OARA: Trage sâraca la sapă și coasă, pe care singură le ascute de când tătuca nu mai e!

PORTAVOCEA: Brigadieri, munciiți nu mai povestiți!

SILVAN: Ieri am spart norma! Sunt Hodiță Silvan din brigada Satu-Mare. Am depășit norma cu cinci sute la sută, în opt ore de lucru, săpând aproape nouă metri cubi, în loc de unu și jumătate

PORTAVOCEA: Eroule, te vom decora la serbarea lunară!

SILVAN: Nu s-ar putea, în loc de decorație, să-mi dați o salopetă sau niște bocanci? Fie și reformați, de la armată. De când lucrez am rupt două straie de moroșan și o pereche de cizme. Prin glodul ăsta cu argilă facem tâlpiți de câteva kile. Lucrăm la un viaduct înalt de peste douăzeci de metri și doamne ferește de-o căzătura.

PORTAVOCEA: Capitalul uman este cel mai prețios pentru partidul nostru! Nu vom precupeți niciun efort, nicio măsură pentru ca protecția muncii să fie respectată! Vezi de soru-ta cu fusta aia înflorată și înfoiată, că prea atrage ochiadele minerilor!

SILVAN: Așa-i portu pe la noi! De ce nu-i dați salopetă, doar ne-am instruit în protecția muncii și scria că așa trebuie? Și baticul înflorat tot de acasă îl are!

OARA: Priviți cum s-a oprit lucrul la tunel. Dacă s-a surpat iară o parte din galerie?

PORTVOCEA: Nu la orice tunel, este cel mai lung tunel de pe traseu, peste doi kilometri. Minerii știu cum trebuie să construiască schela de susținere, niciunul dintre oamenii muncii nu își pierde viața. Viața și bunăstarea lor este mai presus de toate!

OARA: A venit salvarea! Îi trasportă cu fețele acoperite, deci nu mai respiră. Creierul uman nu trăiește mai mult de câteva minute fără oxigen. Sunt patru accidentați. Mijlocul tunelului face mai multe victime decât marginile.

SILVAN: Să taluzăm bine să nu se surpe rambleul viaductului peste noi. Am citit în ziar că tehnica sovietică atotbiruitoare folosește compactoare.

PORTVOCEA: Dă-i cu maiul tare, ca să bătucești pământul bine! Uneori cred că și un tanc ar fi potrivit, că manual merge greu. O să propun șefului șantierului să facă o cerere la partid pentru ca armata sovietică victorioasă să ne dea un tanc!

SCENA 3

(Gulag sovietic. Mină de cărbuni în bazinul Dombas. Poarta lagărului din sârmă ghimpată, doi piloni, o arcadă și o lozică mare dedesubt: „Munca în URSS este o chestiune de onoare, glorie, mândrie și eroism“.)

CHRISTI: Tot cu bou-vagonul?

BASARAB: Tot, dar am sosit cu alt transport la începutul iernii!

CHRISTI: Ești mai vechi în lagăr. La noi primul înghețat și mort de foame a fost găsit de santinele în gara Tirasopol.

BASARAB: Decide-te odată cum a murit?

CHRISTI: Nu a avut un medic care să-i scrie certificatul de deces. Cred că era mort de foame, căci un colț de pâine mucedă pe zi nu ajunge și atunci a înghețat mai repede pentru că vagonul nu era închis și crivățul iernii învolbura fulgii înăuntru. După ce am plecat din gară, două santinele i-au făcut vânt din mersul trenului pe câmp.

BASARAB: Știai cum îl cheamă?

CHRISTI: A zis ceva, dar am uitat! Nu mai am memorie pentru atâtea nenorociri! Un muribund, o dispariție...

BASARAB: Un exploatator mai puțin! Tătuca Stalin i-a condamnat să reclădească patria sovietelor, dar nu are timp să-i numere pe toți *dohodiaga*!

CHRISTI: Ce-i vorba asta că n-o cunosc?

BASARAB: Dohodiaga, zis pe moldovenește este un mierlitor!

CHRISTI: Nici asta nu prea pricep. Ce-i mierlitor?

BASARAB: Un deținut care are ghinionul sau norocul să cânte pentru ultima dată!

CHRISTI: De ce norocul?

BASARAB: Explică-ți și singur! Pentru că chinurile lui au încetat!

CHRISTI: Pe mine mă chinuie dorul de casă și de iubita mea. Nu vreau să ajung un dohodiaga!

BASARAB: În mină poți ajunge repede, chiar fără voia ta!

CHRISTI: Și cum anume, ca să știu să mă feresc!

BASARAB: Păi deja ai și văzut: un bou-vagon, o baracă neînchisă sau o zi de carceră în miez de iarnă cu haine rupte pe tine! Apoi nu faci norma în mină de două tone pe zi! Sau la încolonare pentru plecarea în schimb ...

CHRISTI: Ești prea slab și te împing ceilalți de rămâi ultimul ...

BASARAB: Iar rusnacul de soldat, în caz favorabil, îți confiscă *paika*.

CHRISTI: Asta știu ce-i, pâinica sau tainul zilnic!

BASARAB: Sau în caz defavorabil sare un glonț de pe țeavă pentru tine!

CHRISTI: O știi pe iubita mea?! Hai să ți-o mai arăt odată, Basarabe, dacă îmi promiți să nu te dai la ea.

BASARAB: Eu, să mă dau la ea? De-aici nu mai apucăm să scăpăm în vecii vecilor! Ne lăsăm oasele pe lângă una din minele din stepele Dombassului și cei de acasă habar n-o să aibă!

CHRISTI: Am promis Oarei că mă întorc acasă și c-o iau de nevastă!

BASARAB: Lasă iubita și hai la abataj!

CHRISTI: Numai cu târnăcopul și lopata?

BASARAB: Blondule, ești murdar pe față de praf de cărbune, mai ceva ca un miner. Împingem vagonetele spre suprafață. Nu mai veni, de aici e mai ușor, le duc numai eu că mi-e sete.

CHRISTI: Nu bea din primul izvor că are apa otrăvită! Știi poveștile deținuților vechi în baracă seara...

BASARAB: Binee!

CHRISTI: Promite-mi că mă ascuți! Auzi?!

(Se întorc din șut în baracă și se întind pe prici alături.)

BASARAB: Noapte bună!

CHRISTI: Somn liniștit. Din ce izvor ai băut?

BASARAB: N-am nimic, mă simt foarte bine! A-iii, dar ce-i asta?

CHRISTI: Din ce izvor ai băut?

BASARAB: Din primul, mi-a fost lene să mă duc la al doilea! Echipa vecină a preluat vagonetele mai departe ... I-iii!

CHRISTI: Doamne! Iartă-l doamne, că a făcut o prostie! *(strigă cu voce tare și bate la ușă)* Infirmierul, deschideți ușa, infirmierul!

BASARAB: Aiii! Mi se tulbură mintea, văd ca prin ceață!

CHRISTI: Moare, să vină cineva! Infirmierul?!

BASARAB: Am o lumânare sub perină! Și un bănuț să-mi pui în palmă. Aprinde chibritul și dă-mi o țigare!

PORTAVOCEA: Cine fumează în timpul programului de somn?

CHRISTI: Un muribund, o dispariție!

PORTAVOCEA: Măine vom tăia numărul de identificare al deținutului din evidențe. De drept comun sau politic?

CHRISTI: Politic, un infractor politic! A făcut greșeala să creadă în ce nu trebuia! Sau poate atunci părea promițător, dar după aia a devenit proscris! Dar, mi se pare că, s-au primit indicații să-l înscrieți la drept comun. Of, Basarabe! Basarabe, cât de comun ai fost ca om, pentru că mereu ai avut ghinionul să fii un deținut.

(Altă mină de cărbuni în Dombas. Comandantul, spre deosebire de portavoce are apariție fizică, cu chipiu cu stea roșie, dar fața nu i se vede clar, fiind mascată cu un ciorap de mătase. Vorbește stricat românește cu

accent estic: pronunție consonant-bolovănoasă, pentru că nu poate deschide vocalele.)

RUDI: Ia ne hăciu kapusta!¹³

COMANDANTUL: Dacă nu mai poți mânca varză la fiecare masă, s-ar putea să nu mai mănânci chiar nimic!

RUDI: Ió mi-am făcut complet norma în mină, până ce galeria s-a surpat!

COMANDANTUL: Dacă s-a surpat, înseamnă că nu ai construit corect schela de susținere a abatajului. Și te vom interoga, cum se face că a murit chiar colegul tău de echipă, Benga?

RUDI: Benga nu este primul meu coleg mort. Și toți au fumat! Întrebați santinelele, dacă ió fumez? Lampa de miner mi-a indicat emanația de gaz grizou și i-am strigat colegului să nu aprindă țigara. Dar Benga ăla făcea numai ce vroia el, nu asculta de nimeni și am luat-o la picior în susul galeriei. Ajuns la cotitură, suflul m-a aruncat spre galeria laterală, unde, când m-am ridicat, am găsit alături, portțigaretul ăsta de argint. M-am prezentat la raport!

COMANDANTUL: E tot ce-a mai rămas să-mi faceți cadou din deținutul Benga?! Pe mort nu îl putem tragem la răspundere, dar tu fiind deținut politic poți fi învinuit de sabotaj! Știi care este pedeapsa la noi pentru sabotaj?!

RUDI: De unde să știu dacă n-am avut în cap asta!?

COMANDANTUL: Tortură și împușcare frițule!

RUDI: Doamne, după ce-am muncit atâta pentru voi!? Asta să îmi fie răsplata?

COMANDANTUL: Dar distrugerile Wehrmacht-ului vostru nu le iei în considerare? Și barbaria unor execuții în rândul populației civile pentru acuzația de spionaj?

RUDI: N-am făcut parte din trupele Wehrmacht-ului! Eu am fost înrolat în armata română. Cât privește execuțiile erau trebuia SS¹⁴-ului!

COMANDANTUL: La fel de ticăloși și românii tăi, călăii Odessei!

RUDI: Nu sunteți complet informat! La Odessa am pierdut statul major și plata soldei pentru că belfării au vrut să pună comandamentul în sediul NKVD-ului. Și era minat, iar patrula germană n-a dezactivat sistemul de amorsare.

COMANDANTUL: Ha, ha, ha, ha! Asta-i o istorie tare hazlie! Au murit mulți belfări din statele majore ale inamicilor?

---

¹³ Nu vreau varză (rusă)

¹⁴ Organizație paramilitară nazistă (germană)

RUDI: Destul de mulți, pentru că explozia s-a produs seara, când avea loc recepția în cinstea cuceririi orașului!

COMANDANTUL: Dar voi, soldați simpli ai trupei, i-ați plâns?

RUDI: Ne-am prefăcut cât am putut de bine. Am primit ordin să adunăm banii risipiți din soldele împrăștiate de suflu în șepci și în căști!

COMANDANTUL: Ha, ha, ha! Groaznic, ce mi-a plăcut! Mai știi poante de-astea bune? Știi, noi, ucrainenii suntem oameni veseli, dacă e de răs știm cum să râdem.

RUDI: Știu un banc cu ciobanul și măgarul. Ciobanul a pus măgarul la dietă, dar la cărat îl încărcă tot mai mult. În prima zi îi dă trei paie de mâncare și-i pune o desagă în spate, a doua zi două paie și două desăgi, a treia zi un pai și trei desăgi, la care măgarul cade jos și moare! Ce credeți că a gândit ciobanul după ideologia marxist-leninistă?

COMANDANTUL: Vnimanie! Ia șlușaiu!¹⁵

RUDI: Să fie al dracului măgarul ăsta, de ce a trebuit să moară tocmai când l-am învățat să mănânce numai un pai pe zi?!

COMANDANTUL: Ha, ha, ha! Șmecher frițu, tu știi, bă, că asta se poate aplica și la reeducare.

RUDI: Cu oarecare succes, căci v-ar scuti de cheltuielile de repatriere!

COMANDANTUL: S-ar putea să fii și tu repatriat! Numai că nu prea înțeleg ce tot bolboroseai în somn despre partizanii din munți! Dacă iau în considerare denunțul lui Benga ...

RUDI: Aiureli, șefule! Prin Crimeea a explodat o mină și am fost îngropat până la gât sub pământ. De-atunci îmi vîjâie capul, nu mai aud bine și urechile îmi țiuie mereu! Am și pierderi de memorie!

COMANDANTUL: În anumite condiții pot avea și eu pierderi de memorie! Dosarul tău s-a pierdut, iar denunțul unui mort poate fi uitat. Doar dacă admiti să îmi faci o mică favoare!

RUDI (*ia poziție drepti*): Jawohl!¹⁶ șef!

COMANDANTUL: Fetele mele învață germana și le lipsește conversația.

RUDI: Se aranjează șef!

COMANDANTUL: Măine la prima oră te prezinți la administratorul lagărului! Ești magazioner și poți alege unde: la unelte de lucru, la îmbrăcăminte și echipament cazon sau la alimente?

RUDI: La alimente șef!

COMANDANTUL: Știi regula?!

---

¹⁵ Atenție! Te ascult (rusă)

¹⁶ Desigur (germană)

RUDI: Toată suflarea muritoare, lihnită de foame și sleită de muncă, știe cum se poartă un oploșit? Și cum am devenit schelet ambulant dă-mi voie să mă închin binefăcătorului, care îmi scapă burta de ghiorțaielile de foame! Pachetul de alimente pentru dumneavoastră mai întâi!

COMANDANTUL: Bravo Fabritius! Neamțul e corect, acolo unde îl pui. Pot să spun că am găsit un deținut politic model!

RUDI: Pe onoarea mea, excelență!

COMANDANTUL: Nu se știe, s-ar putea să primesc o misiune în RDG. După fete, la o vodcă, mai ai voie să conversezi în germană și cu mine!

RUDI: Onorat!

COMANDANTUL: În RDG te-aș putea angaja ca translator. În cei peste patru ani petrecuți la noi o rupi binișor pe rusește!

RUDI: Ocenii spasiva¹⁷! Aș prezenta și eu un mic amendament.

COMANDANTUL: Nu te obrăznici, ca să profiți de bunăvoința mea. Nu ești indispensabil! Brațe de muncă pentru patria sovietelor putem găsi oricând! Mai rău stăm cu mâncarea!

RUDI: Nu la alimente m-am gândit. Mina de aici e a treia în care lucrez și Dumnezeu m-a ajutat să îmi salvez viața. Am devenit superstițios și colecționez lămpi de miner. Le țin aprinse pe post de candelă sub icoane. Chiar și într-o locuință pot fi scăpări de gaze! Și atunci lampa semnalează și salvezi nu numai viața ta ci și a semenilor colocatari!

COMANDANTUL: Schön¹⁸ Fabritius! Să nu crezi că umanitatea ta poate înduioșa un torționar stalinist ca mine! Moarte dușmanilor!

SCENA 4

(Decăderea satului. Sistemizarea comunei cu blocuri. Dispensar medical. Femeile stau pe bancă la poartă.)

ANUȚA: Satul ăla fain de pe munte. Nimic nu mai este. Ne-au dat jos casele, ne-au stricat plănele, ne-au luat căruțele, ne-au trimis caii la abatoare! Potecile și drumurile de căruță, toate s-au umplut de bălării până la brâu!

VETA: Auzi, soro dragă, ce ziceau activiștii ăia la ședința cu întovărașii?! Că ne-au eliberat de robia câmpului și a pădurii. Auzi vorbă: că te-au eliberat, dacă ți-au confiscat totul. Eliberat Anuțo? Nebunii de-alea numai în mintea dospită și coaptă sub șapca de orășan pot încape. Și steaua roșie

---

¹⁷ Foarte mulțumesc (rusă)

¹⁸ Frumos (germană)

de fudulie! Nu mai am grajd la vaci, nu mai am staul de oi, am rămas goală ca deștiul mare! Ió gândesc că orașu ăla, nou, nu știe cum îi viața pe munte! ANUȚA: Trebuie să merg la pădure după lemne!

VETA: Da' cu cine să mergi după lemne, dacă bărbatul tău s-o prăpădit?!

ANUȚA: Cu cine, cu necine? Dacă venea Silvan de la facultatea muncitorească punea el mâna pe secure și pe țăpină, iar la joagăr trăgeam împreună...

VETA: Și la fân?

ANUȚA: Cu Oara a mea.

VETA: Pe Pavele l-a anchetat securitatea și bag samă că l-au băgat în pușcărie. N-am primit nicio veste de trei ani și nici măcar unde se află ca să-i trimit haine și mâncare nu am habar!

ANUȚA: Mâncare, de unde, că am ajuns prăpădite cum n-am fost nicodată. Și femeia lu' Purecel, care înainte se ruga de noi să-i tăiem vreo oaie stearpă, umbă acum gătită pe uliță și ne râde în față și ne face reacționare!

VETA: Ceva orătănii mai am eu într-o volieră în spatele blocului și un godac în cotețul din spate.

ANUȚA: Muncim prin ploaie și vânt pentru un pol pe lună un lot de paișpe ari după care dăm și cotă la stat. Nu știu bine să zic ce suntem noi: suntem iobage sau roabe?

VETA: Vom fi țăranți cooperatoare! Dar după mintea mea mai mult suntem iobage. Că după ideologia comunistă robi am fost atunci când am fost proprietari, pentru că asta ne obliga să lucrăm și ne făceam prea multe griji! Du oile la ciobani, scoate caii la pășune, mergi după fân, întoarce-l ca să se usuce de câte ori plouă, fă stogurile, doboară copacii și fă scânduri ca să le vinzi la oraș sau în ungurime!

ANUȚA: Ne-au lăsat fără pădure, de nu avem nicio uscătură să punem pe foc.

VETA: Da' bine, tu, soro dragă, a cui să fie tot muntele cu pădurea noastră a moroșenilor acum?

ANUȚA: Comuniștii zic că-i proprietatea statului?

VETA: Dar cine să fie statul ăsta că până acuma tot în țara asta am trăit și nici dracul nu l-a văzut! Pădurea asta a fost a noastră din moși-strămoși!

ANUȚA: Cine să fie? Stihiile pădurii despletite, coborâte pe-o mături cu coade cleampe în capitala aia murdară de la șes. Acolo-s numai mlaștini și împuțaciune că aeru-i atât de stricat de nu-l poți respira. Și acolo lumea mai de rând stă în niște clădiri mari numite blocuri, ca porumbii în galiscă. Dar ștabii comuniști și-au construit palate cu marmură și au mașini luxoase și slugi înarmate ca să se păzească de ura noastră! Și pe noi ne-au adunat în, vezi tu ce scrie aici: „Complex social“, ca să nu mai hălăduim pe munte și

să respirăm aerul curat al cetinilor și libertatea noastră! Și dacă nu mai știu de frica brațelor noastre înarmate, trai pe vătrai, pradă acum tot ce are țara asta mai bun!

VETA: Să nu te audă careva că imediat te pâărăște! Nu ții minte cum ne-a anchetat la miliție că vecinii nu vreau să stea alături de două muieri periculoase, una cu soțul închis, alta cu el bandit pe munte. Gata-gata să ne confişte și cele câteva păsări și purcelul de crăciun!

ANUȚA: Noroc cu fata mea Oara. Acum, dacă-i doctoriță la dispensarul din comună, ne-a ridicat din nou nasul și se cheamă că nu mai suntem chiar la batjocura și intrigile blestemate ale veneticilor și conțopiștilor pripășiți prin birouri.

(Se întoarce Christian din URSS în haine vărgate de lagăr slab și cu priviri rătăcite. Pe cap are o bonetă decolorată, cu steaua armatei roșii.)

VETA: Ce mai arătare pe drum! Cu fața de ceară, ca o stafie! Să nu sufle vântul că ia hainele de pe scheletul ăsta! Ești bun de pus sperietoare în holda de secară! Străine, încotro te duce pasul și pe cine sau ce cauți pe la noi?

CHRISTIAN: Mă duc în Stânișoara de Sus. Asta pare să fie comuna Valea Stearpă!

ANUȚA: De ce meri în satul ăla?

CHRISTIAN: De-acolo sunt! Acolo-i casa și iubita mea!

ANUȚA: *(se uită la el scrutător, după care își duce colțul baticului la gură)* Doamne Sfinte! Îmi pare că te cunosc, dar un te recunosc pentru că te-ai schimbat tare mult. Ai vint ca măgaru' prin burnița dinainte de ploaie, sus, pe Platoul Diavolului! A trecut atâta timp și peste tot s-au întâmplat multe rele! De unde vii?

CHRISTIAN: De hăt, de departe, tocmai de la o mină din Urali. Și mie mi s-au întâmplat multe rele, dar politrucul și comandantul lagărului mi-au specificat să laud totul pentru că socialismul face numai bine! Nu ești Anuța Hodițu, mama Oarei, cu care trebuia să mă cunun?!

ANUȚA: Christi Fabritius! *(Sare, îl îmbrățișează și-l pupă.)* Nu vrei s-o vezi pe Oara? *(Apoi își duce o palmă la gură și cuvântă spre Veta)* Cât de îmbătrânit mai pare!

CHRISTIAN *(Scoate tabachera și-o deschide pentru a le arăta poza):* Am avut-o cu mine tot timpul! Noi nu ne-am despărțit niciodată. Numai pentru iubirea de fata asta a mea am supraviețuit și m-am întors în România!

(Sătencele îl privesc mute ca pe un nebun. Oara iese afară din dispensar.)

OARA *(îl ia în brațe):* Doamne ești ușor ca un fulg! Ce stea frumoasă ai în frunte.

CHRISTIAN: Ca Murgu vostru, numai că a lui era albă! Albă ca halatul tău! Am fost reeducat iubito, ca să lupt pentru construcția socialismului!

OARA: Trebuie să îți dau două vești: una rea și alta bună. Murgu nu mai este; toți caii au fost sacrificați la abator pentru producția de salam. Cred că înțelegi că după război a fost o mare criză alimentară!

CHRISTIAN: Să vezi ce criză alimentară a fost în mină?

OARA: Aia a fost vestea rea. Vestea bună este că între timp am studiat și terminat medicina și lucrez la dispensarul comunei!

CHRISTIAN: Numai atât? Și eu care credeam că te-ai căsătorit?!

OARA: Da, iubitele, adică vestea bună-i că nu te-am trădat. Te-am așteptat așa cum ți-am promis. Și acum ne putem cununa și locui împreună.

CHRISTIAN: Iolarius! Dar la ce biserică vom face cununia: la cea a moroșenilor sau la cea a țiptărilor? Știi că părinții noștri țin mult la tradiție!

OARA: Nu te mai frământa. Regimul democrat-popular al țării este împotriva religiei și ne cere să fim atei!

CHRISTIAN: Ce mai scăpare din partea mea să pomenesc de biserică! Scuze, numai din cauza oboselii de la drumul prea lung! Și, doar, ți-am spus că am fost reeducat.

OARA: Haide sus, deasupra dispensarului am locuința, să mănânci ceva cald și să tragi un pui de somn. Acum are cine să te îngrijească!

CHRISTIAN: Dar când mergem la satul nostru: Stânișoara de Sus?

OARA: (*duce degetul arătător la buze pentru a preveni cele două sătence să tacă*) Vom merge împreună după ce îți mai revii! Așa iubitele! (*îl mângâie cu palmele pe amândoi obraji*)

SCENA 5

(*Închisoarea de la Făgăraș. Turnul șase. Similitudine cu închiziția.*)

MORARUL: „Privesc din celulă prin gratii de fier“

SECURISTUL: (*Vorbește printre dinți stricat românește, cu puternic accent estic, pronunție consonant-bolovănoasă. Made Rolling Stone¹⁹s*) „Și văd cum tovarășii alături îmi pier!“ Banditule, legionarule, porcule! Îndrăznești să mai cânti și încă să pângărești scumpul cântec al ilegalistilor!

PORTAVOCEA: Îl anchetăm pe bandit. Dacă spune de bună voie ce trebuie și semnează declarația că le-a făcut îl deferim pentru a fi judecat de tribunalul poporului. Dacă nu, o să fie mai rău pentru el, îl trimitem în beci ca să-l ancheteze haidamacii noștri de încredere...

SECURISTUL: Gealații...

---

¹⁹ Pietre rostogolite, numele unei celebre formații de rock (engleză)

MORARUL: În constituție scrie că republica noastră populară asigură democrația!

SECURISTUL: Ce mai naiv! Mai bine zis un bandit versat, care face pe naivul! Dacă nu am fi noi, securitatea, bandiții ca tine ar instiga lumea să răstoarne regimul popular, al oamenilor muncii de la orașe și sate. Una scrie, alta facem!

MORARUL: Dar dacă oamenii sunt alături de voi, noi pe cine mai instigăm?

SECURISTUL: Taci, gunoi de bandit! Să nu crezi că o să ne purtăm cu mânuși cu voi legionarii! Să scrii în rechizitoriu cum ai pus la cale rebeliunea împotriva puterii populare după victoria Soarelui în alegeri!

MORARUL: Altă rebeliune?! Prima a eșuat și mulți dintre ei au murit! Acum rezultatul alegerilor a fost falsificat de cozile voastre de topor!

PORTAVOCEA: Instigare!

(Securistul îi trage o palmă. Morarul întinde obrazul celălalt.)

MORARUL: Încă una

SECURISTUL: Joci rolul sfântului?

MORARUL *(după ce o pimește)*: Da, asta a fost mai tare. Se vede că mănânci mai bine decât mine!

SECURISTUL *(scuipă pe jos)*: Arhanghelul Mihail în mizerie!

MORARUL: Ai putea, vă rog frumos, să vă purtați manierat?

SECURISTUL *(cu vocea horcăind de ura acumulată)*: Când ai intrat, jigodie împuțită, în garda de fier, condamnată de istorie și de neam?!

MORARUL: N-am mai avut timp pentru că a fost scoasă în afara legii, mai întâi de Carol al doilea și apoi de Antonescu. N-am fost legionar sunt numai simpatizant.

SECURISTUL: Simpatizant pentru ideologia de dreapta? Cu ăia care au făcut crime de război împotriva civililor?

MORARUL: În război aproape toate armatele au făcut crime și fiecare rău s-a răzbunat pe cel slab și întotdeauna cei mai mulți pe cei mai puțini. Știți, când am citit doctrina lor mi s-a părut atât de frumoasă! Elevii și studenții îi ajutau pe țărani!

PORTAVOCEA: Materialismul dialectic și învățătura marxist-leninistă sunt superioare. Socialismul va învinge în lumea întregă!

MORARUL: Ia nu mai declama cu față ascunsă, atotștiutorule! Și religiile au cuprins lumea întreagă și s-au înfruntat în războaie sfinte! Inutile crime în masă asupra nevinovaților, care îndrăzneau să creadă și să practice și altceva, urmate de vânătorile de vrăjitoare ale închiziției

SECURISTUL: Eu cred cu tărie în ideologia mea și o apăr cu arma în mână. Moarte bandiților!

MORARUL: Desigur, că mă poți desființa fizic! Îți mulțumesc, pentru că un glonte este mai acceptabil decât arderea pe rug. Deseori noaptea în celula rece, pe patul de fier, trag pătura găurită și aud vaietele celor chinuiți și gemetele nenorociților, care se gândesc și își fac griji pentru rudele de acasă! Aveți multe metode de tortură? Inchiziția a scos chiar un manual de tortură și a construit dispozitive speciale din care vă puteți inspira!

SECURISTUL: Crezi că nu știi? Noi suntem mai bine organizați! Eu conduc ancheta, de tortură se ocupă alți tovarăși în beci!

MORARUL: În închisoare, cum trupul nu are de lucru, mintea s-a apucat să scoțoească. Și am găsit de cuviință cum că fiecare partid scornește câte o ideologie. Pentru asta pun un filozof, care scoate o broșură ideologică cât mai faină, ca să momească pe cât mai mulți. Apoi se face un partid și un statut pentru membri, de la care se încasează cotizația. Iar boșii țipă entuziasmați, fără să creadă o iotă, cam cum fac pastorii pe la pocăiți în America!

PORTVOCEA: Primarul ăsta este un ideolog perfid! După vizita în beci o să i se mai răcească entuziasmul.

MORARUL: De dreapta sau de stânga e ca și cum te-ai afla la o intersecție! Dar tu nu ai plecat la drum cu un țel precis, ci numai te plimbi! Așa că ți-e indiferent cum cotești! Greșeala mea e, că fiind tânăr și ăia mințind mai frumos, am luat-o la dreapta. Sau mai bine zis, ca simpatizant, i-am privit pe ăia care au luat-o la dreapta și le-am zis că bine au făcut. Apoi au venit alții care au importat o ideologie de stânga, care la noi nu prea avea trecere. După război au ieșit victorioși vecinii din est și i-au adus la putere pe cei de stânga la noi. Și ei ca să înfricoșeze populația, i-au închis pe ăia de dreapta sau chiar de altă părere. Și-n consecință, toți, pentru a nu cădea pe mâinile inchiziției s-au declarat imediat de partea stângii! Burghezii au fost mai umani până la un punct! În închisori nu i-au bătut măr pe comuniști.

SECURISTUL: Crezi că asta o să te scape? Ideologia ta mistico- creștină? Partidul oamenilor muncii este împotriva religiei, noi vrem să construim cea mai dreaptă societate, care-a fost vreodată, pe pământ! Și pentru asta trebuie să lichidăm leprele ca tine.

PORTAVOCEA: Am cincizeci de bandiți la reduit! Moarte lor!

SECURISTUL: Moarte vouă! Roata morii se învâртеște morarule. Ia, scui pă toate ideile subversive pe care le clocește capul tău din cartea șefului de cuib! Semnează declarația, cum ai susținut rezistența din munți, condusă de ticălosul tău de frate, prin care ați vrut să vindeți țara imperialismului american!

PORTAVOCEA: Ajunge un informator sau cioban de fiecare sat, ca să-i trădeze pe toți!

MORARUL: De ce port lanțuri în cruce de sus până jos?! Sunt acuzat de inchiziție de vrăjitorie? Unde ți-e mantia cu glugă roșie? Prin gratiile celulei mele văd crenelurile, turlele, șanțul cu apă și podul batant al unui castel medieval. Unde vă e blazonul?

SECURISTUL: Fața ta este falsă, vocea ta minte! Mai bine ai întreba unde se află cimitirul!

MORARUL: Toți criminalii politici își justifică actele de teroare prin infailibilitatea unei ideologii.

SCENA 6

(Construirea CUG²⁰-urilor. Criza energetică și eliminarea exporturilor. Idila lui Silvan cu Liana. Emisiune de știri la radio România Liberă: „La prețioasele indicații ale preastimatului secretar general, mult iubitul tovarăș Icsulescu, președintele republicii ...“)

SILVAN (șef serviciu energetic): Pentru înfăptuirea cincinalului în patru ani și jumătate, de azi înainte vom lucra și sâmbăta! Ordin de la Comitetul Municipal de Partid.

CHRISTIAN: Țara asta este prea mică pentru niște ambiții așa de mari.

SILVAN: Sunt obligat să aplic politica partidului la locul meu de muncă. Partidul m-a trimis la studii și m-a făcut inginer!

CHRISTIAN: Dar tu ce te-ai fi făcut?

SILVAN: Moroșan pe munte, rămâneam țapinar la pădure!

CHRISTIAN: Oricum, de când pădurea nu mai e a noastră, toți au plecat. Locuiesc în comună și fac naveta la oraș!

SILVAN: Combinatele ăstea gigant vor înghiți multă energie.

CHRISTIAN: La noi în comună se întrerupe curentul de câte patru ori pe zi!

SILVAN: Nu mai încerci încă o dată la facultate?!

CHRISTIAN: M-au exmatriculat în anul întâi cu toate examenele luate, pentru că sunt băiatul unui criminal de război! La fabrică am cerut de două ori recomandare de la partid pentru a mă reînscris și de fiecare dată am fost refuzat! Încep să mă consolez, ca tehnician în laborator! Mai lucrez și particular de repar radiourile și televizoarele oamenilor!

SILVAN: Oara ce zice?

CHRISTIAN: Că-i bine că am scăpat din Rusia și că sunt sănătos!

SILVAN: Concepție de doctoriță mic-burgheză, care se mulțumește cu puțin! Vouă să vă tihnească!

---

²⁰ Combinat de utilaj greu

PORTAVOCEA: Tovarășe energetic șef, sunteți chemat la comitetul municipal!

(*Comitetul Municipal de Partid*)

ȘTABUL: Nu se poate face economie de energie? În secția de arcuri consumul este prea mare pe unitatea de produs!

SILVAN: Am studiat metalurgia. Conform diagramei fier-carbon temperatura oțelului trebuie ridicată la șapte sute optzeci de grade pentru a-l spirala și imersa în baia de călire. Arcul trebuie să fie elastic, nu moale!

ȘTABUL: Știm noi ce e moale, după ce am călcat peste! Raportează ceva economie, dacă nu arcul tău devine casant și trebuie să te schimb! Și îmi pare rău că ești un cadru de nădejde cu perspective de viitor! Așteaptă afară până secretara îți aduce nota cu creșterile de plan și cota redusă de combustibil.

SILVAN (*în anticameră*): Dar așa ceva e imposibil! Trebuie să mint!

LIANA (*trece fâșneață prin fața lui*): Niciodată un bărbat nu are voie să zică prima propoziție! A doua devine acceptabilă, dacă minciuna este frumoasă!

SILVAN: Pardon, am efectuat deplasarea în interes de servicii! Iar în relație cu femeile nu mă pretind un cuceritor!

LIANA: Niciun pericol! Până acum niciun bărbat nu a putut cuceri o femeie fără ca aceasta să vrea.

SILVAN: Bizar! Profeția asta mă face să cred că ești o feministă fanatică.

Și ... în plus, destul de versată.

LIANA: Rămâne de văzut! (*Intră în biroul tatălui și reapare în scurt timp cu circularele semnate.*) Vezi, dacă ai pile cum te poți descurca? Ai economisit timp. Azi sunt pe jos! Du-mă cu mașina la magazinul universal ca să îmi cumpăr farduri și un costum de baie! (*Înainte să coboare*) Pa, inginerule! Să vii după masă să ne întâlnim la ștrandul termal.

SCENA 7

(*Spitalul de boli nervoase din Baia Mare. Secția de psihiatrie, salonul schizofrenicilor.*)

ÎNVĂȚĂTORUL: Fără ideologie! Fără bătaie! Fără luptă, fie ea chiar de clasă! Am fost un războinic, care s-a întors și-a găsit țara ocupată. A trebuit să lupt pentru eliberare de sub cotropitori! Dar lupta mea nu și-a găsit destui adepți și camarazii au căzut în mâinile inamicului prin trădare. A trebuit să depun armele dar nu m-am predat! Am ales calea sihăstriei. Omul nu poate trăi fără credință și m-am călugărit! Sunt un călugăr sihastru

Acum lupt numai pentru sufletele celor credincioși! Pace în sufletul omului și pace între oameni! Să nu mai existe nici război, nici înmărmorați, nici mișcare de rezistență. Nici învingători, dar nici învinși! Absolut toate sunt cuvinte goale, lipsite de orice sens! Ființele umane sunt egale înaintea Domnului! Iar viața pe pământ numai un vis ce transcede spre lumea de apoi!

PORTAVOCEA: Este ora de administrare a medicamentelor! Toți pacienții sunt invitați la camera de gardă!

ÎNVĂȚĂTORUL: Dar sunt foarte calm și nu mai vreau să dorm. Aici ne tratează cu tranchilizante, ca să dormim cât mai mult. Cică la boală îți umblă creierul aiurea, fără noimă, și cum sinapsele se tot fac, roțițele gândirii se învârt în gol până se rod! Dar la mine toate au un rost! Dați-mi mai bine o pastilă antisomn! Când stau de veghe noaptea la geam văd crestele înălbite de zăpadă de la munții mei și am o speranță că voi lupta iarăși! Aha, văd că, vouă vă place circul!?

MEDICUL (*de gardă*): Nebunule! Se vede că nu ai dormit destul. Dați-i niște calmante. Vorbești numai în dodii, de aceea mă tot îndeamnă (*accentuat*) tovarășii să te țin în salonul mic și uneori la izolare. Numai atunci când te apucă criza!

ÎNVĂȚĂTORUL: Ce fel de criză?! De ce m-ați luat de la chilia mea, de pe munte?

MEDICUL: A câta oară trebuie să îți repet că schitul tău s-a desființat. După ce starețul a fost arestat, direcția cultelor a decis că nu vă mai justificați existența. Dar, de ce te dai drept orb?

ÎNVĂȚĂTORUL: În viața de schimnic îți impui tot felul de canoane. Simțurile te fac să păcătuiești pentru că te aduc tot mai aproape de lumea materială. Și mi-am impus să trăiesc mai mult viața spirituală, diminuând contactul cu materia. Primul simț este cel al văzului cu care îți recunoști rudele, prietenii și dușmanii. Dar, ió nu mai am de nici un fel!

MEDICUL: Atunci de ce mănânci?

ÎNVĂȚĂTORUL: Numai atât cât să nu mor de foame. Și administrațiile spitalelor, ca și cele ale închisorilor, au avut grijă când au stabilit rațiile să nu ne îmbuibă cu calorii!

MEDICUL: De băut?

ÎNVĂȚĂTORUL: Numai apă chioară, dar asta de la chiuvetă, îi mai proastă ca aia de pe munte!

MEDICUL: Dacă ai avea puteri dumnezeiești ai transforma-o în vin?

ÎNVĂȚĂTORUL (*persiflator*): Sau ceva horincă...

MEDICUL: Vezi, dacă te plimbi prin curtea spitalului, să nu faci pe surdul când vă strigă la cină?!

(Învățătorul se plimbă pe pajiște de unde începe să adune flori de câmp. După ce strânge un mănunchi se duce spre calul înhamat la o platformă și începe să-l hrănească și să-l mângâie pe bot.)

ÎNVĂȚĂTORUL: Șarga, ce bot moale are. De parcă ar fi acoperit cu barșon!

(Oara intră îmbrăcată în halat alb în salonul femeilor. Pusella trece aproape s-o atingă, îmbrăcată în toaletă de seară: rochie decoltată, pantofi cu toc, pălărie cu voal și fața machiată strident.)

PUSELLA: Nu se poate să mi se facă mie atâta rău! Vreau să atrag atenția! Nu cumva să treacă lumea pe lângă mine fără să mă bage în seamă! Sunt o persoană importantă, chiar dacă am fost mazilită de către tovarășa. Auzi pentru ce? Că ne strângeam și medităm în grup. Nu înțeleg de ce pentru acest nimic a trebuit Aldo să-și pună ștreangul de gât?!

MEDICUL: Nu de-aia, doamnă! Doamnul profesor a pierdut toate demnitățile de partid, date de regim și funcțiile de la universitate și de la clinică, pentru că a făcut parte din meditația transcedentală. I-a venit tare greu să reînceapă de jos, ca medic de salon...

PUSELLA: Domnule Guru! Și eu gust senzațiile tari! Ce, credeți că nu știu că mă considerați nebună și m-ați închis aici ca să mă dați deoparte?! O să mă sinucid! Să vină imediat țiganca cu ghiocul.

MEDICUL: Răul ți-l faci singur, tocmai atunci când îi bagi pe cei răi în seamă! *(către colega doctor)* Un caz grav! Ghicitoarea și-o plătește singură. Dar dacă nu o las ne amenință. Până acum am reușit să împiedicăm două tentative de suicid!

PUSELLA: Jeni, ghicește-mi!

VRĂJITOAREA: Sunt nepoata mamei Omidă, regina magiei albe. În cărțile de tarot v-a ieșit drum lung cu noroc în dragoste. Doamna nu trebuie să se sinucidă, va mai fi iubită de bărbați cu situație politică. Nu îndoliați inimi de filantropi, înainte de-a le cunoaște! Ascultați și dumneavoastră prin gura ghiocului chemarea iubitului care vă așteaptă.

PUSELLA *(ascultă ghiocul)*: Vuiește, vuiește!

(Apoi un glas profund și jos scos de ghicitoarea ventrilogă: „Pusella, Pusella, cât mă vei mai refuza până să-ți faci cuib în brațele mele!”)

MEDICUL: Dar merită să fie studiat. Poate scoateți o comunicare la vreo sesiune. Vreți să vă dați doctoratul?

OARA: Cine știe, pe viitor... Psihanalitic vorbind, consider că bolnavii de sex masculin sunt mai complecși, deci mai interesați.

MEDICUL: Dar partea feminină este mai sensibilă, deci și mai predispusă la boli psihice. De exemplu, mai am o bolnavă interesantă, Kinga Lucacs,

soția unui mare mahăr de partid din fosta gardă estică, de import, și el mazilit. Șantierul care a pus ghezășul pe șine chiar i-a purtat numele.

OARA: Interesant! În adolescență am lucrat pe șantierul ăsta.

MEDICUL: Ar fi o privesc tristă să o vizitați. Se află la azilul bătrânilor într-o stare de decrepitudine accentuată. În schimb nu a încetat să se comporte ca o mare snoabă roșie

OARA (*privește în curte, îl vede pe sihastru și tresare puternic*): Cine-i bolnavul ăla? Uite-l în curte, cum culege flori de câmp. Spitalul chiar are cal?

MEDICUL: Criza de energie! Dacă nu am mai primit cotă de benzină pentru furgonetă a trebuit să cumpărăm un cal pentru platforma care o aveam...

OARA: Pot să îl studiez mai îndeaproape?

MEDICUL: Pofțiți! Nu este deloc periculos, aș spune chiar inofensiv!

OARA (*se apropie și îl cercetează îndelung*): Nu vrei să îți dai ochelarii jos?

ÎNVĂȚĂTORUL (*își duce amândouă mâinile acoperind fața*): Ce-i mai scump ca lumina ochilor? Am canon de a nu-i privi pe alții la față și de a nu-mi arăta nici i-o față.

OARA: Ce voce, mă face să mă simt ocrotită ca un copil?! (*șoptit*) Nu ești Pătru Hodițu din Stânișoara de Sus?

ÎNVĂȚĂTORUL: Nu-s nimeni. Chiar numeni! Am greșit foarte mult când ți-am răspuns. Am călcat canoanele muțeniei și surzeniei! Pleacă, nu te mai întoarce! Nu te cunosc! Sunt călugăr, mi-am dedicat viața Domnului, Dumnezeu din ceruri. Și ca sihastru singur voi trăi și voi părăsi lumea asta! (*Oara se întoarce cutremurată, cu suferința pe față. Învățătorul îndepărtează palmele de pe față, se duce la fântâna arteziană și se stropește cu picături de apă pe ochi.*)

ÎNVĂȚĂTORUL: Ar trebui să plâng. Și chiar voi plânge foarte mult. Dar încet să nu mă audă nimé, numai sufletul meu de moroșan...

MEDICUL: Păreți tulburată. Găsiți că manifestarea bolii este interesantă?

OARA: Cea mai interesantă. Se merită studiată în mai multe ipostaze!

SCENA 8

(*Decăderea economică a regimului comunist. Munca patriotică. Fuga peste graniță și exodul din țara supusă curbelor de sacrificiu economic.*)

OARA: O veste bună și una rea!

CHRISTI: Așa-i viața noastră amestecată! Unele rele, altele bune, apoi viceversa!

OARA: Vestea bună este că tata Pătru trăiește, iar vestea rea că nu ne mai recunoaște!

ANUȚA: (*scoate un răcnet de surpriză și mânie ridicând pumii.*) Cerule! Nu-i ajute Dumnezeu! Bate-l Doamne! Cum nu ne mai cunoaște? Se preface sau s-a bolânzât de cap?

OARA: Nu știu dacă a înebunit, da-i internat la spialu' de nebuni la Baia Mare. S-ar putea să se și prefacă, că nu ne mai cunoaște ca să ne ocrotească!

ANUȚA: De cine să ne ocrotească, doar au căzut toți luptătorii de pe munți? Comuniștii au naționalizat morile și atelierele și au colectivizat agricultura!

VETA: Au mai rămas pe munți câțiva ciobani dar și ăia trebuie să dea cote. Numai că mai trag clapa că nimeni nu se suie pe la stânele lor ca să vadă dacă oaia a fătat unu sau doi miei! Anuțo, dragă, nu lăsa gându-ți să lucreze cu mânie! Poate știe ceva sau bănuiește cum s-au aranjat copiii voștri în noua societate. Și dacă apare la lumină Pătru, cel pe care ticăloșii de activiști și securiști l-au vânat atâta pe munte, s-ar putea din răzbunare să vă pedepsească pe toți!

ANUȚA: De unde știi tu că nu l-ar grația?! Sau i-ar stabili numai domiciliu obligatoriu. Să nu uităm că ăia care au scăpat cu viață s-au întors deja de prin pușcării!

VETA: Dar unii au domiciliu obligatoriu și ies numai sara pe furiș din locuințe, lipiți de pălanuri! Iar alții au fost deportați în Bărăgan și n-au voie să se mai așeze la noi în Maramu'.

CHRISTI: Ca zipserii mei. Mi-au scris puținii rămași că sunt tocmiți zilieri la un IAS! Partidul le-a zis că nu mai au la ce se mai întoarce pentru că toată averea le-a fost confiscată și ori acolo la șes, ori aici la pădure, tot ca zilieri urmează să lucreze!

OARA: Tata are dreptate. Ce rol să mai aibă în societatea nouă împotriva căreia a luptat? Ciobanii de pe munte îl cântă ca pe-un haiduc, care a băgat spaima în securiști și cozile lor de topor! Cântecul zice că a fost precum coasa morții la Pliscu Corbului, secerând companii întregi, precum lama coasei otava de pe coastă! Dacă iese la suprafață, cântecele și legenda ar muri. În răzbunarea lor, securiștii și anchetatorii l-ar chinui și acuza de cele mai infame lucruri, cum ar fi trădarea. S-ar duce și ar aresta câteva cunoștințe și ar răspândi zvonul cum că au fost denunțate de Pătru Hodițu!

ANUȚA: Apoi s-ar lega de copiii noștri, care și-au făcut un rost în noua orânduire. Și v-ar lăsa pe drumuri că nu ați fost sinceri și ați indus partidul în eroare și v-ar exclude din rândul membrilor de partid.

OARA: Prin asta ne-am pierde automat serviciile. Și primul ar fi Silvan, care este șef de secție într-o întreprindere socialistă!

ANUȚA: Oara dragă, dacă te rog ió, o să mai treci pe la spital să-l vezi?

OARA: Cum să nu! Doar am spus șefului de salon că mă interesează patologia cazului respectiv.

ANUȚA: Crezi că o duce bine? Nu se chinuie acolo?

OARA: Mămucă, are un parc, unde iarba s-a ridicat până la genunchi că nimeni n-a cosit-o și are voie să se plimbe. Spitalu' transportă alimente cu o platformă trasă de cal, leit Șarga noastră. (*încet numai pentru ea*) Dar și gratii la ferestre.

ANUȚA: Mai bine ca la pușcărie, unde Pavele ne-a povestit că a fost rău de tot! Îl băteau pe stomacu' gol și nu putea dormi de frig!

SCENA 9

(*Interiorul unui atelier de optică. Liana apare cu o pereche de ochelari de vedere având un design extravagant.*)

LIANA: Mamei nu i-au dat voie ca să deschidă sicriul. Ce-i drept, capacul are geam și fața Ștabului avea ochii închiși și buzele i se lățeau într-un zâmbet strâmb.

SILVAN: Ce scria pe certificatul de deces?

LIANA: Stop cardiorespirator prin spânzurare!

SILVAN: De ce să se sinucidă la nici un an după ce l-au promovat ministru adjunct?

LIANA: Ștabu era comunist fanatic și credea până în pânzele albe în corectitudinea ideologiei, pe care o aplica și în munca de conducere.

SILVAN: Nu văd absolut nimic rău în asta!

LIANA: Numai că mama zice că începuse a deveni nervos la telefon, întrerupea brusc convorbirea și odată chiar i-a trântit receptorul. Comportarea asta nu îl caracteriza pe el, care de când îl țin minte era ca un moale și pufos urs panda. Într-un sfârșit de săptămână, petrecut acasă destăinuie mamei că exporta tiruri de automobile și strunguri în lumea a treia, dar facturile cu plățile nu apăreau de loc. Atunci se duce la ministru, care îl pasează că nu e treaba lui, că asta e afacerea altor mahări, de mai sus. Gașca capitalei! Încrângătura aia de șerpi nu te poate ierta dacă le strici susele! Simțul datoriei l-a împins să scrie o declarație la consiliul de stat. Și iată-l sinucis, cu sicriu sigilat, sub paza securității, care se va ocupa și de înmormântare!

SILVAN: Dar cu noi cum rămâne?

LIANA: Iubitule, ni s-au eliberat pașapoartele să plecăm în Suedia!

SILVAN: Și plecăm?!

LIANA: Rapid! Cum să refuzăm cadoul atunci când granițele sunt închise? Am fost sfătuită chiar să ne facem bagajul și să plecăm imediat după înmormântare.

SILVAN: Mama ta ce părere are?

LIANA: Îți pare rău că nu poate pleca imediat. Dar are promisiuni că în decurs de un an va primi și ea pașaportul.

SILVAN: Domnul să-l țină pe ștabul tău, dacă partidul l-a trădat!

LIANA: Ștabu era ateu convins și nu se aștepta să moară. De fapt nu cunoștea fața asta a partidului, jucată de unii trepăduși din comerțul exterior. Mai ții minte când a venit din capitală?

SILVAN: Da. Face către mine, dă-te mări la o parte, că sunt bucureștean! Și eu, ce dacă, se pare că ți-ai rotunjit burta în capitală?

LIANA: De colo ștabu': Ascultă, bă, să nu mă saluți cu servus, că te dau cu capul de toți pereții. În CC-ul din Dâmbovița se strigă: să trăiți!

SILVAN: Desigur că mahărilor, cu hățurile în mână, le place viața cu căruța plină! Și ștabul nostru a fost prea bun. Numai că la „trăiți” al lui nu i-a mai fost dat să o ducă mult!

LIANA: Pentru mine ar fi făcut orice și chiar și pe tine te-a ajutat. Mi-a spus de la început că ai probleme la dosar, cu tatăl tău reacționar, luptând cu arma în munți. Dar la noi în oraș avea destulă trecere, ca să poată aranja orice!

SILVAN: Poate ar fi fost mai bine dacă nu îl promovau în capitală ...

LIANA: Sarcinile de partid nu se pot refuza!

SILVAN: Chiar dacă pot să aducă moartea?

LIANA: Istoria partidelor comuniste abundă de victime, categorisite ideologic ca anarhiste, deviaționiste, cu concepție mic-burgheză, lucrând sectar și chiar dând dovadă de o abnegație revoluționară dubioasă!

SCENA 10

(Rudi stă pe o bancă în piața centrală a unui oraș austriac. O fântână arteziană în al cărui ochi de apă se spală mai mulți porumbei șcheți. Câteva femei cu copii mici fac firimituri de pâine pe care le aruncă porumbeilor, cu care se hârjonesc copiii, făcându-i să zboare și să se reazeze.)

RUDI: Miere cu apă și apă clocită cu miere foarte dulce. Zburăți columbi ai libertății. Văzduhul vostru nu are granițe. Țăstă sunt trasate pe pământ și prin apă pentru oamenii sărmani! Despart Europa în două lagăre și lumea nu are voie să treacă din est la vest, dar direcția inversă este permisă pentru

că regimurile comuniste sunt superioare și oamenii nu pricep asta și bluf! au nevoie de valută! Nu mai pot de foame! Numai firimituri de pâine de pe jos... Doamnelor fiți bune! Și eu sunt un șcheț fugar, dați-mi vă rog o felie întregă!

DOAMNA INDIFERENTĂ: De ce cerșești?

RUDI: Am evadat din Est!

DOAMNA INDIFERENTĂ: Cum adică ai evadat, ești un infractor?

RUDI: Nu sunt, dar dacă mă prindeau deveneam! Cum granițele lagărului socialist sunt închise a trebuit să fug.

DOAMNA INDIFERENTĂ: Pari un om șmecher dacă ai reușit să-i fentezi!

RUDI: M-am ascuns într-un vagon cu miere pentru export împreună cu ceva provizii și mai multe canistre de apă.

DOAMNA INDIFERENTĂ: Și cât timp ai făcut pe calea ferată?

RUDI: Aproape două săptămâni.

DOAMNA INDIFERENTĂ: Atât de mult, doar Orient Expresul nu făcea mai mult de douăzeci de ore.

RUDI: Transporturile feroviare române de marfă fac mult mai mult. După ce au încărcat paleții cu miere au găsit de cuviință că vopseaua este prea coșcovită și vagonul trebuia restaurat. Așa că l-au tras pe o linie moartă și am așteptat meseriașii. Apoi a fost tot mereu pasat pentru că alte trenuri aveau prioritate. Și eu am stat pîtit în containărul meu până ce vameșii austrieci au descuiat vagonul și s-au întrebat că ce miroase așa urât, pentru că marfa nu era perisabilă. Unul zicea că poate înăuntru e un porumbel mort. Dar porumbelul voiajor era din fericire în viață, numai că nespălat și copt de arșița verii după două săptămâni într-un vagon de marfă. Slăvită să fie lumea liberă!

DOAMNA INDIFERENTĂ: Dar nu și robia față de zeul ban !

ACTUL III – LA GRANIȚA UNIUNII

SCENA 1

(O cancelarie imperială cu un birou modificat constructiv pentru a funcționa ca mașină a timpului.)

JOKERUL *(îmbrăcat arlechin.)*: Am amnezie. Parcă tot mai îmi amintesc câte ceva... Suntem prea mulți și ne vindem prea ieftin unora care au puterea de pot cumpăra memoria individuală, care apoi devine colectivă și

în viitor, istorie. A mea e intoxicată de propagandă! (*Recită trist, cu voce plină de resentimente*)

„În terna ineptie de masochiști politici
Ales-am să conducă din nou cruzii călăi
Cei mai egali în frunte, cu cuget de netrebnici
Să cheme securiștii să urle iarăși : dă-i!“

(*Pauză de respiro*) Dați-mi o cheie! Cine are o cheie?! Dar cine să n-aibă o cheie! Ce mai invenție, doar toți avem o legătură de chei: una de la hogoagul nostru, alta de la un bolid luxos, care în goană toarce pe șosea! Dar eu vreau o altă cheie, un pass-partout pentru mașina timpului. Salut îmbogățitule!

ÎMBOGĂȚITUL: (*cu voce emfatică, față indiferentă de creier plat, mină teribil de gravă, superioară*) Bună ziua dom'le arlechin. Partidul nostru exclude extravaganțele. Privatizarea resurselor și Uniunea Europeană ne cer să luăm o atitudine plină de seriozitate și multilateral responsabilă în fața transformării societății. Nu se poate uita că în privatizare capacitatea managerială joacă rolul cheie. Ai fost în străinătate, ai cursuri de reciclare terminate? Ai văzut că nu? Partidul nostru știe pe cine trimite, în cine trebuie să aibă încredere! De exemplu cu cine ai votat? A?! Nu ai fost la vot? Dar, asta-i fugă de responsabilitate! Ghidându-mă după aspectul exterior trebuie să am în față un tip al naibii de ușuratic! Da, dat naibii! Așa ceva nu se poate trece cu vederea, căci dă un prost exemplu cetățenilor responsabili ai țării!

JOKERUL (*cască plictisit*): Nu mai contează cu cine sau dacă nu am votat, căci totuna era! Și chestia asta că nu sunt responsabil, este foarte discutabilă!? Nu vă întrebați, dacă absenteiștii nu sunt scârbiți?

ÎMBOGĂȚITUL (*cu seriozitatea unei superioritate zdrobitoare*): Partidul nostru, al democrației, al liberalismului a pregătit intrarea în blocul nordatlantic, aderarea țării la uniune și toate marile evenimente care ne-au adus în lumea civilizată.

JOKERUL (*cască din nou plictisit*): Dacă este vorba despre civilizație am rezerve că nu le mai pot evita și mă zdruncină gropile pe drum! Și șoferii nu mai respectă stopurile, că ați făcut sensuri giratorii. Învârtita, ocolita...

ÎMBOGĂȚITUL (*declamativ cu indignare*): Trag un semnal de alarmă și cu nețărmită indignare înfierz atitudinea de anarhist, care pune sub semnul întrebării actul de guvernare și prin subterfugiul de descentralizare dorește să distrugă unitatea de nezdruclă a poporului în jurul parlamentului, senatului, guvernului și președinției! Nu permit ca să fiu judecat de un reacționar iresponsabil! Un golan, o haimana, un huligan! Te ocupi de micul trafic?! Șparlește-o definitiv peste graniță!

JOKERUL: Doi ani pe tușă la primirea în NATO, încă doi ani la primirea în uniune, ultima economie, cele mai mici salarii, dar cele mai mari biruri din Europa. Astea da performanțe? *(cu mâna la gură, intim)* Mi se pare sau ai cam făcut ceva burtică?

ÎMBOGĂȚITUL: Ai uitat să menționezi succesele în privatizare! Avem cei mai mulți baroni locali pe fiecare județ. Ce mai vrei, trebuie să fii de acord că fiecare țară a uniunii trebuie să aibă VIP-urile ei. Nu mai fi invidios, că s-ar putea să crapi! *(strigă)* Polițistelor comunitare! Polițistelor comunitare! Cetățeanul ăsta încalcă normele de comportare în societate. Seamănă neîncrederea între alegători, subminează autoritatea unor manageri de vârf ai partidului de guvernământ. Aplicați întocmai regulamentul. Legea să triumfe!

(Polițistele comunitare se apropie îmbrăcate în pantaloni scurți și ciorapi trei sferturi, cu zâmbete largi pe buzele rujate. Una îi arată înaintarea dezgolită de un decolteu adânc și își bââie fundul, iar cealaltă urmărește atentă șlițul pantalonilor împricinatului.)

JOKERUL *(se uita și el atent la fundul polițistei apoi la șliț. Face o mutră mirată)* Aaa!?

POLIȚISTA COMUNITARĂ: Aha! Art. 47. aliniatul 2. Infracțiunea de erecție în spațiul public. Amendă minimă, două sute de lei. În douăzeci și patru de ore puteți plăti jumătate la poștă.

JOKERUL: Nu se poate să mă amendați. Am fost amăgit de un instinct.

POLIȚISTELE COMUNITARE: În societatea modernă trebuie să avem o comportare civilizată! Să ne luptăm ca să refulăm instinctele primare, aș zice chiar primitive! Dacă erai un balerin și ridicai în cumpănă o colegă pe scenă?! Ce părere și-ar fi putut face publicul?

JOKERUL *(ca un papagal)*: Da, trăim într-o societate civilizată, ale cărei reguli m-au adus la faliment! Degeaba spun glume că nimeni nu mai râde. Refuzaților! *(Recită interiorizat cu indignare.)*

„Acum vin fariseii să-ntindă mâini bondoace

Au case confiscate, merțane pe valută

Iată, dragă ortace: ex-comunistul coace

– Noi suntem democrații spune cu guri o sută!“

SCENA 2

(Revoluția visării. Idealismul tinerilor vizavi de rapacitatea potențailor)

CHRISTI: Ia, uite, că unii zic, cum că mămăliga nu explodează. S-o creadă ei, dacă nu fac focul mic! Și îi frige ca dracu dacă o pleznesc cu palmele când roata ei aurită zace aburindă pe un dos la mijlocul mesei.

OARA (*entuziasmată*): Iubite, o să avem căminul nostru în Satu Mare cu copii roz-bucălați și-o mașinuță silențioasă să-i ducem la grădiniță. La spital, în secție, aparate moderne cu care să salveze viața oamenilor bolnavi. Chiar în săptămâna asta am primit un ajutor din Olanda. Și o să urcăm la Stânișoara de Sus unde ne va reda locul de casă și pădurile obștii înapoi!

CHRISTI: Fata mea, dragă, ce frumos le povestești, ca în vise! Chiar că îmi place! Dar șapca asta de la uzină îmi șoptește: nu o mai lăsa să viseze! Ne paște criza, căreia mahării din capitală îi zic reconversia economică! Proiectanții de la institut nu mai au de lucru! Îi trimite în șomaj cu salarii compensatorii. Ce revoluție să fie asta? Au pus pe fața comunismului o mască umană? Revoluția cărei clase împotriva cărei clase? Comuniștii au făcut avere pentru că au luat totul de la cei bogați! Darăștia de acum pe ce se bazează? Împart averea comună la potențați. Da, în comunism s-a industrializat mult, dar cine se întreabă dacă rămânea vechea orânduire ce s-ar fi făcut? Răspund numai cu blesteme xenofobe! Căci se tot strigă că a condus clasa muncitoare, dar uită de aparatnici. Un adevăr zis pe jumătate e cea mai credibilă minciună!

OARA: Nu fi răutăcios! Nu vezi că primim ajutoare și ne invită la specializări în străinătate. Fă și tu ceva de te reprofilează! Metalurgia nu mai merge cu criza de energie. Nu ți-ar surăde să intri în industria lemnului. Munții noștri sunt încă acoperiți cu păduri!

CHRISTI: Bine țintit, dar s-au băgat deja alții! Știi, în câte zeci de ani se reface o pădure de molid tăiată? Durează mai mult timp decât mai avem noi de trăit! Să las dealurile subcarpatine și munții noștri golași?

OARA: Nu m-am referit la exploatare extensivă! Ai putea proiecta case de lemn, chiar tradiționale, cum erau casele părinților noștri!

CHRISTI: Subscriu la oricare idee generoasă. Multe au fost distruse sau au luat foc.

OARA: Cele mai norocoase au fost dezmembrate și instalate în muzee în aer liber! Numai viața noastră de oameni ai muntelui nu poate fi muzeificată!

CHRISTI: Clocotul lavei nu, dar împietrirea ei da. Au strâns unelte de gospodărie și au îmbrăcat manechine în porturile de prin state.

OARA: Ió mai am încă costumul de moroșancă pus la păstrare în dulap. Și băiete, cred că mă mai cuprinde! Visul meu, Christi, e să ne ținem în brațe în casa noastră, la Stânișoara de Sus!

CHRISTI: Numai atât!? Destul de tradiționalist, dar pare posibil numai în week-end. Că-n zilele de lucru avem servicii în oraș și creștem copiii la bloc!

OARA: Și pentru ei vreau ceva! Să crească și să învețe într-o lume mai dreaptă în care bunul simț cerne pe cel luminat de cel întunecat!

CHRISTI: Și ce mai vrei femeie? Ți-am zis că dacă plecăm în Germania, acolo masa îi pusă, trebuie numai să luăm loc pe scaune. Și bani o să câștig destui că am drept de lucru și o să avem ce pune pe masă!

OARA: Dar, s-ar putea, copiii noștri să uite aproape totul, chiar și de unde venim!

CHRISTI: Tocmai pentru viitorul lor vreau să plecăm! Ce uită, nu mai e treaba noastră. Lasă-i să țină minte ce vor și ce îi ajută în viață!

OARA: Oare, de ce nu am putea fi fericiți chiar aici, dacă ne-am câștigat libertatea?!

CHRISTI: Pentru că cei puternici sunt de altă părere! Și nu numai atât! Mai sunt și alții mult mai mulți decât noi la care le convine confuzia! Și se bucură că unii o duc prost!

OARA (*patetic*): Știi bine că sunt o fată modestă și dacă vreau pot să-mi țin visele în frâu. Dacă ne hotărâm să rămânem m-aș mulțumi cu puțin de tot, poate chiar cu foarte puțin!

CHRISTI: Puneți în gând o dorință, numai una singură și aia mică de tot. Dacă în timp de-un an îi vei trăi îndeplinirea pe locurile de aici, sunt gata să rămân să sufăr împreună cu tine. Și-o să ne creștem copiii în est.

OARA: Și dacă nu?

CHRISTI: Vom părăsi totul, vom face bagajele, vom pleca și ne vom stabili în vest!

OARA: În bagaje nu poate încăpea chiar totul! Și nu vom mai reveni deloc aici?

CHRISTI: În vacanțele copiilor, ca turiști! Acum, te rog, să-mi spui dorința!

OARA: Ah, nu m-am gândit încă, mai dă-mi ceva timp, mai bine mai târziu. M-am întristat! Peste tot nimeni nu-și mai iubește aproapele. Apar mici sadici, torționari, care se bucură de răul altuia! Mi-e frică să cer ceva ca nu cumva să se afle și ei să pună la cale să nu se îndeplinească. Arată-mi mai bine ultimele tale sculpturi în stejar. Un prizonier într-o mină de cărbuni?! Deprimant! Și-un cal bând apa dintr-o troacă lângă o fântână cu cumpănă. Interesant! Mai ai lemn să mai pui unul alături? Caii sunt animale inteligente, se înțeleg și se pot adăpa împreună!

SCENA 3

(*Despre viață și despre moarte. Turismul occidental și cimitirul vesel.*)

ÎNVĂȚĂTORUL: Anuța, Anuța, ce s-o ales de casa, de familia și de neamul nostru!

ANUȚA: Mai nimic, măi, Pătre. Satul nostru nu mai există. A rămas numai plaiul cu pășunile fără copaci. Ce n-au tăiat comuniștii au ras domniile aia din capitală sau alții trimiși, ori făcuți scăpați de ei. Și-n curtea noastră crește iarbă rea și buruiană până la brâu.

ÎNVĂȚĂTORUL: Dar munții au rămas?

ANUȚA: Ioi, măi Pătre, iară te-ai bolânzât. Cine-ar putea să care munții? În munții noștri îi atâta piatră că nu s-a născut om, nici regim politic, ba' ce să zic și zmeu să fie și n-are cum s-o care.

ÎNVĂȚĂTORUL: Ió și bolândul?! Am făcut numai pe glumețul ca să nu mă dibuie securiștii și să nu se ia de voi. Ce-a fost mai de preț în munții noștri au cărat ba rușii, ba comuniștii, ba îmbogățiți de-acum! Dar odată noaptea, m-a cercetat un vis care ar putea speria orice om cuminte. Că-i tot pământul ca în palmă, așa cum se credea înainte de Aristotel și cum ió le predam coconilor la școală că nu-i așa și fiecare își aducea de-acasă un buz și-și înfidea deștele în el de rămâneau adâncituri și le ziceam cum a plămădit Dumnezeu lumea în șapte zile. (*schimbă tonul*) Deși nu pot să crez că a putut s-o facă așa de bine și așa de iute. Numai până am ridicat casa coconilor mi-au trebuit zece zile, ca cele zece porunci. Și am avut ajutor de nădejde de la rudele din sat!

ANUȚA: Dar tu nu ai mai ridicat-o deloc, căci a trebuit să urci să lupți pe munte!

ÎNVĂȚĂTORUL: Nu face nimic, eu m-am socotit și atâta timp mi-ar fi luat! Dar cu geneza lumii trebuie, desigur, să fie ceva mult mai complicat, cu care își muncesc savanții capurile și acuma! Dar copiii mă credeau și băgau deștele în mămăligă de se înălțau munții noștri.

ANUȚA: Auzi vorbă?! Cum să nu te crează?!

ÎNVĂȚĂTORUL: Și-i învățam cântece cu arcușu pe ceteră și acompaniament de voce. Să știi că dacă munții au rămas tot mai avem o speranță. Îi chem o dată pe veterani să plantăm niște puiet de molid să crească drept ca luminile din Noaptea Învierii spre ceruri.

ANUȚA: Da' tu bărbate mai poți țâne pasul cu ceata?

ÎNVĂȚĂTORUL: Dacă nu pot tot dau ió de-o spinare de cal, că-i iarbă destulă pe terenul viran din cimitir

(*Apar Christi cu Oara și Rudi cu Kati într-un grup de turiști germani.*)

CHRISTI: După ce am vizitat biserica din lemn, cu turlă țuguiață o să vă solicit multă decență la vizitarea cimitirului. Pe crucile sătenilor sunt scrise epitafe care le punctează evenimente cruciale din viață într-un mod hazliu.

RUDI: Zici că hazliu?! De-a dreptul comic. Și crucile cioplite în lemn sunt pictate în culori splendide, pline de viață.

OARA ȘI CHRISTI: Tată!

ÎNVĂȚĂTORUL: Ați venit în vizită copii?! Sper că mi-ați adus și nepoții.

OARA. Altă dată! Petrec vacanța peste ocean în America!

RUDI: Peter, moroșanule! Salut bătrâne purtător de amintiri! Aproape neschimbat, tot în portul tău?!

ÎNVĂȚĂTORUL: Sigur că nu mai ai portul de țiptăr, de-aia te-ai îmbrăcat în straie de oraș!

RUDI: Locuiesc la bloc, într-un cartier din München. Le mai îmbrac numai la Oktoberfest²¹.

ÎNVĂȚĂTORUL: Vă place acolo?

KATI: Alt sistem! Acolo o familie tânără își poate permite o casă decentă și-o mașină, care la voi, în estul Europei, sunt considerate bunuri de lux! Și unul sau două concedii în străinătate!

RUDI: Așa și așa...

ÎNVĂȚĂTORUL: Cum așa și așa, tu trebuie să îmi zici ori da, ori ba!

RUDI: Nu-i deloc simplu să îți răspund.

ÎNVĂȚĂTORUL: Că la noi oamenii prea fac multă filozofie și în legi ca și în toate. Și tocmai când să le aplicăm suntem mai nestatornici. Lasă că merge și așa! Dar viața merge înainte și țara asta a rămas înapoi. Cineva în ultima instanță ...

RUDI: Cineva în ultima instanță trebuie să răspundă. Nu se poate fugi mereu de responsabilitate.

ÎNVĂȚĂTORUL: Dacă mintea și dreptatea noastră fac rabat! Ce-i dacă au păpat banii țării? Au fost doar plini de intenții bune!

KATI: Și podeaua iadului e pavată cu mozaicuri de intenții bune. În fața judecății de apoi, nu răspunzi cu intențiile, ci cu faptele!

ÎNVĂȚĂTORUL: Precum crucile din cimitirul ăsta?!

RUDI: Pe a ta ai cioplit-o?

ÎNVĂȚĂTORUL: Încă nu!

RUDI: Da' ce va scrie sigur că ai compus. Nu mai aștepți nimic important în viață.

ÎNVĂȚĂTORUL: Chiar nimic! Aici zace Pătru a lu'Hodițu/ A tăiat la pădure și-a avut casă falnică/ A trebuit să plece la război, Întâi în est apoi în vest/ După ce roșii i-au ocupat țara/ A luptat pe munte cu haiducie/ Nimeni nu l-a putut prinde/ Numai ciobanii îl știu și-l cântă/ S-a pocăit la schitul

---

²¹ Serbare în Bayern, Germania

dispărut/ A făcut pe nebunul, dar s-a prefăcut/ A revenit la biserică nu prea bătrân/ Să îngrijească cimitiru' unde zace îngropat!

RUDI: Nu poți să-mi faci și mie rost de-un loc în cimitirul tău?

ÎNVĂȚĂTORUL: Nu te mai înțeleg deloc. În vest ai tot ce îți trebuie ...

KATI: (*cu revoltă mocnită*) Să taci, măi, mutule! Nu te-ai luat în gură cu lumea numai după douăzeci de ani. Și după aia ce-ai mai fost!? O gură de petice! Acum dai bir cu fugiții să te îngropi altundeva, departe de noi?

RUDI: Doar pentru un final onorabil. La noi cimitirele sunt atât de impersonale. Și chiar nimeni nu trece să îți mai vadă locul de veci prin grohotișul de pietre funerare.

ÎNVĂȚĂTORUL: În viață se poate aranja orice! Trăim în țara tuturor posibilităților!

RUDI: Așa par să creadă toți optimiștii, cu fațada ta jovială. Ai zis posibilităților? Dacă posibilitatea este ceva negativ, atunci imposibilitatea poate fi considerată ca ceva pozitiv! Dar sincer îți spun, cu mâna pe cuget: că nu, nu se poate aranja chiar orice!

ÎNVĂȚĂTORUL: O cruce și nimic mai mult ...

RUDI: Crucea stigmatizează tortura, deci e un simbol discutabil. La noi nici măcar nu există cruce, numai o piatră de mormânt.

ÎNVĂȚĂTORUL: Da, uneori, ajunge și numai o piatră!

RUDI: Și ce am putea scrie pe ea?

ÎNVĂȚĂTORUL: Aici zace Rudi Fabritius/ Un țiptăr ce s-a născut în Maramu'/ Și-a apărat neamul și țara peste tot/ În război și pe munte la partizani/ A fost în lagăr rusesc și-n pușcărie comunistă/ I s-au confiscat toate și-a plecat vândut în Germania/ Dar s-a întors de bună voie să moară/ Lângă prietenii lui, unde odihnește în pace!

RUDI: Wunderbar²²! Și la baza crucii pun o lampă de miner să lumineze noaptea și să ne indice că nu există absolut niciun pericol!

ÎNVĂȚĂTORUL: Vivat²³! Admit această excepție pentru că sunt curatorul cimitirului vesel!

RUDI: Mă rog pentru tine să îmi supraviețuiești, ca să mă îngropi aici!

ÎNVĂȚĂTORUL: Suntem mult prea bătrâni, ca să ne mai jucăm cu soarta!

RUDI: Haide! Să mai urcăm măcar încă o dată pe munte!

ÎNVĂȚĂTORUL: Hai!

(Cortina cade cu cei doi în prim plan.)

---

²² minunat (germană)

²³ trăiască (latină)

TERIBILUL DOMN, EXTOVARĂȘUL CAMELEON

sau

„Cum se multiplică ciocoi în pluralismul politic“

—Piesă de teatru cu 2 acte—

*(acțiunea se desfășoară pe durata a câtorva zeci de
ani înainte și după anul 1990)*

PERSONAJE, orice asemănare cu realitatea este absolut întâmplătoare.

COSTACHE CONĂCHEU: secretar de partid

(agramat, imită stilul de cuvântări ale secretarului general, rostește frecvent i în loc de e, pune accent greșit pe cuvinte și țipă cu patos revoluționar)

NICU NEGRESCU: președinele cooperativei Tehnica Nouă

(cu facultate muncitorească, stil bombastic, după abolirea dictaturii devine cel mai bun orator)

IOAN VAJNICU: (pe numele adevărat Iosef Vass), șef BDS, președinte de sindicat și cu relații în PCR, după abolirea dictaturii își schimbă numele în **Șmecher** din minister

EVÁ KÓS, brigadieră, utecistă, studentă, ministă și europarlamentară

GICA PETRACHE, redactoare la TVR 1

BURNETE familie de proprietari foști burghezi reacționari, cu fabrica și casa naționalizată, formată din:

BOSCHETARUL și **PORTARUL**

FEMEIA DE SERVICI

UN SECURIST ulterior SRL-ist pe nume **IONESCU**,

ALT SECURIST, ulterior alt SRL-ist, pe nume **POPESCU**,

CIOBANUL: țaran mijlociu reacționar, luptător în rezistența din munți, apoi deținut politic

ȚĂRANCA domiciliată în zona montană a Banatului, care se luptă cu cotele și cu colectivizarea

MILIȚIANUL: un sectorist învățat să bată

PLOCONEL, **LINGUȘESCU**, **PERIUȚĂ**, angajați în sectorul socialist, apoi oameni de afaceri

ȘOIM AL PATRIEI, apoi **ELEV** și în ultimă instanță **EMIGRANT**

GHERASIM VĂRTOSU: activist la raion, fratele vitreg și pila lui **Vajnicu**

PITZI, șefă de cabinet cercetată în probleme de corupție

PAȘOPTISTUL, un purtător de steag

SECRETARA

PUBLIC, în care intră muncitori, țărani, dar mai ales oameni ai muncii cu vederi progresiste, de fapt informatori camuflați

ACTUL I - DICTATURA COMUNISTĂ

(Interior din întreprinderea: „Tehnica Nouă”. Coridor de trecere cu uși de birouri în fundal, pe care scrie: Președinte, Secretară. Mai în spate și oblic pe o ușă cu geam închis cu gratii, eticheta: Celula 213. În planul întâi o sală de ședințe cu o scenă, deasupra o lozincă cu litere roșii pe fond alb: „Trăiască Partidul Comunist Român în frunte cu mult iubitul său Secretar General” sub care se află o lojă cu steag roșu cu emblema PCR de la care se ordonează trei bănci spre sală, paralel cu rândurile de scaune pentru spectatori.)

SCENA 1

(Ședință de partid. Pe scenă iluminată sunt adunate mai multe siluete în cor.)

ȘOIMUL PATRIEI *(jucat de un copil, înaintează îmbrăcat în uniformă până lângă drapel și salută spre sală)*: Jur, cu mâna la fundiță/ Și popoul pe oliță/ Spre lumină ca să zbor/ Partid, țară și popor!

FEMEIA DE SERVICI *(răspunde la salut ducând mâna la baticul legat în față, sprijinită în mătură în mâna celaltă)*: Să crești mare ca să zici: „salut voios de pionier“!

ȘOIMUL PATRIEI: Dacă o să mai cresc, mulțumim din inimă partidului... *(Corul îi prinde mesajul și intonează cântecul în surdină pentru a nu acoperi dialogul, dar ritmic și hotărât)*

„Că-ntr-o zi de sărbătoare“ etc...

FEMEIA DE SERVICI: Salut de suflet trist, ce n-a fost oportunist! Of, doamne! Ți-aș mulțumi, dar nu am pentru ce!

(În scenă intră o persoană îmbrăcată în boschetar. Face o reverență.)

BOSCHETARUL: La dispoziția voastră tovarăși!

ȘOIMUL PATRIEI: Notez că ați oftat și ați spus doamne și trebuie să vă părăsc la tovarășa educatoare. N-am voie să fiu credincios. Noi suntem un detașament de atei! *(către boschetar)* Cine te-a adus aici?

BOSCHETARUL *(scoate din buzunar nasul de pătlăgică, îl arată, dar nu îl pune)*: Fac copii să rădă!

FEMEIA DE SERVICI *(pentru sine)*: Un pui, prea vesel să mă trimită astăzi la anchetă!

ȘOIMUL PATRIEI: Noi nu râdem niciodată. Tovarășa ne scoate la raport în fața detașamentului, dacă ne mișcăm sau zâmbim la orele de informare politică!

FEMEIA DE SERVICI (*către boschetar, aspru*): Pleacă de-aici, doar nu facem circ. Se-adună lumea pentru ședința de partid. Începe să vină BOB-ul. (*Îi face vânt cu mătura.*)

(*Șoimul patriei și boschetarul pleacă. În sală apare secretarul de partid, directorul și președintele de sindicat, care iau loc în lojă, apoi pe rând un auditoriu format din personal administrativ și muncitori. Corul intonează în surdină Internaționala. Toți rămân preț de un minut în picioare, răstimp în care cei din prezidiu salută la cozorocul șepcilor muncitorești, apoi se așează. Reintră inopinat Boschetarul ...*)

BOSCHETARUL: URSS bastion al păcii e!

CONĂCHEU (*ridicând oficiosul partidului, Scânteia*): Nu-i pe ordinea de zi!

BOSCHETARUL: Trăiască lupta pentru pace a țărilor din lagărul socialist! (*sala aplaudă.*)

BOSCHETARUL: Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie... (*sala aplaudă mai tare.*)

BOSCHETARUL: În frunte cu secretarul general al partidului tovarășul ... (*sala aplaudă cu frenezie și se ridică în picioare.*)

BOSCHETARUL (*aproape țipând*): Pace! Nu bomba cu neutroni!

CONĂCHEU (*ridicând împăturit ziarul Scânteia și ținându-l oblic deasupra capului, ca pentru autoapărare*): Da' cine vrea să ne declare război?

BOSCHETARUL (*fioros*): Imperialismul american! (*schimă tonu și plin de jovialitate*) URSS bastion al păcii e!

CONĂCHEU: Iară?! Nu tu ești chemat să pui în discuție politica partidului și nu faci parte din organizația noastră! Fii atent că te acuz de ... deznaționalism, cozmopolitism, deviaționism de dreapta, lucru sectar și celelalte păcate mic-burgeze. (*către doi din spatele sălii*) Luați-î!

DOI SECURIȘTI: Vă rugăm să întocmiți un denunț scris! (*umili*) Numai ca să punem la dosar ...

CONĂCHEU (*către sală cu glas încins*): Piricol la ordinea socială! Amenință cuceririle revoluționare ale poporului nost'! Instigare la contrarivoluție! (*schimbând tonul, mai domol către securiști*) ... Dosaru-l coplitați pe timpul dizvoltării anchetei. Așa-i, ha,ha ha!

(*Cei doi iau pe clown de subsiori, care țipă în zadar spe sală: „Nu mă lăsați!” Se împotrivește, dar e târât cu forța afară. Participanții la ședință rămân impasibili.*)

NEGRESCU: Tovarăși, în lumina directivelor, a tezelor și a indicațiilor tovarășului secretar general... (*Arată spre ziar.*) Munca politică este de o importanță covârșitoare. Tovarăși, partidul mi-a acordat încrederea, am recomanda, n-am făcut încă, dar voi face facultate muncitorească, proletară! Luați notă, cu conștiința curată, declar, cu înalt simț de răspundere că nu cunosc și nici nu voi să cunosc nici-o limbă imperialistă! Trăiască lupta de eliberare națională, anticolonialistă a popoarelor africane!

CONĂCHEU: Bravo, tovarișo director! Așa-mi placî, să nu întinăm dimnitatea clasei muncitoare. Suntem simpli și direcți, curați precum cristalu'. Oameni din popor, ce mai! Dă-mi voie să-ți strîng mîna tovarișește! (*se ridică amîndoi, și-și scutură mîinile cu exuberanță*)

NEGRESCU (*face o grimasă*): Auu! Mi-ai scos-o din umăr!

CONĂCHEU: Bardon! Dă-mi voi să te pup!

(*se pupă pe amîndoi obraji, își întorc spatele, iau șervețele de pe masă și se șterg apoi cu ostentație pe locurile atinse de buzele celuilalt*)

CONĂCHEU: Una și cu una fac două! Acum, dați-mi voi să trec la ordinea de zi. Supun adunării în bloc rialigirea comitetului de partid pe uzină!

VAJNICU: Adică subsemnații ... (*și arată f. galant cu o palmă spre stînga unde șade secretarul de partid, apoi cu celaltă spre dreapta unde șade directorul, iar la urmă cu amîndouă spre el însuși*)

CONĂCHEU: Cine iste pientru! (*Toată lumea ridică două degete cît mai sus. Numai femeia de servici, intrată pe ușa laterală, ridică mîna cu mătura.*) Ce ne amininți cu măturoiul?! D-ta n-ai voie să votizi că ai fost retrogradată și tricută la munca de jos!

(*Femeia de servici ridică mîna dreaptă cu palma în sus.*)

CONĂCHEU: Aa, ticăloaso, acum saluți ca legionarii?! Ția cari au pogromat tovarășii ivrei, au asasinat 'telectuali români mari patrioți ai țării ...

VAJNICU: ... numai de-i lăsau, că îi puteam reeduca noi ...

CONĂCHEU: Nu-ntrirupe tovule, nu-ntrirupe (*se înecă de ură*) ... au vîndut țara nazismului, au supt sângele poporului, ...

NEGRESCU: Nu-ți ajunge că ai fost anchetată de organele statului?

VAJNICU (*către secretar*): Să-i punem iar dosarul de cadre pe rol?

(*femeia de servici începe să se smiorcăie*)

NEGRESCU: Ia-ți fîrașul și mătura și valea de-aici. De nu, te punem pe liber!

CONĂCHEU: Sau ti diportăm în Bărăgan, să stai la bordei în miez di iarnă! (*se sfîtuiesc între ei cu voce neimperceptibilă ...*)

CONĂCHEU: Noul comitet al uzinei noastre, a hotărât în unanimitate să susțină candidatura mult iubitului tovarăș Iscusiscu la înalta funcție de sicritar ghinăral .... (*către sală*) ... vă rog să vă înscrie în procisul virbal...

NEGRESCU (*se ridică în picioare*): ... și președinte al republicii ... (*toți se ridică în picioare*)

VAJNICU: Uraaa!

(*Întrega sală își pocnește labele cu răsunet și ovaționează. Femeia de servici își trage baticul pe urechi. Iese umilă și năucită, bolborosind ...*)

FEMEIA DE SERVICI: La munca de jos, auzi, ... la munca de jos ...

(*Lumina din sala de ședințe se stinge și actorii părăsesc sala.*)

SCENA 2

(*La închisoare. Se aprinde un spot, care luminează masa de anchetă. De o parte șed cei doi securiști în civil, de cealaltă parte boschetarul îmbrăcat în costum de pușcăriaș. La cuier îi atârnă hainele și tichia.*)

UN SECURIST: Porcule! Îți bați joc de noi? Iei în derâdere noua putere populară?! Te facem noi să regreți amarnic, după ce vom duce muncă de lămurire cu tine!

ALT SECURIST: Să spui cum ai intrat în grupul de bandiți din munți! Cum vrei să răstorni ordinea democratică, cum vrei să sabotezi cuceririle revoluționare ale poporului!

UN SECURIST: Cu fama ta te-ai mai întâlnit? Încă vă mai băgați în pat să procreați dușmani de calsă?

BOSCHETARUL: Eu susțin puterea poporului! Doar am strigat lozinci pentru ...

UN SECURIST: Ce, mă, ești nebun sau te faci?! Lozinci nu se strigă oricum!

ALT SECURIST: Lozinci nu strigă oricine. Numai activiu' de partid dă comanda. Tu nu ai voie de capul tău! Partidul nostru îi ca o armată.

UN SECURIST: Altceva ce mai ști, dar să ne spui sincer, să nu ne minți!

BOSCHETARUL: I-o lume prea tristă și foarte suspicioasă. Fiecare se bucură de răul altuia! Am văzut unii care s-au distrat când m-ați ridicat! Încerc să spun bancuri, ca să mai înveselesc lumea ...

ALT SECURIST: Ha, ha, i-auzi la ăsta, cică zice bancuri...

UN SECURIST: Lasă-l întâi să zică tot ce știe, c-apăi îl punem să zică și ce se face că nu mai știe!

ALT SECURIST: Să se autodenunțe, să denunțe toți complicii și la urmă să semneze în clar...

UN SECURIST: Cu nume și porecle, adrese și cuiburi ... Zii bancuri măi, dar repede, nu fă cu noi pe niznaiul!

BOSCHETARUL: Ce bancuri vă plac: cu Bulă, cu oltenii sau cu gagici?

ALT SECURIST: Cu gagici goale!

UN SECURIST: Cu nuduri, bă ...

BOSCHETARUL: Permiteți, știți de ce zâmbește Gioconda în ținută de salon? (*Securiștii se uită mirați unul la altul.*)

BOSCHETARUL: Pentru că n-a fost prinsă de securitate!

SECURIȘTII (*în bloc*): Ha, ha, că bine zici. Dacă-o prindeam, i-o trăgeam noi! Treci acum la descusut pe mangealâc.

UN SECURIST: Auzi, dom'le, îmbrăcată de salon! Și ia acum un aconto pentru salonul ăla! (*Se ridică și îi trage o palmă zdravănă.*)

BOSCHETARUL: Am văzut stele verzi!

ALT SECURIST: Legionar împuțit! Îți dau un sfat, când te mai pleznesc să vezi stele roșii!

(*Milițianul intră și sprijină burlanul de cuier. Boschetarul se lasă legat la mâini și la picioare fără împotrivire, i se trec mâinile prin exteriorul genunchilor, sub care se introduce mangealâcul. Bâta este ridicată de cei securiști și sprijinită pe două dulapuri semiînalte de metal.*)

MILIȚIANUL: Ia uite-te ce tovarăș demn. De-a c... (*duce palma la gură*) în cap. (*Ia bastonul și începe să-l cârpească strașnic la fund.*)

BOSCHETARUL: Auleo, nu mai da că doare! Auleo, m-au învinețit de tot! Auleo, mă omoară!

MILIȚIANUL: Mai ia una să-ți piară cheful de glume nesărate... și bancuri politice!

(*Boschetarul leșină. Securiștii aduc o găleată cu apă, pe care i-o aruncă în față să se trezească. Boschetarul geme întins pe jos, sprijit cu spatele de un scaun.*)

UN SECURIST: Cât face unu și cu una?

BOSCHETARUL: Nu știu văd dublu. Patru să fie?

ALT SECURIST: Bă, te-ai țicnit, bagă la tărtăcuță că, iar, sus pe dulap ...

BOSCHETARUL (*rugător*): Nu... Constituția ... democrația ... (*geme*) ...

UN SECURIST: Ce-am eu cu constituția ta?! Te tratăm democratic până ce ne spui totul!

CELĂLT SECURIST: N-ai înțeles bine, banditu ăsta țintește sus, vrea să combată constituția țării!

UN SECURIST: Nu te lega de constituție, măi tâlhare. (*către celălat*) Auzi, dacă ...

BOSCHETARUL: cetățeni egali ... (*moale ca prin somn*) democrație populară ... (*leșină din nou*)

MILIȚIANUL: Tovarăși ilegaliști! *(Arată cu bastonul spre deținut)* Dușmanul de clasă nu doarme niciodată! Permiteți? *(Îl împinge pe anchetat cu bastonul ca să-l trezească, apoi după două încercări nereușite îl altoiește.)*

BOSCHETARUL: Aiii! Un curcan! Unde-s? *(se freacă la ochi)* Ce vreți de la mine?

ALT SECURIST *(aspru)*: Să spui unde ai cunoscut-o pe Giconda, cum ați format grupu' subversiv și ce diversiuni planificați!

UN SECURIST: Dați-i hârtie și plaivaz! Să nu-l lăsați să doarmă până nu scrie tot ce știe! Trântore!

ALT SECURIST: Hârciog de chiabur! Proprietar de vilău. Stai la noi să te îngrași din mâncarea poporului!

(Scuipă amîndoi cu silă în urma lui în timp se milițianul îl târăște afară Apasă un buton și se aprinde lumina roșie. Milițianul reîntră împingând și lovind cu bastonul un individ îmbrăcat cu cojoc ciobănesc.)

MILIȚIANUL: Altul prins de trupe pe coclauri la munte. C-ești, bă?

CIOBANUL: Io-s fluieraș!

MILIȚIANUL: Auzi fluieraș??! Da bine, măi, mosiu, îmbrăcat în cioban?! Și-aveai o armă sub cojoc, cu care ai tras în noi!

CIOBANUL: De frig cu cojocu, da'de frică am tras, c-ați venit în puterea nopții și nu v-am cunoscut. Îi iarnă, să nu intre lupii în oi, că fac prăpăd ...

UN SECURIST: Lasă! Dă jos cojocu și cântă ceva, că ne omoară urātu.

CIOBANUL: *(scutură cojocul și scoate un fluier ghintuit; cântă la fluier și apoi din voce)* „Fluieraș de soc, mult zice cu foc/ Fluieraș de fag, mult zice cu drag!“ *(de după zăbrele se aude tânguirea boschetarului)*

BOSCHETARUL: „Eu mi-am pierdut tot și casa și serviciul și libertatea.“

ALT SECURIST: Vezi să nu-ți pierzi și viața. De aici ieși numai cu picioarele înainte! Fă-l să tacă pe boul ăla!

(Milițianul iese spre geamul cu gratii. Zgomot de schingiuire și tânguituri.)

UN SECURIST: Treci și tu la mangleală! Să-ți aplicăm constituția!

ALT SECURIST: Tov. Lent ăsta are o construcție mai robustă!

UN SECURIST: Nu-i nimic îi dăm cu nemiluita la democrația poponară. Îl aranjează curcanul nostru, Patiușa, să aibă parte deplină de drepturi cetățenești. *(Milițianul reîntră imediat, ca și cum ar fi stat de pîndă la ușă.)*

MILIȚIANUL: Da, să trăiți raportează cu mânie proletară! Îl bat de stă smirnă, ca să nu mai facă pe niznaiu'!

(Lumina se stinge și aprinde succesiv în timp ce corul intonează laitmotivul „Dușmanu de clasă nu doarme ... dușmanu de clasă nu doarme“ și pe alt ton mai jos vocea ciobanului: „Niciodată ... niciodată“. Zgomot de lovituri și vaiete.)

SCENA 3

(Biroul Documente Secrete. Pe perete atârinate alăturat două lozinci: „Partidul nu greșește!” și „Cine nu e cu noi e împotriva noastră!” În colț, sub TV, o masă de scris cu mantinelă pe care zac vraște mai multe hârtii dactilografiate. Un scaun în față mesei. Sub lozinci un dulap metalic de fabrică cu ușile întredeschise printre care se văd cotoare de dosare. Alături de dulap, lipit la perete un pat simplu, ca pentru cabinet medical.)

VAJNICU (cu accent maghiar asupra r-ului): Pofțiți tovarrășa. Puteți lua locul!

(Kós în deux-pieces, cu fustă ce lasă genunchii să se vadă, se fâțâie pe scaun genunchi peste genunchi cu torsul contorsionat, ca pradă unei emoții puternice din cauza sfielei.)

VAJNICU (răsfoiește dosarul): Va să zică la heliograf, ai? Și sunteți de naț'onalitate maghiarră. Dosărrelu' nu-i prea bun! Orrigine socială proastă ... și ungurroaică pe deasupra.

KÓS: Nem tudom romanul²⁴! Cochiez numa' ...

VAJNICU (răsfoiește și când ridică ochii spre interlocutoare se înroșește răpit de emoție): Nu sunteți irredentistă?

KÓS: Ioi, aș! Ió brighaderă, la Bubești-Livezeni.

VAJNICU (intim, cu rictusul de a-și trage colțul stîng al gurii): Bin' c-a zâs ceva pe română să nu mă trădez. Ce mișmaș! Nu trebe rrușine tovarrășa de originea maghiarră. Chiar foarte bună, mai bună ca aia rrumână. Doar, nu, nogy regii ungurri fost-au juma' rumâni. Burrgezi exploatatori mulți rumâni, igzamplu Matiaș Currvinul!

KÓS: Ioi, Mathias Rex²⁵. Nem tudom romanul²⁶, aia zice curgivinul?

VAJNICU (către sine): Face pe proasta, se lasă greu, să nu scap ocazia. (către fată) Acte grrave la dosarr!!!

KÓS: Ió, brigaderă! Bumbești-Livezeni!

VAJNICU: Trrebe distruse prrobe compromițătoare. Orrigine socială prroastă, nemeș!!! Castel! (face semnul unei turle cu palmele în sus)

KÓS: Ió, brigaderă!

VAJNICU: Conform centr'alismului democrat te examinez numai eu! (pasionat) Numa' eu rrăspund, dar trrebe examen îndeaprrroape. La patru ochi! (poruncitor) Dezbracă-te!

---

²⁴ Nu înțeleg românește (mag.)

²⁵ Regele Matei (maghiară)

²⁶ Nu înțeleg românește (maghiară)

KÓS: Ioi, ió mogyor²⁷, da tare inimă de român!

VAJNICU: Evá dezbracă-te! (*pentru el*) Ioi, mi-am pierdut capul, am tutuit-o! (*entuziasmat*) Ce nume exotic!

KÓS: Ioi, nu se poate! Tu ură de rasă, tu răzbunat la mine! Ió, când fost brigaderă, mulți bătut joc și răzbunat la mine!

VAJNICU: Ce ură, ce rasă! Ió magyar, ca tine! Ió Ioji, drago! Adică ură, ighen²⁸. Că nu mai pot de ea!

KÓS: Ioi Ištenem²⁹! Se dezbracă în neglieu ... Ce ciurpriză³⁰, Ioji!

VAJNICU (*îi întinde două foi scoase repede din dosar ...*): Rupe-le!

KÓS (*numai în neglieu tremurând din copase în mijlocul camerei*): Mă simt macsol³¹! Rupe foile și le aruncă la coș. Ghere ide³² Ioji!

VAJNICU (*se repede o ia în brațe și o poartă spre pat*): Evá dragó!

KÓS: Ioi, Ioji!

VAJNICU: Arată-ți toate documentele secrete, că de nu? ...

KÓS (*șăgalnic*): De nu ...

VAJNICU: Te percheziționez!

KÓS (*râde*): Ioji, mă gâdili!

VAJNICU (*între degete cu sutienul*): Jos coperțile retrogade!

(*O cuprinde în brațe și o poartă spre pat, unde se întind, iar lumina se stinge. Se aprinde lumina din debara.*)

UN SECURIST: I-am surprins pe ăștia doi?

ALT SECURIST: Da, i-am spionat prin gaura cheii.

UN SECURIST: Mâine trimit milițianul să-l ridice!

ALT SECURIST: Prea repede, să nu sărim calul! Mai rumegăm puțin, se aude că are pile sus, la comitetul raional. Frate-său, ditamai, șef cu propaganda!

UN SECURIST: Să strângem probe compromițătoare și să căutăm aliați mai sus. Fără complot nu se poate să-l mazilim!

ALT SECURIST: La cură de odihnă la malmaison! Nu ne plac sectanții și nici bisericuțele! Da' zici că frate-său mare mahăr? Nu știu pe unde vom scoate cămașa! Răbdare și tenacitate!

---

²⁷ Maghiar (maghiară)

²⁸ Da (maghiară)

²⁹ Vai, Dumnezeule (maghiară)

³⁰ Corect surpriză

³¹ Corect nasol

³² Hai aici (maghiară)

SCENA 4

(Sediul administrativ al cooperativei „Tehnica Nouă”. Coridor de trecere cu uși de birouri în fundal, pe care scrie: Președinte, Comitetul Sindical etc. Se aprinde lumina în biroul de Președinte. Intră secretarul de partid. Secretara se grăbește cu 2 cafele, pe care le oferă cu un zâmbet lipicios

SECRETARA: O țigară bună, tovarăși șefi?

(Bărbații aprind țigările, trag profund și expiră, până se umple camera de fum.)

CONĂCHEU: Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie Republica Populeră ...

NEGRESCU: Așai! Trăiască partidul, forța atotconducătoare ... *(se pierde într-o bolboroseală ininteligibilă)*

CONĂCHEU: În frunte cu preastimatul, preaiubitul tovarișci ...

NEGRESCU: Iscusescu ...

CONĂCHEU: O strângere tovarișiască ...

NEGRESCU: Nu pot, zău, că mi-ai scos-o din umăr!

CONĂCHEU: Îmbrățișarea și pupiciul ...

NEGRESCU: Am herpes și-n plus mă dor dinții de turbez!

CONĂCHEU: Am primit o reclamație de la comitetu' orășănesc! Zice să vighem la etica și echitatea comunistă!

NEGRESCU: Cine-i mârlanu?

CONĂCHEU: Vajnicu de la BDS.

NEGRESCU: Cum?! Tocmai acolo s-a infiltrat un spion imperialist?

CONĂCHEU: A consultat intim o tânără heliografistă. Cu lupa-ntr-o picioare!

NEGRESCU: Dermatologu! Ce mai, cuvios bărbat! *(către secretară)* Convoacă comitetul de conducere, dar fără președintele de sindicat.

(Bătăi ale secretarei în ușă și sunt introduși Ploconel, Lingușescu și Periuță, cu spinările îndoie. Execută temenele și salută: „Bun' ziua! Trăiți tovarăși șefi! După care se așează pe scaune la o distanță respectuoasă de șefi.)

NEGRESCU: Bă, voi aștia de la tehnic, ce știți de una Kós'?

PLOCONEL: Scuzaiți, să trăiți, Evá Kós, tovarășe Preș...! Bagă calcul la copiat, taie ozalitu, împătură desenul la loc, îl vâra în mapă, o legă, o predă la arhivă.

PLOCONEL: De-a noastră, să trăiți, da' unguroaică.

CONĂCHEU: Lasă astea, da-i focoasă? Brè, zi-ne, cum stă cu amoru'?

PLOCONEL: N-am treabă, asta frige! Și dacă frige nu mă bag, adică habar n-am!

CONĂCHEU: Nu s-a dat nimini la ia, că doar îi tânără și si zici plină di nuri?!

PLOCONEL: Nu se vede încă, prea-i proaspătă, angajată abia de-o lună!

CONĂCHEU: Ce proaspătă, vezi că ni dizinformezi! Am dosaru la mini în birou! E uticistă voluntară plicată brigadiră la Bumbesti-Livezeni! Prima cale firată comunistă, aducem aurul negru de la tovarășii *carbonari*³³!

PLOCONEL: Industria grea cu pivotul ei industria ...

NEGRESCU: Constructoare de mașini! Ăștia sunetm noi și, trag un semnal de alarmă, trebuie să fim vigilenți! (*schimbă tonul*) Băi, eu te-am pus șef la proiectare ca să nu știi nimic! (*cu ton mai amenințător*) ... sau poate te faci?

PLOCONEL: Mă jur că-i așa. Se poate să vă induc eu în eroare?!

CONĂCHEU: Partidu' nu greșește și în plus știe totul! Vrei să chimăm tovarășii securiști?! Da, chiar pentru Vajnicu, de la sindicat, că-i oțăr de ungur, ca și ia!

(*Ploconel pleacă capul în jos, iar Lingulescu și Periuță fac niște figuri netoate.*)

LINGULESCU: Am văzut-o urcând odată la plecare în Fiatul tovolui. Când am iscodit-o mi-a zis că a dus-o acasă, cică locuiesc pe aproape!

CONĂCHEU: Dimineața?

LINGULESCU: Aș, dimineața vine singură, fie pe jos fie cu troleul!

NEGRESCU: Băi, tovarăși v-am chemat aici să discutăm un caz grav. Care atentează la (*tunător*) la etica și echitatea noastră socialistă! O tentativă mârșavă de viol!

PERIUȚĂ (*de emoție devine cam sâsâit*): Cum viol, ce viol, noi ducem o politică pașnică de pace și prietenie între popoare!

(*Toți trei se ridică în picioare și declamă: „Stima noastră și mândria: pacea și prietenia!”*)

CONĂCHEU (*întinde scrisoarea lui Negrescu*): Pofțim, catadic'sești și citești ...

NEGRESCU (*se încruntă, pune ochelarii pe nas, ține scrisoarea mai la distanță ca și cum l-ar fi putut contamina*): „Spus mie ... arată toate secretele ... eu dat haine jos ... bașcă și sutienu pentru coperți de dosar secret ... mințit la mine că moghior și răzbunat făr-o țără de rușine, ca bitoș olah³⁴ făr' obrazu!

CONĂCHEU: Îi tari di tot, raport sîxual taman în sediu BDS. Facim și noi raport la comititu' orășenesc, să-i ridicăm carnitu'!

NEGRESCU: Lăsați pe mine! Apoi îi desfacem contractul de muncă

---

³³ Folosire improprie

³⁴ Valah împutit (maghiară)

CONĂCHEU (*se lovește cu palma peste frunte*): Ba, mai bini mai întâi contractu'! N-am motiv să-i iau carnită' că-i iligalist ca noi!

PERIUȚĂ (*mai mult pentru sine*): Ilegalist, da tovarăși, adică nu respectă nicio lege! (*duce palma la gură cu stupoare că l-a luat gura pe dinainte*)

NEGRESCU: Bă, cap de lemn! Îi dăm un șut în producție ...

CONĂCHEU: Sau îl parașutăm pi-un șantiir la brigadă de voluntari...

(*Negrescu apasă un buzzer și apare secretară.*)

SECRETARA: M-ați buzărit?

NEGRESCU: Da cât să te mai buzăresc până apari tov'ă Cafeluță! Nu-mi mai buzunări matale, pe furiș, hainele în antreu.

SECRETARA (*rușinată*): Vai, tovarășe Preș!

NEGRESCU: Am doldora buzunarele de plîngeri de la angajați.

(*Îi face semn cu degetul să se apropie și îi șoptește ceva. Secretara iese și intră boschetarul îmbrăcat în costum de portar.*)

BOSCHETARUL (*ia poziție militărește și duce mâna la cozoroc*): Trăiți!

CONĂCHEU: Bă, vagmaistru, din icsploatator, mulțam nouă, c-ai ajuns portar! Ți-am naționalizat fabrica!

BOSCHETARUL (*salută cu mâna la cozoroc*) : Naționalizat!

NEGRESCU: Ți-am confiscat casa?!

BOSCHETARUL: Confiscat!

CONĂCHEU: Te-a anchetat securitatea?!

BOSCHETARUL: Anchetat! Și bătut la fund, ridicat pe mangelâc!

SECURIȘTII (*se aprinde TV-ul de unde securiștii îl avertizează cu degetul*): Cum bătut, mă burjuile, noi suntem regim de democrație populară, nu practicăm tortura. Bătutu-i secret de servici și nu poate fi divulgat! Vrei să te săltăm pe sus, iară, la lăsatul secului?

NEGRESCU: Dar nu te-am trimis la Malmaison, nici la Zarca! Ați vrea voi să vă huzuriți pe banii poporului muncitor la căldură și mâncare?! Ce-am zis: n-ar fi mai constructiv .... ???

CONĂCHEU: .... să-l riiducăm!

BOSCHETARUL: Fost exploatator, apoi boschetar, în prezent reeducat!

NEGRESCU: Te-am reîncadrat ca portar, partidu ți-a dat ocazia să te reabilitezi!

BOSCHETARUL: Foarte reabilitat! Ba pardon, am diplomă de inginer de la École Supérieure de Paris³⁵!

NEGRESCU: Pliscu mic, că tu ești jos de tot! Mă șterg undeva cu diploma unui reacționar. Nu pregătirea, dosarul, conștiința revoluționară contează! Pară-ți bine că te lăsăm să locuiești acum camera de servici!

---

³⁵ Facultate din Paris

BOSCHETARUL: La ordin, în servicii!

CONĂCHEU: Mintalitate învichită, de icsploator. Pe avocata-ți mic burghiză ți-am încadrat-o măturătoare! Era mai bini de vă siparam la anchită, apoi gata vine zdup?!

BOSCHETARUL: Buna și draga mea măturătoare!

NEGRESCU: Și vă deportam în zone diferite, să nu mai știți unul de altul ca să vă treacă cheful să complotați împotriva regimului?!

BOSCHETARUL: ... complotist, adică scuzați acum colaboraționist ...

(Ploconel, Lingușescu și Periuță nu sunt de acord și protestează: „Nu, nu, nu ... aștia suntem noi!”)

NEGRESCU: Gura, băi! Dispare, se scoate, se fură din fabrică! Să fim mai vigilenți! Controlează la ieșire, confiscă ce găsești și fă-ne o listă cu cei surprinși! *(Îl concediază pe portat cu o fluturare din palmă.)*

CONĂCHEU: Ci-ar fi dacă tov. Kós ar sustragi un disin din arhivă?

NEGRESCU: Iredentistă și spioană străină!? *(se uită spre subalterni și duce un deget la frunte)* Acum ați priceput, care-i șozu?!

PERIUȚĂ: Dar cum s-o facem să sustragă, dacă nu vrea să sustragă??

NEGRESCU: Iacă, nene, ce mai scrupule! Dac-am zis că sustrage, sustrage și gata! Dă-i ceva de lucru acasă ...

PLOCONEL: S-o cheame secretara dvs. și să-i trasați sarcini peste program.

NEGRESCU: Nu prea ține. Va vrea derogare de la program, rămâne singură în atelier, află ăla de la BDS și poc atacul, să-i vadă documentele secrete în pat!

PLOCONEL: Zicem că trebuie economie la curent! Cum să aprindă neoanele în tot atelierul?

PERIUȚĂ: Stă la cămin de nefamiliști. Acolo seara se taie curentul mereu!

LINGUȘESCU: Lasă că știu eu, cum s-o fac să sustragă. Vine c-o poșetă în care-și ține fardurile! Îi strecor vreun desen, când pleacă la toaletă!

PLOCONEL: Cum desen, măi, râtane, vrei să șifonezi originalul în poșeta cu farduri?!

PERIUȚĂ *(foarte umil)*: Șefule, las că-i pun numai o copie violetă de ozalid. S-o cheme însă secretara la director înainte de spartul târgului. I-o strecurăm și apoi îi lăsăm poșeta la portar!

PLOCONEL: Îi arătăm noi, lui Burnete, unde să caute, ca să nu greșască care-cumva și să treacă documentul secret cu vederea!

SCENA 5

(O debara de servicii mobilată cu un pat semidublu, o masă, un aragaz cu butelie dedesubt, 2 taburete, dulap, chiuveță, vase. La cuier mătura și chipiul de portar. Familia Burenete înăuntrul...)

FEMEIA DE SERVICI: Of, doamne ce-i și cu recuperarea hârtiei. Caută în toate coșurile, apoi sortează să nu fie acte prin care se pot transmite informații secrete către spionii imperialiști!

BOSCHETARUL: Strict secrete, mamă! Și-i secret să spunem că sunt strict secrete. Te-au mai chemat șefii la curățat?

FEMEIA DE SERVICI: Da, am fost azi la Preșu' acasă. Zice, „măi burghezo cu mătura, să vezi mâine dacă ești liberă să vii să faci la mine curat.“ Și mai departe: „în fostu' regim aveai servitoare, acum vină tu și curăță-ți singură casa, confiscată de puterea populară și repartizată mie!“

Zic eu: „pot să ud și grădina, să nu se usuce trandafirii și iarba.“ Da' el: „numai pe ăia roșii. L-am trimis pe Pătlăgel să aducă de soi bun de la seră.“ Apoi eu: „trag furtunul în grădină să ud și iarba.“ Preșu, cică, revoltat la culme: „ud-o pentru legionarii voștri, că acolo v-ați fript dosarul de cadre.“ Acasă, taman în salon, m-a luat în primire Coco, soția d-lui: „să dăm jos perdele, ca să le ducem la spălătorie!“

BOSCHETARUL: Mâncare ți-a dat?!

FEMEIA DE SERVICI: Cică: „dacă faci treabă bună n-o să-ți pară rău, că nu mai stai la coadă! Ia din frigider și umple plasa asta, că nu mai avem unde le ține! Ieri am dat telefon la Mercur și Pătlăgel s-a întors cu portbagajul plin!“

BOSCHETARUL: Bravo, dragă! Pe mine m-au băgat iar în rahat până la gât! Cică să controlez toate bagajele la ieșirea din ateliere. Da' vezi gogoriță apoi să raportezi la securitate și tu, cum mă știi, eu neam de neamul meu turnător nu am fost. Adică cum să raportezi tocmai la ăia de ne-au schingiuit?

FEMEIA DE SERVICI: Taci dragă, că așa-i politica! Ce vrei să ajungi la canal, ca Zamfîreștii, să sapi toată ziulica afară cu apă în bocanci?! Trebuie să jucăm cum ni se cântă!!

BOSCHETARUL (*cu ton zeflemitor*): Cine nu-i cu noi e împotriva noastră! Să vezi ce mai meseriași au în sculărie. Mă cheamă mereu, cică ard gazul de pomană la poartă în timpul programului de lucru, dar ei de fapt nu știu cum să facă o matriță!

FEMEIA DE SERVICIU (*schimbă tonul...*): Dar când ies muncitorii din secție se face coadă la poartă și nu poți fii amănușit!

BOSCHETARUL: Tocmai! Fac scandal ăia din spate că se grăbesc și le e foame, țipă ăia din față să nu îi împingă peste mine că rup bariera! Și eu să îi percheziționez pe toți cum că se fură! Dacă oamenii nu găsesc ce trebuie la magazin și n-au de unde cumpăra ...?

FEMEIA DE SERVICI: Control, la control ai tot dreptul, dar mai ales pe cei din administrație!

BOSCHETARUL: În special, că acolo se țin secretele în dulapuri încuiate și sigilate! Să nu le spioneze imperialiștii! De fapt se produc tot undițele mele, pe care le-am asimilat după modele din Austria și Cehia! SDV³⁶-urile sunt toate proiectate de colectivul meu și ei până acum n-au scos nici-o noutate!

FEMEIA DE SERVICI: Lasă astea, tată, că le știu de-a fir în păr, sunt vechi, vezi să nu răsufle pe undeva că e plin de informatori și te toarnă! Zi cum ai scos-o la capăt cu secretarul și cu preșul!

BOSCHETARUL: Secretarul nu se bagă pe față, deși aproape sigur le știe pe toate, dar Preșu, mă ia odată, cred că se întorcea de la raională: „Mă Burnete, doar n-o să mă controlezi pe mine sau pe Conăcheu! Bagă bine de seamă, să fii vigilent cu cei de la juridic și tehnic.

(Femeia de servici ridică sprâncenele a mirare.)

BOSCHETARUL: Și tot în ziua aia numai ce lasă la plecare Ploconel o poșetă, maram că aia tânără, noua angajată de la heliograf, rămâne peste program. Chem milițianul de alături și-o percheziționăm. Drept la fund, sub portofel, căptușeala ruptă și foșnea o hârtie. Bag degetul și-o trag afară. Planșele de la mulineta mea, reproiectată de ei, cică să fie mai bună, dar cu multe greșeli, mai ții minte atunci când veneam seara târziu de mă vâram în pat, pe furiș, ca gardienii noaptea. Am desenat trei zile ca să le îndrept toate prostiile.

SCENA 6

(La închisoare se aprinde un spot, care luminează masa de anchetă. De o parte șed securiștii în costume civil, de cealaltă Evá Kós.)

UN SECURIST (către Kós): De ce-ați sustras desenele de la mulinetă?!

KÓS (căzută din lună): Ce-i aia? Ió habar n-am ...

ALT SECURIST: De ce-ai făcut reclamație la partid? Nu știți că o trimit la noi pentru anchetă?

KÓS: (dârză) Nu vorba de dosar! Violat secret femeiesc la BDS!

UN SECURIST: Acum facem proces verbal de anchetă!

---

³⁶ Scule și dispozitive verificatoare

ALT SECURIST: Noi vrem să te ajutăm să scapi! Dar trebuie să recunoști absolut tot ce trebuie!

KÓS (*derutată*): Ioi Iștenem, nu cunosc la tine! Învârtit' pe ici-colo, dar nu spus cine ești!

UN SECURIST (*îi face semn cu degetul să se apropie și îi șoptește confidențial*): Sunt fost partizan!

KÓS (*dumirită*): La brigadă, pe șantier... ioi, pe la spate...

(*Alt securist dispare. Un securist o cuprinde pe la spate, Kós râde nonșalant. Dispare un securist apare alt securist, scena se repetă, acompaniată cu râs sonor.*)

KÓS (*dumirită de tot*): Ioi, tot partizan, precum ... colegă! Ioi, foarte mulți partizani! Mă las de reclamație!

SCENA 7

(*În sala de ședințe, la adunarea generală de partid*)

CONĂCHEU (*bate cu pumnul în masă în repetate rânduri*): Liniști, tovarăși, încipi șidința di partid! avim problimi gravi la ordinia di zi! Tovarăși avim aici (*bate palma deasupra*) dosarul individ' lui Vajnicu, pi cari-l supunim prilucrării adunării ginirali. Tv...arăși, partidu' nostru construiște o sociitati nouă în cari masili largi populari să si bucuri, să si împliniască și să criască în cia mai dripată orânduiri din istoria ominirii! Dirictivili și tizili mult iubitului și stimatului ...

(*sala se ridică în picioare și ovaționează scandând: „Stima noastră și mândria“ ... Comăcheu ridică palma pentru a-i tempera și adaugă*)

Așa-i, dar, aveți răbdari, să lăsăm atașamintul masilor largi populare pi mai târziu! ... conduc patria străbună sprî cil mai superior rigim di dimocrații.

(*urlă*): Comunismu'!? Toți cităținii vor hii igali în driipturi. Vom conlucra cu alti țări di dimocrații populară. Vom lupta pintru paci împotriva impirialismului și niocolonialismului mondial. Dar ... tovarăși ... (*face o pauză și schimbă tonul.*) nu toți își însușisc indicații și tizili din aprilii ... Igzistă tovarăși, îi driipt, puțini la număr, cari si abat di la dirictivili partidului nostru, cari lucriază sictar și pi cari nu-i putim tolira! Aciiști fii di năpărcă calcă în picioari dimnitatea oaminilor muncii, itica și ichitatie socialistă și în mod spicial, sânt gata să tragă foloasi nicuviniti din postul pi cari-l ocupă. Di igzamplu tov. Vajnicu s-a bucurat di încridiria partidului nostru, i s-a ofirit chiar însărcinaria di prișidinti di sindicat! Abuzând di funcții a indus în iroari o tânără brigadiră și uitând di sarcina cu documinti sieriti a încircat sau a întriținut relații intimi la birou. Pricis nu știm că n-am fost di față și nici n-am luat parti! (*face o pauză și cu tonul schimbat către*

acuzat) Ni dilimităm cu mâinii revoluționară di acist rivizionist, tovarăși! N-ari nici un rost să tăgăduiți că faptili au fost doviditi di organili noastri di anchită!

(Participanții se foiesc, ca să se distamneze de acuzat, măsurându-l cu priviri asasine.)

CONĂCHEU: Aviți cuvântul în plin. Cini mai ia cuvântul pintru a înfiira comportaria ritrogradă tovarăși?!

(Priviri scrutatoare din plenul sălii spre membrii BOB.)

NEGRESCU *(se ridică și dezdoiește Scânteia, oficiosul partidului arătându-l spre sală)*: Dacă-mi dați voie, ca ilegalist, partidul mi-a încredințat sarcina de președinte al cooperativei Tehnica Nouă, naționalizată de la regimul burgheo-moșieresc, noi, comuniștii nu suntem împotriva vieții, avem grijă de clasa muncitoare în alinață cu țărâniea muncitoare, dar ... accentuez, dar ... dacă la servicii lucrezi și combați cu vigilență revoluționară, ascuți în atelier lupta de clasă, apăi acasă faci copii și îi crești și îi hrănești, ca să aibă partidul cadre de nădejde pentru schimbul de mâine! Dar nu lucrezi sectar, nu faci biserițe! Dați-mi voie să înfiertez cu toată răspunderea atitudinea mic-burgheză a tov. Vajnicu cât și colaboraționismul tinerei Kós, membră UTC, care de la organizația d-ei își va primi sancțiunea popusă!

LINGUȘESCU *(către Periuță cu mâna la gură)*: Dacă ești mic și zici că nu știi nimic – adică și violată și sancționată!

CONĂCHEU: Altciniva... Șiful di la tihnic!

PLOCONEL: Cu mult spirit de răspundere trag un semnal de alarmă asupra infiltrării în serviciile statului a elementelor dușmănoase, iredentiste, care precum năpârcele otrăvesc relațiile de producție și strică climatul social. Cu asentimentul colegilor mă declar împotriva dușmanului de clasă și cer sancționarea exemplară a tuturor indivizilor în cauză. Am zis și confirm, cu toată fermitatea ...

CONĂCHEU: Dăm cuvântul tov. Vajnicu pintru autocritică. Tov. Kós nu si simti bini, îi în concidiu di boală, așa că șidința UTC si amână la o dată ultirioară.

VAJNICU: Vă rrrog să mă iertrăți tovarăși. Nu știu cine drracu mi-a scos-o în cale! Eu scriam la dosarr și-i verrificam actele, tânăra brigadieră: „Vai ce zăduf!” scoate ceva, un articol ...

LINGUȘESCU: Ce articol?

VAJNICU *(foarte spășit)*: De îmbrăcăminte! Scoate și-alceva și n-am mai putut rrezista. Trroznit damblaua! Cerrem din nou instalarea de ventilatoare în birouri, de ce ni se rrăspundeș nu se poate din lipsă de fondurri!

LINGUȘESCU (*pentru colegii de birou*): Din lipsă de funduri!

VAJNICU: Îmi dau cuvântul de onoare, că nu se va mai rrepeta, tovarrași!

CONĂCHEU: Supunim la vot icscludiria din rândurile partidului a tovarășului Vajnicu. Cini isti pintru?

(*Toți ridică mîinile.*)

CONĂCHEU (*acum foarte grăbit*): Abținiri, împotrivă? Să si notizi la procisul virbal că tovarășul a fost, în două cuvinti ics – clus din rândurile partidului nostru!

(*La radio se cântă internaționala, toți se ridică în picioare, unii aacompaniază cu vocea, alții salută cu pumnul drept ridicat. Vajnicu cântă cu mult entuziasm, roșu la față. Iese ultimul întorcând capul în spate.*)

VAJNICU: Lasă că v-o coc ió!

PERUIȚĂ (*malițios*): Dar cu SDV-istica dumnitale cum mai stai, tovarășe?! (*Pleacă cu Lingușescu rîzînd complice.*)

SCENA 8

(*În biroul președintelui. Telefonul de pe masă sună. Negrescu ridică receptorul, îl întinde lui Conăcheu, care sare ca ars în picioare.*)

CONĂCHEU: Trăiți tovarăși prim! (*Ascultă în poziție de drepti, ca un militar ordinul de luptă, câtă vreme ceilalți din birou își țin respirația. În fine, pune receptorul și se reasează galben-pierit.*)

NEGRESCU: Ce-i tovarășe secretar!

CONĂCHEU: Ci-i, nê ci-i, cu șidința di ics-cludiri am bulinat-o!

NEGRESCU: Nu se poate! Am respectat toate procedurile statutare!

CONĂCHEU: Am uitat PCR-ul!

SECRETARA (*cu voce declamativă*): Pile, cunoștințe, relații!

CONĂCHEU: Uf, și ci mai rilații! Sictitaru' cu propaganda di la rigiune îi fratili tovelui!

NEGRESCU: Nu se poate! Am tot nomenclatorul activului de partid! Îl cheamă (*caută pe-o listă, pe care o scoate dintr-un sertar al biroului*) Vârtoșu Gherasim!

CONĂCHEU: N-au acilași tată, sunt frați numa' după mamă!

NEGRESCU: Aceeași limbă maternă!

CONĂCHEU: D'apă! Sunt trocloti³⁷ că tovarășii di la sicuritate nu ni-au informat din timp! Asta da-i lucrătură!

NEGRESCU: În al doilea rînd și pe mine! Au vrut să ne compromită, pe amâdoi!

---

³⁷ corect troglodit

CONĂCHEU: Atinții!!! Avim ordin di sus! Vajnicu isti ritrogradat în funcția di ... șif la protoicali!

NEGRESCU: Și brigadiera ? ...

CONĂCHEU: Cu aia te descurci ...

NEGRESCU: Propun să-l consultăm chiar pe tovarășul bedesist!

(Vajnicu deschide ușa.)

VAJNICU: Kós este noua secretară de UTC a cooperrativei pentru că arre experriență și talente ...

SECRETARA: Ce de talente, înăscute!!!

VAJNICU: ... se va ocupa de orrganizarea brigăzii arttistice de agitație.

(Vajnicu închide ușa și în birou întră secretara.)

SECRETARA: Tov. Preșu, m-ați chemat?

NEGRESCU: Când trebuie să facem raportarea îndeplinirii planului trimestrial la raion?

SECRETARA: Doar v-am făcut chiar ieri nod dublu la batistă!

NEGRESCU *(intim)*: Of, bată-te să te bată! Așa eram de prins de am uitat pentru ce l-ai făcut. M-a luat confuzia, credeam că-i vorba de un opt, doar știi c-am fost motociclist! *(Secretara râde și-i aruncă ochiade intime.)*

Cheamă-l urgent pe Ploconel să aducă raportarea.

(Ploconel intră aplecat slugarnic, purtând un dosar fără coperți cu formulare împăturite, pe care se disting grafice în culori diferite.)

PLOCONEL *(cu supușenie)*: Permiteți tovarășe Preș?!

NEGRESCU *(cu duritate)*: Nu permit nimic. Dărilor de seamă și obiectivlele de plan sunt sarcini de partid! Numai regimul nostru conduce o economie planificată, care asigură dezvoltarea multilaterală a țării. Partidul nu greșește, știți bine, dar tovarășii da!

PLOCONEL *(păsăie)*: Sunt numai eu!

NEGRESCU: Dar în spatele tău stă o instituție de stat, o cooperativă socialistă!

PLOCONEL : ...

NEGRESCU: ... numită Timpuri Noi, care cheia de boltă a bunăstării, trebuie să asigure oamenilor muncii produse, de care să beneficieze multilateral!

PLOCONEL: Trăiți! Planu' trimestrial este îndeplint în proporție de nouăzeci și nouă la sută!

NEGRESCU: Dar, acum, cincinalu-n patru ani și jumătate ne cere depășirea producției cu douăzeci și cinci la sută!!

PLOCONEL: Trăiți, permiteți să propun s-o depășim numai cu douăzeci la sută, nu care cumva să ne ceară după ce-l terminăm un cincinal în patru ani!

NEGRESCU: Măi, cap de lemn, așa ceva nu se poate, cincinal vine de la cifra cinci! La patru ani s-ar zice patru ani!

PLOCONEL: Nu sună bine pe românește! Este o *gagafonie*³⁸ nemaipomenită!

NEGRESCU: *Gagafonie, gogomărie*, Plocone! Tu le știi pe toate că ești *poliglot*³⁹, doar partidu' te-a trimis în schimb de experiență la Moscova și Luanda. Ce contează cum îi zicem, dar trebuie s-o scoatem la capăt! Cum ai făcut analiza detaliată pe articole? Arată-mi!

PLOCONEL: Undițe 305, cu mulinetă 204, deci simple fără mulinetă rămân 101! Găleți din tablă pentru șantier 780, atlase pentru școală 1200 și hărți ale RPR⁴⁰ administrative 2000 și geografice tot atâtea!

NEGRESCU: Zi-mi cum stăm cu indicatorii sintetici!

PLOCONEL: Procentual avem undițe 102%, găleți 110%, atlase 105% și hărți 115%.

NEGRESCU: Și în realitate, la concret, cum stă situația prin ateliere?!

PLOCONEL: Prin ateliere tot cam pe-acolo, dar ceva mai jos. Am umflat eu cifrele ca să ne iasă planu'!

NEGRESCU: Le-ai comparat cu sarcinile de plan?

PLOCONEL: Comparat, să trăiți tovarășu', și calculate cu maximă exactitate!

NEGRESCU: Dar fără maximă responsabilitate! Ziceai doar că le crești cu douăzeci la sută și niciuna nu e prea aproape. Mai umflă-le puțin!

PLOCONEL: Nu le mai umflu, că crapă! Să le dezumflu așa mai ... înțelege!

NEGRESCU: Mizerabilule, nenorocitul, îndrăznești! Știi bine, că nu de mâine, dar chiar de acum, imediat, Lingușescu și Periuță sunt gata să-ți ia locul! Și-atunci să vezi ce mai ploconeli trebuie să le mai faci și lor!

PLOCONEL: Aveți nițică răbdare, că-i totul programat până se sfârșește cincinalu ăsta, adică-n patru ani și jumătate! La început ne lăsăm pe tânjală și facem mai puțin, deci vom fi criticați de sus ...

NEGRESCU: Oricum de laudat, tot nu ne laudă niciodată!

PLOCONEL: Exact , să trăiți! Apoi ne forțăm și facem tot mai mult să pară pe hârtie că în continuu avem o creștere mică. Și în final ajungem la o creștere de aproape treizeci la sută, care ne permite să îndeplinim planu', dar fără a-l depăși cu nici o centimă!

NEGRESCU: Aha, m-am dumirit, mare pișicher îmi ești! Am știut eu pe cine pun șef la tehnic! Diagrame ai făcut?

---

³⁸ Corect cacofonie, dar folosită inadecvat

³⁹ Corect poliglot

⁴⁰ Republica Populară Română

PLOCONEL: Făcut, să trăiți! De două tipuri, exact cum a cerut direcția economică de la raion și planare și circulare.

NEGRESCU: Colorate?!

PLOCONEL: Trei culori, întocmai ca la tricolor! Numai că a trebuit să le copiez altundeva, pentru că aparatul nostru merge numai alb-negru!

NEGRESCU: Ei, las' că te descurci tu! Doar ai relații pe la toate serviciile de multiplicare din întreprinderile de stat!

SCENA 9

(Interiorul unui serviciu. În spate, deasupra biroului, lozinca „Ana, Luca, Teo, Dej - bagă spaima în burgheji.” Trei birouri, dintre care două ale subalternilor neocupate. Pe spetezele neocupate bande de hârtie pe care este scris cu litere stas: Vin imediat!)

PERIUȚĂ: Salut binevenit cu planu-ndeplinit!

VAJNICU: Salut oportunist, m-am menținut nomenclaturist! Cu ce ocazie?

PERIUȚĂ: Am sarcină de a pregăti afișele și invitațiile pentru petrecerea tovarășească ce se desfășoară în sectorul agricol cu ocazia zilei recoltei și a țăranelor cooperatori!

VAJNICU: Și ce-i?!

PERIUȚĂ: O caut pe tovarășa Evá Kós șefa UTC și a brigăzii artistice de agitație! Iar pe scaun la d-ei scrie că vine imediat. Ce înseamnă imediat?

VAJNICU: Am trimis-o într-un schimb de experiență!

PERIUȚĂ: Dar tovarășa nu are destulă experiență?!

VAJNICU: Nu și în domeniul ăsta, nu uita că te afli la serviciul de protocol!

PERIUȚĂ: Ordin de la comitet și de la direcțiune, ca până mâine să stabilim programul artistic!

VAJNICU: Caut-o mai târziu, mai sigur înainte de oră plecării. Trebuie să semneze condica de prezență!

PERIUȚĂ: Dacă nu revine!

VAJNICU: Mai mult ca sigur că revine! Trebuie să revină! Dacă nu mâine la prima oră!

PERIUȚĂ: Bine, fie, și pe mâine!

SCENA 10

(Doi țărani cooperatori, un securist și activistul Vârtosu de la Direcția Agricolă a regiunii Stalin.)

MILIȚIANUL: Ai furat o deseagă de porumb!

ȚĂRANCA: De ce m-au turnat? Au trebuit să cheme curcanul!? ... Dacă tot era lăsat pe câmp, să putrezească! Am doi purcei ...

UN SECURIST: Îi trecem la contractare. Cu vaca ce ai făcut de nu mai ai cotă la lapte?!

ȚĂRANCA: ....

ACTIVISTUL VÂRTOSU: Lasă că știu eu! O tăiați și îngropați pielea în pădure!

ȚĂRANCA: Dar n-am mâncare nici pentru purcei. Un lot de 2500 mp pe care singură l-am lucrat prin ploaie și prin vânt!

ACTIVISTUL VÂRTOSU: Hai, încărcați sacii ăștia cu prune în Pobedă la mine!

UN SECURIST: Și merele și cartofii!? ‘Trăiți, da-ți-mi și mie câte ceva ...

ACTIVISTUL VÂRTOSU: Bine măi, fir-ar să fie, o să le împărțim... De ce n-ai zis mai înainte că vorbeam la CAP⁴¹ cu Preșu să ne dea mai mult!

MILIȚIANUL: Cu femeia asta, ‘trăiți, ce facem?

ACTIVISTUL: Nu știu zău tov. Sectorist. Furt de la cooperativă, deci din avutul poporului! E grav de tot!

ȚĂRANCA: Iertați-mă, ce să fac dacă am acasă patru guri flămânde?

UN SECURIST: Taci reacționar, că aveai cinci, dacă bărbatu-ți nu fugea în munți! Și-aveai și cu cine lucra pământul și împărți patul! Așa ... înfunzi pușcăria, că și pe el tot acolo-l ducem când încape pe mâna noastră. De fugit n-are unde! Vi se lungesc urechile de foame, de când așteptați să vină americanii.

MILIȚIANUL: ‘Trăiți i-o mințit cineva. Poate popa satului, că are radio și ascultă Europa Liberă!

UN SECURIST: Îl luăm la anchetă și-i smulgem barba!

MILIȚIANUL: Cum patru guri, tu, proasto!? Crezi că nu știu să număr?! Doar ai numai doi copii, care fac naveta la școală.

ȚĂRANCA: Și doi purcei, ce ăia nu mănâncă ....

ACTIVISTUL VÂRTOSU: Ha, ha, asta amestecă oamenii cu animalele!

MILIȚIANUL: Vacă proastă! Ce vreți, de la ea, dacă n-are conștiință revoluționară!

ȚĂRANCA: Proastă de tot, da’ lăsați-mă să plec că se face seară și trebe să mulg ...

UN SECURIST: Ce să mulgi că vaca ți-a murit, acum ți-a înviat vaca?

ȚĂRANCA: Aia o murit, dar mai am o ghiboliță⁴² de rezervă.

---

⁴¹ Cooperativă Agricolă de Producție

⁴² Corect bivoliță

UN SECURIST: Tovarășe activist laptele de bivoliță este foarte gras.Îl dai, tu, la contract?

MILIȚIANUL: Bivolițele sunt exceptate, ca animale de munte.

ACTIVISTUL VÂRTOSU: Haideți, tovarăși, că putem s-o facem scăpată. Unde zici că ai laptele ăla gras?!

SCENA 11

(Muncă patriotică în agricultură. Brigada Artistică cu Evá Kós și chef tovarășesc.)

CONĂCHEU: Dragi tovarăși, într-o atmosferă de stimă și respect reciproc ...

VAJNICU: Foarte dragi ...

(Vajnicu se uită galeș la Evá, care se fâșâie pe scenă, în mijlocul brigăzii. Conăcheu ridică palma avertizându-l să tacă.)

CONĂCHEU: Partidu' v-a chimat în sictorul agricol să dăm o mână de ajutor țăranilor cooperatori ...

ACTIVISTUL VÂRTOSU: ... la strângerea recoltei ...

CONĂCHEU: Trăiască alianța de nezdruccinat dintri ...

ACTIVISTUL VÂRTOSU: Clasa muncitoare și țăranimea cooperatistă!

CONĂCHEU *(ridică din nou palma pentru a-l face și pe activist să tacă, dar o lasă imediat jos)*: Raportiz adunării ...

ȚĂRANCA *(nedumerită)*: Ce adunare?

MILIȚIANUL *(intim)*: Pst, proasto, că te ridic! *(către toți)* Adică voi ăștia de față!

CONĂCHEU: Că procisul de colectivizări a fost complit închi-iat!

(Urale ale activistului și milițianului. Brigada intonează: „Mulțumim din inimă partidului/ Că-ntr-o zi de sărbătoare“ etc.)

CONĂCHEU: Cu întriaga responsabilitate în strânsă alianță ...

ACTIVISTUL VÂRTOSU *(intim)*: Parcă ați mai zis ...

CONĂCHEU: Nu contiază, am voi să ripit pintru întăriri! Ripitito i martir tuturorum⁴³! Ci-am zis, c-am pi'rdut firu' cu citatu' ăsta latin!

ACTIVISTUL VÂRTOSU: ... de alianță!

CONĂCHEU: Da, cum să nu, știu pi di rost ... alianță di nizdruncinat dintră clasa muncitoare și țăranimi! Prima dă utilajă agriculi și a doua vini cu forța brațelor la ricolțari. Pi cari azi, iaca am închi-iat-o, tovarăși!

(Urale ale activistului și milițianului. Brigada intonează lozinci, pe care participanții le preiau și le scandează.)

CONĂCHEU: Tov'așu șif de protocol Vajnicu să ia cuvân...tăria!

---

⁴³ Corect Repetitio est marter studiorum (latină)

VAJNICU: Declară deschisă petrecerea câmpenească! Mititei și berre la discreție!

ACTIVISTUL VÂRTOSU: Permiteți! (*Tușește de trei ori pentru a fi băgat în seamă.*) Munca ideologică trebuie diversificată! Nu ne putem culca pe-o ureche că dușmanul de clasă a abdicat, nuuu! Sub nici-o formă! Imperialiștii sunt gata să se facă ...

MILIȚIANUL: luntre și punte ...

ACTIVISTUL VÂRTOSU: ... pentru a împiedeca cuceririle revoluționare, progresul democrației populare, sunt gata să facă și ...

MILIȚIANUL: din rahat bici ...

ACTIVISTUL VÂRTOSU (*face același semn de temperare cu palma ca și Conăcheu*): ... pentru a subjuga din nou poporul, sub cruntul jug al exploatării, se infiltrează sub forme diversive!!!

MILIȚIANUL: Dar vom veghea neînterupt, cu vigilență revoluționară, căci somnul rațiunii naște monștrii,...

UN SECURIST (*către celălalt*): Dușmanu de clasă nu doarme niciodată!

ALT SECURIST: Da', are insomnii perpetue, îl putem recunoaște căci se demască!

UN SECURIST: Informatori turnați-l, ori de câte ori vedeți un somnambul!

MILIȚIANUL: Las' că le arăt eu, numai să-i prind noaptea în patrule!

(*Corul atacă cântece patriotice. Cei doi securiști supraveghează din fund.*)

ACTIVISTUL VÂRTOSU: Să înceapă distracția!

CONĂCHEU: Partidu nostru isti alături, pintru ca masili largi muncitoari să-și trăiască viața, să chifuiască și să criască o ginirație sănătoasă pintru zâua de mâini!

KÓS: Vă prezentăm un număr cu trio de brigadiere eroice de la Salva la Vișeu!

(*I se altură alte două și cântă. „Hei rup, hei rup/ Hei rup, hei rup! Dușmanu-l bagă la zdup/ Noi ne-am dus pe șantier/ Viața-n piept de brigadier“ Își umflă bine înaintările și își aranjează cu ciupituri bluzele la piept.*)

VAJNICU: Atenție, de trei ori atenție! Urrmează un număr special dedicat întăririi vigilenței noastre revoluționare!

KÓS: Să intre caprițele!

(*Apar ciobanu, păstorind doi indivizi mascați în capre, care fac jocul popular în timp ce brigada cântă: „Ța, Ța, Ța, căpriță Ța/ Nu te da nu te lăsa/ Ța, Ța, Ța, caprița Ța.” Caprele joacă pocnind mandibulele din lemn.*)

CIOBANUL: Și plecai și eu la târg, pe capriță ca s-o vând ...

KÓS: De vânzare-s caprele, bade?

CIOBANUL: De vânzare! Blânde, nu împung deloc.

KÓS: Da la muls știu face stop?!

(Kós și Vajnicu se apropie să prindă și să mulgă caprele, care îi împung. Amândoi atacă caprele pentru a le imobiliza. Se produce o busculadă în care atacatorii cad cu păturile, care acopereau trupurile caprelor, în mâini. Sunt demascați doi bărbați, îmbrăcați în Țoale negre.)

ACTIVISTUL VÂRTOSU: A!

CONĂCHEU: Aha, săriți Sumanili Nigri! Siguritatea, siguranța!

(Milițianul se repede să prindă ciobanul, dar rămâne cu cojocul în mână și primește o bătă în cap. Conăcheu și Vârtosu se reped și ei strigând: „Cu avânt revoluționar!“ dar sunt împiedecați de cozile celor două capre. Situația se calmează pe moment prin victoria psihologică a grupului diversionist. Brigada de agitație stă în expectativă.)

CIOBANUL: Ia, tovarăși scoateți carnețelele și citiți ultima voastră rugăciune!

CONĂCHEU: Nu si poati! Li ținim în siguranță, sub chi-ie, acasă!

CIOBANUL *(către activist)*: Scoate-l mă, că tu sută-n sută la tine-l ai! *(Activistu duce mâna la șliț, apoi ia aminte, o cârmește spre buzunarul de la piept și scoate carnetul. Către milițian:)* Mai repede că-i rândul tău! *(Către femeia de servici și portar, care frigeau mititei.)* Dați-le mititei, da' pâine nu, că ai lor au pus cote mari, cu care au furat pâinea de la gura copiilor.

(Activistul și Conăcheu se privesc contrariați. Caprele scot la vedere două pistoale, cu care-i amenință.)

CONĂCHEU: Vai ci m-a prins flama! Dacă n-o dam cu țuică și bieri îi flambam în pumni, di nu si vidiau ...

(Activistul și Conăcheu pun mititeii între coperțile carnetelor și-s gata să-i ducă la gură.)

MILIȚIANUL: Nu, opriți-vă, că sunt demascați!

ACTIVISTUL VÂRTOSU: Cum sunt demascați, sectoristule? Carnetul scump, ca lumina învățăturii partidului nostru, l-am scos numai sub amenințarea armei și decât să intre în posesia dușmanilor, mai bine-l distrug, fie ce-o fi, ... prin ingerință⁴⁴! Îl fac indescifrabil cu zama de la mici!

MILIȚIANUL: Demascare, la noi la interne, înseamnă c-am descoperit indicii, care-i trădează. Sumanele negre au armament Walther și MP 40, iarăștia ne amenință cu Makarov! Îs securiști de-ai noștrii sub deghizare!

CONĂCHEU: Iară m-a prins flama, uf! De-ai noștrii, atunci nu-s dușamani di clasă, lăsați-mă să biau! Sictorist, toarnă!

---

⁴⁴ Utilizare greșit, pretențioasă a termenului, corect îngurgitare

SECURISTII: Hai mâinile sus, că tot vă pușcăm până la urmă!

ACTIVISTUL VÂRTOSU: Dar dacă au furat armament de la noi și acum îl refolosesc!? Par să nu glumească, nu vreau să mor cu mâinile în buzunare. Din obligație le ridic.

CONĂCHEU: Rifuz categoric! Oricari ridic, tot pățasc civa: ba si varsă bieria, ba cad micul din carnit!

UN SECURIST: Bravo, tovarășe secretar, ești tare, beton nu alta. Tăria asta arată originea sănătoasă. Ce mai, nu te poate face nimeni să trădezi!

CONĂCHEU: Biau, dar nu trădiz!

(Întinde halba spre Vajnicu, să ciocnească.)

VAJNICU: Ió șogor! Hai să ne facem mendrele!

(Muzica de la difuzor intonează sârba bătută și toți o joacă. Vajnicu și Kós se prind în doi și schițează mișcări de ceardaș.)

KÓS *(se desprinde și urcă singură pe scenă)*: Jos contrarevoluția! Aici e bine, c-a fost înăbușită în fașă. Sunt *sekely*⁴⁵, dar am inimă de brigadir rumâncă!

(Purpuriu muzical cu sârbe și ceardașuri. Toți dănțuiesc îndrăcit. Apar Negrescu, Ploconel, Lingușescu, Periuță. Muzica se schimbă pe periniță și cei patru dansează împreună.)

PLOCONEL: Tov Preșu, permiteți să intrăm în joc?!

NEGRESCU: Desigur, băi, că trebuie rotația cadrelor!

LINGUȘESCU: Adică cum rotația cadrelor?

NEGRESCU: Schimbăm locurile numai între noi! Dar cu mare grijă, să nu care cumva să intre în joc alții de pe margine, că îl strică!

PERUIȚĂ: De ce îl strică? Dacă e unul în plus rămâne altul din gașca noastră fără loc?!

LINGUȘESCU: Sigur că da! Trebuie emulație, adică permutație continuă, ca la matematică! Și perfect constituțională,! Activistul de la industrie trece la cultură, cel de la cultură la agricultură șcl.

NEGRESCU: Important e ca dosarul de cadre să fie bun, curat, imaculat! Indiferent de sarcina dată, tovarășii noștri se descurcă! Creem cea mai dreaptă orânduire din istoria omenirii, condusă numai de tovarăși pentru beneficiul clasei muncitoare!

CIOBANUL: Numai niznaie și pliznăi! Mare păcat de țara asta bogată!

EVÁ: Ioi, iar partizanii!

(Grupul format din cei patru urlă pentru a-i acoperi pe ceilalți: „Cu partidu’ nostru-n frunte, vom avea victorii multe!” Hărmălaie de joc și cântec. Apare pașoptistul cu stegul. Societatea încremenește. Pașoptistul

---

⁴⁵ Secui (maghiară)

mărșăluiește, se oprește în mijloc, lasă stegul în bernă și clamează)
PAȘOPTISTUL: Cortina asta nu se mai poate trage, e o cortină de fier!
(*La urmă pașoptistul mărșăluiește cu stegul în bernă și iese pe laterală. Cortina cade în final, după mai multe încercări nereușite.*)

ACTUL 2 - DEMOCRAȚIA DE BROCAT

SCENA 1

(În planul întâi o piață publică cu o scenă și un ecran mare de TV. Ecranul TV se aprinde, apare un comentatoarea Gina Petrache, Negrescu și Ciobanul. În piață femeia de servicii și boschetarul, șoimul patriei, cei doi securiști, toți în haine stradale, bătrânii mai ponosite.)

PETRACHE: Interviuul zilei cu dl Negrescu, dirigitorul revoluției, președintele Frontului pentru Unitate Națională. Dle Negrescu vă rog să informați cetățenii despre reformele democratice pe care le preconizați pentru a aduce țara noastră cât mai aproape de Europa!

NEGRESCU *(îmbrăcat în salopetă, cu rânjet larg și subtil, într-un stil debordant, având o mână ridicată, care tremură de patos)*: Niciodată românii nu au plecat din Europa, suntem și vom rămâne aici! Acum, după ce prin voința maselor largi, populare am detronat dictatura hidrei cu două capete a sosit vremea reformelor democratice, de care să se bucure plenar toți cetățenii țării, indiferent de domeniile de activitate, fără deosebire de etnie, credință sau vârstă. Ne-am consultat cu vecini noștrii din răsărit, cu care regimul de tristă amintire a avut relații tensionate și am primit undă verde! Am deschis granițele, ca toți cetățeni să poată călătorii unde vor. Accesul la informație este neîngrădit, reforma fondului funciar a fost implementată în toate localitățile până în cel mai îndepărtat colț de țară. Cetățenii sunt egali în drepturi în fața legii și nu vor mai putea fi urmăriți sau persecutați!

PETRACHE: Să vedem ce părere are și președintele asociației foștilor deținuți politici.

CIOBANUL *(vorbește mai poticnit, având gândire domoală și face un efort vădit în a-și găsi și aranja cuvintele)*: Dacă în războiul rece cortina a fost de fier acum democrația frontului este de brocart!

PETRACHE: Brocart, ce revelație de limbar mic-burghez?! De nemiauzit!

NEGRESCU *(incisiv, puțin lătrat)*: Pardon, dle fost deținut nu îți permit să ofensezi cuceririle revoluționare ale poporului, care, în condițiile date si cu

concursul neprecupețit al factorilor diriguitori, a înfăptuit o revoluție! Avem cea mai democratică constituție din Europa, pe care poporul, exercitându-și voința, cu nețărmurit entuziasm, a votat în unanimitate prin prezența la referendum! Să se uite cei din jur, să ia exemplu și să ne invidieze, că tot nu pot fi ca noi. „Românu are șapte vieți“ (*un zâmbet viclean spre reporteră*) .... zice poetul. Nu uitați că prima grijă a frontului este bunăstarea populației, toată mâncarea rămâne în țară, nimic nu pleacă la export! ... (*vrea să continue tirada*)

CIOBANUL: Dar explicați, unde au dispărut cei patruzeci și cinci de ani de comunism? (*arată cu mâna spre frunte*)

NEGRESCU (*latră cu agresivitate*): Unde să fie, numai noi am rămas aici împreună cu poporul și am fost tot timpul alături de el! Am muncit, am suferit, am răbdad de foame și de frig, am stat le cozi și am băut ce am putut chiar și nechezol, am mâncat numai ce s-a găsit, ... , precum parizărul cu soia! (*un nou zâmbet viclean spre reporteră*) Care fie vorba între noi este un aliment foarte sănătos! Trebuie să ne manifestăm plenar, multilateral și plenipotențial în fața maselor largi, care asta așteaptă de la noi, căci au o încredere direct proporțională cu faptele noastre trecute, pe care nu putem, nu avem dreptul și nu o vom decepționa! Încredeți-vă și stați aproape de noi, căci vom dezvolta țara noastră progresiv exponențial. Trag un semnal de alarmă în fața curselor, pe care le întind nostalgicii regaliști și alte elemente subversive legionare! Să nu ne lăsăm induși în eroare de organizații condamnate și declasate de istorie! Suntem împotriva revizionismului de orice fel, care să reinstaureze burghezo-moșierimea, regimul de cruntă exploatare a oamenilor muncii, prin dizidenți și transfugi, care vin acum ca trântorii la miere și prin sfaturi inoportune vor să ne învețe cum să ne vindem țara.

CIOBANUL (*către comentatoare*): Dați-mi voie am dreptul și eu la replică!

PETRACHE (*împăciuitoare*): Vă rog, dle președinte, lăsați-l și pe d-lui să mai spună ceva!

NEGRESCU: Numai să spună bine, să nu denatureze realitatea!

CIOBANUL (*moale, cu ton de martir*): Am stat doi ani în anchete și șaisprezece ani în cinci centre de detenție pentru că m-am împotrivit ocupației bolșevice și am îndrăznit să lupt pentru independența țării. Am fost torturat, schingiuit, înfometat și dus la muncă silnică! Nu sunt singurul caz, suntem mulți, poate mii de oameni! Să spună dl președinte de ce nu am fost reabilitat și de ce nu primim pensii corespunzătoare?

NEGRESCU: Pentru că parlamentul elaborează cu încetul, pentru ca să facă să fie legile bune și mai durează până se publică în Monitorul Oficial.

Ce mai, dvs. nu știți toată bucătăria! Sunteți de modă veche, ați rămas în urmă, degeaba vă explic că tot nu pricepeți! (*râde ironic, cu gura la urechi*) CIOBANUL (*se ridică în semișezut, amenințător*): Dar ordonanța de urgență?

NEGRESCU (*către Petrache*): Să stea calm interlocutorul, că ne vede țara întreagă!

CIOBANUL (*se reasează*): Dar torționarii, paznicii și directorii de închisori, sunt bine, mersi, au pensie de zece ori ca a mea și șed în vile confiscate?!

NEGRESCU: Cu toată compasiunea au fost numai niște unelte oarbe în mâna fostului regim. A, dar nu-i frumos să ne răzbunăm, ce vreți, să procedăm cu ei, cum au făcut dâșii cu dvs.?

CIOBANUL (*se ridică din nou*): Adică vreți să ziceți că d-lor au făcut bine și noi am făcut rău!

NEGRESCU (*către comentatoare, apoi către public, ignorând vădit interlocutorul*): Vă rog să nu denaturați faptele, așa cum a fost opinia fostului regim. Noi l-am răsturnat printr-o revoluție violentă, în care tinerii martiri și-au jertfit sângele neîntinat pe altarul patriei. Am instituit o asociația a revoluționarilor, care are grijă de familiile martirilor, de răniți și de participanți!

CIOBANUL (*se ridică și mai sus*): Dintre care cel dintâi ești dumneta, tovarășe președinte al asociației!

NEGRESCU (*candid ca un copil*): Eu, președinte? Ați fost dezinformat și dezinformați și auditoriul! (*tunător*) Sunt numai de onoare fără drepturi materiale, nu iau o centimă din banii poporului!... Și nu sunt tovarăș cu alde d-ta, despre care se zice că au încheiat, înainte de eliberare, un contract scris cu securitatea!

CIOBANUL (*recade extenuat*): Dar de ce întârziați retrocedarea proprietăților?

NEGRESCU (*îi taie vorba și contraatacă scurt*): Nu putem scoate oamenii afară din case. Mulți au făcut îmbunătățiri și chiar le-au cumpărat! Mă declar ferm pentru inviolabilitatea proprietății, adică de ce noii proprietari ar trebui excluși de la asta? ... În fine, dacă se poate și nu există altă soluție, o să satisfacem și cererile de retrocedare ale foștilor proprietari, dar nu cum vreau dâșii la o valoare reactualizată ... Să ținem cont că vilele foștilor exploatare s-au degradat și statul și mai nou actualii proprietari au investit bani ca să le întrețină sau să le îmbunătățească. Uneori investițiile depășesc prețul construcției vechi!

PETRACHE (*intrigantă*): Nu-i așa că imobilele au altă valoare de circulație acum?

NEGRESCU (*prinde ideea din zbor*): Se vor face recalculări și vor trebui să plătească despăgubiri ...

PETRACHE (*în vervă*): La câte hectare este limitată prin lege proprietatea funciară!

NEGRESCU: Să fiu sincer?!

PETRACHE (*declamativă*) : Vă rugăm .... telespectatorii pun întrebări prin telefon ...

NEGRESCU: Constituie o mare crimă, cu repercursiuni pe termen lung asupra agriculturii țării, faptul că distrugem fostele CAP-uri, ca să nu mai vorbim de IAS⁴⁶-uri! Avem o zestre națională, înfăptuită prin munca cinstită a țăranilor cooperatori, pe care acum o împrăștiem, o irosim în van. În fine, personal consider că maxim zece hectare, dar nu eu am ultimul cuvânt. Să nu dăm totuși apă la moară marii moșierimi!

CIOBANUL (*cu exasperare*): Dar corupția, că tot voi ați fost și sunteți din nou la putere, cu frânele în mână, ce măsuri contra ați luat!

NEGRESCU (*candid ca un copil*): Corupția există, peste tot, chiar și în Statele Unite, campioana democrației, (*către reporteră*) vezi lupta antimafie! Dar românul, cu cinstea sădită în suflet, nu crede că putem avea corupți! În fine toți oamenii, subliniez – de bine, constituie un front împotriva corupției, pe care chiar dacă o avem, dar am spus că nu am știre, o avem numai la proporție mică sau chiar minusculă!! (*cu mimică schimbată*) Dar avem totală încredere în organele abilitate și dacă n-au prins nici-un corupt, înseamnă că nici nu există, deci își fac complet datoria! În fine ca suprapază, vorba din popor (*cu voce rostogolită, ca din adâncurile conștiinței*) care știe cui trebuie să îi acorde încrederea și votul universal, nu greșește nicodată, *vox populi, vox zeii* ⁴⁷, am înființat o direcție anticorupție, împotriva lor! Ca și o gardă, acum fac o paranteză, vezi trista amintire a rebeliunii legionare ... când au fost linșați cetățeni pașnici de către garda de fier, ..., gardă menită să deconspire fraudă financiară cea mai abilă. (*din nou către comentatoare, cu rostogolire ironică a vocii*) Azi nu se mai fură la drumul mare, tâlharii sunt subtili, fură din bănci, se falimenteză SRL-uri, se returnează ilegal TVA-ul și se transferă banii în alte conturi secrete, în paradisuri fiscale, care apoi se poate returna ca donații pentru fundații, ONG-uri ... care, drept să vă zic, nimeni nu se știe precis cu ce se ocupă, deci prin urmare la ce mai sunt necesare?!

---

⁴⁶ Intreprindere Agricolă de Stat

⁴⁷ Corect *vox populi, vox dei* (latină)

PETRACHE (*caustic*): Dl Neagrescu este adevărat că nu vă redepuneți candidatura?!

CIOBANUL (*cu lehamite*): Așa a promis în fața frontului, o știe și-a auzit-o toată națiunea!

NEGRESCU (*foarte șmecher, schimbând mereu mai multe mimici*): Prima dată a fost numai un interimat! Da, am promis și-mi respect promisiunile! Dar este foarte greu să rezști! Sunt insistențe, chiar la toate nivelurile, se fac presiuni, mi se cere, se țin spontan adunări cetățenești, de largă audiență populară ... În fine, o să mă mai gândesc, dar vă promit să nu mă răzgândesc. Dar, ignorând persoana subsemnatului, sunt absolut fără nicio importanță, doresc numai să îmi slujesc țara! Să meargă lucrurile bine, să fie liniște, să respectăm numai voința poporului! Punct!

(*Ecranul rămâne iluminat, dar vocile se întrerup. Ambii securiști poartă banderole tricolor de revoluționari cu stema scoasă. Familia Burnete: boschetarul la brațetă cu femeia de servici.*)

BOSCHETARUL: Doi ani am fost boschetari, de zece ani locuim tot la subsol în spălătorie și bașbuzicii stau în casa noastră, în apartamente repartizate și întreținute de statul comunist!

FEMEIA DE SERVICI: Ce mizerie! Am câștigat procesul și ne-au întors de la București prin recurs în anulare

BOSCHETARUL: Taci Lumi! Am vorbit cu alt avocat și avem dreptul să începem altul!

FEMEIA DE SERVICI: Încă patru ani, bravos Puiule, cu calmul tău, îmi place cum le zici. Organizare de inginer! Numa să nu dureze prea mult până se face dreptate să nu mai fim în viață

BOSCHETARUL: Doamne ajută (*dă cu ochii de securiști și scoate un strigăt de surpriză*) Voi aici, și-n (*se pierde*) cu banderolă de revoluționari?!

UN SECURIST: Ha, ha! Cine crezi neică, c-a făcut revoluția din decembrie?!

ALT SECURIST: A fost nevoie de noi, am primit multiple sarcini ...

UN SECURIST: Secrete, ce nu le putem divulga?!

FEMEIA DE SERVICI: Mizerie! Ce să le mai divulgi că le știm cu toți, numai nebunii mai fac pe niznaii! Ați păzit oamenii de bine și v-ați înfipț la ciolan ...

BOSCHETARUL: Vector: înainte! Revoluționari, asociație, carnet, pensie!

ALT SECURIST: Tot înainte a fost mai bine! Nu se putea ,care cumva, să se ducă într-o direcție greșită masele, ca turma fără măgar, că n-o mai poți opri. Și-atunci fie strigam lozinci pro, ca să rămână, ori făceam o instigare,

de plecau pe altundeva, să ne mai lase în pace. Ordin de front, ne-am riscat viețile!

UN SECURIST: Veghem și asupra dizidenților, ca alde voi! Las că știm că vreți casele, fabricile și moșiile înapoi. Pe-a ta o primești la paștele cailor, că stă un procuror la parter și la etaj un fost ofițer de miliție, trecut în rezervă ca ambasador!

ALT SECURIST: Iar întreprinderea by-by! Cere și cumpără ceva acțiuni că o privatizează prin MEBO⁴⁸!

SECURISTII: (*la unison*) Să nu zici că am fost băieți răi și nu te-am avertizat! Aghios, cu democrația voastră revizionistă!

SCENA 2

(*Piața Universității, fostul șoim al patriei devenit elev, bătrânii, securiștii îmbrăcați ca mineri cu ciomege în mâini. La difuzoare se cântă golanada. Un banner mare sprijinit de gard: „Zonă liberă de neocomunism“ Apare fostul șoim al patriei, acum elev în uniformă bleu-marin.*)

ELEVUL: Cerem respectarea punctului opt al proclamației de la Timișoara, ca foștii activiști și securiști să nu participe la alegeri pe liste electorale. Vot universal, dar nu preferențial.

(*Coboară de pe ecran și revine în piață. Cântă alături de ceilalți imnul golanilor. Televizorul se aprinde din nou cu Negrescu în picioare.*)

PETRACHE (*privind spre imaginile din piață*): Ce mai copii: Să facă dezordine în centrul capitalei?!

NEGRESCU: Da, sunt copii, deci ușor de manipulat! Ne-am pus mereu întrebarea și acum deținem informații concrete. Răul se vede imediat cum iese la lumină! Elemente fasciste, iredentiste și bande de legionari au incendiat sediul ministerului de interne și au ocupat zona centrală a orașului. Și mai au obrăznicia de a ridica pretenții, au formulat o listă de revendicări nedemocratice! Cer cu insistență demisia guvernului ales prin vot universal și solicită intervenția forțelor străine, iredentiste, pentru a federaliza țara. Așteptăm cu toată tăria reacția fermă a elementelor sănătoase, muncitorești împotriva haimanalelor anarhiste pentru restabilirea liniștii și atmosferei civice, de care țara noastră are neapărată nevoie. Numai așa putem construi democrația, într-un climat de liniște și pace socială!

(*Televizorul rămâne aprins, dar fără sonor.*)

UN SECURIST: Adevărată nevoie de noi, măi, carbonare!

---

⁴⁸ Vânzarea de acțiuni angajaților

ALT SECURIST: Da, și eu carbonar, pe față mânjit cu gras antracit.

UN SECURIST: Poate lignit?!

ALT SECURIST: Nu contează. Ordin de sus: ne spălăm de huilă numai după ce bărberim piața!

UN SECURIST: Bine zis bărberit, că filozofii ăia de la corturi, dacă n-au avut apă, nici de ras n-au avut cum. Să nu-i omorâm în bătaie, să-i poată rade la spital ...

(Intră în piață huiduind și agitând bâtele. Atacă fiecare grevist în haită ca hienele. Pe elev îl lasă lat jos. Ciobanul este bătut, apoi arestat de poliție, împreună cu bătrânii. Toți sunt salvați de la linșaj cu un TAB apărut din senin. Televizorul se stinge, apoi se aprinde din nou cu Petrache și Negrescu la masa dialogului. În fundal piața cu un sens giratoriu și rondou de flori albe în centru)

PETRACHE (cu zâmbet codoș): După eliberarea pieții și restabilirea circulației în centrul municipiului ce mesaj doriți să transmiteți cetățenilor?

NEGRESCU (debordant): Minerii au făcut un act civic de mare responsabilitate într-un moment în care tânăra noastră democrație a fost pusă la grea încercare! Le mulțumesc în numele frontului!

PETRACHE (accentuând același zâmbet codoș): Dar cum puteți explica că în rândul studenților s-au înregistrat șase decese și peste șapte sute de răniți, unii în stare gravă?! Minerii au suferit pierderi??

NEGRESCU (cu-o mină uluită, apoi un ton și mai debordant): Minerii sunt oameni serioși, care muncesc, nu au timp de golaniadă! Au deblocat piața unirii, au redat-o traficului și publicului larg! Au fost atacați cu pietere, cu cocktailuri incendare, dar nu au putut sta în spital, s-au întors în valea Jiului ca să reînceapă munca de extragere a huilei, de care industria constructoare de mașin are ipetuoasă nevoie! Sunt oameni de nădejde, care nu se oblojesc la fiecare zgîritură!

PETRACHE: Dar răniții și morții?

NEGRESCU: Cu certitudine pot să declar că majoritatea nu au fost studenți ci elemente declasate, parazitare ale străzii: golani, haimanale, vagabonzi, poate și aurolaci, care au fost dați afară din sălile de așteptare ale gării de nord, unde își făceau veacul! Sunt ferm convinși că numai studenții chiulăi au putut sta acolo săptămâni în șir. Și încă ceva ... (cu o mină de inchizitor) De la tribuna universității au fost invitate să ia cuvântul și elemente neonaziste din străinătate. Până la urmă de ce se amestecă studenții în politica țării, de ce nu își văd numai și numai de învățătură, doar asta e datoria lor cetățenească!

(Reflectorul se mută asupra garoafelor albe din centrul pieții unde adastă câteva minute. La difuzoare în surdina răsună refrenul golanilor..)

♣
SCENA 3

(Sediul administrativ de la cooperativa „Tehnica Nouă”. Conăche nu mai vorbește atât de agramat, dar mai are scăpări! Ploconel, Lingușescu și Periuță fac temenele și salută extrem de politicoși „Bun’ ziua! Trăiți!” “dipă care se așează pe scaune la o distanță respectuoasă de șef.)

CONĂCHEU: Câte acțiuni ați mai cumpărat ficare?

PLOCONEL: Patruzeci și două la sută la atelierul de articole de pescuit punct. Sunt doi Streulea și Babaruncă, care mi-au luat-o pe dinainte, pentru că au achiziționat împreună douăzeci de acțiuni și nu lasă din preț cu nici-un chip!

CONĂCHEU: Arată-le că sunt cotate bine la bursă. Prețul nostru este peste Petrom. Chiar ieri am vorbit cu șeful bursei de valori și am crescut cu ceva procente, ca să-i momim pe ultimii nătăfleți cu ceva denghi! Pune afișe!

PLOCONEL: O să pun!

CONĂCHEU: Să fie sugative⁴⁹! Să tragă atenția că plătim bine!

LINGUȘESCU: Trăiți eu am cincizeci și unu loa sută, la secția de mase plastice.

PERIUȚĂ: La papetărie nu se lasă convinși, nu vor să vândă cu nici-un chip. Le-a intrat în cap sau i-a influențat cineva să se desprindă din fosta cooperativă, SRL-ul nostru! Cică o fac ei singuri rentabilă.

CONĂCHEU: Ce guzgani⁵⁰! N-au voie să facă separatisme! Avem statut legalizat și înregistrat la judecătorie! „Cu partidu-nostru-n frunte, ...

PERIUȚĂ: .... vom avea victorii multe!“ Lăsați-mă să fac o inginerie financiară!

CONĂCHEU: Aha, vrei să le-o dregi!

PERIUȚĂ: Pe SRL-ul nostru secret le-am făcut două comenzi și le-am achitat la timp! Acum trag un tun⁵¹! Dau o comandă mare, vând repede marfa, banii-i fac să dispară, nu plătesc nimic și falimentez SRL-ul secret! Apoi închidem secția și-i trimitem în șomaj și-atunci vor trebui să vândă acțiunile că nu mai au încotro! Le trebuie bani ca să trăiască!

CONĂCHEU: Tot românașu’ s-a născut *ics-croc*. Dacă nu te prinde ești negustor cinstit și dacă zice c-ai furat și nu te dovedesc la judecată, se

---

⁴⁹ Corect sugestive

⁵⁰ Corect gogomani

⁵¹ Afacere frauduloasă între 50.000 și 100.000 de Euro

cheamă că ți-au făcut reclamă, că n-ai fost prost să stai degeaba și i-ai depășit ca pișichier!

PLOCONEL: Și dacă întreprinderea a pierdut bani și tot avem noi majoritatea acțiunilor, șefu', le scădem valoarea la bursă și ce-a mai rămas cumpărăm pe mai nimic!

CONĂCHEU: Bravos (*îi dă o palmă peste frunte*) am inițiat tagma de burtă-verde!

PLOCONEL: Economia de piață

CONĂCHEU: Iconomia!

LINGUȘESCU: Coșu de cumpărături!

CONĂCHEU: Moșu cară coșu!

(*Își iau eșarfe de mătase verde și se încing cu ele peste burtă, în stil turcesc. Bat din palme râzând: ha, ha, ha!*)

SCENA 4

(*Sediul întreprinderii Megabit. În birou Ploconel cu Lingușescu. Apare un SRL-ist, fost securist în postura de client electoral. Poartă geantă diplomat în mâna dreaptă, pe care o clatină cu vehemență, ca și când și-ar face spațiu de înaintare.*)

UN SRL-IST (*accesorii vestimentare: cravata portocalie, batistuță roșie și curea lată*): Facem afaceri ....

PLOCONEL: Cine v-a trimis la noi?

UN SRL-IST: Cum nu știți, suntem din tagma oamenilor de bine ce poartă curele late. Da' ... pușca și cureaua lată, dar acum suntem oameni onorabili, cu intenții pașnice și deci am renunțat la pușcă!

PLOCONEL: Dar, precum știți, nu putem face afaceri fără ... (*arată cu degetul în sus*)

UN SRL-IST: Avem relații serioase, la cel mai (*arată în sus*) nivel.

(*Se apropie și șoptește ceva lui Lingușescu, acesta lui Ploconel, amândoi dau din cap cu subînțeles și zic duminindu-se: „aha!”*)

PLOCONEL: Și ce anume doriți?

UN SRL-IST: Știți societatea mea are răspundere limitată, dar eu m-am dovedit om de încredere al partidului. Ce să zic măcar un contract ...

PLOCONEL: Valoare mare sau mică?

UN SRL-IST: Cât vă lasă inima ... (*se uită în jur și dă cu ochii de Lingușescu*)

LINGUȘESCU (*se scuză*): Sunt numai membru în consiliul de administrație!

UN SRL-IST: Dar poți pune o vorbă bună. Doar ne cunoaștem, suntem din aceeași organizație locală!

(Ploconel se uită la Lingușescu, acesta dă din cap aprobator.)

PLOCONEL: Ținând cont de antecedente ... *(arată în sus)* ... putem discuta de cinci zerouri. Spuneți însă cu ce ne puteți servi?

UN SRL-IST *(arată spre Lingușescu)*: Suntem împreună și am zis să vă facem un nou program de gestiune economică.

LINGUȘESCU: Pe lângă asta, că tot faceți noi angajări, amenajăm și o sală de formare pentru personalul de la resurse umane, apoi pentru cei cu protecția muncii mai livrăm treizeci de calculatoare pentru instructaj...

PLOCONEL: Softul însă aferent pentru evidență angajaților și a fișelor de protecție este promis altora! S-a discutat la convenția județeană de partid.

LINGUȘESCU: Știm, dar pune cifra primă cât mai mare că trebuie să donăm ceva și la campania partidului!

PLOCONEL: Complet de acord! Acolo curge și la noi pică. Să prindem în antecalcul și buzunarul comun, dar și buzunarele noastre.

(Se apleacă pe masă și discută în surdină. Se ridică în picioare și țipă: „Megabit!“ Arată cu palmele o distanță mare și apoi între degetele mare și arătător una foarte mică.)

SCENA 5

(Sediul întreprinderii Aeroelectrica Într-un birou Lingușescu cu Periuță. Deasupra două tablouri, unul cu o moară de vânt, celălalt cu o turbină eoliană. Apare alt SRL-ist, fost securist, în postura de client electoral. Similitudinicu anteriorul. Poartă geantă diplomat în mâna dreaptă, pe care o clatină cu vehemență, ca și când și-ar face spațiu de înaintare.)

ALT SRL-IST *(accesorii vestimentare: cravata roșie, batistuță portocalie și curea lată)*: Afaceri reciproc avantajoase, dom' director, sunt comersant onorabil!

LINGUȘESCU *(pentru sine)*: Puțin mai bădăran decât celălalt, dar de la partidul nostru! Salut dle patron SRL-ist! Cu noi mergeți la sigur, succes asigurat! Suntem firmă de stat!

ALT SRL-IST: Am știut că aici vin la sigur, trăiți dvs., trăiască firma de stat, regie, acum parcă societate pe acțiuni, trăiască partidu' și domn prezident, că ne conduce pe toți!

LINGUȘESCU: Și la toți trebuie să iasă ceva, că de-aia ne muncim să facem acte! Contracte perfect legale, indubitabile, pentru că opinia publică și massmedia stă cu ochii pe noi!

ALT SRL-IST: Nu ascundem nimic, facem totul la vedere, perfect legal! Doar legea e de partea noastră?

PERIUȚĂ (*preventiv*): Să n-avem vreo chichiță cu justiția! Nu face nimic, mai apar și șopârle, dar avem consilieri juridici care se ocupă și își pun avizul pe contract!

LINGUȘESCU: Și cam de unde și la ce putere să fie turbina de vânt?

ALT SRL-IST: Olanda sau Danemarca, nu importă, dar puterea cea mai mare de pe piață: 3,2 megawați!

LINGUȘESCU: Putere mare, randament mare! Dar ce ne facem că pe aici, pe la noi nu prea bate vântul?!

ALT SRL-IST: Nu-i nimic, bani să iasă! Nu v-a iertat guvernul anul trecut de șaizeci de milioane?! Puteți face datorii, că tot vă iartă. Și dacă de la salar curge, de la contract pică!

LINGUȘESCU: Trebuie studiu de fezabilitate și nu rezistă!

ALT SRL-IST: Aicea-i șozu! Fondăm o firmă în Olanda, tot SRL, și facem studiul, plățiți bine și banii îi punem în vreun cont acolo!

LINGUȘESCU: Bravo, deștept băiat. Asta o să aducă un plus de credibilitate!

ALT SRL-IST: Chiar respectabilitate! Apoi SRL-ul cumpără turbina și vi-o vinde, desigur nu pe de-a moaca, la un preț cu procente pipărate din care repartizăm felii la fiecare ...

PERIUȚĂ: Și desigur partidului ...

LINGUȘESCU: Vezi dle coleg, partidul ca partid, dar la noi nu merge oricum! Trebuie avansată o primă ca să bem aldămașul ...

ALT SRL-IST (*familiar*): Îți dau arvună că numai de curând am tras un tun!

PERIUȚĂ: Dar nu de pe societatea asta!?

ALT SRL-IST : De pe alta, care-i în curs de lichidare. Falimentu-i sfânt, rămâne faliment fraților! Tu înșeli pe unul, dar vine alt rechin, marele alb, care te înșeală mai tare și așa mai departe ...

PERIUȚĂ: Metoda suveică, torci bine afacerea ...

ALT SRL-IST: Să nu se rupă firul banilor!

PERIUȚĂ: Și justiția până pune expertul, până pune sechestru asigurator!

ALT SRL-IST: Fugi frate, ce sechestru?! Prezumția de nevinovăție, vorba armeanului: „hoțu neprins e negustor cinstit“!

LINGUȘESCU: Să revenim la afacere, dai banii merge!

ALT SRL-IST : Merge sigur, va duedi, cale lungă drum de fier! O punem pe un teren de la IAS, care va fi retrocedat particularilor prin legea funciară!

PERIUȚĂ: Urmează procese. Cunoaștem noi o firmă de avocați, brici nu alta! Când vine vorba de stat știu cum să umfle tarifele!

LINGUȘESCU: Turbina trebuie legată la rețea, aviz de la ANRE⁵², alți bani, altă distracție! Dar nu o să producă și dacă nu produce ???

PERIUȚĂ: O punem în conservare, până începe vântul să bată!

ALT SRL-IST : Nu stăm după capriciile vântului! O revindem ... la preț mai mare, ca să avem ce reîmpărți (*Lingușescu și Periuță aprobă din cap*) la altă sucursală de pe litoral! Și SRL-ul din Olanda subcontractează demontarea și remontarea la o firmă de profil din țară, care se pricepe la așa ceva.

PLOCONEL: Nu are cum să miroasă, dacă nu e prea aproape de casă!

LINGUȘESCU: Am o idee de milioane!

PERIUȚĂ: Ce fel de milioane!

ALT SRL-IST : Nu importă! Să fie de mai multe milioane!

LINGUȘESCU: Vorbim cu ăia de pe litoral să punem turbina off-shore⁵³. Mai trebuie studiat plafonul marin, altă fundație, alte calcule, investiții, formalități juridice ...

PERIUȚĂ: Teribilă birocrație, va dura mult de tot.... Altă distracție, alți bai stricați!

(*Toți trei: „Nu și pentru noi. Sunt numai de la buget, bani publici, ce ne mai pasă!”*)

ALT SRL-IST: Totul se rezolvă! Dacă ai bani arvunești un avocat bun și te scoate negustor cinstit! Nu care cumva ați avea o relație de afaceri într-o țară, da' nu de prin Europa, mai departe ceva, de prin Africa să mai facem o inginerie financiară?

LINGUȘESCU și PERIUȚĂ: Financiară, absolut legal, pe banii publici!

SCENA 6

(*Ecranul TV se aprinde apare comentatoarea Gica Petrache, Negrescu, Evá Kós, Șmecher, fost Vajnicu. În piață oameni de bine printre care Lingușescu și Periuță și clienți electorali, cei doi SRL-iști, milițianul devenit polițist.*)

PETRACHE: În preajma alegerilor parlamentare ce mesaj transmiteți votanților?

NEGRESCU: Să se prezinte la urne să alegă democratic! Cu doza noastră de bun simț, caracteristică esențială a românului, poporul nostru nu se poate înșela. Îl va alege pe cel mai bun! Trebuie să ne manifestăm plener față de masele largi de votanți, pe care legionari, regaliști, și alte elemente

---

⁵² Agenția Națională de Reglementarea Energiei

⁵³ Pe mare

suburbane le excrochează, le induc în eroare, căci vor revizionismul. Avem cea mai democratică constituție din Europa. Nu uitați că guvernul țării va avea grijă de voi. Noi nu ne vindem țara!

PETRACHE (*cu un surâs acid*): Lumea se întreabă cum de ați grațiat toți deținuții cu pedepse sub trei ani, acum în preajma alegerilor? Printre ei sunt și cei care au tras în revoluționari ... ?

NEGRESCU: Noi suntem un popor pașnic, care s-a avut mereu bine cu vecinii, nicodată nu am atentat la teritorii străine. Dacă vă uitați la populația țării, dar nu la cei înavuțiți peste noapte, ci la oamenii de rând, veți vedea ospitalitate, îngăduință, compasiune. Cum era să las familiile singure în preajma celor mai importante alegeri libere!

PETRACHE (*ton malițios*): Dar legea lustrației, dezbătută în parlament o veți promulga?

NEGRESCU: Întâi să se pună de acord asupra unui consens general. Și fără, dar cu lustrație sigur putem face luxație în politica externă! Cum vom explica în consiliul Europei că am instaurat persecuția asupra unor cetățeni în etate, mulți cu boli cronice, unii aflați pe patul morții, când nu mai au decât câțiva ani de trăit?

(Ecranul se stinge. Se aprinde lumina în secția de votare. Eva iese în piață și-l abordează pe Șmecher.)

KÓS: Ați împărțit cadourile electorale?

ȘMECHER: Să vezi că bacnotele din plastic nu se rup. Și cum să mai dăm jumătate înainte cu buletinul completat și ailaltă după la predarea celui gol!

KÓS: Ioi! Da' cum te-ai descurcat atunci?

ȘMECHER: Am cumpărat papuci, pe care-i dăm desperechiați! Unul când intri în secția de votare, împreună cu buletinul de vot completat de noi pentru noi și altul când predai buletinul gol, primit de la comisie, la ieșirea din secție!

KÓS: Papucii și picioarele nu sunt de mărimi diferite? Cum se potrivesc?!

LINGUȘESCU: I-avem într-o dubă în cutii etajate pe numere! La dubă stă Periuță și îi dă pe numere, apoi păstrează cutia cu unul înăuntru. Eu împart și adun buletinele de vot. Ștampilat la partidu' nostru, buletin pentru vot liber!

KÓS: Agită clientela politică să facă propagandă și să îndrume votanții spre dube. Ași risipit toți banii, dacă papucii sunt din piele!

UN SRL-IST: Ei aș, piele?! imitație ordinară, i-am luat de la Ocskó⁵⁴! Dar dacă te uiți la ei ai jura că sunt naturali, ba chiar lucesc mai tare ca ăia din piele.

---

⁵⁴ Piața liberă (maghiară)

(Kós reintră în secție și ia loc alături de Ciobanul. Portarul intră în cabina de vot.)

CIOBANUL: Dna avocată ați pierdut procesul Primărie versus Brabete, referitor la imobilul de pe str. Speranței!

KÓS: Dl alegător are sentință anulată prin recurs prezidențial și a luat procesul de la capăt! L-a câștigat a doua oară pe fond, dar mai are drum lung până să intre în posesie.

CIOBANUL: Dar totuși e un pas înainte!

KÓS: Mic de tot! Și unele apartamente au fost vândute de regia locală Urbana actualilor locatari.

CIOBANUL: Până la urmă tot n-are cum pierde!

KÓS: Ioi, Istenem! Numa să-i dea Dumnezeu viață lungă!

(De după perdele din cabina de vot se aud lovituri puternice de ștampilă, urmate de strigăte: „Na-vă, că toți vreți!” Politiail trage perdelele.)

BOSCHETARUL: Nu deranjați alegătorul! Votul este confidențial!

POLIȚISTUL: Anulăm buletinul. Trebuie votat un singur candidat! Nu ocupați cabina peste timpul regulamentar, că vă evacuez. Sunteți făcuți?! *(Către ceilalți.)* Nu simt miros de tărie!

(Pe melodia "Moi marmeladi" toată clientela electorală cântă împreună)

Încearcăm ah, ioi, lingem jeg că nu-i de șagă

Cumpărăm, mituim, să nu ne chinuim degeaba

Toți știm că dacă'n gașcă n-am ajuns la ciolan

O să rămânem fluieând ca stupizi golani!

Încearcăm ah, ioi, lingem jeg că nu-i de șagă

Îndrăznim, înșelă, da' nu ne chinuim degeaba

Toți știm că nu veți împărți al vost' ciolan

Pe veci mai fluierăm apoi ca dizidenți în van!

SCENA 7

(Sediul Ministerului Economiei, Comerțului, Dezvoltării Supraregionale și Futurismului Toți bărbații au părul tuns scurt, aproape perie, ca militarii, iar femeile lins pe spate, sau pe o parte, tocuri înalte și decolteuri debordante. Fețe inexpressive, cu creierul plat, fără protuberanțe, care nu numai că nu gândesc, dar nu-și fac nicio grijă. La ministra Evá Kós ședință operativă cu Șmecher, director la una dintre autorități și Pitzi, șefă de cabinet..)

ȘMECHER *(devenit director la autoritatea de management)*: Trăiți dna ministru! Aveți în subordine peste nouă sute de suflete din care o mie în

rețeaua externă. Aveți cinci secretare, mașină de 150 mii de euro, șofer și gardă de corp

KÓS: Ioi! Exclusiv demnitarilor și posturile aferente cabinetului

SMECHER: Câte autostrăzi să facem în guvernarea noastră?

KÓS: Cât mai multe, că-n țara asta nu mai funcționează nimic! Nici tu tren, nici tu avion, fără a mai pune la socoteală transportul fluvial și maritim!

SMECHER: Să promovăm mai întâi sute de kilometri de promisiuni. Că concesionarea unor lucrări la terți merge greu, apoi sistemul juridic al terenurilor, apoi infrastructura, apoi studiul de fezabilitate ...

KÓS: Și să coste cât mai mult pe km, mai mult ca-n Germania că doar le facem de-o calitate impecabilă, ce să mai zic super!

PITZI: Am o idee și nu mă pot reține să nu v-o spun! Cum să zic, dacă pornim autostrada de la extremități și ne întâlnim la mijloc am accelera ritmul?

KÓS: Excelent! O duc chiar mai departe și zic s-o facem pe segmente. Dar să demarăm mai întâi centurile ocolitoare ale marilor orașe, municipiile în primul rând.

PITZI: Și dacă tot sunt ocolitoare luăm legătura cu primarii noștri ca să facem rost de terenuri, și după aia mai vedem pe unde le ocolim!

SMECHER: Mormidabil, fenomenal! Iute și sinuos ca râma!

KÓS: Numai să nu apară ca abuz contra intereselor publice! Că doamna de față a mai fost învinuită, abia bolnăvicioară a scăpat cu fața curată!

SMECHER: A apărât-o palamentul. A parlamentat și a tot parlamentat până a expirat timpul și n-a mai ieșit la vot. Dar și ea drăguța știa cum se face pe bolnava! Cu acte în regulă, s-a băgat la spital la Viena.

KÓS: Dacă plătești, cine nu te tratează! Poți fii și bolnavă închipuită!

PITZI: Nu și-n cazul meu! (*foarte serioasă*) A fost pe bune!

KÓS: În ministerul ăsta nu mai vreau reclamă negativă, nu admit niciun abuz contra intereselor publice!

PITZI: De unde să știe reporterii și vulgul că doară nu facem contractele publice! Le dăm fără licitație, la clienții noștri!

SMECHER: Sau cerem finanțare nerambursabilă de la uniune!

KÓS: Parbleu⁵⁵! Proastă idee, care-ți dezonorează numele! Țăia verifică costurile la sânge și nu se poate subtiliza nimic! Pur și simplu refuză să plătească!

PITZI: Nu-i nimic, vine rectificarea de buget și la sfârșit de an le plătim tot din bani publici.

SMECHER: Bravos, numai ăsta-i sacul fără fund: banii publici!

---

⁵⁵ Drace (franceză)

KÓS: Și acum sacul se găsește în parohia noastră și-i putem ghida unde vrem!

PITZI (*cu vocea tremurând de emoție*): Vine clientela politică!

(*Intră Conăcheu, Linguşescu, Periuță și cei doi SRL-iști.*)

ŞMECHER (*înaintând și blocându-le calea*): D-na ministru vă primește în audiență, dar vă rugăm este f.f. ocupată, fiți cât mai scurți atunci când vă prezentați cererile. Să fie concrete și rezonabile și rogu-vă mult nu vă contrați! Să nu ajungem la scandal! Pe obiective de activitate, mahărilor! Și nu uitați protocolul!

CONĂCHEU: Vreau balta mare Brăilei. Am o societate cu profil agricol și voi cultiva grâu ...

LINGUŞESCU: Vreau izvoarele minerale din Harghita, concesionate pe minim 49,99 de ani. Am o linie de îmbuteliere și umplu PET⁵⁶-uri pe care le trimit la supermarketuri.

PERIUȚĂ: Vreau pescuitul din Delta Dunării. Fac o cherhana și o fabrică de conserve în Tulcea.

KÓS: Ați pregătit documentele de concesionare, conform normativelor în vigoare?

SRL-iștii: Bineînțeles, sunt vizate tocmai de șefii de filiale de partid!

PERIUȚĂ: Numai puțințel, eu n-am dormit deloc în tranziție! Am făcut conștiincios temele de partid și am strâns ceva capital. Ceva de la Petrom, ceva de la Romgaz, de, de când cu criza energetică resursele trebuie prezervate, se împuținează și de-aia sunt tot mai scumpe ...

SRL-iștii: Dar și noi, de asemenea, ne-am mișcat și nu am trădăvit!

PERIUȚĂ: Vreau și stuful că să pun pe roate o fabrică de hârtie, am o afacere cu un egipteam și aduce mașini ca să-l exploatez!

SRL-iștii: Prea mult, noi cu ce mai rămânem?!

ŞMECHER: Dnă ministru ar mai fi societățile de stat, unde salariile sunt atractive...

ALT SRL-IST : Se poate director general, fie și adjunct la Societatea Națională a Lignitului? Am dat patruzeci de autobuze la mitinguri electorale și ceva parai vreo douzeci de mii în campanie!

KÓS: Are datorii mari, dar le-am iertat în ședință de guvern!

UN SRL-IST: De ce sari peste rând și eu am așteptat! Ca să rămân ultimul, la spartul târgului? Am transportat lumea la congres la București și-am donat mai mulți parai, aproape cincizeci de mii! Și-acum cu ce mă aleg?! Dați-mi ceva în domeniul electric, că am efectuat instructajul de protecția muncii și nu mă curentez!

---

⁵⁶ Ambalaj reciclabil

KÓS: Sunt pe restructurare, grupăm totul și facem o companie mare Electra!

UN SRL-IST: Electra, mă pricep, ce nume cu rezonanțe antice, atunci se scriau adevărate tragedii! Acum, chiar dacă le trăim, nu contează, facem ce se cere: dacă comasăm, punem noi directori, apoi scindăm, numim alți directori! Tineri de încredere, din pepiniera de cadre a partidului. N-au vechime, dar cotizează! Sus pluripartitismul, jos egalitarismul, numai așa vom putea fabrica manageri de top!

SCENA 8

(Aceiași demnitari în sala de ședințe transformată în foaier, în pauza congresului partidului. Bărbații stau și discută în sală Evă Kós apare în tribună îmbrăcată în cizme și costum complet supraelastic având cusute 3 frunze: una galbenă și alta ruginie peste sfârcuri, iar a treia verde cu dungă albastră peste muntele lui Venus. Înaintează grațios cu mers de manechin. Participanții se opresc privind-o cu admirație. Se aude un murmur colectiv, care crește asemeni unu tsunami „Ciocolina, Ciocolina!” Linguşescu se desface din grup și-i iese în întâmpinare.)

LINGUŞESCU: Da', ca toți frații de ginte latină, care uneori ne uită, dar nu ne putem lăsa mai prejos avem și noi ambasadoarea noastră, mai dulce ca a lor căci vine din inima de ciocolată a Carpaților, de pe plaiuri mioritice! Este atât de tânără, atât de fermecătoare, una dintre marile minuni ale lumii, Semiramidă coborâtă din grădinile, suspendate până la cer, ca o zeiță a bunului gust și a șarmului etern, mai atrăgătoare decât Afrodita, mai inteligentă decât Minerva, încât chiar zeii din invidie ar putea să se răzbune! Și chiar au temei să se răzbune, că membra partidului nostru a dus nu numai bunul gust dar și futurismul românesc pe cele mai intangibile culmi. Îmi permiteți magnificența dumneavoastră să pasez cuvântul unui expert cu vechi state de funcțiune, acreditat la toate organisme internationale.

PERIUȚĂ: Dlor permiteți cu modestie și simț de extremă răspundere să vă atrag atenția că frunza de jos constituie un brand futuristic, cel mai valoros instrument de propagandă și valorează nici mai mult nici mai puțin de nouă sute de mii de euro, cu promovare cu tot o valoare de aproape un milion!

(O exclamație generală de uimire din partea sălii.)

PERIUȚĂ: Cele două frunze de la piept nu sunt încă lansate, dar își vor găsi momentul în funcție de sezon, așa că le apreciem pe fiecare la circa cinci9 sute de mii de euro! Să aplaudăm minunata promotoare a cunoașterii

și înnoirii spațiului mioritic românesc! (*aplaudă și toți ceilalți, urmându-i exemplul, izbucnesc în ropote*)

LINGUȘESCU: Stimați și onorați demnitari, oameni de afaceri totodată, cea mai liberală constituție din Europa ne permite asta, consider că sunt în asentimentul tuturor să zic că dacă Italia n-a îndrăznit România nu se sfiește deloc. Cu ocazia congresului lansez propunerea de candidatură a distinsei ministre cu calități manageriale de neegalat, Ciocolina, în fruntea listei de europarlamentari ai partidului nostru! Cu ea ne deschidem un drum de cometă în spațiul european, plin de cuceriri, de inimi frânte și de patime înăbușite! (*îi iese întâmpinare cu pași sprințari, îi sărută mâna și susținându-i-o cu grație o conduce spre plenul sălii.*)

(*Melodia formației Savoy, cu versurile*)

Faci muguri primăvara, vei înflori la vară
Cuvânt de miere ți-e buza, da-n toama-ți pică frunza!

SCENA 9

(*Între Lingulescu, Periuță și Pitzi la birou.*)

PERIUȚĂ: (*citește adresa*) Către comisia parlamentară împotriva havuzurilor⁵⁷, Domnule Orgazm⁵⁸, ...

LINGULESCU: Fii atentă Pitzi, dragă, sună ciudat, chiar așa-l cheamă?

PITZI: Chiar așa, chiar ministra mi-a dictat numele literă cu literă!

PERIUȚĂ (*continuă cu cititul*): ... în calitate de ministru, prin prezenta vă comunic că nu accept ancheta domniei voastre asupra unor alienate⁵⁹ ...

LINGULESCU: Ce sunt alienate?

PERIUȚĂ: Combate tare, vrea să-l scoată nebun! (*continuă să citească peste umărul secretarei*) ... plătite de ministerul nostru unor clienți ai partidului de guvernământ, care absolut nu există! Prin urmare vă rog să vă juisați⁶⁰ în altă parte ...

LINGULESCU: Pardon, cum vine asta a juisa, adică a bea juice, suc de portocale pe engleză! Ce ți-am zis, că acum știe și limbi străine.

---

⁵⁷ Corect abuzurilor

⁵⁸ Corect Organ

⁵⁹ Corect arierate

⁶⁰ Confuzie cu jucați

PERIUȚĂ: Numai bine coaptă pentru parlamentul european! (*citește în continuare*) ... că destul ați supt din fundurile⁶¹ parlamentului până la epuizare.

LINGUȘESCU: Funduri, ce vrea să zică, adică fie se referă la beci, adică din pivniță, fie că a golit carafa până la fund!?

PERIUȚĂ: Amândouă, are dublu înțeles, semn că e deșteaptă foc! Măi, Pitzi, să trăiești, frumoasă adresă ați mai făcut, să vă fie de pomenire!

SCENA 10

(Sediul parlamentului european din Strassbourg: turnul Balel cu zeița Europa în față. Oameni de afaceri și tineri gură-cască, plini de speranțe. Ochi albaștrii de la lentile de contact, tunsoare perie ca în armata prusacă, genți diplomat și telefoane mobile. Unii pot apela și actori din sală. Ciocolina, Ploconilă, Lingușescu și Periuță)

PLOCONILĂ (*către ceilalți*): Am aderat la grupul de dreapta!

LINGUȘESCU (*în plenul cuvântării, impetuos ca să-i acopere pe ceilalți*): Nu avem zgârie-nori, nu avem helioporturi, nu avem, adică avem una, numai o centrală nucleară, dar nu avem TGV-uri, nu avem un Broadway, nici un Versailles, dar avem manageri de top, avem baroni locali, care știu să se chivernisească, pentru că sucesc legile pe degete! Și asta numai pentru binele poporului!

PERIUȚĂ: Cu clauza de salvagardare pe justiție, nu permitem să ne amenințați, i-un vax! Am asigurat inamovibilitatea judecătorilor ... Pe parcursul anchetei nimeni nu se poate pronunța, asupra vinovăției unei persoane, dacă funcționează prezumția de nevinovăție!

LINGUȘESCU: Lasă-mă să continui! ... avem o Ciocolină la a cărei apariție pe sticlă toți trebuie să cad în popou!

CIOCOLINA: Tocmai vin din cel dotat salon de body-building, apoi merg la un salon de machaij! Am comandat la Paris un taior de brocart.

PLOCONILĂ: Sunt expert în monitorizarea lunară a absorbției fondurilor europene. Am implementat și diversificat economia de *paiață*, dar n-avem destui oameni de încredere din partid, care să se ocupe de absorbție!

PITZI (*de afară*): Cum poate un ins fără pregătire politică să acționeze în economia de *paiațe*?! Trebuie dirijare! Și dacă n-ai dirijare de la partid trebuie relații de rudenie și dacă nu te-ai născut le faci! Sunt fina, iar soțul meu este finul unor importanți oameni politici, nu vă spun care, că-i secret!

---

⁶¹ Corect fondurile

CIOCOLINA: Pe canale diplomatice am transmis că repatrierea cetățenilor români este ilegală. Sunt cetățeni europeni, care au aceleași drepturi ca și voi! Nu există mai multe clase, ca la trenuri!

PERIUȚĂ: Dar dacă-l prinde că cerșește sau mai rău, chiar fură?!

CIOCOLINA: Atunci trebuie să facă pârnaie în țara în care a fost prins și apoi va fi pus în libertate. E liber să rămână tot acolo, nu poate fi expulzat, nicidecum, deși noi suntem gata să-l primim cu brațele deschise. Să se întoarcă acasă, numai liberul arbitru al voinței să vrea!

PLOCONILĂ: Să rămână, poate, dar dacă rămân ne fac reclamă falsă. La o adică, dacă acasă este mai bine, de ce nu se întorc tot la noi, după ce au făcut un pic de futurism?!

CIOCOLINA: Avem populații nomade, pe care nu am reușit a le sedentariza! Mai sunt și unii tineri care înțeleg libertatea prin tendința de vagabondaj! În extremis nomadul are dreptul de a se așeza unde vrea!

PITZI: Da', mâncaț-aș gura! Noaptea în tren sau în stațiile de metrou, iar zâua la cerșat pe bulevard! Mai curăț una prin casă, mai cântă un cuplu manele, iar cu cine-i darnic o drăcoasă tânără poate face și albul-neagra!

ABSOLVENTUL (*fost șoim și apoi elev*): Sunt supărat și mâhnit! Am fost șoim al patriei, am fost golan și acum sunt emigrant. Întâi mi-ați lezat, dar acum chiar mi-ați furat identitatea!

PERIUȚĂ: Ce ești copil?! Hai acasă că-ți găsim un servici pe undeva!

ABSOLVENTUL: Cu trei sute de euro, hai, că-mi placi! M-ai distrat, nu mai sunt supărat, da-mi pare rău! Arată-mi cum funcționează economia de paiată?!

PLOCONILĂ: Economia de paiate, nu ne interesează de loc! Am reînfințat capitalismul sălbatic. Să te faci în nici zece ani baron, nu-i la mâna oricărui stat. Noi suntem țara celor mai mari posibilități!

(*Apare familia Burnete cu mâinile întinse, doi bătrâni îmbrăcați modest, poate chair sărăcăcios.*)

LINGUȘESCU: Cum ați ajuns aici, măi, jechoșilor?! Ne faceți țara de rușine!

BOSCHETARUL: Nu ne ajung pensiile, și casa familiei mele nu am primit-o înapoi. Cică e sistată punerea în execuție a sentinței pe un an!?

FEMEIA DE SERVICI: Suntem în drum spre Haga la curtea europeană a drepturilor omului!

PLOCONILĂ: Cărați-vă, măi, pârlilișilor, cine să stea acolo de vorbă cu voi!

BOSCHETARUL (*își pune nasul de clovn*): Pitie monsieurs, votre pitie⁶²! Fie-vă milă oamenilor, fie-vă milă! Dați-mi puțină dreptate, numai puțină frăție! Dați-mi ce nu găsesc niciunde, adevărata democrație!
LINGUȘESCU (*sună pe mobil în sală*): Să vină cineva să-i ascundă. Indivizii ăștia, chiar că pot să ne facă de rușine!

(Din sală se ridică doi civii, care se urcă pe scenă și îi iau pe cei doi din exterior de brațe, care se țin strâns de mână, „Haideți! Marș acasă, aici să nu vă mai prindem că cerșiți!” Pe scenă apare revoluționarul de la 1848 cu steagul, pe care îl lasă în bernă. Cortina. Din spatele cortinei trase se intonează în surdină, dar cu mplu ritm cântecul.)

(Melodia din imnul robilor evrei din opera Nabucco de G. Verdi.)
Zburați gânduri pline de speranțe prin Europa oriunde veți putea
Noi, robi români legați în lanțuri de legi trucate vom zăcea
Suntem mari democrați, dar plini de prejudecăți
Slujim numai pe cel de sus, cu nimenea de jos nu suntem frați!
O ciocoime oligarhă sub stindard de pluripartide reclădim
Ce cer șpagă, falimentează, fac monopol, căci legea nu le stă în cale
Sunt fâlcoși, rumbipântecoși, burduhănoși și mari matahale
Cumpără, vând, prădă ce alții au strâns din moși-strămoși
Fabrică VIP-uri, titluri, demnității, grade și decorații pe loc.
Haideți toți în joc destrăbălat, că totu-i numai pentru al lor folos.
Dau cu biciu-n norod, sărăcesc tineri, bătrâni, școli sau spitale
Să voteze poporul mulți, puțini, la cârmă vor ajunge oricum din nou.ei
Putere nu avem că-n referendum suntem legați la mâini și la picioare
Doar robi cu patria furată, cât de crunt lanțurile ciocoimii ne doare
Legile-s ale lor, proștii să le respecte, de-or vrea sau nu or vrea
Vulgu! să stea acasă, doar ei prin Europa și-n lume îi vor reprezenta!

---

⁶² Milă dlor, mila dvs. (franceză)

PRINȚUL MOȘTENITOR ÎN TRANSILVANIA

— Piesă de teatru în 3 acte —

*(acțiunea se desfășoară pe durata unei vieți de om
înainte și după anul 1940)*

PERSONAJE , orice asemănare cu realitatea este absolut întâmplătoare.
SECRETARUL PATRICK
Alteța Sa (AS) PRINȚUL MOȘTENITOR
TOM
DUCESA
LIZ
PAPION
DACIANA
MONA
TANTI GRETE
MINISTRUL
<i>ROLURI EPISODICE</i>
CONSILIERUL
INTRUSUL
INDIVIDUL, ulterior VAMPIRUL ÎNTÂI
AL DOILEA, ulterior VAMPIRUL DOI
AL TREILEA, ulterior VAMPIRUL TREI
GRUPUL DE ELEVI CU PAPION
<i>VOCI</i>
AMBASADORUL
VOCEA AMABILĂ
VOCEA NEAMABILĂ

♣
♣ ♣
ACTUL I

DESPRE ISTORIA TRANSILVANIEI ÎNTRE TURISM ȘI
OPORTUNISM

♣
SCENA 1

(*Palatul regal din Great Britain*⁶³.)

SECRETARUL: Alteță, românii ăștia au difuzat o serie de bancuri cu englezii, pe care ei le denumesc seci.

PRINȚUL: Zău, Patrick? La radio? Apropie-te Tom! (*Prințul îl ciocăne de trei ori cu degetul mijlociu îndoit pe frunte.*)

TOM: Ce mai poate fi asta?

SECRETARUL: Alteța sa dorește să comande triple-sec! (*schimbă gândul și tonul*) O, nu! Știți bine, că pe timpul dictaturii comuniste, populația își ținea pliscul bine închis! Dar bancurile circulau și pentru că unele nu erau cu tentă politică, le mai gustau și securiștii.

TOM: Numai unele. Te rog însă fără apropouri! Nu mă face securist! Răspund numai de paza și protecția alteței sale!

PRINȚUL: Și poți să-mi dai un exemplu?

SECRETARUL: Lord îl pune pe John, valetul, să ducă un cal mort în baie. Și John, care la români totdeauna este valet, se vede, că nu cunosc alte prenume englezești, mirat, se interesează cu precauție că de ce? Lord îi explică cum va veni soția dlui acasă și când va merge în baie va striga șocată: „Dar bine, Lord, la noi este un cal mort în baie!” Iar Lord va răspunde absolut flegmatic: „Ei și ce dacă!”

PRINȚUL: Good gracious⁶⁴! Da, ce pot să creadă românii ăștia despre noi?!

SECRETARUL: Flegmatici, formalști, taciturni și extrem de reci! Însă nu ne afectează, cât timp lumea joacă așa cum cântăm noi!

PRINȚUL: Cam multe bizarerii din partea lor, când noi stăpânim încă o mare parte din lume!

SECRETARUL: De fapt, Dvs. vizitează incognito Transilvania, unde totdeauna au trăit mai multe naționalități, care își zic fiecare în limba lor, după zona locuită de obști și seminții, dar oficial sunt numite ca transilvani,

---

⁶³ Marea Britanie (engleză)

⁶⁴ Doamne Sfinte (engleză)

mai lălaie transilvăneni. Și despre ei, locuitorii celorlalte zone, au fabricat o serie de bancuri, care ironizează monotonia și încetineala lor. Mai pe șleau, le zic bancuri cu ardeleni, în care toți ăștia își încep dialogul cu o interjecție, considerată de sudiști, în special de cei din capitală, extrem de stupidă: Nó!

PRINȚUL: Ai zis: Nó?! Asta trebuie să fie o negație, ca la noi: No⁶⁵!

SECRETARUL: Cam așa ceva, dar uneori mai folosesc și: ba! Dacă românul zice pentru yes! un da!, cuvânt obedient față de imperiul estic, transilvanul nu spune nici si! ca italianul și spaniolul nici oui! ca francezul, de la care a împrumutat multe cuvinte elevate și care ar însemna numai: vezi! ci ié!, care este o combinație de engleză cu germană.

PRINȚUL: Încurcat grai!

SECRETARUL: Istoria lor e mult mai încurcată!

PRINȚUL: Știu Patrick, mi-am făcut timp să citesc materialul tău și chiar am câteva adnotări. De exemplu ai menționat să vizitez cetatea Alba Iulia.

SECRETARUL: Sir, Alba Iulia a cunoscut o adevărată înflorire în secolul al XVI-lea, când principatul avea autonomie. Principele Sigismund Bathory, îndragostit de Renașterea italiană, a adus în cetate instrumentiști și compozitori italieni. Participa des la turniruri.

PRINȚUL: Cam sălbătice, nu, sporturile din evul mediu?!

SECRETARUL: Păstrarea tradiției îi face pe transilvani să le reia când serbează zilele cetăților, în special la Sighișoara.

PRINȚUL: Să aibă aici în est și ceva cetăți? Anuarele turistice actuale nu dau o listă completă!

SECRETARUL: Alteță, stema Transilvaniei este un scut împărțit în două câmpuri printr-o fâșie orizontală roșie. În câmpul inferior sunt reprezentate simbolic, prin câte un turn cele șapte cetăți săsești.

PRINȚUL: Sunt uluit!

SECRETARUL: Multe biserici de la sate au construcții de tip cetate!

TOM: Ținut sângeros, o patrie renegată a vampirilor! În palatul principilor de la Alba Iulia, folosit ca reședință de Mihai Viteazu, a fost adus pe tavă capul lui Andrei Bathory, omorât de secui după bătălia pierdută.

PRINȚUL: Bravo, Tom! Mă întreb mereu, de ce tu îmi prezinți numai partea rea a faptelor?

TOM: Menirea mea este să vă feresc, alteță! În familia nobilă Bathory, nu întâlnim numai martiri ci și criminali terifiante: pe contesa Elizabeth de Ecsed. Printre plăcerile sale sadice se aflau: mutilarea totală a mâinilor sau

---

⁶⁵ Nu (engleză)

a organelor genitale, bătaii îndelungate, mușcăături ale feței și corpului, amputarea brațelor sau a altor părți ale corpului.

SECRETARUL: Răutatea extremă a contesei a înspăimântat lumea, iar folclorul local i-a atribuit și fapte îndoielnice. Se zice că se îmbăia în sângele tinerelor pe care le omora ...

PRINȚUL: Evul mediu abundă în torturi incalificabil de josnice. Inchiziția catolică a ocolit, din fericire, gloriosul nostru imperiu.

SECRETARUL: De fapt, regele Henric al VIII-lea, pentru că papa Clement al VII-lea refuza să anuleze căsătoria lui cu Ecaterina, a rupt legătura cu Roma, provocând schisma.

TOM: Șase soții în portofoliu, dintre care două executate.

SECRETARUL: Permiteți alteță, regele Henric în tinerețe a cultivat imaginea omului renascentist. Avea gust literar, compunea poeme, muzică și cânta la lăută.

TOM: Chiar Cromwell, căzut în dizgrație pentru rolul său în aranjarea uneia dintre căsătoriile, desigur, nefericită, a fost scurtat cu un cap! În același an, mănăstirile rămase în Anglia, au fost dizolvate, iar proprietățile lor transferate Coroanei.

SECRETARUL: Tom, nu fi atât de vulgar! Nu folosi exprimarea piraților englezi! Decapitat e literar!

TOM: În ultimii ani ai vieții, Henric, devenit obez și suferind de gută a trebuit mutat cu ajutorul unui un braț mecanic.

SECRETARUL: Ce mai cuvânt: mutat! Dar ce, era mobilă?

PRINȚUL: Oare de ce istoria consemnează și urmașii pomenesc mai mult de domnitorii remarcați pentru atrocități, decât de cei cu adevărat onorabili?!

TOM (*pentru sine*): Oare au existat?!

SECRETARUL (*îl privește circumspect*): Desigur, dar sunt îngropați sub ignoranță. De vină e mass media, care vânează extraordinarul! Căci a munci, a produce ca breslaș, a câștiga ceva pentru a trăi cinstit cu familia lui, e cât se poate de banal. Nu e nimic extraordinar!

TOM: Dar fotbalistul de la Liverpool?! Ce viteză, ce gol a mai dat, ce soldă barosană mai are?!

SECRETARUL: Fotbaliștii sunt un fel de clan scoțian nou, care joacă fără a sufleca kiltul!

TOM: Clanu-i restrâns ca număr, dar golanii de suporterii dinprejur, pe care trebuie să-i suportăm, sunt mai mulți.

SECRETARUL: Vezi, recte, piața Universității.

TOM: „Mai bine haimana decât trădător/ Mai bine huligan decât dictator/ Mai bine golan decât activist“ ...

TOȚI ÎN COR: „Mai bine mort, Decât comunist!”⁶⁶“

SECRETARUL (*dojenitor*): Alteță, așa ceva, ce jucăm noi acum, seamănă bine cu interviul plutașilor de pe Bistrița.

PRINȚUL: Să mai existe în România oamenii cataractelor, ca odinioară în British Columbia⁶⁷?

SECRETARUL: Nu, dar bancuri cu ei coexistă, în sensul că rețin numai ce le place, sfârșind prin a exclude dogmatismul comunist!

PRINȚUL: Totdeauna mi-au plăcut oamenii cu mintea deschisă, liberi de orice constrângeri!

SECRETARUL: Revenind la vizita incognito în Transilvania!

TOM: Din motive de prevedere, vă recomand să nu o (*accentuând*) vizitați!

PRINȚUL: Dar mă cheamă mormântul stră-stră-stră-bunicii mele, prea iubită contesa Claudia! Din adolescență m-am îndrăgostit de chipul femeii tinere, înconjurată de frunzișul autumnal în rama ovală.

TOM: Chiar așa? Nu știm nici măcar unde este îngropată!

PRINȚUL: Dar, figurează în arborele genealogic al dinastiei noastre!

TOM: Lăsați-mi timp să mă informez și voi redacta un referat!

SECRETARUL: Știm, de asemenea, că alteța sa este atrasă, fie măcar în subconștient, de ținutul vampirilor! Dar este numai o reclamă falsă, susținută de mai multe kitsch-uri! Există un monstru în lacul Loch-Ness⁶⁸?!

PRINȚUL: Fără doar și poate!

TOM: Nimeni nu l-a văzut niciodată, iar pozele pot fi trucate! Romanul lui Bram Stoker, „Dracula“, publicat înainte de 1900, a furnizat baza de ficțiune pentru o liotă de vampiri moderni.

SECRETARUL: În folclorul local, vampirii sunt considerați mai activi noaptea, nesuportând lumina soarelui. În cea mai răspândită legendă creaturile apocaliptice se înmulțesc mușcând oamenii și bându-le sângele. În unele cazuri, când mormintele suspecte au fost deschise, sătenii descriau cadavrele având sânge proaspăt de la victime pe gură. Usturoiul sau apa sfințită sunt remedii obișnuite în folclor. Alte obiecte de apărare sunt cele sacre: un crucifix, rozariul.

PRINȚUL: Dracula nu este chiar numele unui domn pământean?!

SECRETARUL: Vlad Țepeș, supranumit Dracul, datorită apartenenței la ordinul Dragonului. Ordinul apăra creștinismul prin cruciade contra turcilor otomani.

---

⁶⁶ Imnul gomanilor din Piața Universității

⁶⁷ Provincie în Canada

⁶⁸ Lac în Scoția

TOM: Mahomed al II-lea, Cuceritorul, a plecat învins din Valahia , după ce în apropierea Târgoviștei a vizionat un spectacol care a băgat groaza în oștile sale: o pădure de țepi în care atârnavă o mulțime de turci uciși înainte sau în timpul bătăliei. Vlad Țepeș, alias Kazikli Bey⁶⁹, a tras în țepă și mulți negustori sași, de ura cărora s-a făcut răspunzător! A avut trei soții, toate de etnie maghiară sau secuie.

PRINȚUL: Mult prea multe ...

SECRETARUL: Tom vă atrage fin atenția la concurența etnică .

PRINȚUL: De ce să nu zicem numai români și unguri?!

SECRETARUL: Pentru că mai există și secuii. Dieta din Cluj, când a stabilit Unio Trium Nationum, a inclus numai vorbitorii de maghiară și germană și i-a exclus pe valahi.

PRINȚUL: Băieți, principatul ăsta a avut și umaniști cu simț de răspundere în fața viitoarei democrații!

SECRETARUL: Stefan Roth în „Lupta lingvistică“ indica limba română ca mijloc de comunicare universală.

TOM: După răsturnarea dictaturii, în 1990, sute de oameni au fost brutalizați și răniți în Târgu Mureș, unde conviețuirea interetnică a fost alterată considerabil.

SECRETARUL: Și la noi a existat un Belfast sau un Ulster!

DUCESA: Dosarele cu omor deosebit de grav au rămas cu autor necunoscut. Faptele nu s-au prescris, dar nu cred ca se va mai face nimic.

TOM: În final unități speciale de parașutiști au restabilit ordinea!

SECRETARUL: Marii noștri politicieni încearcă și mereu reușesc să împartă lumea în sfere de influență, cu tendințe și interese opuse, afișate și dezbătute pe larg în campanii publicitare!

TOM: Alteță, mă întreb mereu dacă vizita asta trebuie neapărat făcută? Istoriile ....

SECRETARUL: Mai bine zis istorisirile ...

TOM: Lasă-mă să-mi expun părerea, Patrick, nu încerca să mi-o omori în fașă! ... astea oribile pline de crude teribilisme, ar trebui să atragă spiritul de aventură al unui adolescent, dar nu pe un bărbat, pe deplin matur, membru al celei mai renumite case regale, care așteaptă deja de mulțor succesiunea la tron.

SECRETARUL: God save the King⁷⁰, Tom! Regii domnesc pe viață! Nu trebuie să iasă niciodată la pensie!

---

⁶⁹ Domnul țepă (turcă)

⁷⁰ Dumnezeu să ocrotească regele (engleză)

TOM: Succesorii înaintează în vârstă și scăderea formei fizice, pe lângă tron, i-ar putea duce la frustrare.

DUCESA: Oamenii noștri de stat posedă proverbiale calități englezești! Și se pricepe la managementul calității!

ACTUL II ATERIZARE CU PROBLEME

SCENA 1

(Aeroportul internațional din apropierea capitalei. Pe pistă.)

DUCESA: Ce bine că ni s-a permis aterizarea!

SECRETARUL: Dar nu și debarcarea, Alteță!

PRINȚUL: Nu cred că președintele unei țări din Balcani ar îndrăzni să se pună rău cu o mare putere!

TOM: Alteța Sa, omite că întreprinde o vizită privată?! De când cu apariția ONU și cu „lupta pentru pace și neamstecul în treburile interne” conducătorul oricărui stat mic poate face ce vrea. De multe ori mimează independența și are în spate una sau alta dintre superputeri.

SECRETARUL: Se va feri să calce protocolul și uzanțele internaționale, mai ales că acum se așteaptă la un aviz favorabil pentru primirea în uniune?!

TOM: În țările estice, cu sechele comuniste, bădăranția este considerată o formă de bărbăție. Prinde foarte bine la mase, care-și zic, uite ce a îndrăznit ștabul nostru să facă unei altețe! L-a pus la punct pe aristocrat! Așa, spun ei, că se apară independența națională!

SECRETARUL: Frumos din partea ta, Tom! Te dovedești un adevărat watch-dog⁷¹!

DUCESA: Mi-e teamă, alteță. Nu uitați că fostului rege Mihai nu i s-a permis de două ori debarcarea. MS cu regina au rămas închiși în avion înconjurați de poliția de frontieră. Au trebuit să refacă plinul și să ia drumul întors pentru a părăsi spațiul aerian al țării.

PRINȚUL: Președintele s-a grăbit să taie entuziasmul monarhiștilor și al simpatizanților. A fost lupta pentru putere, înaintea elaborării constituției...

TOM: ... sau al curioșilor, după aproape o jumătate de secol de dictatură!

---

⁷¹ Câine de pază (engleză)

SECRETARUL: Oricum ar fi câștigat! Votul alegătorilor a uimit Europa, pentru că, după unii comentatori, a întors roata istoriei!

DUCESA: Dar a fost reținut de două ori cu grănicerii de pază la ușa avionului, o pereche deja în etate, fără a-i lăsa măcar să coboare în aeroport la utilități!

SECRETARUL: Se spune că în apropierea pistei un grup de manifestanți făcea tot felul de gesturi impertinente pentru a-i determina să-și ia tălpășița.

TOM: Românii au oroare de transfugi! Li s-a inoculat că după abdicare regele a părăsit țara cu opt vagoane pline și acum revine pentru a cere averea coroanei înapoi!

SECRETARUL: De fapt, Carol al doilea, când a abdicat pentru o femeie, a părăsit țara cu un convoi format din atâtea vagoane. Bârfe și insinuări strecurate în presă sau pe sticlă pentru a manipula masele!

DUCESA: De ce fiecare nu poate să judece cu dovedele propriu? Că trebuie a se ciocăni, pentru a-l vedea dacă-i copt!

PRINȚUL: Comoara mea, te rog!

DUCESA: Mă rogi, ce? Ordonă-le mai bine să ne lase în aerogară!

SECRETARUL: Am sunat. Sunt pe cale de a protesta la ambasada noastră!

AMBASADORUL: Alteță, ne-am manifestat profunda consternare în fața guvernului și a președintelui. Ni s-a răspuns că nu ați fost așteptat. Vi s-a dat permisiunea de aterizare cu întârziere pentru că instalațiile de supraveghere a zborului la sol nu funcționau și siguranța Dvs. era pusă în pericol...

PRINȚUL: Excelent, dar am aterizat!

AMBASADORUL: În plus, în capitală se anunță mari mitinguri și greve sindicale. Nu am primit undă verde de la SRI și ministerul de interne, deoarece nu vă poate asigura protecția. E îmbucurător că prin ministrul de externe, președintele republicii, însuși, vă trimite mesajul personal.

DUCESA: Splendid, pot să le admir protocolul.

PRINȚUL: Sunt în vilegiatură spre Transilvania, nu spre Capitală!

SECRETARUL: Dar o putem insera alteță, o bună ocazie ca să admirăm micul Paris!

SCENA 2

(Aeroportul internațional. Salonul oficial în care ministrul de externe este însoțit de consilier, iar prințul, de suita anterioară, cu excepția ducesei, evadată de la protocol pentru cumpărături în Duty Free Shop.)

SECRETARUL: Absolut toate actele sunt legale și în termenul de valabilitate. După cum știm, cetățenii Albionului nu necesită viză pentru vizită.

(Consilierul preia actele și le frunzărește)

MINISTRUL: AS nu este un cetățean oarecare și autoritățile române sunt ferm convinse că nu întreprinde o vizită privată!

CONSILIERUL *(către ministru)*: Actele sunt în regulă!

MINISTRUL: Permiseunea de a vizita splendida noastră țară ne onorează și vă este acordată întotdeauna cu plăcere. Numai că, din nefericire, momentul nu a fost tocmai bine ales.

PRINȚUL *(către Patrick)*: Bizară formulă, de unde știu ei când un anumit moment este oportun?!

SECRETARUL: AS ar dori să ne specificați în ce constă nefericirea momentului?!

MINISTRUL: Cred că motivele vă sunt pe deplin cunoscute. Dacă aveți bunăvoința să cereți o informare mai detaliată asupra situației politice a țării în care vă aflați?!

(Tom aruncă o căutătură intrigată secretarului, care plimbă privirea de la AS la ministru.)

SECRETARUL: Vizita noastră, incognito, nu are cum influența politica țării Dvs. AS nu va rămâne decât o noapte în capitală, urmând ca mâine în zori să plecăm cu o mașină închiriată spre Transilvania.

MINISTRUL: Suntem în campanie electorală și în pragul unui referendum pentru votarea constituției. Din nefericire, persoane din exterior, pe care poporul nostru le numește transfugi, încearcă imixtiuni inadmisibile asupra formei de guvernământ. Desigur, fără nicio șansă, deoarece am obținut o zdrobitoare victorie în alegeri.

SECRETARUL: Sper că AS și membrii delegației sale să fie scoși din cauză!

MINISTRUL: Întocmai! Numai că, almanahul Gotha arată o relație de rudenie cu fostul rege, a cărui primă vizită ne-a indispus prin multiplele încercări de manipulare a opiniei publice. Și guvernul țării dorește ca voturile liber consimțite ale cetățenilor țării să nu fie influențate. Președintele republicii i-a interzis fostului monarh vizita pe o perioadă de cinci ani.

SECRETARUL: Dar, vă repet cu insistență, că vizita AS, nu are nimic de-a face cu politica internă a țării dvs.

MINISTRUL: Pe față da, dar pe ascuns!? Dați-ne voie să vă supunem atenției, că nu putem tolera asta. Ambasada va da declarații, reporterii vă vor vâna pentru a vă intervieva și în ultimă instanță se va ajunge la forma

de guvernământ. Sunteți o monarhie și nu puteți susține altceva! Cum conducătorul revoluției române candidează la un nou mandat pentru funcția de președinte, cu toată bunăvoința nu putem accepta în acest moment imixtiunea unei vizite, fie și privată!

SECRETARUL: Vom trimite un comunicat ambasadei noastre care vă va remite un protest oficial! Nu uitați că guvernul Dvs contează pe sprijinul regatului unit pentru susținerea formalităților de aderare.

MINISTRUL: Formalitățile ne interesează numai de formă. După victoria în alegeri președintele vă va trimite o invitație oficială și, țin să specific, că faptul că-l veți vizita va constitui cea mai încântătoare ocazie să vă manifestați tacit acordul pentru organele de stat alese democratic.

SECRETARUL: În ultimă instanță, acum nu acceptați sub niciun motiv?

MINISTRUL: Dacă știam din timp vă comunicam să devansați data plecării. Vă dați seama că puterea politică cere sacrificii! Românii sunt foarte susceptibili la atingerile suveranității naționale! În țară sunt în desfășurare o serie de manifestări antimonarhice și ministerul de interne nu vă poate asigura paza și garanta securitatea pe tot teritoriul țării!

DUCESA (*apare, făcând gesturi voioase cu palmele, însoțită de Tom care cară plase de cumpărături*): Încă mai au vechile prețuri. Dacă am umplut plasele putem decola spre casă!

ACTUL III ÎN TRANSILVANIA

SCENA 1

(*Prin munții Carpați spre podiș întâlnind câteva comportamente locale.*)

TOM: Ce șosele proaste, găurite, parcă ar fi buzunarele unui cerșetor!

PRINȚUL: Rolls-roy-ul le va suporta. Dar prin ce localități minunate trece Valea Prahovei!

SECRETARUL: Proaspăt, răcorosul aer de munte! Șii crucea Eroilor, de pe vârful Caraiman.

TOM: Electricianul ăla din Bușteni, care i-a demonstrat lui Patrick legea lui Ohm, pe vârful Omul!

SECRETARUL: Dacă ești om cu mine sunt și eu cu tine! Locuitorii par niște oameni tare de treabă și toleranți cu străinii.

TOM: Avem noi fețe de străini?

SECRETARUL: Dacă majoritatea indigenilor ar avea ten palid, păr roșu și ochi verzi am putea să ne amestecăm cu ei, fără ca să ne bage în seamă.

(O mașină trece cu roata prin baltă și-i stropește cu mocirlă. Tom pornește, o depășește, iar șoferul din spate e obligat să frâneze. Plin de ambiție, intrusul îi depășește din nou. Imediat după un stop și frânează înaintea lor, de două ori, ostentativ, tocmai când, banda opusă era ocupată pentru a nu-l putea depăși. Opresc la un motel și coboară. Tipul parchează alături.)

INTRUSUL: De ce m-ați agasat tot drumul! Sunt un tip cu relații, odată chem un agent de circulație și vă amendează. La noi nu se face ca la voi acasă. Învățați să circulați pe dreapta, nu ca la voi pe stânga! Stângacilor!

TOM: Ia, vezi că ....

SECRETARUL: Stai calm, poate fi o înscenare!? *(ia telefonul mobil)* Hello, firma Condor? Dorim un ghid pe engleză pentru Transilvania.

VOCEA AMABILĂ: V-o dăm pe Mona, o brunetă spirt, temperamentală ca un flamingo!

PRINȚUL *(ridică degetul arătător pentru avertizare, apoi face un gest liniștitor cu palma)*

SECRETARUL: Suntem persoane sus-puse, cu pretenții.

(Convorbirea este întreruptă. Apare Mona, cu mers de manechin.)

MONA: Rog foarte multă seriozitate! Sunt numai ghidă nu și damă de companie. Din acest motiv, de obicei mă rezum la ruta Sinaia-Brașov. Pentru mai multe zile ...

SECRETARUL: Vă oferim un onorar regesc.

MONA: Vă rog să nu mă jigniți! Accept fără condiții! Pentru gentelmeni, dacă-l îmbunătățiți pot oferi servicii speciale, de-o calitate excepțională!

PRINȚUL: Am auzit că solicitați foarte multă seriozitate!

MONA: Pe bune! Sunt atât de sensibilă încât mă oripilează orice apropou! *(face un gest de surprindere)* Pe dvs. v-am mai văzut undeva. La un buletin de știri. Cred că sunteți un mare actor american. Să știți că noi nu suntem niște stricate ca pe la Hollywood. Mă confundați! Vă rog, fără insinuări sau apropouri nerușinate! Îmi câștig și eu existența într-un mod cât mai cinstit posibil.

SECRETARUL: Există un onorar stabilit prin contract madam, la care putem plusa!

TOM: Ce mai tipesă! *(se apropie de un grup care jucau alba-neagra)*

INDIVIDUL *(către Tom)*: Pun o sută de euro și pot lua două. Alba! Ha, ha, ha, asta a ieșit. Nenică, dă suta mea plus încă una încoa!

AL DOILEA *(către Tom)*: Pune repede suta jos! *(Tom se execută.)* Arată unde-i banul! *(Tom arată)* Pardon nene, ai pierdut!

TOM: Give my money back⁷²!

TOȚI TREI: Ce vrei, băi, jigodie, că-ți rupem botul.

(Se împing în Tom, care îi împrăștie, apoi fug ca potârnicile primind picioare în dosuri.)

TOM: M-au fraierit! Cheamă poliția!

SECRETARUL: Poliția, anunțați urgențele că sunt trei vagabonzi ce practică un joc ilicit pe stradă!

VOCEA NEAMABILĂ: Dar dvs. de ce v-ați prins în joc? Nu știți că jocurile de noroc sunt interzise în spațiile publice! După accent parcă ați fi străini. Comunicați-ne unde vă aflați și așteptați echipajul nostru.

(Secretarul întrerupe convorbirea.)

TOM: S-a rezolvat, nu se poate decât să ne amendeze pe noi, care am reclamat.

MONA: Ușcheală băieți, nu-mi plac încurcăturile cu poliția locală. Și apoi ce publicitate negativă pentru celebrul actor american!

SECRETARUL: Să fim cu ochii-n patru cu așa o ghidușă. Să nu cadă cu tronc AS. Dacă află ducesa, cu gelozia ei de tigru, ne-ar sfâșia de vii!

SCENA 2

(O, tu, veche dragoste neîmplinită trecând zburdalnică prin cheile Turzii. Amândoi stau pe o punte suspendată desupra apei, iar bărbatul o privește înmărmurit.)

DACIANA: Ce mai aștepți Nelule?

PAPION: Ce, de ce, nu mai știu nici eu! Ceva ce am așteptat toată viața asta prin Europa, atâtor neamuri, atâtor ideologii și dictaturi. Să te iau din nou în brațe și să te port peste cele patru podețe suspendate ale cheilor. Și dacă puterile nu mă mai țin, să curm balansul podurilor și să cad în genunchi cu tine în brațe! Ceva ce nu am putu îndeplini în perioada războiului rece. Să te aduc la mine, dincolo de cortina de fier! Tu ce ai făcut pe aici, prin Transilvania natală?!

DACIANA: Nu știu, nu mai țin minte și nu mai vreau să țin! Oare nu am trăit atâtea vise de adolescență împreună?! Întreaga lume părea a noastră și o puteam cuceri cu iubirea și puritatea sufletelor noastre! Acum când îmi reamintesc prin câte deșerturi bătute de vânturi sau mlaștini sordide m-a târât existența, am îngrozitoare senzație că mi-am ratat viața! Am trăit ceva anodin, spre folosul unei ideologii, care distruge aspirațiile ființei umane!

---

⁷² Dă-mi banii înapoi (engleză)

PAPION: Aș fi făcut orice ca să nu ți-o ratezi, ca să pot schimba ceva! La un moment dat, nu mi-ai mai răspuns deloc la scrisori!

DACIANA: Securitatea ne interzicea să mai luăm legătura cu străinii. Cred că ne făcea scrisorile pierdute! Fiecare instituție avea securistul ei și școlile nu făceau excepție. Te amenința că te dau afară din servici, sau mai rău te ascundea prin vreun lagăr sau pușcărie, ca să nu mai știe nimeni de tine!

PAPION: Doamne, nu am crezut că omul înregimentat politic poate fi așa de ticălos! Ai bărbat, ai făcut și crescut copii?

DACIANA: Bărbați am avut destui, dar nici unul cu o leacă de inimă. Iar copii nu m-am îndurat să fac, ca să nu mai sufere pe lumea asta, ceea ce am suferit noi!

PAPION: Sfinte Sisoe, și cum ai putut să trăiești singură, Daciana? Singurătatea îmi pare o pedeapsă prea dură! Ca izolarea în carceră.

DACIANA: Singură, ca să îmi păstrez sufletul curat! Din nefericire, după despărțirea de tine, conjuncturile vieții, prin umilințele de zi cu zi sub dictatură, nu m-au ajutat să-mi mai găsesc sufletul pereche!

PAPION: Se poate, totuși, ajunge la un pact. Așa am făcut eu cu soția mea. Știi dictonul meu: „Voi lupta până la ultima picătură de sânge, ca să ai dreptul să nu fi de acord cu mine”⁷³.

DACIANA: Sună frumos, dar prea e idealist! Nu știu cât e de eficient? Ticăloșii noștri sunt întotdeauna eficienți! Și nu am putut face pact cu ei! Dacă nu am fost cu ei să bat din palme și să hăulesc, m-au trecut pe linia moartă, după care pur și simplu psihic m-au distrus.

PAPION: Sunt nespus de fericit acum când te țin în brațe. Și nu te voi mai lăsa să pleci!

DACIANA: Totdeauna ai fost un optimist incurabil! Nu eu, ci tocmai tu ai plecat și vei pleca. Și acum, poate pentru ultima oară, fluture, oprit pe o inflorescență vremelnică, te rog, rămâi și gustă-i parfumul. Nu uita că floarea se va ofili după plecarea ta!

PAPION: Sfârșitul războiului m-a prins în vest. Ce vină să am că nu m-am reîntors să mă chinui alături de tine?! Te-am chemat de atâtea ori să vii alături de mine!

DACIANA: Iubirea cere sacrificii. Ceea ce tu vroiai nu s-a mai putut. Capitalul uman este bunul cel mai de preț al dictaturilor de sorginte comunistă

---

⁷³ Ion Rațiu

♣
SCENA 3

(Cină la castel. Secretarul, Mona, Papion cu soția Liz, fiica unui fost ofițer în armata britanică. Carnavalul vampirilor din clientela politică.)

LIZ: John a fondat „Uniunea Mondială a Românilor“ și a subvenționat numeroase ziare și reviste.

PAPION: Ce folos, absolut toți, numai s-au certat și-au vrut să facă o mică ciupeală de capitală! Până la urmă a apărut și un politruc, rezultat din algoritmul de după alegeri, care a mai fondat o uniune, un duplicat, ca să-l facă pe-al meu să pară derizoriu. Și-i făcea propagandă mai mare pe sticlă, la orice interviu, doar pentru el reclama era gratuită. Pe mine mă invitau la paștele cailor.

MONA: Stăm la masă cu un fost candidat la președinție! Dar, care a pierdut la un scor de-o umilință zdrobitoare.

SECRETARUL: Comuniștii falsifică orice, după știința noastră și alegerile de după al doilea război mondial.

MONA: Sir Papion rămâne pentru noi totuși un transfug. Cât timp oamenii muncii de la orașe și sate se chinuiau să construiască socialismul dl, că tovarăș cu noi n-a fost, huzurea undeva prin vest, în lumea capitalistă.

SECRETARUL: În capitalism se muncește din greu pentru profit. Nici chiar regii, chiar să vrea și nu pot huzuri mereu!

MONA: Noi am votat soarele și nu pe un transfug, care a venit să vândă țara capitalului occidental!

SECRETARUL: Orice afacere necesită o investiție. Și cum țara dvs. era săracă, trebuia să atrageți capital extern.

LIZ: John nu a huzurit în vest. A muncit și a facut bani, pe care i-a investit cu folos!

MONA: Mai bine sărac, dar cinstit! Soțul dvs. nu putea câștiga pentru două motive capitale: nu a mâncat salam cu soia cu noi și vorbește româna cu un „neaoș“ accent englezesc.

LIZ: Ca să vezi! Rânjitul ăla, care-a câștigat, vorbea două ore fără să spună nimic. Zi-mi mătăluță, care desigur l-ai votat, ce lucruri memorabile a transmis alegătorilor, în campanie sau de când a trecut la cârma țării?

MONA (*declamativ*): Că poporul nu greșește niciodată și cu chibzuința-i proverbială a ales pe cine trebuia, adică pe cel care pune osul la greu și este de nădejde, deci se poate baza! Și că nu ne vindem țara!

LIZ: Dar cui putea vinde John țara?! Și în definitiv, vroia să facă întreprinderile de stat profitabile, să facă conversia economiei centralizate!

Puterea, fată dragă, nu o dorea pentru el însuși, urma să facă un referendum asupra formei de guvernare: monarhie sau republică?!

MONA: Cu bazaconia asta a pierdut cele mai multe voturi. Președintele l-a acuzat de lașitate și cabotinism, că de ce este lipsit de responsabilitate și nu vrea puterea pentru el? Că, dacă câștigă alegerile, de ce să prostească poporul și să dea țara pe mâna fostului suveran?

SECRETARUL: Am auzit: referendum! Cine și cum va da țara pe mâna fostului monarh? Formula asta este atât de stupidă că nici elevii de gimnaziu n-o înghit pe nemestecate!

LIZ: Ce este pentru voi fostul suveran: un căpcăun?

MONA (*închide ochii și declamă*): Deși sunteți în majoritate, eu tot nu mă las. Am tăria convingerilor mele! Da, cu toată fermitatea, cel mai mare căpcăun, pentru că este un exploatator de neam străin, care asemeni lui Papion nu vorbește bine românește. Ce conducător neaoș îți vorbește limba cu accent străin?

SECRETARUL: Dar neaoșul poate fi un incult și asta nu înseamnă că un om cult nu poate fi un conducător bun!

MONA: Dacă masele nu-l înțeleg, nu-l votează și ținând cont de resentimentele majorității, contracandidatul poate specula antipatia și-l acuză de orice, având șanse de a fi crezut! Le minte și le exploatează! În comunism manierele și cultura aparțin micii burghezii, după Lenin, cea mai trădătoare, alături de intelectualitatea șovăelnică!

PAPION: Calomniază, calomniază, că tot rămâne ceva este deviza incompetenților. Eu, am zis altceva: Nu aduce nicio critică, nici măcar „constructivă“, semenului tău, care luptă să-ți facă viața mai bună. Critica ta să se afirme prin faptă: fă tu mai mult și mai bine decât el!

MONA: La noi toți comuniștii puneau în față lozinca că ne fac viața tot mai bună și de fapt noi o duceam tot mai rău! Prin propaganda neîntreruptă, de unde să distingem pe cel bun de cel rău!

SECRETARUL: Nu comuniștii au furat averile celor înstăriți?

MONA: N-au furat, le-au naționalizat!

SECRETARUL (*pentru sine*): Îndoctrinată total! Naționalizarea este furtul unui stat în dauna unor particulari!

MONA: Dar ei au fost corecți! Au fost un fel de haiduci ...

PAPION: Care au egalizat averile și v-au sărăcit pe toți! Întreabă-te dacă nomenclatura nu a beneficiat de toate?

MONA (*strigă cu ochii închiși*): Minciună, minciună, de trei ori minciună! Îmi răstălmăcești vorbele. Cu voi nu se poate discuta! Sunteți niște regaliști!

LIZ: Ce-i chiar așa de rău în a fi regalist!?

MONA: Toate democrațiile moderne sunt republici!

PAPION: „Voi lupta până la ultima picătură de sânge, ca să ai dreptul să nu fi de acord cu mine.“ De fapt, oricare, fie președinte sau rege, nu poate fi un democrat. Președintele e propulsat dintr-un partid politic, pe care-l va proteja după alegeri.

MONA: Lăudabil este optimismul elitei politice, că nu avem niciun corupt, semn că justiția își face datoria.

SECRETARUL: Regele provine dintr-o dinastie străveche și tronul se moștenește conform legii salice de succesiune.

MONA: Pe rege nu-l poți înjura, căci apare crima de lezmaiestie! Și mie-mi place să înjur. Am gura slobodă! Cu președintele e altceva ...

LIZ: Numai bădăranii înjură!

MONA: Nu este adevărat! În democrație oricine are libertatea să înjure! În prezent oamenii din popor vor să voteze candidați asemenea lor!

PAPION: Deplin democratic!

MONA: Și consideră că, dacă președintele înjură nevasta sau bate un copil se comportă ca oricare bărbat normal, deci o poate face!

LIZ: Lipsă de civilizație!

SECRETARUL: Aberație!

MONA: Când se pupa prin Moldova cu femeile, una a zis că e tocmai ca soțul ei, care o pupă, o bate și apoi o iubește, ca să-i treacă!

PAPION: Un conducător nu poate fi decât la unison cu poporul. Deunăzi văd o gogomănie în lumea teatrului: un comentator critica spectatorii, care au părăsit sala, că nu sunt încă pregătiți pentru un spectacol modern! Dar pentru cine scrie dramaturgul și ce rol are reclama? Nu pentru a se juca un spectacol cu casa închisă?

LIZ: La alegeri ești spectator activ, dacă mergi la vot! Dacă în sală se ocupă sub o treime din locuri nu înseamnă oare că scenariul este prost scris? Mai ales dacă intrarea este gratuită?!

MONA (*papagalicește*): A merge la vot constituie o datorie civică!

LIZ: Ca să legiferezi prin prezență un sistem falimentar?! A trecut vremea marilor mitinguri populare cu labele poc! Marele merit al politicii românești este că a demonstrat că sistemul pluripartinic, așa zis democratic, este vicios și produce oligarhie ca oricare alt sistem politic.

SECRETARUL: S-a anuțat surpriza serii. Carnavalul clientelei politice!

(*Apar trei mascați în costume de vampiri, cu pocaluri pline de sânge.*)

VAMPIRUL ÎNTÂI: Vă invităm să degustați sângele țării!

VAMPIRUL DOI: Vă conjurăm să sorbiți până la fund contractele pe bani publici!

VAMPIRUL TREI: Bând până la beție sângele norodului, aveți șanse să deveniți și voi vampiri! Viață veșnică vampirilor!

PAPION: O mică sau megaciupeală!? Pe tema fostei monarhii am avut o îndelungată dezbatere cu președintele. În cele din urmă a semnat un decret care asigură o viață decentă la toți foștii conducători ai țării.

LIZ: Splendid altruism! Se zice că nu s-a gândit numai la el!

PAPION: Perfect democratic!

SCENA 4

(Mici corecturi pentru păstrarea patrimoniului cultural. În curtea unei biserici-cetate. De la imnul sașilor transilvăni la generația cu papion.)

TANTI GRETE *(custodele bisericii evanghelice)*: Sei gegrüßt in deiner Schöne, und um alle deine Söhne, schlinge sich der Eintracht Band⁷⁴!

SECRETARUL: Din imnul sașilor transilvăni: „Fii binecuvântată în frumusețe și toți fiii tăi să fie înconjurați de brâul concordiei!“

PAPION: Concordie, cuvântul ăsta până acum nu l-am auzit niciodată rostit! Numai intrigă, numai discordie pe care a semănat-o unul și altul, pentru a nu ne înțelege!

MONA: Concordia, să nu însemne cumva dispariția statului? Că, dacă toți știm legile, le respectăm și ne respectăm, la ce-o mai fi bună lumea politică?

PAPION: Să ne reprezinte! Atunci se va schimba și ea!

MONA: Dă-mi voie să nu prea cred! Numai când rostești Transilvania, imediat, unii vor zice de ce nu vorbești de întreaga țară, după aia, că, dacă faci distincție, de ce instigi la federalizarea țării, la ruperea unității naționale pentru care strămoșii noștri au luptat de secole.

PRINȚUL: Și, de fapt, la diminuarea influenței centrului asupra provinciilor! Coroana a purtat atâtea războaie contra secesioniștilor ...

TANTI GRETE: Einer bunten Völkerschar⁷⁵!

SECRETARUL: Asta o cred! Chiar o mică Europă, ca structură a populațiilor!

TANTI GRETE: und als Wehr dem freien Wort⁷⁶!

PAPION: Asta n-o mai cred! Cine să apere cuvântul liber? Când să fi fost scris imnul ăsta? După atâtea silnicii, după ce la fiecare cuvânt am fost interpretat și am primit figurativ un pumn în gură! Să mai cred în ceva?

---

⁷⁴ (germană)

⁷⁵ O amestecătură de popoare (germană)

⁷⁶ Și ca apărare a cuvântului liber (germană)

DACIANA (*apare pe poarta principală urmată de tineri*): Totdeauna ai fost un optimist incurabil! Nu ai scris, asemeni lui Moise, cele zece porunci ale românului liber!

PAPION: Suntem un popor nobil și vechi. Civilizația are rădăcini adânci în pământul patriei!

DACIANA: Prin strămoșii care au lucrat și apărât pământul țării noastre!

PAPION: Tu nu peiorezi ca alții, ci știi să completezi ceva ce inima simte și capul gândește pentru a le comunica semenilor. Dar nu s-a îndeplinit nimic din ceea ce am gândit și sperat pentru ei. Și noi suntem deja prea bătrâni și osteniți pentru a mai lupta! Românul nu are noroc! Josnicia ne-a învins!

DACIANA: Pe noi cu siguranță, dar mai sunt și alții care ne-au preluat gândurile și vor ca noi! Românul își poate face și singur norocul!

(Elevii își dau jos hainele de ploaie și rămân în uniforme cu papion. Cântă și dansează ritmic cu veselie și decență.)

„Generația cu papion trăiește și în România/ Papionii nu uită să dea „Bună ziua!“/Îmi dau ultima picătură de sânge/ Ca să ai dreptul să mă contrazici./ Așa se face democrație! /Te iubim și te respectăm omule, ce vrea să vie/ Noi suntem cei ce putem schimba o Românie!“

SFÂRȘITUL LUMII

– Piesă de teatru în 2 acte –

*(acțiunea se desfășoară pe durata mai multor vieți
de om înainte și după anul 1990)*

PERSONAJE
ROSE
MARC
SUE
PASCAL
HELLEN
ROB
ALINA
SAM
MARIUS, devenit BĂTRÂNUL
SANDRA, devenită MAGNATA
CETĂȚEANUL ZBURĂTOR alias BATMAN
<i>ROLURI EPISODICE</i>
AMERICANUL
INDIVIDUL, devenit ÎMBOGĂȚITUL
CASIERA, devenită FUNCȚIONARA
AGENTUL, devenit SPORTIVUL
ÎNSOȚITOAREA UNU, devenită ADVOCATA
ÎNSOȚITOAREA DOI, devenită PARLAMENTARA
JANDARMUL

ACTUL I DE LA POARTA IADULUI LA POARTA RAIULUI

SCENA 1

(Secția de terapie intensivă a unei clinici americane)

ROSE: Dle Green ați reușit să dormiți? Aveți o față atât de odihnită!

MARC: Mă simt minunat Rose! Întremat fizic, deși am trecut printr-o experiență teribilă!

ROSE: Pentru oricine infarctul este o experiență traumatizantă!

MARC: Dar la mine pumnul uriașului, care îmi strângea inima în cange și nu mai înceta, a tot strâns-o până ce n-a mai rămas nimic din ea. Până să îmi aplicați voi șocurile electrice am trecut dincolo de moarte și am văzut porțile raiului.

ROSE: Da, au fost câteva momente în care anestezistul s-a temut că s-a produs moartea clinică.

MARC: Nu știți, ce e dincolo de moarte! O muzică divină, niște tărâmurile de vis!

ROSE: Nimeni nu poate povesti ce e dincolo de moarte pentru că nimeni nu s-a întors de acolo niciodată.

MARC: Poate numai eu!

ROSE: Zău?! Noi, personalul medical, credem că ai fost salvat. Ai intrat numai în anticamera morții, în care peste sufletul tău zbuciumat s-a așternut o liniște miraculoasă!

MARC: Dacă ești creștină, domnul Hristos vorbește mereu despre dobândirea vieții veșnice (*recită din Evanghelie*) „Și știu că porunca lui este viață veșnică!”

ROSE: Viața veșnică este fie un bine, fie un rău necesar. Cei care calcă cele zece porunci și majoritatea oamenilor de azi sunt dintr-ăștia, nu vor mai fi atât de nerușinați și răi. Nerușinarea lor merge până la cinism cu cei puri, pot să zică mai bine onești, dar săraci! Se vor gândi mai mult la o posibilă pedeapsă în ceruri înainte de-a ofensa și umili pe oamenii dintr-o bucată!

MARC: Ai spus un rău? De ce un rău?

ROSE: Hindușii consideră pedeapsă cumplită, chiar un blestem, să nu mori, căci după prima moarte te poți întrupa în tot felul de animale săritoare sau mai rău, târătoare, care sunt atât de jos pe treptele evoluției. Și nu numai atât! Știu de pe vremea bunicii mele că lighioanele ăstea nu mai pot evolua!

MARC: Tocmai de asta țin să mai discutăm! În ultimele secole chiar și ființa umană nu a mai evoluat deloc. Ba dimpotrivă, se prăbușește continuu într-un mediu de conviețuire, căruia unii îi zic lume civilizată, iar alții, ca mine, societate de consum! Unica țință este să gonești, nu pe jos sau pe cal ca altădată, ci cu mașina ca să cumperi și să consumi cât mai mult; iar pentru asta să faci rost de cât mai mulți bani! Nu zic să-i câștigi, pentru că unii nu-i prea merită, și-i fac prea ușor eșecrocând și profitând de proasta organizare socială!

ROSE: Pot să fiu indiscretă? Pe dvs. de ce nu vă vizitează nimeni?

MARC: Pentru ca nu agreez ca cineva să mă vadă în starea asta de degradare fizică! Dar am încredere că tu mi-ai alinat destul de bine sufletul. Vreau să-ți destăinui ceva, dar secretul ăsta nu trebuie să-l mai spui nimănui. Știi că noi oamenii suntem de fapt niște coloniști?!

ROSE: Perfect valabil! Toți americanii suntem urmașii unor coloniști!

MARC: Nu numai americanii, toți locuitorii planetei. Ai auzit de OZN-uri?

ROSE: Vag, mai puțin decât despre comunitatea Amish⁷⁷. Reportaje în New York Times, sau emisiuni pe CNN, pe care reporterul dorea să le facă cât mai incitante, punând declarații ale unor martori în antiteză cu cele ale unor oficiali guvernamentali. Apoi, comentarii cum că CIA⁷⁸ ar ascunde întâmplările de ochii oamenilor pentru a preveni panica!

MARC: Dar este chiar purul adevăr! Extratereștrii ne-au vizitat de mai multe ori, iar Air Force⁷⁹ nu i-a putut nici intercepta, nici opri cu niciun chip. Există o sumedenie de cărți despre relațiile unor martori oculari și trebuie să avem încredere în oamenii simpli, care nu simt nevoia să mintă ca cei din guvern, plini de responsabilități! Demult, de tot, ființele astea superioare au debarcat de pe OZN-uri și au lăsat niște colonii de exilați, care, se vede, au fost astfel pedepsiți! Și după ce trec mai multe sute de ani pe Pământ, care pe planetele lor înseamnă aproape nimic, ne vor face o inspecție ca să constate cum ne-am descurcat!

ROSE: Unii mai bine, alții mai rău!

MARC: Nu-i vorba de individ, ci de civilizație la nivel planetar! Și ne vor lua cu ei pentru a coloniza alte planete din spațiu!

ROSE: Of, Doamne! Pe toți ne vor lua?

MARC: Nu chiar pe toți, numai pe cei aleși!

ROSE: Și care ar fi criteriile după care extratereștrii își vor face selecția?

MARC: Deocamdată biblia, în cartea revelației, scrie despre doi oameni cu credință puternică în Dumnezeu. Dacă eu sunt primul reînviat după moarte

---

⁷⁷ Comunitate de oameni care respinge tehnica modernă și trăiește rustic în SUA

⁷⁸ Servicul de informații american

⁷⁹ Aviația militară americană

și tu cea care mi-ai stat mereu în preajmă și m-ai îngrijit, ca să revin pe lumea asta păcătoasă, sunt aproape sigur că cei doi am putea fi chiar noi!

ROSE: Nu ești cam încrezut? De ce tocmai noi?

MARC: Pentru că orice om este o creație unică și totodată egalul celuilalt! Și atunci de ce nu am fi tocmai noi?

ROSE: Dar dacă biblia greșește?

MARC: Biblia nu greșește pentru că nu a greșit de mii de ani! O credință este necesară ca să ai de ce să te sprijini în ultima instanță! Și dacă biblia greșește cu ce s-o înlocuim, pentru că dacă nu mai credem în nimic ce ar mai putea da sens vieții noastre?!

ROSE: Câți oameni mai sunt drept-credincioși astăzi, când bisericile vechi sunt aproape goale? Mai mulți participanți vezi la bapțiști și alți pocăiți, care au transformat slujba într-un spectacol de hit parade!

MARC: Societatea modernă a făcut cel mai mare rău când a transformat omul într-o marfă. Marxismul, cu teoria materialistă că forța de muncă e marfă, a făcut de fapt apologia sclavagismului, când negrii erau aduși peste ocean înghesuiți ca vitele în corăbii! După aia leninismul a pus proletarii să conducă lumea. Au rezultat dictaturi bestiale, înălțate pe hecatombe de cadavre, ce practicau cultul personalității, căci omul necultivat devine cel mai încrezut, pentru a-și ascunde propriile complexe de inferioritate! Și la noi, în lumea imperialistă, domnește zeul ban! Societatea modernă trebuie urâtă din adâncul sufletului, iar ordinea socială actuală este injustețea celor răi împotriva celor mulți și buni și în ultimă instanță ceva de proastă factură, care duce lumea la involuție și la pierzanie!

ROSE: De ce neapărat răi? Directorul spitalului este considerat un tip descurcăreț pentru că a șmecherit câteva concerne farmaceutice să ne sponsorizeze cu medicamente și chiar cu aparatură sofisticată!

MARC: Descurcăreț și șmecher, iată două cuvinte pentru lumea pământască, dar nu și pentru extraterestrii, care ne vor închide porțile cerului!

ROSE: Unora!

MARC: Da, unora care nu merită, care nu și-au purificat sufletul de păcatele pământești!

ROSE: Nu știți, se poate oare face o deosebire între cer și rai? Eu cred că raiul a fost localizat în cer de către vechii creștini pentru că omul pe atunci nu putea zbura și nu avea cum ajunge acolo. Așa că, în icoana de la buncii mei, Dumnezeu este reprezentat cu picioarele pe câțiva nori cumulus, iar Isus îi stă în dreapta purtând crucea.

MARC: Da, așa a fost demult. Dar au apărut aparatele de zbor și avioanele transoceanice, care zboară la peste zece mii de metri altitudine, deci au

depășit plafonul de nori. Și mai nou, sateliții, chiar și cei de comunicații, se învârt acum pe orbite în spațiul cosmic. Și absolut nimeni nu l-a văzut pe Dumnezeu, de aceea picturile și tablourile ălea aparțin artei naive.

ROSE: „Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată“, de aceea a poruncit: „nu ați văzut niciun chip; nu va faceți niciun chip“.

MARC: „Să nu greșiți dar și să nu vă faceți chipuri cioplite, sau închipuiri ale vreunui idol, care să înfățișeze bărbat sau femeie sau închipuirea vreunui dobitoc de pe pământ sau închipuirea vreunei păsări ce zboară sub cer sau închipuirea vreunei jivine ce se târăște pe pământ, sau închipuirea vreunui pește din apă, de sub pământ sau privind la cer și văzând soarele, luna, stelele și toată oștirea cerului, să nu te lași amăgit ca să te închini lor, nici să le slujești.“ Dar, Domnul a creat pe primii pământeni: Adam și Eva după asemănarea lui și le-a dat să stăpânească peste toată grădina Edenului și peste toate viețuitoarele, să se înmulțească, să mănânce din orice rod pe care grădina îl producea.

ROSE: În afară de „pomul cunoașterii binelui și răului“, fiindu-le categoric interzis să se înfrupte din acel copac, sub avertismentul că dacă vor mânca din el, vor „muri“ negreșit.

MARC: Și au fost izgoniți din rai pe Pământ pentru că ademeniți de Diavol au mușcat din fructul interzis al păcatului! Creatorii noștri cum puteau locui în spațiul cosmic, fără oxigen și în frig !?

ROSE: Poate au purtat costume de astronauți!

MARC: Chiar dacă au purtat au sosit pe Terra cu o navă supertehnologizată și aici au debarcat niște păcătoși de deținuți, care au dezvoltat o lume mizerabilă!

ROSE: De ce mizerabilă?

MARC: Pentru că majoritatea oamenilor sunt profund nefericiți! Lumea asta nu oferă nimic trainic, la care ființa umană râvnește în profunzime!

ROSE: Cum să nu: iubirea! Oare Leonardo da Vinci nu a fost fericit atunci când a pictat-o pe Mona Lisa?

MARC: Voi, femeile, puneți mare preț pe suflet și chiar primul cuvânt ce vă vine pe buze este iubirea!

ROSE: Dle Green aveți copii?

MARC: Presupun că da, dar vorbim la telefon și ne vedem atât de rar încât nici nu știu de boala mea. Cred că pe fetele mele nu le-ar fi afectat prea mult, dac-ar fi aflat că am mierlit-o. Fiecare dintre ele are familia ei și nu mai ține cont de un bătrân ca mine!

ROSE: Dacă aveți fete ar trebui să vă numărați și nepoții! Pentru că noi femeile îi aducem pe lume și îi creștem pe copii. Cu foarte multă dragoste!

MARC: Și ce fel de viață le oferim? Să muncească, numai să muncească toată ziua la vreo companie, care produce cine știe ce briz-briz. Apoi să meargă la vot pentru niște politicieni care ne organizează viața pentru a fi exploatați de câțiva magnați, iar dacă afacerile nu mai merg, gata apare criza! Și dacă se agravează ne trimit tinerii în războaie, ca să schimbe ordinea economică mondială! Produsele chinezești au cucerit deja piața americană! După pozele și mărturiile unor martori oculari extraterestrii sunt mai mici de statură și au ochii oblici, ca rasa galbenă.

ROSE: Sunt multe persoane care i-au văzut?

MARC: Îți dai seama că multe mărturii nu au fost relatate pentru că ciracii de la CIA au anunțat ca toate incidentele să le fie raportate imediat, pentru a lua măsuri de prevenire în eventualitatea unei invazii. După care le-au îngropat în dosare, doldora de birocrație! De unde până unde invazie?

ROSE: Asta se știe de la gluma proastă făcută de un crainic la radio când a anunțat că marțienii au debarcat lângă Los Angeles și autostrăzile au fost invadate cu valuri de refugiați încât se circula cu sub douăzecișicinci de mile pe oră.

MARC: Cunoscut cazuri mai fericite. Un grup de tineri în uniforme care-au stabilit o tabără de corturi în munți, la Royal Gorge, s-au declarat ca marțieni. Ori se știe că Marte este o planetă nelocuibilă!

ROSE: Ce veți face după ce vă externați?

MARC: Dacă situația personală îți permite să mă urmezi am putea ajunge la un pas de fericire.

ROSE: Și băieții mei sunt destul de mari ca să își poarte singuri de grijă. O promisiune așa de frumoasă, nu mi-a făcut niciun pacient de sex masculin până acum!

MARC: Dna Rose, sper că-mi permiți a mă declara ultimul pacient pe care l-ați îngrijit și scăpat din gherarele morții. Împreună vom deschide poarta raiului pentru toți oamenii care doresc să ducă o viață mai bună.

ROSE: Desigur pe pământ!

MARC: Și nu numai! Dacă strămoșii noștri vor sosi ne vor lua acolo de unde am venit în spațiul extraterestru.

ROSE: Mi se pare ceva nebulos de vag. Noi femeile suntem mai concrete.

MARC: În fine, pe planeta noastră te poți bucura de toată iubirea mea. După ce părăsesc spitalul ne căutăm un cuib unde vom putea conviețui.

ROSE: Vreau să știu, la momentul respectiv, unde vom locui pentru a putea da adresa băieților mei.

MARC: De fapt trebuie să-ți mărturisesc că vom rupe legăturile cu lumea asta, atât de prost organizată. Nu vom avea o adresă stabilă ci ne urcăm în

Greyhound⁸⁰ și vom face turism precum hindușii. Pentru că în ultima fază a vieții pământene aceștia se despart de rude și de avere și trăiesc din mila celorlalți propovăduind credința.

ROSE: Dar societatea noastră are la bază îmbogățirea și zgârcenia și s-ar putea să nu primim zile întregi nimic. Și nu aș vrea tocmai să fac greva foamei!

MARC: Greva foamei este o escrocherie, pentru că după o lună medicii îi internează și hrănesc forțat în spitale.

ROSE: Chiar în secția asta am avut o profesoară, care protesta împotriva unei legi! A sunat-o chiar președintele și nu a vrut să renunțe. După aia a intervenit OMS-ul. Până la urmă, chiar fără voia ei, a fost hrănită forțat.

MARC: Rose-*mahi*⁸¹ și Marc-*tahi* formează deja o echipă care va deschide porțile raiului pentru colegii lor de suferință deținuți de-o ordine mondială injustă!

ROSE: Dle Green?!

MARC: Pentru tine sunt de aici înainte Marc-tahi.

ROSE: Să nu vă jucați cu inima mea. În viață o femeie întâlnește fel și fel de bărbați din care cei mai mulți vor numai o întâlnire și să obțină ceva intim, care în mod normal trebuie plătit unei prostituate. În felul acesta dezonorabil, ei chiar își terfelesc propriul suflet. După aceea dispar ca purtați de o tornadă și pe biata sentimentală o lasă cu ochii în ploaie!

MARC: Vom rămâne împreună pe veci Rose-mahi. Pe veci, până vom trece dincolo de porțile raiului!

ROSE: După aia?

MARC (*ușor ironic*): Acum chiar că vrei să știi prea multe! Nu pot să-ți promit ceea ce nu stă în puterile mele. După înțelesul creștin pe veci, vrea să însemne și dincolo de porți, unde trebuie să existe nemurire!

SCENA 2

(*Postul de radio Lumea Stelelor. Salvarea sinucigașilor prin vânzarea iluziilor.*)

SUE: Vă așteptăm la emisiunea Noapte Albă ca să comunicăm în direct cu toți nefericiții de pe lume, care încă nu se pot odihni în brațele somnului.

TÂNĂRUL: Mă auziți? Sunt Pascal. Nu vreau să mai trăiesc! Îmi puteți da posibilitatea să mă sinucid în direct?!

SUE: Unde ești Pascal?

---

⁸⁰ Linie de transport cu autocarul în America, anterioară și similară cu Eurolines

⁸¹ Particulă adăugată la sfârșitul numelui pentru ca membrii sectei să se poată recunoaște

TÂNĂRUL: Cu notebook-ul pe acoperișul unui zgârie-nor! Sper că mă recepționați bine atât ca imagine cât și ca sunet?

SUE: Te văd și te aud Pascal! Dar ce cauți pe acoperș?

TÂNĂRUL: Sunt mai aproape de cer! Văd stelele mai mari și-mi aștept iubita!

SUE: Chiar dacă nu vine acum, noi ți-o vom găsi! Suntem postul de radio Lumea Stelelor. Știi că poți deveni o vedetă fără a fi nevoie să te sinucizi!

TÂNĂRUL: Nu cred, prea sunt banal. Și am eșuat lamentabil tocmai în ce credeam că totuși am reușit să am: prima mea dragoste.

SUE: Pascal strămoșii noștri ziceau: Amore, more, ore, re probantur amicitiae⁸²!

TÂNĂRUL: Ce regresie de sunete! În ultimul timp am cam lipsit de la școală. Ne plimbam prin parcuri cu Hellen mână-n mână. Mă simt îngrozitor! Sunt teribil de nefericit. Poate dacă m-aș droga aș scăpa de apăsarea dureroasă a eșecului. Îmi faceți rost de niște hașis?

SUE: Dacă te apuci de hașis o pierzi pentru totdeauna! O vei revedea sigur Pascal, sun-o și explică-i tot ce simți pentru ea!

TÂNĂRUL: Nu e nimic de explicat! Și-a găsit pe altul care are o mașină mai fercheșă. O plimbă, o încântă și îi face mici sau poate chiar mari atenții. Sunt îngrozitor de sărac și de nefericit!

SUE: În America o mașină e la îndemâna oricui. Și nu te face mai fericit pentru că o neatenție la volan costă sănătatea sau chiar viața multora. Dacă nu ai curajul să o suni dă-ne măcar nouă numărul ei de telefon.

TÂNĂRUL: Nu are nici un rost și nu mai vreau să aștept. Pofțiți numărul! Peste o jumătate de oră n-o să mai fiu printre cei vii!

(Se aude un țârâit prelung și repetat de telefon mobil.)

SUE: Hellen?

HELLEN: Acum dorm! Lăsați-mă în pace. *(Convorbirea se întrerupe. Din nou țârâit prelung și repetat de telefon mobil.)*

HELLEN: O voce de tipă?! Ați greșit numărul, nu sunt lesbiană. V-am mai zis și vă repet să mă lăsați să dorm. Cum Pascal? Care Pascal?!

SUE: Băiatul ăla, liceanul, care ține atât de mult la tine! Cu care te plimbai de mână în Central Park și pe care l-ai părăsit!

HELLEN: Am agățat ceva mai de soi! Și eu prefer bărbații mai în vârstă, de fapt nu mă culc cu liceeni. Și un amănunt, de fapt chiar două. Îi transpira și îi tremura palma când mă ținea de mână.

SUE: Fată dragă, pentru băiatul ăsta ești unică! Unica lui iubire! Palma lui era ca aripa unui fluture pe care este pictat desenul iubirii. Tu ai atins-o deja

---

⁸² Prin dragoste, comportament, vorbă și faptă se dovedește prietenia (latină)

și i-ai luat toată poleiala pictată. Și acum nu mai poate și nu mai vrea să zboare!

HELLEN: Ciudată sporovăială! Nu înțeleg mai nimic. Unica iubire?! Câți șmecheri nu mi-au spus cuvintele astea pe care de câte ori le-am crezut de atâtea ori mi le-au repetat, până ce aproape că m-au convins. După ce m-au prostit și m-am legat sentimental, să vezi cum profitau de mine ca de o servitoare și mă puneau să frec dușumeaua numai ca să se dea mari în fața găștii. M-am tăbăcit fetițo!

SUE (*pentru sine*): O tânără cu suflet îmbătrânit prematur. Neșansa este că timpurile sentimentelor voastre, ale tuturor tinerilor nefericiți nu s-au sincronizat. Dar emisiunea Lumea Stelelor va face tot posibilul ca să re trăiți o viață perfectă intrând prin Porțile Raiului.

HELLEN: Nu mă lua cu chestii de astea religioase. Nu cred o iotă despre lumea de apoi. Te rog, lasă-mă să dorm.

SUE: Te rog mult de tot, ca să re trăiești puritatea iubirii de fată. Te rog, dar promite-mi că nu mă refuzi, că-l vei mai lua de mână pe Pascal! Să știi, chiar în clipa asta s-a urcat pe un zgârie nor și vrea să se sinucidă.

HELLEN (*pentru sine*): Niște nebuni, care îmi strică somnul. Bine, hai, fie, dă-mi pe imberbul ăla la telefon, ca să-l liniștesc. Auzi, ce idee să te sinucizi din dragoste?! Păi, eu puteam să fac asta de nenumărate ori! Odată, am avut un avocat, care mi-a împuiat de tot capul cu tot felul de declarații nemaiauzite, doar asta-i era meseria, ca până la urmă când am fost amoretată lulea, s-a dat la fund. I-am trimis o scrisoare că mă sinucid și el ce credeți c-a răspuns?! Că se urinează pe mormântul unei proaste. Pentru un asemenea gest de profanare a trebuit să renunț la intenție. Și-am găsit pe altul, că știți proverbul: „Cui pe cui se scoate“! Cuiul următor s-a dovedit mai strâmb și mai ruginit ca primul și nu l-am putut îndrepta! Așa că am renunțat să-i mai bat la cap cu scrisori de reproș și amenințări de sinucidere! Pur și simplu dacă efectul nu e cel scontat, îți trece tot cheful! Băieții gândesc altfel, sunt meschini cu fetele!

SUE: Îmi ocupi toată emisiunea Hellen. Interesant, vedeți că am găsit o fată controversată. Hai, totuși să încercăm ca să-l salvăm pe Pascal. Băiatul ăsta crede că sinuciderea poate fi o soluție. Pofim, te rog mult, vorbește puțin cu el și încearcă să-l lămurești!

HELLEN: Salut mână transpirată! Fii bun și nu te arunca de pe clădire. Cum ai ajuns sus?!

TÂNĂRUL: Nu-mi mai spune așa! Mâna mea transpira de emoție, pentru că numai pe tine te iubesc! Pe scara de incendiu! Dacă nu mă arunc, vii în clipa asta aici?

HELLEN: Chiar în clipa asta nu pot! E ora două și mi-e somn. Nu mai circulă mijloacele publice, iar pentru taxi n-am bani!

TÂNĂRUL: Atunci adio, am de zburat o sută de etaje în jos spre caldarâm!

HELLEN: Nu fi nerăbdător. Jos se ajunge repede, forța gravitației! Dacă ai la tine parașuta de rezervă s-ar putea să scapi!

TÂNĂRUL: Nu-s farsor așa că nu port nici-o parașută!

HELLEN: Măine la prima oră, la banca noastră din Central Park⁸³! Imediat ce se deschid tonetele servim micul dejun împreună.

TÂNĂRUL: Am economisit bani și pot face cinste cu-o brișă și o cafea!

HELLEN: De la automat?!

TÂNĂRUL: Nu de la vânzătoare. Le va încălzi la microunde!

SUE: Slavă cerului! Lumea Stelelor, emisiunea Noapte Albă. Comunic în direct cu toți nefericiții de pe lume, care încă nu se pot odihni în brațele somnului.

ALINA: Sara, fetița mea e bolnavă de viroză. Știți vânturile ăstea de primăvară, curenții din locuița neîncălzită i-au slăbit organismul fraged. Oh, mi-aș da viața numai să nu o mai văd cum se chinuie.

SUE: Ce-a prescris medicul?

ALINA: Nu mi-am permis, o duc greu cu banii, de când Jimmy ne-a părăsit.

SUE: Jimmy este tatăl Sarei?

ALINA: Și soțul meu!

SUE: A plecat pur și simplu de lângă voi și nu vă trimite pensia alimentară?!

ALINA: Nu, Jimmy nu ne-ar fi părăsit niciodată, dacă bunul Dumnezeu sau Diavolul-ghinion nu i-ar fi luat viața. Bărbatul nu ar fi șparlit-o pentru că ne iubea! Dar lucra în construcții, când din macara a scăpat un perete de beton care l-a făcut afiș!

SUE: Afiș pentru eternitate! Îl veți întâlni pe lumea cealaltă, cu siguranță. Și de acolo veghează asupra voastră.

ALINA: Dar pe lumea asta pensia de urmaș este prea mică pentru doi copii. Căci îl mai am și pe Dan. Care nu lasă picior de bărbat străin să ne calce casa. Fără de folos, căci ce măgar s-ar înhăma la o căruță să care trei persoane sărace?!

SUE: Dacă te-ar iubi?!

ALINA: Pe mine poate da, dar și pe cei doi iepurași?! I-ar trebui o iubire și o răbdare de uriaș. Copiii mici sunt atât de neastâmpărați!

SUE: Asupra lor veghează și Jimmy de sus din ceruri!

---

⁸³ Parc în New York

ALINA: Mereu îi spun lui Dan asta pentru ca să fie mai cuminte. Dar băiatul meu mereu îl ironizează pe Sam. Și unde mai pui că ăsta nu are copii și îi aduce mereu jucării!

SUE: Sam e amantul tău?

ALINA: Cuvântul ăsta este prea tare. Faptul încă nu a fost consumat! Dar mai putem avea răbdare în viitor.

SUE: Bărbații, deși se bat în piept cu vitejia lor, nu corespund pentru o sarcină de durată, care cere afecțiune și dau bir cu fugiții. Pune-l să dea față cu dilema că pe tine nu te poate avea singură numai cu cei doi copii. Unde crezi că ar fi Sam la ora asta?!

ALINA: Pe taxi, căci lucrează numai noaptea. Atunci cursele sunt mai scumpe și câștigă mai bine.

SUE: Îl suni tu sau îl sun eu?

ALINA: Dacă îl suni roagă-l să-mi aducă niște medicamente pentru fetiță. Chiar și fără rețetă să o roage pe vânzătoarea de la urgențe să îi dea ceva bun pentru viroze la copii, dar nu exagerat de scump. Îmi mai trebuie bani și pentru mâncare.

SUE: Taxi, postul Lumea Stelelor, emisiunea Noapte Albă! Sam, suntem în emisie, te rog, fă o cursă la farmacie

SAM: Și ce dacă suntem în emisie? Pentru mine asta se petrece mereu! Am pasager, vă rog să-mi dați pace! N-am voie să vorbesc în timpul cursei decât cu dispeceratul! Circulația noaptea e periculoasă și mă concediază dacă fac accidente din vina mea!

SUE: Alina are fata bolnavă și are nevoie urgentă de medicamente contra virozei!

SAM: Care Alina ? Cum lucrez pe taxi am cărat o groază de femei, care de care mai bătoasă, de nu-i ajungeai cu prăjina la nas. Și eu sunt om al muncii, care nu are timp nici bani de stricat. Serviciul ăsta de noapte mi-a dereglat ceasul biologic, încât dorm toată dimineața, mănânc de prânz și după masa și seara am puțin timp liber.

SUE: Alina din Bronx⁸⁴, mama Sarei și a lui Dan, căreia i-a murit soțul pe șantier.

SAM: De fapt eu am fost coleg de gimnaziu și bun prieten cu Jimmy și, suflet larg, m-am legat de ea la primul parastas, când a participat foarte puțină lume. Că dacă e greu să crești singură doi copii? Sigur că ea a încuviințat. Dar băiatul ăla al ei nu mă poate suferi. Și, cum locuiesc cu mama, pe ea nu o pot invita la mine și eu nu pot rămâne la ea din cauza copiilor. Așa că mai bine nu mă înham!

---

⁸⁴ Cartier vechi în New York

SUE: Acum femeia asta este disperată pentru că fetița ei tușește de se rupe. Și îi trebuie urgent pastile antiviroză.

SAM: Lua-v-ar naiba! Să văd când am o cursă spre Bronx?!

ALINA: Vorbiți mai încet că îl treziți pe Dan! Ce face puiul mamei?

DAN: Parcă am auzit vocea lui Sam?! Nu vreau să îl primești așa de des în casă!

ALINA: Dar e atât de galant, mereu îți aduce jucării. Și a fost prieten cu tatăl tău!

DAN: Jucăriile, mami, sunt cu preț redus de la un second hand! Și chiar dacă a fost prieten cu tata, nenea cu taxiul nu este tatăl meu, deci nu poate funcționa ca surrogat!

ALINA: Sam fă o cursă și adu niște medicamente pentru Sara, că a tușit toată noaptea!

SAM: Știu că nu ai dormit! Fă-i un ceai cald, că trec pe la tine la prima cursă spre Bronx!

SUE: Câți pasageri iei în mașină, Sam?

SAM: Maxim trei. Cu condiția să nu fie beți sau drogați că ăștia te amenință cu arma să le dai banii și nu se prea pricep la arme. Nu știu unde-i siguranța, nici cocoșul, nici cum să facă să nu fie cartuș pe țeavă?! Mulți taximetriști au mierlit-o din cauza unor infractori tot mai tineri.

SUE: Fă un efort și week-endul următor scoate trei persoane dragi undeva la aer, fie și în Central Park. Și lasă-i lui Dan scaunul din față ca să se simtă important și arată-i cât mai multe secrete de la bord. Băieții sunt întotdeauna interesați de tehnică!

(puțină pauză în eter)

ROB: Să mă audă toată suflarea că azi o să dau lovitura!

SUE: Nu te grăbi Rob, unde te afli?

ROB: Nu mă țineți de vorbă că imediat întrerup ca să nu fiu localizat! Dau lovitura pentru că am nevoie de bani și apoi fug undeva departe!

SUE: Dacă te prinde poliția îți face cazier. Ești înarmat!? Ai grijă, nu cumva din nebulie, să curmi viața cuiva!

ROB: Cu asta o speriu pe casieră. Viața luată, nu se mai întoarce.

(Se aude un țipăt de spaimă, apoi zgomot de bătaie și lucruri trântite.)

ROB: Deschide casa și dă-mi toți banii! Jos! Culcă-te jos că altfel trag!

(Se aude zgomot de motor și scrâșnet de frâne. Apoi sirena unei mașini de poliție și girofarul.)

ROB: Banii sunt la mine! Dar casa era supravegheată cu cameră de luat vederi. Bine că am apucat să trag cagula pe cap. Urmează fuga peste graniță. Numai să apuc să-i cheltuiesc repede înainte să mă prindă! Dar ce

să fac cu ei că toată viața nu am avut un purcoi așa mare de bani?! Jocurile mecanice, o să-i mănânce jocurile mecanice!

SUE: Rob, avem o sală de jocuri mecanice la Poartile Raiului și este tare discretă. (*pentru sine*) Acolo o să poți juca nestingherit și să asculți muzică de la tonomat! Până la urmă proverbul: „Săracul tot sărac rămâne!“ trebuie consfințit, cu mici excepții, în care tu nu te încadrez!

SCENA 3

(Recrutarea adepților. Tuturor celor nefericiți de pe lume li se oferă jocul de-a vacanța.)

MARC: Templul nostru trebuie să aibă însemnele unei porți uriașe cu pervazurile ținute cu stele aurite, în cadrul căreia plutește un OZN argintiu pe fondul ciel al cerului senin, peste terasa unui acoperiș plat. În centru esplanada unui uriaș teren de amerizare, înconjurat de-o ambientală mirifică. Ca simbol al păcii și toleranței universale, pe gazoane tunse perie vor topăi iepuri albi. Vom planta livezi de cireși japonezi, împrejur, care străjuiesc aleile, cu inflorescențe masive albe. Printre crengile copacilor vor zbura hulubi albi cu coadă de păun.

ROSE: La Paloma Blanca! Știi, culoarea albă poate fi descompusă în spectrul culorilor.

MARC: Dar o consider, totodată, chintesența tuturor culorilor! Călugării noștri nu vor purta veșmântul negru al morții și penitenței ci albul purității!

ROSE: Călugării noștri, la ce ne trebuie călugări?

MARC: Rasele ne vor face să părem mai dedicați! Două slujbe celeste pe zi, i-ar face pe adepți să-și unească sufletele prin credință, într-un bloc de monolit!

ROSE: Dar, dacă apare erezie, vom face și inchiziție?!

MARC: Nu este nevoie. Ura noastră se va revărsa asupra lumii exterioare nu asupra fraților noștri. De aici, de sus, vom putea critica cât de jos a coborât omul în civilizația supertehnologizată? Fiecare ființă este înmatriculată cu scopul de a fi exploatată de așa-zișii demnitari la un preț de nimic, pentru ca sufletul să intre sub robia zeului ban!

ROSE: Marc-tahi, dar proiectul complexului Poartile Raiului este ultramodern. Avem ascensoare, sală de fitness și piscină.

MARC: La întâlnirea cu extraterestrii nu ne putem prezenta cu construcții ca acum patru sute de ani, din comunitatea amish. În schimb vom cultiva câmpul și vom crește animalele după metode tradiționale!

ROSE: Marc-tahi, ce limbă vorbesc strămoșii noștri și ce artă culinară au?

MARC: Rose-mahi, nu-ți bătea capul cu prea multe probleme! În orice caz, sunt superiori nouă! Civilizația lor exclude exploatarea și ca o consecință și războaiele. Pe noi ei ne vor înțelege cu siguranță, nu știu dacă și noi pe ei!

ROSE: De unde poți fi atât de sigur?

MARC: Înainte de boală și de revelație am lucrat ani în șir ca programator. Dezvoltatorii ne ofereau mereu programe mai complexe, desigur ca firmele să facă profituri. Și o versiune mai avansată accepta versiunea inferioară, dar nu și viceversa. Dă-ți seama că mintea umană, ca cel mai avansat calculator bionic, funcționează în mod asemănător. Numai că extraterestrii au avut progrese uimitoare, care vor scăpa înțelegerii noastre. Noi creăm aici oaza celor aleși, care să fie repatriați în rai!

SUE: Hi, sfinți maștri fondatori ai ordinului Porțile Raiului! A sosit ora ritualului de dimineața. Permiteți să invit toți drept-credincioșii pe terasă?!

(Apar Pascal cu Hellen ținându-se de mână, apoi Sam cu Alina și în fine Rob cu o figură spășită, toți îmbrăcați cu togi albe.)

MARC: Porțile Raiului se vor deschide!

TOȚI: Atât vouă cât și nouă!

MARC: Mahi și tahi să ne unim gândurile pentru zborul celest, să înălțăm brațele spre cer pentru invocarea de dimineață!

(Recită în cor invocția.)

Dragi strămoși ai noștri, zburători cu viteza luminii prin spații interplanetare, Aveți milă de păcătoșii oameni, ce au populat și poluat planeta Pământ, Dați-le lor un semn al grației voastre cerești și îi luați pe nave pentru a-i repatria, Făcându-i să înțeleagă tot ceea ce steaua minții voastre a descoperit, Să își deschidă sufletul prin voi, pentru aproapele întru credință, Trecând prin Porțile Raiului. Amin.

(Mahi și tahi se prind de mâini și formează un cerc rotindu-se ușor ca în transă. În centru, Marc cântă la chitară și din voce, iar Rose îl acompaniază pe melodia „Unde dragoste nu e“.)

Unde credință nu e, nimic nu e,

Frăție nu-i, nici viață nu-i

Iar lumea e a nimănu!

Să vin-un OZN, iar pe pământ

Prin porțile deschise ale cerului

Și să ne ia pe toți în rai!

SCENA 4

(Somnul iepurașilor în două variante. Cometa Bip-Bop trece prin apropierea Pământului.)

SUE: Știi o poveste de Paști când bunicul a făcut cadou nepoților un micuț iepuraș alb!

ROSE: Cam cum ar fi povestea asta?! O femeie simplă, ca mine, nu-și bate mintea cu istorii complicate. De astea se ocupă Marc-tahi, care le știe și le înțelege pe toate.

SUE: Maestrul în primul rând este expert în concepții teologice.

ROSE: Cu toate astea, membrii ordinului sunt puțin decepționați!

SUE: Numai puțin? A prezis până acuma de două ori sosirea extratereștrilor și nu s-a întâmplat nimic.

ROSE: Chiar și astronomii pot să mai greșească. Cometa nu s-a apropiat suficient de mult de Terra, ca să permită călătorilor galactici o aterizare convenabilă.

SUE: Convenabilă prin forțele de atracție și prin camuflarea în halou a navelor? Parcă maestrul zicea că ei sunt atât de avansați ...

ROSE: Ultima noutate este de a ne părăsi corpurile pe pământ după un ceremonial de purificare a sufletelor. Corpurile nu pot fi transportate de nave, căci n-ar supraviețui aproape de viteza luminii și trebuie părăsite cu rușine și căință pe Pământ.

SUE: Toți urâm ordinea socială pământească, care ne-a stricat viața! Și prin asta viața de pe Pământ ne-a urât nu numai corpurile prin suferințe, ci ne-a slujit și sufletele prin umilința și ambiguitatea în care trăim. Minciuna a ajuns politică de stat și cel care minte mai nerușinat, dacă are bani, e genial. Niște escroci, cu nasurile în vânt, hotărăsc viața noastră!

ROSE: Gunoi, gunoi, gunoi! Pe care numai recycling-ul îl mai poate procesa. Planeta noastră e poluată cu radiații nucleare, cu vorbe urâte, la fel de periculoase, ale căror alice ne-au ciuruit sufletele!

ROB: Nu săriți peste povestea cu iepurașu alb!

ALINA: Dar o știu chiar eu, pentru că am fost prima care am istorisit-o în emisiunea Noapte Albă. Bunicul a cumpărat copiilor un mic iepuraș alb cu ochii roșii, pe care ei l-au pus în coșulețul pentru ouă, peste iarba verde. Puișorul ronțăia din firele de iarbă și tot pendula cu trefla de pe năsuc în timp ce respira. Dar ca orice pui a sărit neastâmpărat din coș și țop prin bucătărie până sub mașina de gătit unde s-a ascuns. Tot atunci, bunica gătea și purta niște saboți olandezi cu talpa de lemn. Simte că talpa i se afundă în ceva moale și se apleacă până dă peste iepurașul mort

ROB: Iepurașii pot muri și numai dintr-o sperietură, dacă fac infarct!

ROSE: Asemeni lui Marc-tahi care a trecut, la un fir de păr, de moarte!

SUE: Ce le-au zis bunicii copiilor?!

ALINA: Oh, dacă le-ar fi spus tristul adevăr, ar fi făcut un scandal monstru cu vaiete și plânsete. Așa că am așezat iepurașul într-o cutiuță de carton și

le-am spus că doarme și se gândește la mămicuța lui, cum să bea lapte. Și nu poate fi deranjat până dimineată!

SUE: Am fost încântată de costumele de carnaval pe care le-a pregătit Marc-tahi pentru Dan și Sara. Doi iepurași albi care se dădeau huța în spațiul de joacă al parcului.

ALINA: Da, sunt, pe drept, fericiți de când ne-am mutat la templu cu toții! Nu-i așa Sam?

SAM: Plimbările cu mașina prin ranch sunt mai puțin stresante decât munca de taximetrist, când trebuia să lași deschisă telestația și să răspunzi mereu la apeluri!

(Se aude o bătaie de gong.)

SUE: Suntem invitați la procesiunea de dimineată.

(În sala Împărăția Cerului zac nemișcate, întinse pe un altar siluetele în haine de iepurași ale celor doi copii.)

MARC: Să ne rugăm cu toți pentru călătoria celor mai tinere suflete din comunitatea noastră, spre ceruri. Am certitudinea că odată cu apropierea cometei Beep-Bop de pământ porțile raiului se vor deschide pentru a ne lua sus!

ALINA *(face o față descompusă)*: Aaa! De ce tocmai copiii mei?! Cine îmi va mai răsplăti mângâierile cu zâmbete, cine va mai chicoti prin somn după poveștile cu care îi voi adormi?

MARC: Alina-mahi, copiii tăi ne sunt dragi tuturor și tocmai pentru că au iubit cel mai mult de toți membrii comunității noastre, chiar ei au trebuit să plece cei dintâi. Extraterestrii îi vor primi cu brațele deschise și-i vor trece prin Porțile Raiului.

ALINA *(panicată, țipă)*: Dar sunt copiii mei și nici o instanță din lume nu are dreptul să mă despartă de ei. Cu atât mai puțin cele cerești!

MARC: Oh, sunt profund decepționat. Te rog insistent să te liniștești! Vă rog să o conduceți în camera de penitență.

SAM *(o prinde în brațe și o trage ușor după el)*: Vino, draga mea. Hai, iubito! Tocmai când începusem să cad la pace cu Dan!

SUE: Dar cum se face că nu plecăm cu toții odată? De ce să bem porții din ceaiul divin pe rând? De prima dată, după ceaiul ăsta, la care-i zicem tain, mărturisesc că am avut vise ciudate și am dormit mai mult. Dar dimineăta capul mi se învârtea și ceva ca un motor stricat îmi uruia în creier!

ROB: Și cine anume pleacă ultimul? Nu cumva chiar Marc-tahi?

MARC: Fără doar și poate chiar eu. Sunt maestrul vostru și-i chem pe extraterestrii în templu ca să ne ia. Să nu îi lăsăm să aștepte. Să invocăm din nou iubirea, frăția și coeziunea cu ei! Sper că, luând în considerare trecutul tău de infractor, să nu îți treacă prin cap vreo găinărie.

ROB: Ba, chiar îmi trece! Cui îi va rămâne ranch-ul și tot ce am făcut cu adepții timp de cinci ani din economiile și cu munca noastră?

MARC: Totul va fi distrus! Atunci când extraterestrii ...

ROB: Ia, mai lăsați-mă în pace! De ce, dacă ne-am construit un ranch și am unit o comunitate pașnică, departe de lumea coruptă, nu am putea trăi în pace numai noi cu noi?

MARC: Pentru că cometa Beep-Bop se apropie și cu asta a sosit sorocul. Oricine o poate vizualiza pe net filmată cu telescopul sau de către sonde spațiale

ROB: Și cine ar trebui să fie următorii?

MARC: Hazardul sorții i-a stabilit pe Hellen-mahi și Pascal-tahi!

ROSE: O să le pregătesc tainul! O să fac tot posibilul ca să treacă prin porțile raiului plini de fericire, fără a regreta absolut nimic din ceea ce părăsesc!

(O cameră a templului cu lumină de amurg.)

PASCAL: Dacă nu m-am putut sinucide singur, de ce să mă sinucid cu ajutorul adepților, pentru a fi luat de extraterestrii?

HELLEN: Nu crezi ideea asta cam bizară? Acum de când avem certitudinea că suntem împreună, când mi-am găsit singurul iubit care nu mă trădează pentru nimeni de pe lumea asta, de ce am păși peste pragul morții, pentru a ajunge în rai?

PASCAL: După ce trecem de porțile raiului vom fi cu toții fericiți la un nivel superior. Plăcerea va depăși însutit oricare efect al vreunui drog cunoscut pe Terra.

HELLEN: Acum eu vreau să mă bucur de dragostea ta, să fiu fericită că mă ține de mână tremurul și transpirația mâinii tale de adolescent. Am fost trasă pe sfoară de nenumărate ori, de bărbați, de afaceriști, chiar și de așa zișii unchi! Caut și am găsit pe cineva la care pot să-i ofer toată încrederea mea.

PASCAL: Am pregătit de mult, încă de pe zgârie-nor, inelele de logodnă. Haide să ni le punem în degete! Dar ce putem întreprinde contra lor? Am făcut jurământul, am zis rugăciunea de renaștere în fața tuturor. Nu putem da față cu Marc-tahi!

HELLEN: Lasă că ne descurcăm noi!

SUE: Sunteți invitați în tea-house⁸⁵ pentru ceremonialul de seară

(Toți se strâng în jurul unei mese joase de formă ovală, luând loc pe perne. Sue aduce ceaiul aburind într-un samovar. Marc se ridică și înalță ambele

---

⁸⁵ ceainărie (engleză)

brațe spre cer într-un gest de devotațiune și implorare. Toți se ridică și procedează la fel. Repetă în cor invocația. După ceremonial se reasează.)

Dragi strămoși ai noștri, zburători cu viteza luminii prin spații interplanetare, Aveți milă de păcătoșii oameni, ce au populat și poluat planeta Pământ, Dați-le lor un semn al grației voastre cerești și îi luați pe nave pentru a-i repatria, Făcându-i să înțeleagă tot ceea ce steaua minții voastre a descoperit, Să își deschidă sufletul pentru aproapele într-o credință prin voi, Trecând prin Porțile Raiului ajutați de voi, Amin.

ROSE (*către cei doi*): Ați băut în întregime cămile de ceai?

HELLEN (*cu fermitate*): Ceaiul de plante tropicale îmi provoacă insomnii
O să servim ceai de tei!

SUE: Aici nu avem flori de tei. S-au scuturat prea devreme din cauza unei pupeze! Bat-o s-o bată de pupăză!

HELLEN: Nu-i nimic, am făcut noi rost.

MARC: De unde anume? Ranch-ul este complet îngrădit și noi nu mai ținem legătura cu lumea exterioară.

HELLEN: Le aveam mai demult la noi!

MARC: Dați-le lui Rose-mahi să vă prepare ceaiul.

HELLEN: O să-l facem chiar noi, în chicinetă!

MARC: Sunt uluit de impertinența voastră. Pascal tocmai tu, pe care secta l-a salvat de la sinucidere. Un gest ireparabil, de a strica ceremonialul ceaiului? Aproape o blasfemie! Nu uitați jurământul. Până mâine ori îl veți reînnoi ori va trebui să vă repudiez.

PASCAL: Mă scuzați, nu cred că va fi nevoie. Oricum, avem pregătiți în buzunarul rasei cei cinzeci de dolari pentru transportul cu taxiul și incinerare la crematoriul Abisul Iadului.

HELLEN: Plecăm în rezerva noastră!

ALINA (*Se uită crunt la Sam*): Cu taxiul!? Spune Sam, tu ai dus deja trupulețele celor doi copii?! (*Sam privește spre pământ. Alina se repede și-l scutură de umeri, precum tigroaica o păpușă din cârpe.*) Spune brută ticăloasă! Spune odată!

SAM: Poruncă de la stăpânire! Am fost desemnat să rămân ultimul, ca să vă transport trupurile cu taxiul și să le incineriez!

SUE: Și-acuma cine urmează? Trupul cui va arde în Abisul Iadului și sufletul va călători cu OZN-ul spre Porțile Raiului? Alina, apoi eu, Sue, și rămâi tu Marc-tahi cu Rose-mahi împreună slugoiul-călău cu taxiul.

ROSE: Mă faceți să râd de atâta ignoranță. Greșiți profund subestimând sexul căruia îi aparțineți! Marc-tahi va muri în două zile prin insuficiență respiratorie, ca urmare a cancerului la plămâni. De aceea poartă casca de astronaut pe cap, prin care i se pompează oxigen din butelia agățată de

brâu. Nu este absolut niciun cadou de la extratereștri, cum l-a luat gura pe dinainte să vă zică! M-a desemnat să îi servesc tainul lui și lui Sam-tahi. Cât despre voi, fetelor, într-adevăr urmați la rând chiar mâine.

SUE: De ce tocmai mâine și de ce înaintea voastră?

ROSE: Și într-o sectă nivelurile de încredere sunt diferite. Reporterii și ziariștii ar da năvală și mă întreb ce ar spune când ar descoperi că unele șmechere au fentat jurământul și au tras clapa celorlalți membri.

ALINA: Dar tu, vrăjitoare bătrână, cum și de cine mai poți fi incinerată?

ROSE: Auzi, cică vrăjitoare bătrână! Nu crezi că mă flatezi? Fiindcă niciunul dintre trupurile noastre nu va rămâne necarbonizat, autoritățile se vor chinui să ne identifice după amprente de dentare. Voi bea tainul ultima și mă voi urca pe-un rug extrem de inflamabil, precum vârful unui chibrit! Voi avea o torță aprinsă în mână și-n clipa în care îmi voi pierde cunoștința, mâna îmi va cădea, torța va scăpa și grămada inflamabilă va lua foc.

MARC: Flăcările rugului mării preotese se vor ridica în ceruri și vor fi vizibile ca un punct de semnalizare pentru orice navetă spațială. Nu-i așa puilor, că v-am pus bine la rotisor?! Să sperăm că extratereștrii nu au uitat de noi! Dacă ne ardem prea tare și ne carbonizăm ar fi numai din vina lor!

♣
♣   ♣
ACTUL II

IADUL PE PĂMÂNT – UE ÎN EST

♣
SCENA 1

(Un joc piramidal. Societatea de investiții mobiliare. Invitație la tombolă.)

MARIUS: Jocul ăsta a fost făcut ca să câștige tot românul un ban nemuncit!

SANDRA: Sau, dimpotrivă, ca să piardă un ban muncit!

MARIUS: Fii atentă ce nume fain de sugestiv are: Filantropia, de la a fi filantrop, adică curată acțiune de caritate. Să iei de opt ori suma cu care ai intrat!

SANDRA: Dar, de unde, iubițel, să apară banii ăștia?

MARIUS: Cu voia guvernului de la alți depunători! Că fără aprobare guvernamentală, tot românul nu mișcă un deget! Patronul Gambor plătește impozit la fisc.

SANDRA: Deci, și statul câștigă sume considerabile după banii rulați?!

MARIUS: Mda, sigur! Numai așa e perfect legal!

SANDRA (*în mână cu un calendar*): Te anunț cu nespusă plăcere că sorocul de șase luni a trecut și suma pusă în joc a crescut de opt ori!

MARIUS: Cât să fie dragă?

SANDRA: Dacă am intrat cu o sută de dolari, acum se fac opt sute!

MARIUS: Și eu, care, la plezneală, am intrat cu două sute, să fie că am o mie șase sute! Frumos, nu, fără să mișce cel mai mic deget.

SANDRA: Repede să ne mișcăm în Cluj, la caserie, și să scoatem banii!

MARIUS: De ce te grăbești? Ți-e frică de o cacealma? Mister Savu din Valea Argintie i-a lăsat de două ori și suma a crescut de opt ori opt, adică să facă de șaiszeci și patru de ori mai mult! Îți dai seama: de șaiszeci și patru de ori!?

SANDRA: Te rog să nu ridici tonul! Foarte corect! Ioi, ce mai baftă! Dar ține cont că amicul ăla al tău a avut antene bune! A intrat în joc cu o jumătate de an mai devreme!

MARIUS: Nu importă o juma de an, ce-ți pasă!

SANDRA: Ce-mi pasă? Îmi pasă, dacă în loc să câștig, poate pierd parale! Plecăm la Cluj.

(*Ajung în dreptul caseriei. În față, o coadă din timpul cultului personalității, a plății datoriilor externe și a crizei alimentare din comunism. Două casiere șed în spatele unor ghișee securizate.*)

CASIERA: Chiar vrei să scoateți banii? Puțin curaj, dacă îi mai lăsați o dată o să câștigați mult mai mult.

MARIUS: Ai auzit-o, Iubi, sigur că e așa?! Să-i mai lăsăm! Și eu îți zic: fată dragă, nu te grăbi!

SANDRA (*cu ton categoric*): Vă rog să îmi dați suma imediat! Dacă nu mă duc la poliție, la ziar, la TV-eu și vă fac un scandal monstru aici, chiar acum!

CASIERA: Nu este cazul, doamnă, nu vă mai impacentați! Dați cuponul, poftiți chitanța și treceți la ghișeul următor, de unde puteți ridica banii. Domnul, cu care sunteți împreună?

MARIUS: Suntem, dar am hotărât să-i mai las. M-ați convins că pot să am încredere în voi!

CASIERA (*tare pentru a fi auzită de cei din spatele cozii*): Ați văzut?! Bravo, domnule sunteți un bărbat curajos!

(*Reîntorși în orașul de baștină.*)

MARIUS: Fă cinste cu o cafea pentru că ești în bani!

SANDRA: Haide, la cafeneaua universitară!

(*Intră înăuntru și Marius salută un domn.*)

MARIUS: Frank, venim de la Cluj unde o societate șmecheră desfășoară un joc de câștig.

AMERICANUL: Hi! Ce fel de joc?

SANDRA: Bagi bani și peste șase luni îi iei de opt ori înapoi!

AMERICANUL: Joc piramidal cu rația progresiei mare!

MARIUS: Ați avut și voi în America?

AMERICANUL: Acum zece sau douăzeci de ani. În aproape toate statele justiția a interzis demult practicarea unor astfel de jocuri.

MARIUS: Și noi, care credeam că suntem primii în lume!? Dar de ce să le interzică că doar plătesc impozitu' la fisc! Ce-i rău în asta, ca să câștigi fără să miști un deget?

AMERICANUL: Foarte multă lume a rămas fără bani. Cât timp câștigă, nu țipă nimeni, dar când pierde se supără și reclamă.

MARIUS: Cum au putut rămâne fără bani?

SANDRA: Ai văzut, dacă am fost categorică, cum au trebuit să-mi dea banii pe loc! Și ce se mai codeau!!

AMERICANUL: Miss a făcut foarte bine. Dar mister ce număr de ordine are?

(Marius se caută și îi arată biletul cu numărul de ordine.)

AMERICANUL: Dacă am înțeles bine a trecut un tur și încă altul anterior la care nu ați participat, după care v-ați prelungit biletul pentru încă șase luni?

MARIUS *(cu inima îndoită, dar făcându-și curaj să aibă încă voce tare)*: Desigur!

(Americanul socotește ceva pe o foaie de hârtie utilizând și un calculator de buzunar.)

AMERICANUL: Jocul va cădea în următoarele două, trei luni!

MARIUS: Auleo! De ce să cadă? Mai am patru luni până să-mi vină rândul să câștig!

AMERICANUL: Nu mai găsiți fraieri deponenți!

MARIUS: De ce să nu mai existe fraieri? Noi, românii, suntem teribil de descurcăreți! La noi sunt destui care fug să facă ceva cu banii, ba îi depun la bancă, ba la o chestie de-asta nouă, aflată din presă sau de pe internet, care e mai tentantă pentru că-i sporești mai mult! Apoi stăm gură-cascată, cu mâinile în sân, că de bani au grijă alții și-i înmulțesc vertiginos!

AMERICANUL: Dar, ăia de care vorbești deja sunt prinși în joc și nu mai aveți oameni cu bani lichizi! Piramida și-a tot lărgit baza de nu mai are ce înghiți! Scopul jocului a fost deja atins, cei din vârful piramidei și-au luat un câștig fabulos!

MARIUS: La asta nu m-am gândit deloc! Și eu, care acum o să rămân cu buzele umflate! Brrr!

SANDRA: Cine-a trebuit să câștige a câștigat oricum!

MARIUS (*arțăgos*): Ia nu te mai făloși atât. Pentru tine a fost numai un moment de inspirație.

SANDRA: Pe care l-au avut și unii din autoritățile locale, din guven, din parlament, din organele de control, adică toți ăia care au puterea și au trebuit să aprobe și să garanteze buna funcționare a jocului ăsta!

MARIUS: Iubito, cum să pute face un ban în țara asta săracă!

SANDRA: Cocoșele, fii și tu puțin mai activ! Fă un SRL sau comercializează acțiuni la bursă!

MARIUS: Dar, la un SRL trebuie să ai activitate și asta înseamnă desfacere. Și ce desfacere să ai, dacă nimeni nu te iubește sus?!

SANDRA: Uite, Mardare, cu firma lui de soft a câștigat contracte bune!

MARIUS: Așa ceva merge mamă, dar nu e meseria mea! La acțiuni cotate la bursă trebuie relații la consiliile de administrație, să știi ce investiții fac sau ce desfacere au. Și informații așa prețioase sunt numai pentru SRI-ști.

SANDRA (*despăturind un ziar*): Iacă un anunț! Dacă aveți bani nu-i depuneți în bancă. Societatea de investiții mobiliare îi face să circule mai repede! Haide, să-i recirculăm, că banii care stau nu fac pui!

MARIUS (*după depunere admiră și mângâie un carnet scos din buzunar*): De pui, pui! Poftim Iubi, ăștia sunt într-adevăr serioși, ne-au dat carnete cu file de cec. Ștampilate de CEC!

SANDRA: Mai ții minte carnetele ălea vechi, de pe timpul lui nea Nicu?

MARIUS: Cu care ne-am cumpărat Dacia mille trecento?

SANDRA: Drăguța de Lambada!? (*Mm, mm, mm, mm, o pisicește femeia în gând, mângâindu-i conturul imaginar cu palmele.*) Cât am mai plâns, atunci când am predat-o la Remat pentru un cupon!

MARIUS: Dar am cumpărat în loc un Logan nou-nouț, pe Gușterul! Hai să vedem ce mai zice presa?! Uite aici cotația la piață a acțiunilor societăților de active. Uite, firma noastră: Mobinvest, în zece luni acțiunile și-au dublat valoarea. Faină societate, ăștia știu ce să facă cu banii.

SANDRA: Imposibil Țucule! Nu se poate, indiferent ce afaceri ai face, ca plusvaloarea să se ridice de două ori!

MARIUS: De unde știi tu, că nu?! Dacă nu te pricepi la afaceri, stai la bucătărie! ăștia sfidează legile economiei de piață. La noi e un amestec de economie liberă cu rămășița celei centralizate! Dacă ai relații se poate!

SANDRA: Rămășița e mai puternică decât schimbarea. „Ce-i în mână ...

MARIUS: Nu-i minciună“! Și acțiunile urcă și urcă mereu. Trebuie să ținem mai aproape, Iubi, că nu se știe!

SANDRA: Da, Țucule! De aici înainte, să cumpărăm ziarul Capital. Dacă suntem mari oameni de afaceri și o să le urmărim săptămânal!

MARIUS (*cu ziarul deschis în mână*): Iubi, Iubi, să nu-ți vină să crezi. Mă frec la ochi și cifrele tot se ridică. Cotația la bursă a crescut de trei ori. Îți dai seama ce s-au înmulțit banii noștri? Dacă-i țineam la bancă pe depozit nu făceam mai mult pe an de douzecișicinci la sută, deci în doi ani cu ceva peste cincizeci la sută!

SANDRA: Da-i aveam în mână. „Nu da pasărea din mână“ ...

MARIUS: „Pe cioara de pe gard“.

SANDRA: Hai să-i scoatem! E de ajuns cât am câștigat! „Nemulțumitului“ ...

MARIUS: „I se ia darul“. Nu mă prostesti tu pe mine ca să îți scot. Pentru că, dacă cresc, nu se face ca să îți scoți până nu aștepti ca să scadă!

SANDRA: Dar, dacă nu scad, ci cad de tot ca la Filantropia?!

MARIUS: Bine, vom vedea! Luăm Gușterul Logan până în centru. Și te rog condu tu, că eu am servit ceva!

(*Ajung în dreptul sediului firmei MOBINVEST. Ușa încuiată și un bilet: „Lipsesc momentan. Revin după 12“! Un necunoscut se plimbă de ici colo cu nervozitate.*)

SANDRA: Domnule?! Nu știți de ce sediul e încuiat? Și ce poate însemna că revin după 12?!

INDIVIDUL: Înseamnă că nu se grăbește să revină!

SANDRA: Dar de ce?

INDIVIDUL: Ei, nu mai fiți dvs. atât de curioasă! Vă spun, dar numai cu titlu particular, că alaltăieri am făcut cerere de retragere și azi trebuiau să îmi răscumpere acțiunile cu bani cheș, așa cum scrie pe contract.

MARIUS: Formidabil! Dar atunci, când am depus bănuții, a trebuit să stau la coadă, ca să-i depun de bună voie, cu mânuțele mele, cu care i-am muncit! Și acum suflă vântul, mai nimeni!

INDIVIDUL: Eu sunt chiar nimeni?!

MARIUS: Am zis mai nimeni!

(*Apare casiera, o matroană cu mers lănced.*)

CASIERA (*cu ton aspru, de parcă i-ar lua la rost*): Dumneavoastră, ce mai doriți!?

SANDRA: Mă retrag! Vreau banii pentru acțiuni!

CASIERA: Faceți o cerere și o lăsați. Termenul de recuperare este de o lună, vă rog să consultați clauzele din contract!

SANDRA: Dar domnul...?!

CASIERA: Cu el este altă treabă! A acceptat termenul pentru returnare rapidă, înainte de termen și a fost penalizat.

INDIVIDUL: Am zis că accept penalizarea de cincizeci de procente!

CASIERA: Domnule, poștiți banii. Dvs. vă rog să îmi dați cererile. Planificarea este pe 1 aprilie!

MARIUS: Faceți o glumă?! Chiar în ziua farselor?

CASIERA: Dacă sunteți superstițioși, da. Mai târziu, dacă doriți, se poate ....

SANDRA: Mie îmi dați returnarea rapidă, dacă fulger ca la telegramă, nu aveți!? Accept și penalizarea!

CASIERA: Lăsați cererea! Returnarea rapidă trebuie aprobată de consiliul de administrație! Care se întrunește lunar și eu nu știu când au planificat proxima ședință!

SANDRA: Cum ocupați un birou și te mai faci că nu știi? Farsoareo!

CASIERA (*foarte ofensată*): Doamnă, vă rog să vă reveniți, dar nu se poate! Să mă ofensați în biroul meu!? (*scrâncește gata să facă o criză de nervi.*)

MARIUS (*împăciuitor*): Lasă dragă, că scrie dumneaei programarea ... Pentru mine, la termen normal, mai bine pe doi. Scrieți pe doi aprilie, că ce se poate întâmpla într-o zi!?

(*În sufrageria unei familii modeste, situată la etajul trei al unui bloc fără ascensor.*)

SANDRA: A căzut Mobinvestul! Nu mai este trecut de Capital pentru cotația la bursă!

MARIUS: Numai o eroare tipografică, Iubi! Mai mult ca sigur numai eroare tipografică! Au omis pur și simplu să-l treacă.

SANDRA: Îi sun la telefon chiar acum. Măine trebuiau să ne returneze banii! (*formează numărul*) Auzi ce zice robotul: Număr inexistent!

MARIUS: O fi circuitul defect! Cu atâtea reparații pe străzi și panouri electorale se pot întrerupe circuite!

SANDRA: Prea-s multe coincidențe. Hai, sus în Gușter și pe ei!

(*În fața firmei o mare învălurită de-o hulă de gradul trei formată din gesticulația persoane nemulțumite.*)

INDIVIDUL: Escrocii!

SANDRA: Tot dumneavoastră?! Parcă v-ați salvat paralele!?

INDIVIDUL: Numai eu, dar mai am o mătușă, care și-a depus economiile din pensie!

SANDRA: Nefericita!

INDIVIDUL: Dvs.?!

MARIUS: Măine, ar fi trebuit ...!

INDIVIDUL: Dar mâine nu mai există. Escrocii au decuplat telefonul, au închis biroul și și-au luat tălpășița!

SANDRA: Împreună cu banii noștri!

MARIUS: România e țara tuturor posibilităților!

INDIVIDUL: Dacă toate posibilitățile sunt rele, asta echivalează cu a zice că este țara tuturor ghinioanelor!

MARIUS: Dar, avem carnet cu file de cecuri și copertă prinse la două capse, cu ștampila CEC-ului pe el. Poftim, uită-te și dumneata aici.

INDIVIDUL: Carnetul acum e caduc! „Foaie verde de dai, n-ai“.

SANDRA: „Ia să dai, să vezi cum n-ai“!

MARIUS (*șterge lacrimile cu dosul palmei*): Dar e un document cu ștampila unei instituții a statului român! Nu se poate ca să fii pierdut banii din nou??? (*Dă să rupă carnetele de cecuri, dar se răzgândește, le mototolește nervos, apoi le îndreaptă cu dosul palmei și le vără în buzunarul de la piept al hainei.*)

(*Din nou în sufragerie*)

SANDRA: Ghici cine este necăjit?

MARIUS: Eu, pentru că trebuie să duc gunoiul la parter în pubelă și să cumpăr pâine!

(*Telefonul fix sună prelung. Sandra ridică receptorul.*)

VOCEA BLONDĂ: Familia Ghindă.

SANDRA: În persoană!

VOCEA BLONDĂ: Sunt reprezentanta firmei Ecuador, brooker de turism. Avem onoarea să vă invităm la ora cinci după-masă la o prezentare a activității și ofertei noastre, urmată de o tombolă, la care participarea va fi recompensată cu câștiguri. Întrucât numărul de locuri este limitat, vă rugăm insistent, să ne trimiteți o confirmare pe numărul de mobil în dimineața zilei. Absolut fiecare participant va câștiga ceva. Și, dacă știți cine este cocoșul în casă, vă poftim să veniți însoțită! (*Sandra pune receptorul pe stativ.*)

SANDRA: Cine este cocoșul în casă?

MARIUS: Cine conduce, nu cine cântă!

SANDRA: Țucule, „De pui pui, să vezi cum nu-i!“

MARIUS: „Și se jură că nu fură, eu îl prind cu puiul-n gură!“

SANDRA: Pomană mare! Prezentare la hotel Golden Tulip cu recompensă în câștiguri! Ce mai zici la așa baftă?

MARIUS: Atenția unor invitați adulți trebuie cumva recompensată!

SANDRA: Știi cât urăsc jocurile de cărți, mai ales pocherul! Mie, ca la orice femeie adevărată, îmi plac certitudinile! Să nu care cumva să fie vreo cacealma ordinară, pusă la cale de niște străini cu o fațadă de pipițe tinere!

MARIUS: Nimeni nu ne obligă să mergem. Și, dacă, suntem prezenți, nimeni nu ne forțează a semna ceva sau să ne bage mâna în buzunar, să ne ia gologanii.

SANDRA: La mine în poșetă! Care e cam veche și pentru că punga e goală, nu am cum o înlocui!

(Hotelul Golden Tulip, în sălile de conferințe de la parter.)

AGENTUL *(un tânăr în costum, cu păr tuns perie, sclipind de gel)*: Firma Ecuador este un consorțiu american care a introdus o nouă manieră de a face turism. Este uimitor de remarcabil că turismul actual, în viziunea firmei, se transformă într-o formă de proprietate distribuită, prin care vă puteți planifica concediul, în diferite locații mirifice, unde, totodată, dețineți și acțiuni din apartamentul pe care îl locuiți. Avem de vânzare apartamente la hoteluri de patru și cinci stele în arhipelagul Canare, insula Lanzarote, unde se află și sediul principal al firmei, în Buenos Aires, în Creta. Prețul fix al unui apartament este de douăzeci și cinci de mii de euro cu o rată lunară de șaptesutecincizeci pe lună, timp de trei ani. Primul an veți beneficia de scutire completă de dobândă. Practicând turism cu noi, scutiți un sfert din cheltuielile făcute cu societățile de profil convenționale.

(Iese intempestiv. Intră două fâțe în uniformă.)

ÎNSOȚITOAREA UNU: Vă rog să trageți un bilețel de tombolă!

ÎNSOȚITOAREA DOI: Numele dumneavoastră și numărul.

(Reapare tânărul.)

AGENTUL: Ați cîștigat un ceas Omicron din partea firmei. Cine dorește poate achiziționa ceva mult mai valoros, la un preț redus cu cincizeci la sută. Un ceas brățară cu leduri de ultima generație. Prețul modic e de numai o sută douăzeci de lei.

(Cele trei perechi din sală refuză cu încăpățănare ofertele. Cei trei se retrag pentru a discuta pe coridor cu bossul, un tip elegant, ajuns la maturitate, purtând ostentativ inele de aur la ambele mâini și barbă deasupra căreia se mișcă în dinți o pipă. Tânărul reapare.)

AGENTUL *(cu vocea unui crainic de box)*: Atențiune, ultima ofertă! Canare, insula Lanzarote, serii de zece zile, începând cu cinci mai la numai cinci sute de euro pentru un loc la dublă, fără taxe de aeroport.

(Marius cedează, Sandra nu.)

ÎNSOȚITOAREA UNU: Dnă, chiar nu vreți să primiți un astfel de cadou din partea soțului? A doua lună de miere!

SANDRA: A enșpea, tinerico! Ai încurcat expeditorul cu destinatarul! Cadoul trebuie să fie făcut invers, de către Iubi lui Țucu, căci banii sunt la mine!

MARIUS: Oh, Iubi, te-ai făcut atât de rea! Adică, pentru ce să nu ne permitem și noi o escapadă? N-o merităm după cât am muncit?!

SANDRA: Însutit, dar mie insula asta nu-mi place pentru că e vulcanică. Și de vulcani mă tem! Că ...

ÎNSOȚITOAREA UNU: Că ...

SANDRA: Fuga, că explodează!

(Se ridică să plece, iar bărbatul o urmează cam fără voie. Din nou acasă în sufragerie după ce au trecut câteva luni.)

SANDRA: Țucu, ai auzit ce-au pățit ăia, care s-au lăsat duși cu preșul la tombolă?

MARIUS: Cum le știi tu pe toate Iubi, mai ceva ca oracolul din Delfi!

SANDRA: Niciun oracol. A fost ușor să aflu, de pe internet! De fapt șmecheria aia cu promoția de cadouri, mi s-a părut de la început o capcană răsuflată!

MARIUS: N-am primit nimic. Să fi dat adresa greșit?

SANDRA: Ei, aș, noi greșit!? Ei au trecut-o greșit, sau n-au trecut-o de fel! O momeală, ca să ne agațe în cârlig! Vaucerul, în insula Lanzarote, era fără acoperire pentru că hotelul nu exista! Au plătit avionul dus-întors și au stricat mai mulți bani! Cu cortul nu au putut sta, căci nisipul era negru de șisturi vulcanice pisate!

MARIUS: Cu cortul e mai bine pe plajă la 2 Mai sau Vama Veche, unde avem nisip fin! Tot mai bine e să rămâi acasă! Pâinea bună de acasă!

SANDRA: Sau iarba verde de acasă! Dacă iluzii nu poți cumpăra, pe care alții țin să ți le vândă cu tot dinadinsul! Săracul de român!

MARIUS: Înșelat de toți, chiar de toți!

SANDRA: Oare când se va face dreptate?!

SCENA 2

(Iubire materialistă. Sandra a devenit magnată. Agentul s-a reprofilat în sportiv. În apropierea saunei.)

SANDRA: Un masaj la gât și pe tâmpile ar fi ceva eficient!

SPORTIVUL: Nu aveți chef de ceva zbenguială în pat?

SANDRA: Dacă te plătesc pentru ceva, am pretenția să fii corect și să nu oferi altceva! Pentru care onorarul poate fii diferit!?. Sau să fie cerut de cealaltă parte?

SPORTIVUL: Vă consideram o femeie realistă!

SANDRA: În fine, dă-i înainte cu masajul! Ooooh!

SPORTIVUL: Oftați prea excitant, iar formele corpului sunt apetisante. Carnea și pielea se păstrează elastice, neașteptat de tinere!

SANDRA *(persiflator)*: Dar mintea e coaptă destul!

SPORTIVUL: Să vă fac un masaj total cu cremă de corp? Redă elasticitatea și luciul pielii. Mai puneți numai douăzeci!

SANDRA: Vreau chitanță pe toată suma.

SPORTIVUL: O, dar sunteți atât de rea! Nemiloasă chiar!

SANDRA: Corectă! Vezi pe unde ajungi cu degetele. Îți spun să le ții acasă.

SPORTIVUL: Dar nu vă place?!

SANDRA: Ba da, dar pentru azi ajunge! Nu te plătesc ca să îmi faci percheziție intimă! Trebuie să intru la aburi. Caramba sportsmane!

(În interiorul unui oficiu cu publicul al unei bănci comerciale. Însoțitoarea unu a reușit să obțină un serviciu stabil de funcționară. Marius a îmbătrânit.)

FUNCȚIONARA: M-aș mulțumi cu ceva mult mai uman decât un cec. Sunt precum un colibri, care bate din aripi pentru a respira și absoarbe tot nectarul de aur sau bani lichizi!

MARIUS: Știi, iubirea, pentru unii bărbați înflorește mult prea târziu, din păcate!

FUNCȚIONARA: Niciodată nu e prea târziu să-ți ieși din pielea cotidiană! Formalismul ăsta de rațiune închistată mă omoară! Gândurile prea multe te îmbătrânesc!

MARIUS: Primește un buchet de flori din partea unei inimi; care nu se ofilește niciodată!

FUNCȚIONARA *(le ia și le miroase)*: Nu miros, precum banii. De ce aleargă mereu unii după bani? Poate și eu ... De pomană!!!

MARIUS: Pentru că nu îi au! Pentru unii banii înseamnă putere. Cumpără, corup, devin șefi și se înconjoară de o gașcă de subalterni lingăi!

FUNCȚIONARA: Pentru mine zerourile astea ar însemna doar libertate. Aș face o excursie în Tenerife.

(Se apropie de bătrân privindu-l incitant)

MARIUS: Tenerife, numai atât !? Fenta asta o cunosc și nu o mai pot gusta! Simt că viața mea se sfârșește cu încetul...

FUNCȚIONARA: A mea de-abia începe. Așa e lumea. O viață pentru o altă viață. Redă-mi libertatea Marius! Ia-mă cu tine ca să părăsesc biroul ăsta sordid!

MARIUS: De unde știi cum mă cheamă? *(dându-și seama)* De pe fila de CEC? Diferența de vârstă nu-ți impune să nu mă tutuiești!?

FUNCȚIONARA: Dar aș putea fi o fată iubitoare. Zău, ai numai puținică încredere. Nu crezi că se merită să încercăm? Dăruiește-mi ultimii ani din viața ta și-o să te fac fericit! Fi măcar o dată generos!

MARIUS: De unde știi tu, că m-ai putea face fericit? *(pentru sine)* O tânără fără experiență, o idealistă incurabilă! Cât despre generos?! Pot să fiu, dar nu știu cât de mult. Și generozitatea nu poate fi infinită, trebuie să aibă unele limite. Nectarul conturilor se evaporă și pasărea colibri își iau zborul!

SCENA 3

(Dezmembrarea partidului monolitic în prozeleți ineficienți. Corupția și marasmul economic. Exodul populației. Mascatul cu cagulă ține pulan și scut. Agentul, fost sportiv, acum îmbogățit. Însoțitoarea doi a intrat după alegeri în parlament.)

MARIUS: Dreptatea e în ceruri, iar CC-ul mult mai aproape, în capitală!

SANDRA: Și viața pe Pământ grea, acum când toți românii am sărăcit! Știți criza!

ÎMBOGĂȚITUL *(din clientela de partid cu o figură insolentă)*: Nu toți au sărăcit, noi ne-am îmbogățit! Priviți-mă! Sunt un geniu politico-financiar. Uitați-vă bine la mine, că nu mă intimidăți! N-am fost bun la școală, dar la șmecherii nu mă întrece nimeni! Spumos de București! Dacă la campanie am donat numai zece mii de parai, acum am câteva contracte de peste o sută de mii de parai! Îmi puteți spune, senior și mare latifundiar! Pe biștarii publici, adică ai gogomanilor din sală! Ha, ha!

MARIUS: Țasta da joc piramidal! Adevărată filantropie! Sa faci un câștig de peste o sută de ori mai mult în numai doi ani! Bravos, așa ne place!

SANDRA: Taci, Țucule, nu vorbi prostii! Am vrut și eu să intru în joc și am fost să mă înscriu în partid. S-a uitat la mine zâmbind ironic, ca la o proastă. Vă sunăm noi ... și ...

MARIUS: Șiii, la o adică???

SANDRA: N-au mai sunat deloc! Și propagau că, cică au nevoie de femei de top!

MARIUS: Poate top-less!

SANDRA: Țucule, bagă bine de seamă, te rog nu fi măgar!

MARIUS: Nu Iubi, dar femeile la ăia cum crezi că se promovează?! O relație de fuste se face, pe bune, dând fusta jos!

SANDRA: Curată oligarhie! Nici cu ăștia nu ne procopsim!

(Îmbogățitul iese și apare parlamentara.)

PARLAMENTARA: *(îmbrăcată de la boutique cu o față de pe sticlă, emanând o mină atotștiutoare)* Un sistem democratic perfect, care atinge chiar și demografia! Sunt parlamentară, noi propunem și tot noi votăm! Cercul divin a fost închis cu mine înăuntru! Am imunitare acum și nu pot fi contaminată de corupție. În rest pot parlamenta orice ...

SANDRA: Fum în ochii proștilor!

MARIUS: Nu fi invidioasă, dacă n-ai putut ajunge printre ei! Să-i admirăm și să respectăm algoritmul politic! Au toate drepturile, dacă au fost votați prin alegeri libere!

SANDRA: Cum libere, că te-ai făcut cu două plase cu alimente?!

MARIUS: Și tu, cu un șorț strident precum licuricii, care repară drumurile! Putem găti noaptea! Numai să avem ce pune în oală?

SANDRA: Tare-aș fi vrut să apar și eu pe sticlă? Să fii fost vedetă! Dar nu m-a invitat nimeni! Ce, parcă oaia aia țurcană, care arată bine numai de câți bani a stricat ca să fie țesălată și machiată, merită mai mult?

MARIUS: Nu plânge Iubi! Asta-i soarta noastră să rămânem niște anonimi! Ne-am îngropat în marea masă a oamenilor sărmani!

SANDRA: Plâng pentru că viața asta este atât de nedreaptă! Planeta asta îi chiar pierdută! Nimeni nu mai este nici măcar cu un picior pe pământ! I-am votat ca să ajungă în ceruri și pe noi ne-au trimis în iad! Numai și numai impozite mărite și taxe, pe te miri ce?!

ADVOCATA: Bani furați nu mai pot fi recuperați, brrr (*sufală aerul printre buze, la care duce degetul arătător.*) Am fost procuror, dar mi-am dat demisia. Nu se mai făcea să tot dau neînceperea urmăririi penale! Așa-i legislația la noi. Acum sunt imparțială, îmi apăr clientul orice ar fi făcut sau orice vrea!

(*Apare cetățeanul zburător îmbrăcat ca liliac!*)

PERECHEA: Uite-l pe Batman! Numai ăsta ne mai poate salva!

CETĂȚEANUL ZBURĂTOR: M-am aruncat în parlament și am plutit peste fotolii până la tribuna oficială. Politica și serviciile secrete sunt două rele necesare. Una face prostii iremediabile și cealaltă o apără! Dați-mi voie să mă exprim, deși îmi vine foarte greu să cred așa ceva. Poate, dacă aș fi fost copil, dacă nu m-ar fi mințit de atâtea ori, le-aș fi acordat prezumția de nevinovăție, dar teribil de terfelită!

MARIUS: Dar, Batman, dacă nici tu nu ai nicio putere? Cineva trebuie să ne salveze din dezastrul ăsta?! Totul pare atât de încurcat! Am fost făcuți șah mat!

SANDRA: Ce-a păzit Uniunea? Dacă ar fi făcut un plan unic de decomunizare?! Ce poți explica unui simplist, care votează numai ce vede pe sticlă?! De ce la o marfă cu multă reclamă se zice că-i proastă? Dar cu omul politic nu-i tot așa? Am văzut o emisiune când un economist, pe cînste ...

MARIUS: Care cerea majorarea impunerii averilor nejustificate, Iubi?!

SANDRA (*aprobă printr-o înclinare a capului*): ... era luat peste picior de comentator și de un șmecher!

MARIUS: Șmecherilă își acoperea fața cu pulpanele hainei, vezi Doamne, ce mai grozăvii debita săracul specialist!

SANDRA: Și comentatorul instiga spectatorii cu bufonerii brodate pe alături, îndemnându-i ba să râdă, ba să aplaude la flecuștețe. Țucule, numai pentru a ridiculiza abordarea serioasă a subiectului și o soluție posibilă!

MARIUS: Imposibil, Iubi! Corb la corb nu-și scoate ochii. Fiscalitatea e făcută să dea cu biciul tot în săraci, nu în cei bogați! Ce-a putut face politica din țara asta?

JANDARMUL (*cu cagulă, pulan și scut*): Ce mai țară! Banii reprezintă un scop numai atunci când nu îi ai! Cercul cercurilor, pe scurt CC-ul: în interior puterea politică și în exterior aparatul de represiune.

(*Cei trei nemulțumiți se grupează, opunându-se grupului format din avocatul la mijloc și cei doi potențați alături de jandarm. Jandarmul se uită la potențați, care arată spre cei trei deveniți greviști. Batman scoate de sub mantie o pancartă pe care scrie: Jos Guvernul!*)

JANDARMUL: Voi ce vreți pe aici?

MANIFESTANȚII: Facem marea grevă din capitală! Fiecare reprezentăm peste zece mii de sindicaliști. Vrem demisia guvernului!

JANDARMUL: Dar eu văd numai trei huligani!

MARIUS: Mai mult nu știi să numeri! Chestie veche, pe asta o știi doar: doi cu mapa și unul cu sapa!

JANDARMUL: Huliganilor! Serviți un pulan pe spate, iar tu zburătorule primește o lovitură de scut! Ca recidivist!

(*Batman cade. Când se ridică primește un șut în fund de la jandarm. Chestia se repetă din partea îmbogățitului și apoi a parlamentarei.*)

CETĂȚEANUL ZBURĂTOR: Și de la tine? Și doar te credeam o femeie fină!

PARLAMENTARA (*face o grimasă*): Dacă mă enervez pot și mușca!

CETĂȚEANUL ZBURĂTOR: Sunt pasăre migratoare. În primăvara asta am aterizat din întâmplare în parlament. Mare noroc că nimeni nu m-a băgat în seama. Lucrările au continuat! Toamna asta îmi duc puii departe ... Peste țări, iar dacă este nevoie și peste mări.

ADVOCATA: Și or să te urmeze ?!

CETĂȚEAN ZBURĂTOR: Imprudența de a nu asculta sfaturi bune te poate costa ratarea vieții.

ADVOCATA: Țsta da cap, un bostan bine copt!

MARIUS și SANDRA (*la unison*): Dacă eram huligani rămâneam, dar am fost făcuți numai golani și haimanale și atunci am șparlit-o și noi peste graniță.

CETĂȚEANUL ZBURĂTOR: În pofida diverselor scenarii apocaliptice, fragmentele cometei Schwass-Wach nu vor atinge Pământul. Don Holly, de la programul NASA, de detecție a obiectelor din apropierea Terrei a

garantat că nu există niciun pericol, dat fiind că bucata principală, și toate celelalte părți, rezultate din dezintegrare, vor trece la milioane de mile de Pământ.

MARIUS: Amănuntul ăsta chiar nu ne mai interesează. Chestia tare e că am scăpat și de data asta. Știi, comete, apar și se mistuie cu coada în flăcări mereu prin apropierea planetei noastre. Mai grav ar fi dacă un astfel de corp ceresc ar intra în sfera de atracție și am avea o coliziune.

SANDRA: Sfârșitul lumii se poate întâmpla și înainte de coliziunea Terrei cu un corp ceresc! E decăderea rasei umane. Nu trebuie să sosească extraterestrii pentru a ne primi răsplata.

MARIUS: De ce nu putem fi solidari?

SANDRA: ăstea sunt păcatele noastre: invidiia și lipsa de solidaritate. O ființă umană este inimitabilă, dar societatea, care ne obligă să conviețuim în marile aglomerări urbane, pentru a beneficia de tot confortul, ne aduce de cele mai multe ori la același numitor. Trebuie să ne înțelegem și pentru asta, dacă nu cer prea mult, să fim puțin mai altruști!

MARIUS: Și grangurii. De ce sunt mai uniți decât noi?!

SANDRA: Gașca ăloră știe una și bună! „Interesu’ poartă fesul!“

CETĂȚEANUL ZBURĂTOR: Haideți, să nu mai zburăm cu capul prin nori! Să căutăm fesul, cel pe care noi cetățenii de rând, l-am cam pierdut ...

(Cortina cade.)

CUPRINS

MAȘINA TIMPULUI / 3

TERIBILUL DOMN – EXTOTVARĂȘUL CAMELEON / 68

PRINȚUL MOȘTENIOTR ÎN TRANSILVANIA / 116

SFÂRȘITUL LUMII / 135

ÎNVĂȚĂTORUL: Sfântul Duh nu m-a părăsit, nici atunci, când l-am înțolit pe săracu' Anastasie în haine de moroșan și i-am aruncat trupul fără viață în hău. Poate oasele lui albite de ploii le va pisa zăganul cu clonțul! Și ce-i? Câți ostași necunoscuți ai armatei române, dintre care unii bine cunoscuți mie, nu și-au dat duhul părăsiți în ofensivă, în retragere, în contraofensivă sau în patrulare? Cine mai știe în care operație militară la scară mare sau mică, în est ori în vest? Unii pur și simplu au dispărut precum musculițele ălea care trăiesc peste-o băltoacă numai amiaza unei zile! Și nu vor mai apărea niciodată, dar altele le vor lua locul! Pe toți îi uităm, numai cei dragi de acasă mai privesc cu jind pozele și păstrează în priviri o resemnare mută. De ce tocmai dragostea lui s-a stins și în loc a rămas vidul, care-l doare?

STAREȚUL: Lui Anastasie i-am făcut o slujbă, când ne-am rugat pentru odihna sufletului lui. Oricum, certitudinea vieții tale pe pământ contează mai mult decât incertitudinea vieții lui de apoi!

(MAȘINA TIMPULUI)

CONĂCHEU: Bravo, tovarăși director! Așa-mi plăci, să nu întinăm dimnitatea clasei muncitoare. Suntem simpli șî diricți, curați pricum cristalu'. Oamini din popor, ci mai! Dă-mi voi să-ți strâng mâna tovrășiști! (*se ridică amândoi, și-și scutură mâinile cu exuberanță*)

NEGRESCU (*face o grimasă*): Auu! Mi-ai scos-o din umăr!

(TERIBILUL DOMN – EXTOVARĂȘUL CAMELEON)

PAPION: Se poate totuși ajunge la un pact. Așa am făcut eu cu soția. Știi dictonul meu: „Voi lupta până la ultima picătură de sânge, ca să ai dreptul să nu fii de acord cu mine“.

DACIANA: Sună frumos, dar prea e idealist! Nu știu cât e de eficient? Ticăloșii noștri sunt întotdeauna eficienți! Și nu am putut face pact cu ei! Dacă nu am fost cu ei să bat din palme și să hăulesc, m-au trecut pe linia moartă, după care pur și simplu psihic m-au distrus. (PRINȚUL MOȘTENITOR ÎN TRANSILVANIA)

SUE: Vă așteptăm la emisiunea Noapte Albă să comunicăm în direct cu toți nefericiții de pe lume, care încă nu se pot odihni în brațele somnului.

TÂNĂRUL: Mă auziți? Sunt Pascal. Nu vreau să mai trăiesc! Îmi puteți da posibilitatea să mă sinucid în direct?!

(SFÂRȘITUL LUMII)